

SIMON BECKETT

ZAPISANO U KOSTIMA

Za Hilary

01.

SVE PLANE NA PRAVOJ temperaturi. Drvo. Odjeća.

Ljudi.

Na 250 Celzijevih stupnjeva pali se meso. Koža pocrni i puca. Potkožne masnoće pod njom počinju prelaziti u tekuće stanje, poput masti na vreloj tavi. Pothranjivano masnoćama, tijelo počinje gorjeti. Prvo planu ruke i noge i djeluju kao potpala većoj masi torza. Stežu se tetive i mišićna vlakna, tjerajući goruće udove da se groteskno trzaju izrugujući se životu. Na kraju nestaju organi. Zakukuljeni u vlazi, često se očuvaju, čak i nakon što plamen proguta ostala meka tkiva.

Dok je kost, i to potpuno doslovce, druga stvar. Kost se tvrdoglavo opire te posustaje samo pred najvrelijim plamenom. Čak i kad u njoj izgori ugljik, ostavljajući je mrtvom i beživotnom poput plovućca, kost i dalje zadržava svoj oblik. Tada je, istini za volju, tek vlastita nestvarna sablast koja se lako kruni; ta posljednja utvrda života pretvara se u pepeo. Taj proces, uz nekoliko inačica, vječito prati jedan te isti slijed.

Ne uvijek.

Koraci su pomutili spokoj stare kućice. Natrula vrata širom se otvaraju, zahrđale šarke bune se zbog uznemirivanja. U sobu prodre danje svjetlo, zatim nestane kad sjena zakloni otvor. Muškarac prigne glavu i zuri u polumračnu unutrašnjost. Uz njega je pas, oklijeva, čula ga već upozoravaju na ono što je unutra. Tada zastane i čovjek, kao da oklijeva prijeći preko praga. Kad se pas počne uvlačiti u prostoriju, on ga zaustavi jednom riječju.

»Noga.«

Pas se pokorno vraća, nemirno pogledavajući čovjeka svojim mrenama prekrivenim očima. Jednako kao i vonj iz nutrine kućice, životinja osjeća i vlasnikov nemir.

»Čekaj.«

Pas bojažljivo promatra kako čovjek prodire u ruševnu kućicu. Zapuhne ga miris vlage. A tada se postupno otkriva još jedan miris. Muškarac polagano, gotovo neodlučno, prilazi niskim vratima na stražnjem zidu. Zatvorena su. Ispruži ruku da ih otvori, tada ponovno zastane. Iza njegovih leđa pas tiho zacvili. On to ne čuje. Blago otvara vrata kao da se plaši toga što će ugledati.

Isprva ne vidi ništa. Soba je polumračna, jedino svjetlo dopire kroz razbijeni prozorčić opleten desetljećima nečisti. U slabom svjetlu koje se probija, prostoriji uspije još nekoliko trenutaka sačuvati tajnu. A onda, kada se čovjekove oči priviknu na polutamu, iz tame navru pojedinosti.

I tada vidi što leži u sobi.

Naglo udahne, kao udaren, i uzmakne nesvjesno.

»O, Isuse Kriste.«

Riječi su tihe, no u malenom prostoru zvuče neprirodno glasno. Čovjekovo lice probljedi. Osvrće se oko sebe, kao da se plaši da je još netko uz njega. No sasvim je sam.

Unatraske iziđe iz sobice, kao da ne želi skrenuti pogled s onoga na podu. Tek kad se iskrivljena vrata škripavo zatvore i uskrate mu pogled na drugu sobu, on okrene leđa.

Korak mu je nesiguran, ali iziđe iz kućice. Stari ga pas pozdravi, no čovjek ne mari za to sve dok iz džepa ne iskopa kutiju cigareta. Ruke mu drhte te upaljač ukreše tek iz trećeg pokušaja. Dim povuče duboko u pluća, prsten užarenog pepela proždire papir prema filtru. Nakon što je popušio dokraja, drhtanje je uminulo.

Baci opušak na travu i zgazi ga, zatim se sagne da ga pokupi. Spremi ga u džep kaputa, duboko udahne i odlazi obaviti telefonski poziv.

Kad mi je telefon zazvonio, bio sam na putu prema glazgovskom aerodromu. Mračno jutro u veljači, oblačna, siva nebesa i depresivna kišica tjerana hladnim vjetrom. Oluje su šibale istočnu obalu, i unatoč tomu što se još nisu probile toliko duboko u kopno, stanje nije obećavalo.

Samo sam se nadao da ću uspjeti uloviti let prije nego što počne ono najgore. Bio sam na povratku u London - prošli tjedan proveo sam prvo oporavljajući se, a zatim sam ispitivao truplo pronađeno u grobu na vrištini ondje na Grampianskoj visoravni. Nezahvalan posao. Kristalični je mraz vrištine i vrhunce okovao željeznim stiskom - bilo je užasno hladno i užasno lijepo. Unakažena žrtva bila je mlada žena, još neidentificirana. Bilo je to već drugo truplo koje sam, na zamolbu, izvlačio iz Grampiana u posljednjih nekoliko mjeseci. Iako se medijima tajilo, svi u istražiteljskoj ekipi bili su sigurni da je isti ubojica odgovoran za oba slučaja. I da će ponovno ubiti ako ga se ne uhvati - što je u ovom trenutku izgledalo malo vjerojatno. Stanje je pogoršavala spoznaja što sam, iako je raspadanje uznapredovalo do tolike mjere da nisam mogao biti siguran, bio prilično uvjeren da rane nisu nastale poslije smrti.

Sve u svemu, grozan put, i jedva sam čekao da se vratim kući. Proteklih osamnaest mjeseci živio sam u Londonu i radio za sveučilišni odjel forenzičnih znanosti. Bio je to ugovor na određeno vrijeme koji mi je omogućavao pristup laboratoriju sve dok ne nađem neki trajniji posao, no posljednjih tjedana više sam vremena proveo na terenu nego u uredu. Jenny, svojoj djevojci, obećao sam da ćemo, kad završim ovo, moći provesti neko vrijeme skupa. To sam obećao već nekoliko puta, no sad sam čvrsto odlučio održati riječ.

Kad mi je zazvonio telefon, pomislio sam da je ona, da provjerava jesam li na putu kući. No broj na zaslonu bio mi je nepoznat. Kad sam se javio, glas s druge strane zvučao je grubo i nimalo šaljivo.

»Doktore Hunteru, oprostite što smetam. Ovdje viši inspektor Graham Wallace iz Sjeverne kriminalističke uprave u Invernessu. Imate li nekoliko minuta?«

Zvučao je poput čovjeka naviknutog na poslušnost; njegov oštar izgovor bio je bliži glazgovskim potleušicama nego mekšim slogovima Invernessa.

»Stvarno samo nekoliko. Idem na avion.«

»Znam. Maločas sam razgovarao s inspektorom Allanom Campbellom iz grampianske uprave; rekao mi je da ste ondje završili. Drago mi je što sam vas ulovio.«

Campbell je bio viši forenzičar s kojim sam surađivao na pregledu trupla. Poštenjak i dobar policajac; teško je privatnost odvajao od posla. Takav svjetonazor nije mi bio stran.

Pogledao sam taksista, svjestan da me čuje. »Kako vam mogu pomoći?«

»Imam molbu.« Wallace je sjekao riječi kao da ga svaka od njih stoji više nego što je spreman platiti. »Jeste li čuli za jutrošnju željezničku nesreću?«

Čuo sam. Prije odlaska, u hotelu sam na vijestima gledao izvještaj o putničkom ekspresu koji je iskočio iz tračnica sudarivši se s kamionom zaustavljenim na pruzi. Snimke su izgledale zastrašujuće; uz tračnice su ležali slupani i iskrivljeni vagoni. Broj poginulih još se nije znao.

»Onamo smo poslali sve živo, jer vlada totalni kaos«, nastavio je Wallace. »Postoji mogućnost da je nesreća uzrokovana smišljeno, tako da cijelo područje moramo tretirati kao poprište zločina. Tražimo pomoć od drugih uprava budući da smo bez ljudi.«

Tada sam pomislio da mogu predvidjeti što se sprema. Prema izvješćima, neke vagone zahvatio je požar, dakle identifikacija postaje i prioritet i forenzičarska noćna mora. No prije toga prvo se moraju izvući tijela, za što će im, prema viđenome, trebati još dosta vremena.

»Ne znam kako vam u ovom trenutku mogu biti od pomoći«, rekao sam mu.

»Ne zovem vas zbog nesreće«, nestrpljivo me prekinuo. »Dobili smo izvješće o smrti u požaru sa Zapadnog otočja. S malenog otoka, Rune, u Vanjskim Hebridima.«

Za otok nisam čuo, no to nije bilo ništa neobično. O Vanjskim Hebridima znao sam samo da su to najudaljeniji dijelovi teritorija Ujedinjenoga Kraljevstva, usred ničega i miljama daleko od sjeverozapadne obale Škotske.

»Sumnjiva smrt?« upitao sam.

»Ne zvuči tako. Moguće je da se radi o samoubojstvu, no vjerojatnije je riječ o pijancu ili skitnici koji je zaspao preblizu logorskoj vatri. Čovjek koji je šetao psa pronašao ga je u napuštenoj kolibi i prijavio slučaj. On je umirovljeni detektiv i sada ondje živi. Suradivao sam s njim. Bio je sposoban čovjek.«

Pitao sam se koliko je znakovito ono *bio je*. »I što je još rekao?«

Malo je zastao prije odgovora. »Da je jako spaljeno. Ako baš ne moram, ne bih želio skidati ljude s veće nesreće. Dvojica lokalnih policajaca iz Stornowaya danas onamo kreću trajektom, pa bih vas zamolio da pođete s njima i pogledate. Provjerite samo je li riječ o nečem nevažnom ili moram slati forenzičare. Bilo bi mi drago čuti stručno mišljenje prije nego što dignem uzbunu, a Allan Campbell mi kaže da ste strašno dobri.«

Taj pokušaj laskanja oštro se kosio s njegovom grubošću. Također sam primijetio da oklijeva nakon što sam upitao za tijelo; činilo mi se da mi nešto prešućuje. Ipak, da je Wallace bio uvjeren kako je riječ o sumnjivim okolnostima, poslao bi forenzičare bez obzira na željezničku nesreću.

Taksi je gotovo stigao do aerodroma. Imao sam debele razloge odbiti. Netom sam završio jednu veliku istragu, no to je zvučalo prilično prizemno - jedna vrsta svakodnevnog tragedije koja se nikad ne probije do medija. Sjetio sam se da ću Jenny morati obavijestiti da se danas ipak ne vraćam.

S obzirom na to koliko sam u posljednje vrijeme bio odsutan, znao sam da to neće dobro proći.

Wallace je zacijelo naslutio moje oklijevanje. »Samo nekoliko dana, u to računajte i odlazak i povratak. Problem je u tome što bi slučaj mogao biti... pomalo čudan.«

»Sami ste rekli da nije sumnjivo«, odvratio sam, mršteći se.

»I nije. Ništa što sam doznao ne navodi me na takav zaključak. Ne želim reći previše – upravo zato bih želio da znalac kakav ste vi ode i izvidi.«

Mrzim kad netko manipulira mnome. Usprkos tomu, nisam mogao poreći da mi nije zagolicao radoznalost.

»Ne bih vas molio da nismo pod tolikim pritiskom«, dodao je Wallace, i još malo više zacementirao moju odluku.

Kroz kišom poprskano okno taksija spazio sam putokaz na kojem je pisalo da se približavamo aerodromu. »Javit ću vam se«, rekao sam, »za nekoliko minuta.«

To mu se nije svidjelo, ali se nije mogao buniti. Prekinuo sam vezu i zagrizao usnicu trenutak prije nego što sam nazvao broj koji znam napamet.

Začuo sam Jennyn glas. Čuvši ga, nasmiješio sam se iako se nisam radovao razgovoru koji će upravo uslijediti.

»Davide! Baš sam kretala na posao. Gdje si?«

»Na putu prema aerodromu.«

Čuo sam kako se smije. »Hvala Bogu. Već sam pomislila da zoveš kako bi javio da se nećeš vratiti danas.«

Osjetio sam čvor u želucu. »Zbog toga zovem«, rekao sam. »Stvar je u tome da su me zamolili da obavim još jedan posao.« »O.«

»Samo dan-dva. Na Vanjskim Hebridima. U ovom trenu nemaju nijednog slobodnog čovjeka.« Zaustavio sam se da ne skrenem na priču o željezničkoj nesreći, svjestan da bi to zvučalo kao da se izvlačim.

Uslijedila je šutnja. Bilo mi je mrsko čuti kako je smijeh iščezao iz Jennyna glasa. »I, što si rekao?«

»Da ću im javiti. Htio sam prvo razgovarati s tobom.«

»Zašto? Oboje znamo da si već odlučio.«

Nisam želio da se razgovor pretvori u svađu. Ponovno sam pogledao taksista.

»Jenny, čuj me...«

»Misliš reći da nisi?«

Oklijevao sam.

»To sam i mislila«, rekla je.

»Jenny...«, zaustio sam.

»Moram ići. Zakasnit ću na posao.«

Škljocaj i veza se prekinula. Uzdahnuo sam. Nisam planirao ovakvo jutro. *Onda je ponovno nazovi i reci da ćeš odbiti.* Prst mi je lebdio iznad tipkovnice telefona.

»Stari, ništa se ne brini. I mene žena stalno kinji«, dobacio mi je taksist preko ramena.

»Preživjet će, je li tako?«

Promrmljao sam nešto neodređeno. U daljini sam vidio kako s aerodroma polijeće avion.

Dok sam nazivao, vozač je uključio žmigavac. Veza se uspostavila nakon prvog zvona.

»Kako ću onamo?« upitao sam Wallacea.

02.

NAJVEĆI DIO VREMENA radim s mrtvima. Ponekad s onim davno umrlima. Ja sam forenzički antropolog. To znanstveno područje, kao i životnu činjenicu, najveći dio ljudi najradije izbjegava. Sve dok više ne mogu izbjegavati. Neko vrijeme bio sam među njima. Kad su mi supruga i kći poginule u sudaru, raditi na tome području svakodnevno me

Podsjećalo da je taj gubitak previše bolan. Zato sam prešao u opću praksu - radio sam kao liječnik i liječio žive, a ne se brinuo o mrtvima.

No događaji koji su slijedili natjerali su me da se ponovno vratim svom prvotnom pozivu. Pozivu, uvjetno rečeno. Posao kojim se bavim dijelom zadire onkraj patologije, jednako kao i onkraj arheologije. Čak i nakon što se ljudska biologija raspadne, i nakon što se ono što je nekoć bio život izopači, raspadne i svede na stare, suhe kosti, mrtvi i dalje mogu svjedočiti. Još mogu ispričati svoju povijest, samo ako je znate tumačiti. E, to je moj posao.

Nagovaram mrtve da ispričaju svoje priče.

Wallace je, naravno, predvidio da ga neću odbiti. Već su mi rezervirali mjesto na letu za Lewis, glavni otok u Vanjskim Hebridima. Loše vrijeme odgodilo je let za gotovo čitav sat koji sam prosjedio u salonu, trudeći se previdjeti pozive, ulaske i odlazak zrakoplova za London, onoga u kojem sam trebao biti.

Let je bio nemiran - jedino ga je iskupilo kratko trajanje. Prošlo je pola dana do trenutka kad sam na aerodromu uhvatio taksi za trajektnu luku u Stornowayu, mračnom, radničkom gradiću i dalje u najvećoj mjeri ovisnom o ribarskoj industriji. Iskrcao sam se na maglovitom i hladnom pristaništu natopljenom uobičajenim lučkim koktelom nafte i ribe. Očekivao sam da ću se ukrcati na jedan od velikih trajekata koji su rigali dim u kišno nebo što se nadvilo nad sivom lukom, no plovilo pred kojim sam se zatekao više je podsjećalo na omanju ribaricu nego na išta što bi trebalo prevoziti putnike. Da sam stigao na pravo mjesto, znao sam samo po tome što je policijski Range Rover zauzeo najveći dio palube.

Do palube je vodila rampa koja se silovito ljuljala na velikim valovima. Narednik u uniformi stajao je na kraju betonskoga doka, strpavši ruke u džepove kaputa. Na obrazima i nosu naselilo mu se trajno rumenilo popucanih kapilara. Duboko usađene oči iznad prosijedih brkova sažalno su promatrale kako se mučim s putnim torbama.

»Vi ste doktor Hunter? Ja sam narednik Fraser«, mrzovoljno me izvijestio. Nije se predstavio imenom, ruke nije vadio iz džepova. Govorio je tvrdo, gotovo nazalno, u velikoj mjeri drugačije od kopnenih škotskih govora kojih sam se naslušao. »Čekali smo da stignete.« Rekavši to popeo se uz rampu, ne ponudivši mi pomoć s teškom prtljagom. Torbu sam objesio na rame, aluminijski kovčeg uzeo u ruku i uputio se za njim. Rampa je bila mokra i klizava; udari valova u nepravilnim su je razmacima podizali i spuštali. Mučio sam se ostati na nogama, trudio se korake uskladiti s nemirnom podlogom. Zatim mi se netko niz rampu uputio pružiti pomoć. Mladi uniformirani pozornik cerekao se uzimajući mi torbu iz ruke.

»Dajte meni.«

Nisam se protivio. Prišao je Range Roveru pričvršćenom za palubu i torbu ubacio straga.

»Što to vučete sa sobom, truplo?« upitao je, dobro raspoložen.

Putnu torbu spustio sam pokraj aluminijskog kovčega. »Ne, samo toliko teži. Hvala vam.«

»Nema problema.« Nije mu moglo biti više od dvadeset. Imao je ljubazno, srdačno lice, a odora mu je čak i po kiši izgledala uredno. »Ja sam policajac McKinney, no slobodno me zovite Duncan.«

»David Hunter.«

Stisak mu je bio čvrst, dovoljno snažan da nadoknadi izostanak rukovanja s Fraserom.

»Dakle, vi ste taj forenzički?«

»Nažalost jesam.«

»Ma sjajno! Mislim nije sjajno, ali... ma znate i sami. Sklonimo se mi s kiše.«

Kabina za putnike bila je ostakljeni prostor ispod kormilarnice. Pred njom je Fraser živo raspravljao nešto s bradonjom u olujnom odijelu. Iza njega stajao je visoki tinejdžer, lica prekrivenoga aknama, i mrzovoljno promatrao Frasea koji je prstom probadao zrak.

»... već smo ionako dovoljno dugo čekali, i sad kažete da niste spremni isploviti?«

Bradonja ga je hladno promatrao. »Čekamo još jednu putnicu. I ne krećemo sve dok ona ne stigne.«

Fraserovo već ionako zajapureno lice još je više potamnijelo. »Pas mater, ovo nije turističko krstarenje. Već kasnimo, dakle, diži rampu, jasno?«

Oči njegovog sugovornika promatrale su ga iznad tamne brade, dajući mu izgled divlje životinje. »Ovo je moj brod i ja određujem red plovidbe. Dakle, ako želite podići rampu, morat ćete to sami.«

Fraser se upravo spremio uzvratiti kad je s rampe doprlo kloparanje. Sićušna mlada žena žurila je pod bremenom barem naizgled teške torbe. Na sebi je imala žarkocrveni kaput punjen perjem, koji je izgledao kao da je bar dva broja prevelik za nju. Preko ušiju navukla je debeli vuneni šešir. Pješčanosmeđa kosa i šiljasta brada davali su joj pomalo vilenjački izgled.

»Bok, društvo. Ima li nekog voljnog da mi pripomogne?« propentala je.

Duncan je krenuo, ali ga je bradonja prestigao. Široko se nacerio novopridošlj; bijeli zubi bljesnuli su u tamnoj bradi kad je bez imalo napora preuzeo torbu od nje.

»Maggie, bilo ti je i vrijeme. Spremali smo se isploviti bez tebe.«

»Dobro da niste, baka bi me ubila.« Ustobočila se s rukama na bokovima i promatrala ih dok je hvatala dah. »Bok, Kevine, kako ide? Tata te i dalje kinji i muči?«

Tinejdžer je pocrvenio i spustio pogled. »Je.«

»Je, neke se stvari nikad ne mijenjaju. Sad kad si navršio osamnaest, daj zahtjev za povišicu.«

U njezinim očima primijetio sam bljesak zanimanja kada je spazila policijski Range Rover.

»I, što se zbiva? Je li se dogodilo nešto za što bih trebala znati?«

Bradonja je prezirno mahnuo glavom prema nama. »Pokušaj pitati njih. Ne žele nam ništa reći.«

»Zdravi bili, naredniče Fraser. Ovo je iznenađenje. Sto vas vodi na Runu?«

»Policijska posla«, grubo je odvratio Fraser i okrenuo joj leđa. Tko god da je ta mlada žena, nije mu bilo drago što je vidi.

Nakon što je zakašnjela putnica ušla na trajekt, kapetan i njegov sin bacili su se na posao. Začulo se cviljenje vitala dok se podizala rampa, a drveno nadgrađe trajekta vibriralo je dok se sidreni lanac smještao u svoje ležište. Posljednji put, znatiželjno, pogledavši prema meni, mlada žena uputila se u kormilarnicu.

Izrigavši oblak nafte, trajekt se odmaknuo od obale i izvukao iz luke.

More je bilo nemirno, tako da je inače dvosatna plovidba potrajala gotovo tri sata. Kad smo izišli iz okrilja luke Stornoway, Atlantik je potvrdio glas koji ga prati. Uskovitlana ravan bijesnih valova u koje se trajekt zarivao pramcem. Svaki put vrtoglavo bi se uspeo na krestu, a zatim mučno kliznuo niz drugu stranu prije nego što bi sve iznova počelo.

Jedino sklonište pružala je tijesna putnička kabina gdje su naftne pare i usijani radijatori stvarali prilično neugodan spoj. Fraser i Duncan najveći su dio puta prosjedili u mučnoj tišini. Možda bih i pokušao Fräsera potanje ispitati o truplu, no očito je znao tek malo više od mene.

»Posao za mesare«, progundao je dok mu je znoj krunio čelo. »Najvjerojatnije je neki pijanac zaspao preblizu logorskoj vatri.«

»Wallace mi je rekao da ga je pronašao umirovljeni inspektor. Tko je on?«

»Andrew Brody«, zapištao je Duncan. »Moj tata radio je s njim na kopnu, prije nego što smo se preselili u Stornoway.«

»Upravo tako - bio je«, javio se Fraser. »Raspitao sam se o njemu prije puta. Očito malo preveliki samotnjak za vlastito dobro. Nije volio timski rad. Čuo sam da je potpuno prolupao nakon što su mu pobjegle supruga i kći, i da je zato otišao u mirovinu.«

Duncan je izgledao posramljeno. »Moj tata kaže da je kriv bio stres.«

Fraser je prezirno odmahnuo. »Nije nego. Samo da ne zaboravi da više nije detektiv.«

Ukočio se kad je trajekt silovito zadržtao i zaglavinjao preko još jednog divovskog vala.

»Isuse, baš su nas morali slati onamo...«

Još neko vrijeme ostao sam u kabini, pitajući se što radim na malom trajektu usred Atlantskog oceana, umjesto da se vraćam kući, Jenny. U posljednje vrijeme svađali smo se sve češće, i uvijek zbog istog razloga - mog posla. Ovo neće poboljšati stanje, i budući da nisam imao ništa pametnije, razbijao sam glavu pitajući se jesam li ispravno odlučio, i kako joj to nadoknaditi.

Nakon otprilike sat vremena, napustio sam policajce i izišao na palubu. Vjetar me šibao, nosio mi kišu u lice, no bilo je to olakšanje nakon zagušljive i pregrijane kabine. Stajao sam na krmi i uživao u pjeni na licu. Otok se već mogao nazrijeti; mračna masa uzdizala se iz mora i trajekt se vukao prema njoj. Zureći u nj, osjetio sam dobro poznati grč u utrobi – dijelom živci, dijelom očekivanje onoga što me ondje čeka.

Bilo što bilo, nadao sam se da vrijedi truda.

Krajičkom oka spazio sam crveni odsjaj, okrenuo se i spazio mladu ženu kako se nespretno preko palube probija prema meni. Trajekt je naglo propao i to ju je natjeralo da pretrči nekoliko posljednjih koraka; zgrabio sam je rukom da ne padne.

»Hvala.«

Mangupski mi se nasmiješila kad mi se pridružila na ogradi. »Gadno je. Iain kaže da će pristajanje biti prava ludnica.«

Izgovor joj je bio mekši, pjevuckava inačica Fraserova. »Iain?«

»Iain Kinross, kapetan. On je stari susjed s Rune.«

»Živite ondje?«

»Ne više. Obitelj se preselila u Stornoway; ostala je samo baka. Posjećujemo je na smjene. A vi ste s policijom?«

Upitala me nevinim tonom kojem nisam potpuno vjerovao. »Manje- više.«

»Ali niste njihov? Mislim reći, policajac?«

Odmahnuo sam glavom.

Nacerila se. »Tako sam i mislila. Iain mi je rekao da je našao da vas zovu 'doktor'. Netko je ranjen?«

»Koliko znam, nije.«

Shvatio sam da sam joj time samo još više probudio znatiželju.

»Zašto doktor s policijom ide na Runu?«

»Bolje pitajte narednika Fräsera.«

Načinila je grimasu. »Kad na vrbi rodi grožđe.«

»Poznajete se?«

»Moglo bi se reći.« Nije pojasnila.

»Što vi radite u Stornowayu?« upitao sam.

»Ja... ovaj, sam spisateljica. Pišem roman. Zovem se Maggie Cassidy.«

»David. David Hunter.«

Učinilo mi se da je zapamtila taj podatak. Neko smo vrijeme šutjeli, promatrali kako u sutonu otok postupno poprima svoj oblik visoke site hridi uzdižu se iz mora, natkrivene bezobličnim zelenilom. Iz mora je, ispred litica, iznikao prirodni toranj od crnoga kamena. »Još malo«, rekla je Maggie. »Luka leži točno iza *Stac Rossa*, one velike stijene. Navodno je treća po visini u Škotskoj. Tipično za Runu. Može se hvaliti da je treća po redu.« Odmaknuli smo se od ograde.

»Pa, drago mi je što smo se upoznali, Davide. Možda se sretnemo prije nego što odeš.«

Vratila se preko palube i pridružila Kinrossu i sinu u kormilarnici. Primijetio sam da korača puno stabilnije nego kada je iz nje izišla.

Nastavio sam promatrati otok kojem smo se primicala. Onkraj *Stac Rossa* litice su se spuštale prema malenoj luci. Svjetlo je već počelo slabiti, ali sam oko luke spazio raštrkane kuće - malena naseljena točka usred oceanske divljine.

Iza leđa dopro mi je oštar zvižduk, nadglasavši čak i vjetar i zvuk motora. Okrenuo sam se i spazio Kinrossa kako mi bijesno domahuje.

»Gubite se unutra!«

Nije mi trebalo reći dvaput. More je postajalo sve bješnje kako su se valovi tiskali između litica koje su okruživale luku. Više se nismo valjali gore-dolje, samo nas je bacalo dok su valovi naskakivali jedan na drugoga i pjenom zasipali palubu.

Čvrsto sam se uhvatio za ogradu i probio se do pregrijane kabine. Dok je trajekt manevrirao i bjesomučno podrhtavao uplovljavajući u luku, čekao sam s blijedima Fraserom i Duncanom. Kroz okno kabine vidio sam valove kako se razbijaju o betonski mol i bacaju uvis bijele oblake pjene. Triput smo pokušali pristati; cijeli se brod tresao dok se motor naprezao održati nas u mjestu.

Izišli smo iz kabine i s mukom prešli i dalje zaljuljanu palubu. Ništa nas nije štitilo od vjetra, no zrak je bio predivno svjež, u njemu se osjećala sol. Nad glavama kružili su i kriještali galebovi, dok su na molu ljudi trčali, vezivali brod i bacali gumene bokobrane. Bez obzira na hridi, luka je bila potpuno otvorena prema moru - stršio je samo jedan lukobran, umanjujući silinu valova. Ondje je na sidru stajalo nekoliko ribarica, trzajući se na vezovima poput pasa na povocu.

Niske kuće i kućice priljepile su se poput priljepaka uza strmu padinu koja se spuštala prema luci. Iza njih sterao se zeleni krajolik bez stabala; šiban vjetrom i pust. U daljini, obzorom je vladao vrhunac zlokobna izgleda, čiji su vršak progutali magla i niski oblaci. Mlada žena koja se predstavila kao Maggie Cassidy pohitala je s trajekta čim se spustila rampa. Malo me iznenadilo što se nije pozdravila, no imao sam ja svoga posla. Iza mene pokrenuo se motor policijskog Range Rovera. Svjestan da me promatraju ljudi koji su pomagali privezati brod, ušao sam u auto straga. Primijetio sam da je Fraser upravljač prepustio mladom policajcu. Trajekt se njihao na valovima dok je oprezno silazio niz rampu koja se neprekidno podizala i spuštala. Na molu nas je čekao muškarac gruba lica. Bio je u pedesetima, visok, snažno građen, s onim teško odredivim izgledom policajca. Nitko mi nije trebao reći da je to umirovljeni viši inspektor koji je pronašao tijelo.

Fraser je spustio prozor: »Andrew Brody?«

Muškarac je kratko kimnuo. Vjetar mu je mrsio prosijedu kosu dok je promatrao nas trojicu u autu. Iza njega, oni lokalci koji su pomogli privezati trajekt, promatrali su znatiželjno.

»Nema vas više?« upitao je, ne skrivajući negodovanje.

Fraser je ukočeno kimnuo. »Tako je, bar zasad.«

»A što je s forenzičarima? Kad oni dolaze?«

»Još ne znamo hoće li doći«, odvratio je Fraser. »O tome još nije odlučeno.«

Čuvši taj ton glasa, Brody je stisnuo usne. Bio umirovljen ili ne, bivšem inspektoru nije bilo drago što mu se svisoka obraća obični policijski narednik.

»A što je s kriminalistima? Bez obzira na sve, oni moraju biti nazočni.«

»Istražitelj će doći iz Stornowaya nakon što doktor Hunter pregleda tijelo. On je forenzički... forenzički stručnjak.«

Sve dotad Brody na mene nije obraćao ni najmanju pozornost. Onda me pogledao s malo više zanimanja. Oči su mu bile bistre i inteligentne; osjetio sam da me u tom trenutku procjenjuje i prosuđuje.

»Mrak je već gotovo pao«, rekao je pogledavši nebo koje se mračilo. »Dotamo je samo petnaest minuta vožnje, ali kad stignemo, već će se potpuno smračiti. Doktore Hunter, možda bi bilo bolje da se vozite sa mnom. Mogu vas izvijestiti putem.«

»Siguran sam da je on već vidio spaljena tijela«, zarežao je Fraser.

Brody ga je letimice pogledao, kao da samoga sebe podsjeća kako više nema čin. Potom je ponovno pogledao mene.

»Ovakvo nije.«

Auto je parkirao na keju - bila je to prilično nova Volvova limuzina. Unutrašnjost je bila savršeno čista i mirisala na osvježivač zraka i, jedva primjetno, cigarete. Straga, na deki, ležao je stari border-koli, njuške sijede od godina. Ushićeno se pridigao kad je Brody ušao u auto.

»Lezi, Bess«, blago je rekao. Pas se odmah umirio. Brody je pomalo mrzovoljno po kontrolnoj ploči tražio komande grijača. »Oprostite, nemam ga dugo. Još pokušavam otkriti gdje je što.«

Farovi policijskog Range Rovera otkrili su nam da nas Fraser i Duncan slijede nakon što smo se izvezli iz luke. Tako daleko na sjeveru u ovo doba godine dani ne traju dugo - sumrak je već uzmicao pred noćnom tamom. Ulične su svjetiljke gorjele osvjetljavajući usku glavnu cestu koja je jedva zaslužila taj naziv. Vodila je od pristaništa i prolazila kroz selo; šaćica malenih dućana okruženih mješavinom starih kamenih kućica i novijih bungalova koji su djelovali kao montažne zgrade.

Unatoč tomu što sam vidio malo, bilo je očito da Runa nije onolika zabit kako sam očekivao. Ruševine malene crkve bez krova - ovdje bi za crkvu rekli *kirk* - stajale su uz cestu. No, većina vrata i prozora na kućama pokraj kojih smo prolazili djelovala je novo, kao da je nedavno zamijenjena. U selu se nalazila i malena, ali moderna škola, nedaleko od općinske dvorane, zgrade načinjene od trupaca koja se hvastala novim krilom na kojem je stajao natpis 'Poliklinika - Runa'.

Čak je i cesta imala novi sloj asfalta. Istini za volju, bila je uska, tek malo šira od jedne trake i svakih stotinjak metara načičkana polukružnim ugibalištima koja su služila za zaobilaženje - ali je svojim glatkim, crnim asfaltom mogla posramiti većinu cesta na kopnu. Strmo se uspinjala kroz selo, i onda izravnala dok smo prolazili pokraj nekoliko posljednjih kuća. Na vrhu brda ponad njih, kao obris na sve tamnijem nebu, stajao je nahereni menhir, poput prijetećeg prsta stršeći iz trave.

»Ovo je *Bodach Runa*«, rekao je Brody primijetivši kamo gledam. »Starac s Rune. Legenda govori da je otišao onamo i čekao da mu se sin vrati s mora. Sin se nikad nije vratio, a starac je stajao toliko dugo da se pretvorio u kamen.«

»Posve moguće, po ovom vremenu.«

Nasmiješio se, no smiješak je ubrzo zamro. Nakon što me pozvao da se vozim s njim, sad je izgledao kao da mu je neugodno, kao da ne zna odakle početi. Budući da sam se ponovno našao na čvrstome tlu, izvukao sam mobitel da provjerim poruke.

»Ovdje vam nema signala«, upozorio me Brody. »Ako želite nazvati, morat ćete zvati ili običnom linijom ili putem policijskog radija. A kad malo jače zapuše, čak ni te veze ne rade.«

Spremio sam mobitel. Pomalo sam se nadao da će mi Jenny poslati poruku iako je, iskreno govoreći, i nisam očekivao. Morat ću je poslije nazvati s običnog telefona i pokušati izglediti stanje.

»I, kakav ste vi to 'forenzički stručnjak'?« upitao je Brody, blago naglašavajući riječi da pokaže kako je primijetio Fraserovo nećkanje.

»Forenzički antropolog.«

Pogledao sam ga da vidim trebam li objašnjavati. Čak su i policajci ponekad malo teže shvaćali. No, Brody je izgledao zadovoljan.

»Dobro. Bar jedan od nas znade što radi. Što vam je Wallace točno rekao?«

»Da je riječ o smrti od vatre i da je s tim u vezi nešto čudno. Nije želio reći što, samo da nije riječ o sumnjivom slučaju.«

Ukočio je čeljust, otkrivajući neslaganje: »Dakle, tako je rekao?«

»Zašto, vi tvrdite suprotno?«

»Ne tvrdim ja ništa«, odvratio je Brody. »Odlučite sami, kad vidite. Samo sam očekivao da će Wallace poslati kompletnu ekipu - to je sve.«

Nešto mi je počelo smrdjeti. U slučaju sumnjive smrti moraju se poštovati strogi protokoli i u uobičajenim okolnostima mene bi pozvali tek nakon što bi forenzička ekipa pregledala poprište. Nadao sam se da Wallaceu zaokupljenost željezničkom nesrećom nije pomutila prosudbu.

No, sjetio sam se i onoga što je rekao o Brodyju. *Bio je dobar čovjek*. Umirovljenim policajcima često je teško kad se nadu isključeni iz ekipe. Brody ne bi bio prvi koji bi prenapuhao priču samo da ponovno osjeti gužvu. Nisam pridavao veću važnost Fraserovim tračevima o njegovu slomu, no pitao sam se nisu li slične sumnje bar dijelom obojile Wallaceovu odluku. »Od mene je samo tražio da pogledam«, rekao sam. »Ako zamijetim išta što bi navodilo na zaključak da u pitanju nije nesretan slučaj, povlačim se sve dok ne stignu forenzičari.«

»Što će se, po mom mišljenju, i dogoditi«, progundao je Brody.

I dalje nije bio zadovoljan. Ma što da je rekao Wallaceu, viši inspektor nije to prihvatio zdravo za gotovo - što je bivšem detektivu bila smrtna uvreda.

»Kako ste pronašli tijelo?« upitao sam.

»Pas ga je nanjušio kad sam ga jutros vodio u šetnju. Riječ je o napuštenoj ratarskoj kućici - maloposjedničkoj«, dodao je kako bi mi dokraja pojasnio. »Klinci se ponekad ondje motaju, ali ne zimi. I, prije nego što upitate, nisam ništa dirao. Možda i jesam penzioner, ali nisam senilan.«

U što nisam sumnjao. »Nagađate li tko bi to mogao biti?«

»Nemam blagog pojma. Koliko znam, na otoku nije prijavljen ničiji nestanak. Budući da ovdje prebiva manje od dvjesto ljudi, bilo bi gotovo nemoguće da itko nestane neprimjetno.«

»Dolazi li na otok mnogo ljudi s kopna ili s drugih otoka?«

»Ne mnogo, tek poneki. Nekoliko prirodnjaka ili arheologa. Svi otoci načičkani su ruševinama - kameno doba, brončano doba, Bog zna koje doba. Navodno se tu nalaze grobne mogile i stara stražarnica na planini. Zatim, na otoku se mnogo toga renovira, tako da nam često dolaze građevinari i radnici. Popravci ceste, obnova kuća i slično. Ali ne otkako se vrijeme pokvarilo.«

»Zna li još tko za tijelo?«

»Koliko znam, ne. Rekao sam samo Wallaceu.«

Sto je objasnilo znatizeljne poglede stanovništva kad je policija pristigla na otok. Njihova nazočnost udarna je vijest na tako malenim otocima. Sumnjao sam da će razlog našeg dolaska još dugo ostati skriven, no bar se zasad nismo morali brinuti zbog promatrača.

»Wallace je rekao da je prilično gadno nagoreno.«

Mračno se osmijehnuo. »Još kako gadno i nagoreno. No, mislim da je bolje da pogledate sami.«

To je izgovorio samouvjeren, odlučno i tako zaključio tu temu.

»Wallace mi je rekao da ste radili s njim.«

»Odradio sam svoje u upravi u Invernessu. Poznate li mjesto?«

»Samo sam prošao kroz njega. Nakon toga, Runa vam je vjerojatno bila velika promjena.«

»Jest; nabolje. Dobro mjesto za život. Mirno je. Čovjek ima vremena i prostora za razmišljanje.«

»Potječete odavde?«

»Zaboga, ne. Ne; ja sam 'došljak'«, rekao je sa smiješkom. »Nakon prijevremenog umirovljenja želio sam se udaljiti od svega. A čovjek teško da može doprijeti dalje odavde.« O tome nije bilo rasprave. Nakon što smo izišli iz sela nad lukom, jedva da smo primjećivali znake života. Jedino naseljeno mjesto bila je velika, stara kuća, smještena podalje od ceste. Osim nje, samo poneka ruševna kućica i ovce. U sve gušćoj tami, Runa je izgledala prelijepo, ali posve opustjelo.

Samotno mjesto za smrt.

Poskočili smo kad je Brody skrenuo s ceste i povezao grbavim, zaraslim putom. Pred nama automobilski farovi osvijetlili su ruševnu staru kućicu. Wallace je rekao da je tijelo pronađeno u zgradi, no ostalo je malo toga što bi otkrivalo da se nekoć radilo na tom imanju. Brody se zaustavio ispred kuće i ugasio motor.

»Bess, ostani«, naredio je psu.

Izišli smo iz auta baš kada je do nas stigao Range Rover. Seoska kućica bila je niska prizemnica koju je priroda polagano vraćala u svoje okrilje. Nadvijen nad njom stajao je vrhunac koji sam već vidio - sada samo crni obris u sve gušćoj tami.

»To je *Beinn Tuiridh*«, rekao mi je Brody. »Ovdje se to smatra planinom. Kažu da se s vrha, po vedrome danu, vidi sve do Škotske.«

»Stvarno?«

»Nikad nisam upoznao nikoga dovoljno ludog da to provjeri.«

Iz pretinca je izvukao Magliteovu bateriju i onda smo pričekali pokraj auta da parkiraju Fraser i Duncan. Iz kovčega policijskog Range Rovera izvukao sam svoju bateriju pa smo se uputili prema kućici - snopovi svjetla poskakivali su i križali se u tami. Kamena koliba, zidova prekrivenih mahovinom i lišajevima. Vrata su bila toliko niska da sam se morao zgrbiti da uđem.

Zastao sam i svjetiljkom obasjao prostor. Očito je odavno napušten, ruševni ostatak zaboravljenih života. Kroz rupu na krovu kapala je voda, a soba u kojoj smo se našli bila je tijesna, niska svoda, što je samo pojačavalo klaustrofobičan dojam.

Poput groba.

Ljut na sebe, potjerao sam tu misao i počeo razgledavati okolinu. Stajao sam na mjestu gdje se nekoć nalazila kuhinja. Stari štednjak, prašnjava gusnata tava još je stajala na jednoj od hladnih ploča. Klimav drveni stol stajao je na sredini kamenom popločanog poda. Po podu se valjalo nekoliko limenki i boca - dokaz da mjesto nije potpuno nenastanjeno. Vonjalo je na starost i vlagu — no ništa više. Za smrt od požara bilo je začuđujuće malo tragova vatre.

»Onamo«, rekao je Brody, svjetiljkom osvijetlivši druga vrata.

Prilazeći im osjetio sam prvi, jedva primjetan, čađav zapah gorenja. No ni izdaleka onoliko snažan koliko sam očekivao. Vrata su bila polomljena; zahrđale šarke bunile su se dok smo ih otvarali. Pazeći gdje stajem, ušao sam u drugu prostoriju. Bila je u još jadnijem stanju od ruševne kuhinje. Vonj vatre sada se jasno osjećao. Svjetlo baterije otkrivalo je prastaru, nagrizenu žbuku po zidovima gdje je, na jednome od njih, zjapilo ždrijelo ognjišta. No miris nije dopirao odanle. Izvor se nalazio u sredini sobe - skrenuo sam svjetiljku prema onamo i tada mi je dah zastao u grlu.

Od nekada žive osobe ostalo je uistinu malo. Nimalo čudno što je Brody imao onakav izraz lica kad sam ga zapitao je li tijelo gadno opečeno.

Stvarno jest. Čak ni bijelo usijanje krematorija nije dovoljno da ljudsko tijelo svede na hrpu pepela - no ova vatra nekako je u tome uspjela.

Na podu je ležala nepravilna hrpa masnog pepela i ugaraka. Vatra je proždrla kosti jednako kao i kožu i tkiva. Preživjele su samo veće kosti koje su iz pepela stršile nalik na suhe grane u snježnome zapuhu. No čak su i one kalcificirale - ugljik iz njih izgorio je ostavljajući ih posivjelima i lomnima. Nad svime stolovala je lubanja, slična ljusci jajeta — čeljusna kost odletjela je u stranu.

Unatoč tomu, osim tijela, u prostoriji nije bilo ništa oštećeno. Plamen je spalio samo ljudsko biće, svodeći mu kosti na čvrstoću kamena plovućca, no pritom ne spalivši ništa u blizini. Kamene ploče pod ostacima bile su pocrnjele, ali je, samo metar dalje, ležao ofucani i prljavi madrac, potpuno netaknut. Suho lišće i graničice prekrivali su pod, no plamen je čak i njih odbio zahvatiti.

Ipak, to nije bilo ono najgore. Preplavio me nijemi užas kad sam spazio kako iz pepela strše dva neizgorjela stopala i šaka. Kostí koje su stršile iz njih vatra je pretvorila u pocrnjele štapiće, no ostalo je bilo nedirnuto.

Brody mi je prišao i stao uz mene.

»Dakle, doktore Hunteru? I dalje mislite da ništa nije sumnjivo?«

03.

VJETAR JE U ZAPUSIMA zavijao oko stare kućice - sablasna glazbena podloga za prizor strave i užasa koji nas je dočekaó. Začuo sam kako je Duncan naglo udahnuo kad su on i Fraser, stavši na prag, spazili što leži na podu.

Ja sam se već oporavljao od šoka i pripremao procijeniti ono što sam promatrao.

»Je li moguće dobiti još malo svjetla?« upitao sam.

»U autu imamo prijenosni reflektor«, rekao je Fraser, konačno otrgnuvši pogled od hrpe kostiju i pepela. Trudio se zvučati ravnodušno, no nije bio dokraja uvjerljiv. »Duncane, idi po svjetlo. *Duncane.*«

Mladi policajac i dalje je zurio u ostatke tijela. S lica mu je nestala sva boja.

»Jesi li dobro?« upitao sam. Nisam bio zabrinut samo zbog njega. Radio sam na više slučajeva kada se desilo da su se neiskusni policajci ispo vraćali po ostacima. Što mi nije nimalo olakšalo posao.

Kimnuo je. Boja mu se počela vraćati. »Jesam. Oprostite.«

Izjurio je van. Brody je razgledavao ostatke.

»Wallaceu sam rekao da je čudno, no čini se da mi nije vjerovao. Po svemu sudeći misli da sam, nakon nekoliko godina penzije, izišao iz forme.«

Vjerojatno je u pravu, pomislio sam, prisjećajući se sumnji koje sam i sam gajio samo nekoliko minuta prije. Ipak, nisam mogao kriviti Wallacea što je bio sumnjičav. Ono što sam gledao bilo je toliko nakazno da je potiralo svu svagdanju logiku. Da nisam vidio vlastitim očima, i sam bih mislio da je netko pretjerao u izvješću.

Tijelo je - ono što je ostalo od njega - ležalo licem nadolje. Ne prilazeći, svjetiljkom sam

osvjetljavao neizgorjele udove. Stopala su ostala neoštećena od gležnja nadolje, a

strahotnost prizora još je pojačavala činjenica da su na oba još bile nazuvene tenisice.

Podigao sam trak svjetlosti i obasjao šaku. Desna, moguće da je pripadala sitnom muškarcu ili krupnoj ženi. Nije bilo prstenja, a nokti su bili neuređeni i izgriženi. Iz ogoljena tkiva na zapešću stršile su radijalna i ulnarna kost, tamnojantarne uz meso, a tek malo dalje već pocrnjele i prekrivene toplinskim frakturama. Malo prije spoja s laktom, obje kosti bile su i iznutra izgorjele.

Ista priča i sa stopalima. Pougljenjeni patrljci tibije i fibule stršili su iz njih kao da su

plamenovi progutali sve do te točke, a onda se naglo zaustavili na mjestu gdje ih je vatra progutala do polovice lista.

Osim neoštećenih udova, bilo je malo tragova vatre koja je uništila ostatak tijela. Najveću štetu počinili su glodavci i druge male životinje koje su oglodale meso i nespaljenu kost - no takvih tragova bilo je manje nego u slučajevima kada je tijelo ostavljeno vani. Meko tkivo počelo se normalno raspadati - ispod potamnjele kože već su se primjećivale mramorne šare. Insekata doslovno nije bilo - a oni su često najvažniji pokazatelj trajanja raspada. No, uzimajući u obzir hladnoću i zimske uvjete, očekivao sam nešto slično. Muhama su potrebni toplina i svjetlo. Ma koliko sve to zvučalo gotovo neobjašnjivo, bilo bi još čudnije da sam u ovo doba godine vani pronašao ličinke.

Svjetlom svjetiljke prešao sam po sobi. Ostaci vatre ležali su u ognjištu, a u jednom trenutku jedna manja vatra zapaljena je na kamenome podu sobe. Gotovo dva metra od mjesta gdje je ležalo tijelo - no to nije značilo ništa. Samo onesviješteni ostaju nepomični nakon što ih zahvati plamen.

Trak svjetla okrenuo sam prema stropu. Točno iznad tijela, raspucala žbuka bila je pocrnjela od dima, ali ne i spaljena. Na njoj se nahvatao uljast, smečkasti sloj. Isti ostaci masti nalazili su se na podu oko ostataka.

»Što je to smeđe?« upitao je Fraser.

»Mast. Oslobađa se iz tijela tijekom gorenja.«

Iskrivio je lice. »Onako kao kad na štednjaku bukne mast?«

»Otprilike tako.«

Duncan se vratio noseći reflektor. Spuštajući ga na pod, raskolačenih očiju zablujio se u ostatke kostiju.

»Čitao sam o takvim slučajevima«, ispalio je. Posramio se čim smo ga svi pogledali. »Mislim reći, ono kad su ljudi planuli bez ikakva razloga. I kad nisu spalili ništa oko sebe.«

»Prestani s glupostima«, presjekao ga je Fraser.

To sam očekivao još otkad sam ugledao ostatke. »Sve u redu«, rekao sam Duncanu. »Ti govoriš o spontanom zapaljenju.«

Živo je kimnuo. »Da, upravo tako!«

Nisam se iznenadio. Spontano zapaljenje obično se trpa u istu onu kategoriju gdje prebivaju Jeti i NLO-i - paranormalne pojave za koje ne postoji nikakvo stvarno objašnjenje. Unatoč tomu, postoje dobro dokumentirani slučajevi koji opisuju pojedince pronađene u prostorijama koje plamen nije zahvatio - često se, u pepelu, pronađu djelomično očuvane šake i stopala. Cijela lepeza teorija trudila se objasniti pojavu, krećući se od posjednutosti demonom pa do mikrovalova. No, sveopći sud glasi kako je, bez obzira na uzrok, zacijelo riječ o nečem neobjašnjivom današnjoj znanosti.

U što nisam vjerovao ni trenutka.

Fisher je ribao Duncana: »Kog vraga ti znaš o tome?«

Duncan me molećivo pogledao. »Vidio sam fotografije. Jedna ženska, izgorjela je baš kao ovdje. Ostala je samo jedna noga, još s cipelom. Nazvali su je 'Pepeljuga'.«

»Pravo ime bilo joj je Mary Reeser«, rekao sam mu. »Bila je postarija udovica i živjela je na Floridi pedesetih godina. Od nje nije ostalo gotovo ništa osim jedne noge, od lista nadolje, i nazuvene papuče. Naslonjač u kojem je sjedila bio je potpuno uništen, kao i stolić i svjetiljka uz nju, no ništa više u sobi nije pretrpjelo nikakva oštećenja. Je li to ta?«

Duncan je izgledao malo zapanjeno. »Jest. A čitao sam i o drugima.«

»Pojavljuju se povremeno«, složio sam se. »Samo, ljudi ne planu bez ikakva razloga. Sto god se dogodilo ovoj ženi, nije bilo ništa natprirodno' ni 'paranormalno'.«

Brody nas je promatrao dok smo razgovarali; slušao je ne mijesajući se. Onda je progovorio. »Kako znate da je u pitanju žena?«

Bio umirovljen ili ne, Brody je malo toga propuštao. »Zbog kostura.« Osvijetlio sam ostatke zdjelice, vidljive unatoč sloju pepela. »Sudeći prema ostacima, kuk je previše širok za muškarca. I glava humerusa - to je ova kugla koja nadlakticu spaja s ramenom — jest premala. Tko god da je bila, imala je krupne kosti, no nedvojbeno je riječ o ženi.«

»Kao što rekoh, nije riječ ni o kome od ovdašnjih«, rekao je. »Siguran sam da bi se primijetilo da je tko nestao. Možete li procijeniti koliko tijelo već leži ovdje?«

Pametno pitanje. Neke je podatke moguće izvući čak i iz onih najgore spaljenih ostataka, no točno vrijeme smrti obično nije među njima. Da bi se to odredilo, moraju se otkriti razmjeri raspada mišićnih proteina, aminokiselina i zapaljivih masnih kiselina koje vatra obično uništi. No neobično stanje ovog tijela značilo je da ima dovoljno mekog tkiva za testove neizvedive u najvećem broju smrtnih slučajeva uzrokovanih vatrom. To će pričekati dok se

ne vratim u laboratorij, no u tom trenutku mogao sam iznijeti prilično sigurnu pretpostavku.

»Hladno vrijeme usporava tempo raspadanja«, rekao sam. »No stopala i šaka već su se počeli raspadati, dakle, smrt nije nastupila nedavno. Pretpostavljajući da tijelo cijelo vrijeme leži ovdje i da nije premješteno s nekog drugog mjesta - uzimajući u obzir da su kamene ploče pod njim spaljene, rekao bih da je to posve vjerojatno – usudio bih se procijeniti na četiri do pet tjedana.«

»Svi građevinci završili su davno prije«, naglas je razmišljao Brody. »Dakle, nitko tko je došao s njima.«

Fraser je to slušao sve nervoznije - nije mu se sviđalo što je bivši inspektor preuzeo komandu. »No dobro, ako nije riječ o nekom ovdašnjem, usudio bih se tvrditi da ćemo moći otkriti o kome je riječ iz popisa putnika s brodice. U ovo doba godine posjetitelji su rijetki.« Brody se osmjehnuo. »Oni vam se čine kao tvrtka koja bilježi putnike? Uostalom, između Rune i Stornowaya vozi još najmanje deset brodica. Nitko ne bilježi tko dolazi ili odlazi.« Okrenuo se prema meni, ne mareći za narednika. »Što sad? Pretpostavljam da ćete Wallaceu javiti da pošalje forenzičare.«

Prije nego što sam stigao odgovoriti, Fraser se gnjevno umiješao: »Nećemo raditi ništa sve dok doktor Hunter ne završi svoj posao. Koliko znamo, moguće je da je riječ o nekoj pijanduri koja se opila i zaspala preblizu vatri.«

Brodyjev izraz lica bio je nepronicljiv. »Kao prvo, što je radila na Runi, usred zime?«

Fraser je slegnuo ramenima. »Možda ovdje ima rodbinu ili prijatelje. A možda je i neka od onih new-age tipova koji žude za povratkom prirodi ili čemu već. Zna ih se pronaći na još udaljenijim otocima.«

Brody je svjetiljkom obasjao lubanju. Ležala je licem nadolje, malo naherena u pepelu - na nekoć glatkom zatiljku zjapila je rupa.

»Mislite li da si je sasvim sama uspjela smrskati lubanju?«

Ubacio sam se prije nego što su strasti uzavrele. »Istini za volju, u vatrama visoke temperature lubanja često prsne. Ona je u biti zatvoreni spremnik tekućine i želatine, dakle, kad je se grije, ponaša se kao ekspres- lonac. Nakupljeni plinovi kad-tad izazovu eksploziju.«

Fraser je probljedio. »Kriste.«

»I dalje mislite da je moguć nesretan slučaj?« sumnjičavo je upitao Brody.

Oklijevao sam - znao sam koliko posljedice plamena na ljudskom tijelu znaju zavarati. Usprkos svemu što sam izgovorio, bio sam svjestan vlastitih sumnji koje su me kinjile. No, Wallace je tražio činjenice, ne nagađanja.

»Moguće je«, počeo sam oprezno. »Znam da izgleda jezivo, ali to nije isto kao da je riječ o nasilnoj smrti. Morat ću je bolje pogledati, no zasad ništa nedvojbeno ne ukazuje na ubojstvo. Osim na lubanji, nema nikakvih vidljivih ozljeda. Ni tragova koji bi ukazivali da su, recimo, ruke ili noge bile vezane.«

Brody se mrštio i trljao bradu. »Ne bi li uže izgorjelo zajedno s ostalim?«

»To nije važno. Plamen tjera mišiće da se stežu, dakle, udovi se skupljaju u takozvani fetalni položaj. Takozvani 'pugilistični položaj', budući da podsjeća na blokadu u boksu. Ako su žrtvi vezane ruke ili noge, tijelo ne zauzima taj položaj, čak i nakon što plamen proguta uže.«

Trakom svjetla prešao sam po tijelu i pokazao im kako se skupilo u sebe.

»Da je bila vezana, ruke i noge bile bi ravne, ne ovako privučene. Dakle, znamo da nije bila vezana.«

Brodyja ni to nije zadovoljilo. »U redu. Ali, bio sam policajac trideset godina i vidio priličan broj smrtnih slučajeva stradalih od vatre - nesretnih slučajeva i onih drugih - no nikad nešto ovakvo. Teško mi je zamisliti kako bi ovo bilo moguće bez akceleraanta.«

U normalnim okolnostima imao bi pravo - ove okolnosti bile su sve samo ne normalne.

»Akcelerant kakav je benzin ne bi ostavio ovakve posljedice«, rekao sam mu. »Ne stvara dovoljno visoku temperaturu. Čak i da stvara, da bi se do ove mjere spalilo tijelo, bila bi potrebna tolika količina da bi plamen progutao cijelu kućicu. Ne bi bila riječ o ovako lokaliziranoj vatri.«

»Onda, što je mogući uzrok?«

Nisam imao pojma, i nisam želio nagađati. »To sam došao otkriti. U međuvremenu, igrat ćemo na sigurno.« Okrenuo sam se Fraseru. »Možete li vrpcom ograditi prostor od staze do vrata i zaštititi tijelo? Ne želim poremetiti išta više nego je nužno.«

Narednik je mahnuo glavom Duncanu. »Idi po traku za nesreće. Nemamo cijelu noć.« Primijetio sam da je namjerno naglasio 'nesreća', a ne 'poprište zločina'. Očito da to nije promaklo ni Brodyju. Napeli su mu se mišići čeljusti, no šutio je, dok se Duncan uputio prema vratima.

Prije nego što je stigao do njih, sobu su naglo osvijetlili farovi probijajući se kroz maleni prozor. Ispred kuće čulo se gašenje automobilskog motora.

»Čini se da imamo goste«, primijetio je Brody.

Fraser je već bijesno domahivao Duncanu: »Gubi se van. Ne puštaj nikoga unutra.«

Bilo je prekasno. Kad smo izjurili iz sobe, pojava je već zastala u dovratku. Bila je to ona mlada žena s kojom sam razgovarao na trajektu - preveliki crveni kaput vrištao je bojom u sumornom sivilu kućice.

»Izbaci je«, zarežao je Fraser na Duncana.

Ona je spustila svoju bateriju i zaštitila oči kad joj je Fraser obasjao lice. »Dakle, tako se ne ponaša s predstavnicima tiska.«

Tisak? Pomislio sam i osjetio očaj. A rekla mi je da je spisateljica. Duncan je zastao, nije znao što mu je činiti. Mlada žena već nam je pogledavala preko ramena, trudeći se zaviriti u mračnu sobu. Brody je pokušao zatvoriti vrata, no zahrđale šarke kao da su se okamenile. Bučno su zaškripale, ali se vrata nisu zatvarala.

Maggie mu se osmjehnula. »Vi ste sigurno Andrew Brody. Baka mi je pričala o vama. Ja sam Maggie Cassidy, *Lewis Gazette*.«

Njezina neočekivana pojava kao da Brodyja nije nimalo dirala. »I, Maggie, što želite?«

»Pa, očito, otkriti što se zbiva. Policija ne dolazi svaki dan na Runu.« Zacerkala se. »Cista slučajnost da sam baš sad išla posjetiti baku. Savršeno pogodan trenutak.«

Sad sam shvatio zašto je tako odjurila s broda — otišla je po auto. S obzirom na jednu jedinu cestu i policijski Range Rover parkiran pred kućicom, nije se morala previše pomučiti da nas pronađe.

Okrenula se prema meni. »Opet se srećemo, doktore Hunteru. Vjerojatno ovdje nemate pacijenta.«

»Pustite vi to«, javio se Fraser lica bijeloga od bijesa. »Želim da odete! Odmah! Prije nego vas nogom u guzicu...«

»Naredniče Fraser, to se ubraja u tjelesni napad. Ne biste valjda željeli da podnesem prijavu?« Prokopala je po torbi na ramenu i izvukla diktafon.

»Tražim od vas samo kratke komentare. Nije baš da se svakoga dana na Runi pronađe truplo. Ono tamo leži, je li tako? Truplo?«

Fraser je stisnuo šake. »Duncane, izvedi je van.«

Gurnula nam je diktafon pod nos. »Imate li pojma o kome je riječ? Ima li nekih sumnjivih okolnosti?«

Duncan ju je uhvatio za ruku. »Gospođice, idemo...«, izgovorio je, kao da se ispričava.

Maggie je razočarano slegnula ramenima. »Pa dobro. Ne možete me kriviti što sam pokušala.«

Okrenula se kao da će otići, no u tom joj je trenu torba kliznula s ramena. Duncan se nagoniski sagnuo da je podigne, i tada se ona naglo izmaknula u stranu i pogledala pokraj njega. Oči su joj se raširile od šoka kada je ugledala ono što se nalazilo u drugoj sobi.

»O, Bože!«

»Van, odmah!« Fraser se probio pokraj Duncana i zgrabio je za ruku. Grubo ju je povukao prema vratima.

»Ej, to me boli!« Podigla je diktafon. »Ovo se snima - narednik Neil Fraser silom me izvodi...«

Fraser nije mario. »Ako te još jednom vidim u blizini, uhitit ću te. Jasno?«

»Ovo je nasrtaj...!«

No Fraser ju je već izbacio iz kućice. Okrenuo se Duncanu.

»Odvedi je do auta i nadziri sve dok ne ode. Misliš li da si sposoban za to?«

»Oprostite, ja...«

»Na posao!«

Duncan je pohitao van. Brody nije rekao ništa, no šutnjom je jasno otkrivao svoje osjećaje.

»Ma sjajno!« Fraser je bjesnio. »Samo nam je potrebno proketo piskaralo!«

»Kao da vas poznaje«, primijetio je Brody.

Fraser se zagledao u njega. »*Gospodine* Brody, sad ću uzeti vašu izjavu.« Riječ *gospodine* naglasio je upravo uvredljivo. »I nakon toga nećete nam više trebati.«

Brody je ukočio čeljust, no to je samo otkrivalo mrzovolju. »Gdje mislite smjestiti stožer dok ste ovdje?«

Fraser je sumnjičavo zatreptao. »Što?«

»Ovo mjesto ne možete ostaviti bez nadzora. Više ne. Ako itko želi sa mnom do mjesta, imam kamp-kućicu kojom se možete poslužiti. Ništa otmjeno, no sumnjam da ćete na otoku pronaći išta drugo.« Podigao je obrve. »Osim ako niste namjerali noć provesti u autu.« Izraz narednikova lica otkrivao je da nije toliko unaprijed razmišljao. »Poslat ću Duncana s vama po nju«, progundao je.

Kad mi je kimnuo na pozdrav, u Brodyjevim očima primijetio sam smiješak. »Drago mi je što smo se upoznali, doktore Hunteru. Sretno.«

Zatim su on i Fraser izišli. Nakon toga, ostao sam stajati u tišini malene prostorije, trudeći se suzbiti nemir koji sam osjetio ostavši sam.

Ne budali. Vratio sam se u sobu gdje su ležali ostaci mrtve žene. Kad sam počeo planirati što moram učiniti, osjetio sam kako mi se ježe vlasi na zatiljku. Brzo sam se okrenuo, očekujući da su se vratili Duncan ili Fraser.

Ali je soba bila pusta – u njoj samo sjene.

04.

SJEDIO SAM SPRIJEDA U Range Roveru dok je Fraser vozio natrag do sela; tonuo u san od zagušljive topline klimatizacije i ritmičnog kuckanja brisača. Farovi su se hipnotički prikovali za cestu ispred nas, no onkraj mlaza njihovih svjetala vanjski se svijet sveo na tamu i kišom prošarano staklo.

Te noći učinio sam najviše što sam mogao. Nakon što su Brody i Duncan otišli do mjesta po kamp-kućicu, poslužio sam se Fraserovim radiom da, dok je narednik trakom ograđivao kućicu, o svemu izvijestim Wallacea. Dok sam mu ukratko izlagao što znam, viši inspektor zvučao je još izmoždenije nego jutros.

»Dakle, Brody ne pretjeruje«, rekao je Wallace pomalo iznenađeno. Veza je zujala, prijeteći da će se prekinuti svakoga časa.

»Ne.« Duboko sam udahnuo. »Čujte, možda vam se neće svidjeti, no bilo bi poželjno razmisliti o tome da ovamo pošaljete forenzičku ekipu.«

»Time želite reći da je u pitanju ubojstvo?«

»Ne, samo ne mogu sa sigurnošću izjaviti da nije. Nije moguće otkriti što se možda skriva pod pepelom, a ja ne želim kontaminirati poprište zločina.«

»Ipak, dosad niste primijetili ništa što bi navodilo na zaključak da je riječ upravo o tome?« nije se predavao. »Zapravo, sve što ste izjavili upućuje upravo na suprotno.«

S izuzetkom mog instinkta – no znao sam da to ne smijem navesti kao jedan od razloga.

»To je točno, ali...«

»Dakle, forenzičari bi u ovoj fazi bili samo mjera predostrožnosti.«

Bilo mi je jasno što slijedi. »Možete to i tako reći.«

Načuo je zlovolju u mome glasu i udahnuo. »U normalnim okolnostima ekipa bi vam se pridružila sutra ujutro. No zasad prvenstvo ima željeznička nesreća. U vagonima ima još zarobljenih, a vrijeme otežava spašavanje. Čini se da je kamion na pruzi bio ukraden i namjerno ondje ostavljen. Dakle, povrh svega, moram u obzir uzeti mogućnost da je riječ o terorističkom napadu. U ovom trenutku ne mogu forenzičare slati da istraže nešto što će se najvjerojatnije pokazati kao smrt uzrokovana nesretnim slučajem.«

»Što ako nije?«

»Onda vam odmah šaljem ekipu.«

Zavladala je šutnja. Mogao sam shvatiti njegov način razmišljanja, ali to nije značilo da sam sretan.

»U redu. Ipak, ako pronađem išta što mi je sumnjivo, prestajem raditi sve dok forenzičari ne pristignu«, rekao sam konačno. »I još nešto. Htio bih pokušati izvršiti barem približnu identifikaciju. Pomogli biste mi da mi pošaljete detalje iz baze podataka nestalih osoba – detalji o svim mladim ženama koje se uklapaju u osnovni profil mrtve žene. Rasa, veličina, dob i slično.«

Wallace je rekao da će mi elektroničkom poštom poslati dosjee iz Nestalih osoba i zatim, nimalo ceremonijalno, završio razgovor. Prekinuvši vezu, sebi sam rekao da sam učinio sve što sam mogao. A on je vjerojatno imao pravo. Možda sam samo pretjerano oprezan.

Te noći nisam mogao učiniti gotovo ništa više. Baterijski reflektor što ga je ponio Fraser bio je jedna zamjena za generator i reflektore koji bi inače osvjetljavali takva prizorišta - odlučio sam pričekati dan i tada pokušati učiniti bilo kakvu procjenu. Rastjeravši vlastite dvojbe, iz kovčega sam izvukao digitalnu kameru i počeo fotografirati ostatke.

Ruševna kućica kao da me pritiskala svojim udubljenim stropom i ruševnim zidovima. Radeći, trudio sam se zanemariti iracionalni nemir koji sam osjećao. On nije imao nikakve veze s tom žaljenja vrijednom hrpom kostiju i pepela u središtu sobe. Mrtvi u meni ne izazivaju strah. Smrt sam vidio u gotovo svim njezinim oblicima, i ne vjerujem u duhove. Ako mrtvi i žive dalje, onda žive samo u našim mislima i srcima.

Barem su ondje oni moji.

Ipak, osjećao sam se nelagodno bivajući ondje potpuno sam. To sam pripisao umoru i turobnom tuležu vjetra, i načinu kako je reflektor po svim kutovima baca crne sjene. Pomislio sam kako je zapravo najveća opasnost ta da ostatke ugrozi prastari krov kućice. Sve je izgledalo nesigurno, a ako se vrijeme pogorša, nisam želio da naglo urušavanje uništi krhke kosti prije nego što dobijem priliku ispitati ih.

Netom sam završio sa snimanjem kad se Duncan vratio s Brodyjevom kamp-kućicom. Zapravo, više je podsjećala na kampere – imala je odvojen boravišni prostor s vlastitom energijom. Unutra je bilo relativno tijesno, no savršeno čisto, jednako kao i u autu bivšega inspektora.

»Tu će ti biti dobro. Unutra je baš udobno«, rekao je Fraser Duncanu, lupnuvši dlanom po boku kampera. Nekako se nisam iznenadio da je mladom policajcu dopalo da prenoći ovdje.

Fraser je glavom mahnuo prema kućici. »Ako ti iziđe smetati, imaš moje dopuštenje da je uhitiš.«

»Je, jako vam puno hvala«, rekao je, sav jadan, Duncan.

Fraser se pištavo nasmijao. Obećavši da će mu donijeti nešto za večeru, ostavio je Duncana da pokušava zapaliti parafinsku grijalicu u kamperu i odbacio me do mjesta. Vozili smo se desetak minuta kada sam spazio nešto što je u tami blještalo poput svjetionika.

Veličanstvena kuća koju sam prije primijetio putem prema kućici, stajala je osvijetljena reflektorima.

»Mora da je krasno ovako rasipati pare«, ogorčeno je primijetio Fraser.

»Tko ondje stanuje?«

»Tip imenom Strachan. Po svemu sudeći, ovdašnji ga gledaju kao da sere azaleje. Stigao je ovamo prije nekoliko godina i počeo se razbacivati novcima. Popravio je ceste i kuće, platio novu školu i polikliniku. Preko glave u parama. Ima jahtu, a žena mu je navodno strašan komad.« Prezrivo je zafrktao. »Nekima se stvarno posreći.«

Pogledao sam prema veselo osvijetljenim prozorima koji su lebdjeli u tami i nakratko razmišljao o tome zašto su život i sreća nakloni nekima, dok druge tlače. Tada smo ušli u zavoj i kuća nam je nestala iz vida.

Nedugo nakon toga pristigli smo do sela. Dok je cesta ponirala prema luci, prostrlo se pred nama poput pregršti blještavožutog žara. Ubrzo smo se dovoljno približili da razaznamo pojedine kuće; zastori su bili navučeni da zimsku noć odijele od kukuljice topline.

Fraser je pratio glavnu cestu koja se strmo spuštala prema luci, a onda skrenuo u usku bočnu ulicu. Na samome kraju stajala je visoka, stara zgrada na kojoj je visio jednostavan cimer s natpisom 'Hotel Runa'. Sve je djelovalo udobno i prisno, ali s obzirom na mjesto gdje sam proveo popodne, bilo što predstavljat će napredak.

Zaustavili smo se sprijeda. Kad sam izišao iz auta, kiša je oslabjela. Rastrgani oblaci ključali su na posve crnom nebu, tek bi se ponekad pomolila koja blistava zvijezda i mjesečev srp sjajan kao zdrobljeni opal. Noć je bila hladna, a u kišom ispranu zraku osjećao se slankast vonj. Čak i ondje bilo je toliko tiho da sam mogao čuti valove kako se lome u luci, nevidljivoj u tami.

Pošao sam za Fraserom uza stube i kroz dvokrilna vrata. Kad sam se našao u dugom, toplo osvijetljenom hodniku, zapuhnuo me privlačan miris pčelinjeg voska i svježeg pečenog kruha. Brodski pod generacije nogu ulaštile su do boje cimeta, a zidovi i strop bili su presvučeni starim borovim pločama, tako da se čovjek osjećao kao da je kročio u neki stari brod. Uza zid, stojeći je sat pravilno kuckao, odmah pokraj zrcala u okviru od mahagonija, čiju su površinu godine već zamutile.

Kroz vrata na drugome kraju prošla je mlada žena. Činilo se da je u kasnim dvadesetima; visoka, vitka u trapericama i modrom puloveru koji se slagao s njezinom tamnoriđom kosom. Nos i jagodice urešavala su joj sazviježđa pjegica, a ponad njih bile su nesvakidašnje lijepe morskozelene oči.

»*Oidhche mhath*. Dobra večer«, dodala je zbog mene. Znao sam da se gelskim još govori na nekim otocima u Hebridima, no dotad sam ga čuo samo prilikom zdravica. »Vi ste zacijelo narednik Fraser i doktor Hunter?«

»Da«, odvratio je Fraser, no svoju je pozornost već upravio prema baru, vidljivom kroz otvorena vrata. Odande je dopirao privlačan mrmor glasova i smijeha.

»Ja sam Ellen McLeod. Nisam znala kad ćete točno stići, ali sobe su vam spremne. Jeste li jeli?«

Fraser je nevoljko otrgnuo pogled s bara. »Nismo još. Nešto toplo bilo bi dobrodošlo nakon što ostavimo prtljagu.«

»A što ćemo s Duncanom?« podsjetio sam ga.

»Da. U pravu ste«, odvratio je, bez imalo entuzijazma. »Moram nahraniti i dežurnog policajca. Možete li mi spremiti nekakvu platu koju mu mogu odnijeti?«

»Naravno.«

Fraser je žudno ponovno pogledao bar. »Čujte, samo se vi pobrinite za doktora Huntera, a ja ću... ovaj, čekat ću vas ovdje.«

I već se uputio prema šanku. Prsnute kapilare na obrazima i nosu nisu lagale, pomislio sam.

»Ako želi nešto popiti, razočarat će se. Ja sam jedina ovdje«, rekla je Ellen i zavjerenički se zacerekala. »Odvest ću vas do sobe.«

Stube su škripale pod našom težinom, no djelovale su umirujuće čvrsto. Tamnocrvena staza bila je izlizana i izbljedjela, ali savršeno čista kao i sve ostalo u kući.

Za oko mi je zapeo bljesak bjeline kad sam s Ellen stigao do prvog odmorišta. Bljesak je pristigao s odmorišta na neosvijetljenom gornjem katu. Pogledom sam prešao po stubištu i spazio djevojčicu blijeda lica kako me promatra kroz ogradu.

Srce mi je preskočilo otkucaj.

»Anna, već sam ti rekla da ti je prošlo vrijeme za spavanje«, strogo se javila Ellen. »Vrati se u krevet.«

Što je djevojčica shvatila kao poziv da side do nas. Dok je u noćnoj košulji izranjala iz polumraka, već je jenjao šok koji sam doživio vidjevši je. Shvatio sam da samo izdaleka podsjeća na moju kćer. Alice je bila starija i kosa joj je bila plava. *Kao mamina*. Ovoj djevojčici bile su četiri godine, najviše pet, a kosa tamnoriđa, baš kao i kosa mlade žene.

»Ne mogu zaspati«, rekla je djevojčica i promatrala me ne skrivajući znatiželju. »Bojim se vjetra.«

»Čudno, dosad ti nikad nije smetalo«, suho je uzvratila Ellen. »Idemo, u krevet, mlada damo. Doći ću te pogledati nakon što doktoru Hunteru pokažem sobu.«

Djevojčica me pogledala i učinila kako joj je rečeno.

»Oprostite«, rekla je Ellen produživši hodnikom. »Kći mi pati od onoga što zovem 'zdravom znatiželjom'.«

Uspio sam se osmjehnuti. »Drago mi je čuti. Ime mi je David. Koliko je stara? Pet?«

»Četiri. Velika je za svoje godine.« U glasu joj se čuo prizvuk ponosa. »Imate li vi djece?«

Osjetio sam da mi se lice koči. »Nemam.«

»Jeste li oženjeni?«

»Bio sam.«

Uozbiljila se. »Pravo mi budi što pitam. Rastavljeni?«

»Ne. Umrla je.«

Ellen je u trenu dlanom prekrila usta. »O, oprostite, molim vas...«

»Sve u redu.«

Pogled kojim me promatrala otkrivao je da je shvatila. »Ne samo supruga, nije li tako? Zato ste se toliko potresli kad ste ugledali Annu.«

»Bile su otprilike istih godina - to je sve«, rekao sam, najmirnije što sam mogao. Znao sam da ne misli zlo, ali mi se, kad sam joj spazio kćer, otvorila stara rana koja je obično mirovala.

Nasmiješio sam se. »Anna je stvarno slatka curica.«

Ellen je shvatila. »Ne biste to rekli kad biste je vidjeli kad nije po njenom. Možda i jest mlada, ali kad je primi, onda totalno poludi.«

»A još vas čeka pubertet.«

Nasmijala se zvonkim, jasnim smijehom koji ju je gotovo preobrazio u djevojku. »O tome ne želim ni pomišljati.«

Pitao sam se gdje li je djevojčicin otac. Ellen nije imala vjenčani prsten, a ono što je izgovorila prije, zvučalo je kao da je sama s kćeri. Što nije moja stvar, podsjetio sam se.

Otvorila je vrata na samome kraju hodnika. »Stigli smo. Žalim, ali nije ništa veličanstveno.«

»Savršeno dobro«, rekao sam. Tako je i bilo. Soba je bila spartanski namještena, ali čista i udobna. S jedne strane jednostrukog mjenog kreveta stajala je stara komoda od borovine, s druge strane garderobni ormar; prekrivač škotskog uzorka bio je povučen da otkrije blistavobijelu posteljinu.

»Kupaonica je na kraju hodnika. Zajednička je, no dijelite je samo s narednikom Fraserom. U ovo doba godine baš i nemamo gostiju.« To je izgovorila pomalo rezignirano. »E pa, ostavit ću vas da se sredite. Kad ste spremni za večeru, samo siđite u bar.«

Na stoliću je stajao telefon - bar ću moći nazvati Jenny. »Hoću li se negdje moći spojiti na Internet? Htio bih provjeriti poštu.«

»Ako imate laptop, spojite se na telefonsku liniju u sobi. Nemamo bežični, ali je veza širokopojasna.«

»Imate brzi Internet?« iznenađeno sam upitao.

»Što ste mislili? Da općimo dimnim signalima?«

»Ne, ovaj...«

Osmjehnula se primijetivši moju nelagodu. »Sve u redu, niste vi krivi. Po lošem vremenu i dalje nestaje struje i prekidaju se telefonske veze, dakle nismo još toliko napredni. Ipak, najvećim dijelom radi sasvim dobro.«

Nakon što je otišla, svalio sam se na postelju. Opruge su metalno zašuškale pod mojom težinom. *Bože*. Bio sam umorniji nego što sam mislio. Događaj na stubištu probio je obrambeni zid koji sam neprekidno gradio nakon Karine i Aliceine smrti. Dugo vremena trebalo mi je da se pomirim s hladnom činjenicom da sam još živ, a da moja supruga i kći više nisu. Jenny je u tome odigrala važnu ulogu i bio sam joj iskreno zahvalan na pruženoj drugoj prilici.

No ponekad bi me gubitak pogodio snagom od koje bih ostao bez daha.

Protrljao sam oči, umor me svladavao. Dan je bio dug. *A još nisi gotov*.

Izvukao sam laptop iz torbe i stavio ga na stolić. Dok se sistem podizao, nazvao sam Jenny. Već se trebala vratiti s posla. Neslužbeno smo zajedno živjeli u njezinu stanu u Claphamu. Neslužbeno zato što sam zadržao vlastiti stan u istočnom Londonu, iako gotovo nikad nisam ondje prebivao. Nakon što smo, prije osamnaest mjeseci, otišli iz Norfolka, i dok se Jenny još oporavljala od otmice u kojoj je zamalo umrla, oboje smo smatrali da bi bilo dobro da, svaki za sebe, zadržimo određen stupanj neovisnosti. Sto se najvećim dijelom isplatilo. Tek nedavno u našoj vezi počele su se pojavljivati prve napukline.

Znao sam da sam ja najveći krivac. Kad smo se Jenny i ja upoznali, bio sam liječnik opće prakse. Istini za volju, bio sam i dalje, no posao kojim sam se zapravo bavio bio je potpuno drugačiji. Ne samo što me često odvlačilo od kuće nego je bio i bolan podsjetnik na doba - i iskustvo - koje bi najradije zaboravila.

Nisam imao pojma kako riješiti taj sukob. Moj posao bio mi je prirodan gotovo jednako kao i disanje — no nisam mogao ni pomisliti na to da izgubim Jenny.

Stoga sam počeo pomišljati da ću se ubrzo morati odlučiti za jedno od njih.

Telefon je zvonio neko vrijeme prije nego što se javila. »Bok, ja sam«, rekao sam.

»Zdravo.« Uslijedila je napeta stanka. »Eto. Kako je na Vanjskim Hebridima?«

»Hladno i mokro. Kakav ti je bio dan?«

»Dobar.«

Jenny je bila učiteljica. U Londonu je bilo teško pronaći posao, ali joj je uspjelo dobiti pola radnog vremena u maloj školi, u čemu je uživala. Bila je dobra u svom poslu i znala je s djecom. Znao sam da jednoga dana želi imati svoju. Još jedno pitanje na koje nisam mogao sa sigurnošću odgovoriti.

Nisam mogao podnijeti pritajenu nelagodu koja je vladala među nama. »Čuj, žao mi je za ono prije.«

»Nije važno.«

»Važno je. Samo sam ti htio objasniti...«

»Nemoj. Molim te«, dodala je, manje nervozno. »Nije bitno. Sad si tamo. Samo sam se ražalostila što se nisi vratio danas.«

»Još samo dan-dva«, rekao sam, svjestan koliko je slaba ta mirovna ponuda.

»Dobro.«

Šutnja se nastavila. »Moram ići«, rekao sam nakon nekog vremena. »Nazvat ću te sutra.«

Uzdahnula je. »Davide...«

Želudac mi se stisnuo u čvor. »Što?«

Još jedna stanka.

»Ma ništa. Samo jedva čekam da te vidim, to je sve.«

Rekao sam joj to isto i nevoljko spustio slušalicu. Nakon toga ostao sam sjediti na krevetu i pitao se što je željela reći. Što god bilo, bio sam savršeno siguran da to ne bih želio čuti.

Uzdahnuvši, spojio sam aparat s laptopom i na računalo prebacio fotografije iz kućice.

Snimio sam više od stotinu slika ostataka, hvatajući ih iz svih kutova. Letimice sam ih pregledao, provjeravajući jesam li išta propustio. Iako izbljedjele od bljeskalice, nespaljena ruka i stopala nisu izgubili ništa od moći da šokiraju. Dulje sam se posvetio razgledavanju razbijene lubanje. Izgledala je kao bezbroj drugih koje sam pronalazio na požarištima.

Gotovo klasičan slučaj kranijalne eksplozije.

Zašto mi se onda čini da nešto previđam?

Zurio sam u ekran toliko dugo da su me zapekle oči - nisam otkrio ništa što bi mi dalo znak za uzburu. Naposljetku sam se pomirio s tim da neću ništa pronaći. *Wallace je vjerojatno u pravu. Samo si pretjerano oprezan.*

Podatke sam kopirao na stik, a onda laptop spojio na hotelsku mrežu da provjerim poštu.

Dosjei o nestalim osobama koje sam zatražio od Wallacea još nisu pristigli, pa sam samo odgovorio na one najhitnije poruke, zatim se izvalio na postelju i sklopio oči. Da me želudac nije glasnim kruljenjem podsjećao da, bio umoran ili ne, moram jesti, vjerojatno bih ubrzo zaspao.

Pridigao sam se s kreveta i uputio prema vratima. Prolazeći pokraj prozora, rastreseno sam pogledao van. S tamnog, kišom šibanog okna vlastiti mi je odraz uzvratilo pogled, no načas sam pomislio da sam spazio nešto – nekoga – vani.

Prišao sam i pogledao. Na ulici je stajala samotna ulična svjetiljka; žarkožuta mrlja u tami. Osim nje, noći je vladala pustoš.

Igra svjetla, rekao sam sebi. Ugasio sam svjetlo u spavaćoj sobi i uputio se dolje.

05.

BAR JE BIO TEK malo veći od niše u koju se naguralo nekoliko stolova. Kao i hodnik, i bar je bio obložen borovim pločama, tako da se čovjek osjećao kao u ogromnom drvenom sanduku. Uz jedan zid stajao je kamin, načinjen samo od školjaka. U njemu je gorio blok treseta, zrak ispunjavajući bogatim, teškim mirisom.

U baru je bilo nekih desetak gostiju, no i to je bilo dovoljno da zavlada živost, ali bez gužve. Glasovi su se miješali u neobičnom spoju pjevuckavog škotskog i oštrijih suglasnika gelskoga. Kad sam ušao, nekoliko njih upitno me pogledalo. Očito su se proširile glasine o onome što je pronađeno u staroj kolibi - nesumnjivo zahvaljujući Maggie Cassidy. No, nakon što su me letimično pogledali, vratili su se svojim poslima. Dva starca pokraj prozora igrala su domino - lupkanje crnih četverokuta bio je oštar kontrapunkt kucanju čašama. Kinross, bradati kapetan trajekta, za šankom je razgovarao s golemim tipom ovješena trbuha. S njima je stajala i neuredna ženska četrdesetih godina; njezin prostački smijeh i promukli pušački glas nadjačavali su buku u prostoriji.

Svi stolovi bili su zauzeti. Fraseru nije bilo ni traga, pa sam pretpostavio da se s večerom za Duncana uputio do kampera. Oklijevao sam - osjećao sam poznatu odbojnost neznanca koji zadire u zatvoreno društvo.

»Doktore Hunteru.« Brody je sjedio za stolom pokraj vatre; podigao je ruku da mi skrene pozornost. Stari border-koli ležao je skutren i spavao na podu pod njegovim nogama.

»Hoćete li mi se pridružiti?«

»Hvala.«

Bilo mi je drago vidjeti poznato lice. Prišao sam mu, provukavši se pokraj igrača domina.

»Mogu li vam naručiti piće?«

Na stolu pred njim stajala je šalica čaja. Nisam još jeo, no piće bi mi dobro došlo.

»Viski, hvala vam.«

Dok sam sjedao nasuprot njemu, on se uputio do šanka. Kinross mu je, kimnuvši, načinio mjesta. Iako više oprezno nego prijateljski. Nitko nije posluživao, pa je Brody sam viski natočio u čašu i kredom povukao crtu na ploči koja je visjela pokraj šanka.

»Izvolite. Petnaest godina star *malt* s Islaya«, rekao je, spustivši preda me čašu i maleni vrč s vodom.

Pogledao sam njegov čaj. »Vi ne pijete?«

»Više ne.« Podigao je šalicu. »*Slainte*.«

U viski sam dolio malo vode. »Živjeli.«

»Jeste li još puno radili nakon što sam otišao?« upitao je, i odmah se tugaljivo nasmiješio.

»Oprostite, ne smijem pitati. Znae već, stare navike.«

»Ionako vam nemam bogzna što reći.«

Kimnuo je i promijenio temu. »Kako su se smjestili u kamperu?«

»Mislim da im je dobro. Barem Duncanu.«

Brody se osmjehnuo. »Izvukao je kraću šibicu? No dobro, bit će mu i gore prije nego što završi s karijerom. Taj mi je kamper stvarno dobro poslužio kad sam otišao u mirovinu. Doduše, nije baš od neke koristi otkako sam se preselio ovamo.«

»Duncan je rekao da ste radili s njegovim ocem.«

Nasmiješio se pomalo odsutno. »Da. Mali svijet. Zajedno smo bili u teritorijalcima još dok smo bili početnici. Kad sam posljednji put vidio Sandyja, mali mu je još išao u školu.« Odmahnuo je glavom. »Kako vrijeme leti... u jednom trenutku ganjaš lopove i sanjaš o unapređenju, već u idućem...«

Zašutio je, a lice mu je zasjalo kad nam je prišla Ellen. »Doktore Hunteru, želite li pojesti nešto?« upitala je.

»Zvuči dobro. I ime mi je David.«

»Davide«, ispravila se i nasmiješila. »Nadam se da vas Andrew ne davi. Znae već kakvi su ti bivši policajci.«

Brody je hineći strogost priprijetio prstom. »Pazi, to već prelazi u klevetu.«

»Mogu li se iskupiti kriškom domaće pite od jabuka?«

Sa žaljenjem se potapšao po trbuhu. »Primamljivo, no moram odbiti.«

»Neće vam nebo pasti na glavu ako se jednom počastite.«

»Opreza nikad dosta.«

Ellen se nasmijala. »To ću zapamtiti kad ćete idući put Anni krišom doturati slatkiše.«

Onaj krupni u društvu s Kinrossom odjednom je podigao glas: »Ellen, još jednu turu ovamo.«

»Odmah, Sean.«

»Ili da se sami poslužimo? Umiremo od žeđi.«

To je izgovorila žena. Bila je pijana što joj, sudeći po izgledu, nije bilo nepoznato stanje. Prije nekoliko godina možda je i bila privlačna, no sad joj je lice bilo podbuhlo i nagrizenom gorčinom.

»Karen, kad si se zadnji put poslužila, zaboravila si zapisati«, odvratila je Ellen. Glas joj je bio britak poput čelika. »Razgovaram. Sigurna sam da možeš preživjeti tih nekoliko minuta.«

Okrenula se nama i tako previdjela gnjev koji je oblio ženino lice. »Ispričavam se. Neki, nakon nekoliko tura, zaborave na pristojno ponašanje. Dakle, pitala sam vas što želite pojesti. Imamo ovčji gulaš ili, ako više volite, mogu vam složiti sendvič.«

»Ovčji gulaš zvuči primamljivo. No, ne smeta mi ako njih poslužite prve.«

»Samo neka čekaju. To je dobro za njih.«

»Ellen...«, tiho se javio Brody.

Uzdahnula je i onda mu se umorno osmjehnula. »Da, da, u redu. Sve znam.«

On ju je promatrao kako odlazi iza šanka poslužiti društvo. »Ellen zna biti malo...

eksplozivna«, rekao je, bez tračka prisnosti. »Ponekad izazove trvenja, ali budući da je hotel jedino pojilište na Runi, tko se ne pokorava njezinim pravilima, ostaje doma. I dobro kuha. Većinom večeram ovdje.«

Čak i da Fraser na trajektu nije spomenuo da se Brody udaljio od supruge i kćeri, shvatio bih da živi samačkim životom. Iz njega je doslovno zračila samoća.

»Sama vodi hotel?«

»Da. Nije lako, ali se uspijeva snaći između gostiju u baru i ponekog gosta.«

»Sto joj je s mužem?«

Lice mu je postalo nepomično. »Nema ga. Annin je otac netko koga je upoznala na kopnu. I ne govori o tome.«

Način na koji je to izrekao jasno je govorio da ni on neće progovoriti. Nakašljao se i glavom mahnuo prema skupini za šankom.

»No, da vam malo ispričam o lokalnom 'koloritu' Rune. Kinrossa ste već upoznali na brodu. Pravi gad, ali se stvarno namučio. Žena mu je umrla prije nekoliko godina tako da je ostao sam sa sinom tinejdžerom. Onaj lajavac s pivskim trbuhom zove se Sean Guthrie. Nekad je ribario, ali mu je banka zaplijenila brod. Ima neku starudiju koju se trudi pokrpati, ali zapravo se izdržava radeći svašta, a ponekad i Kinrossu pomaže na trajektu. Obično bezopasan, ali ga se pričuvajte ako previše popije.«

Prekinuo ga je razbludan ženin smijeh.

»A to je Karen Tait. Vodi trgovinu - i to samo kad je trijezna i pri volji. Ima kćer od šesnaest godina, Mary, a ta je... zapravo, baš i nije sva svoja. Čovjek bi mislio da će Karen biti doma s njom, ali joj je draže pridržavati šank svake večeri.«

Izraz lica jasno je otkrivao što misli o tome.

Zapuh hladnog zraka prohujao je barom kad su se otvorila vanjska vrata. Trenutak poslije zlatni retriever ujurio je u prostoriju grebući pandžama.

»Oscare! Oscare!«

Za njim je ušao muškarac. Dao bi mu godinu-dvije preko četrdesete. Lice mu je bilo tvrdo, nalik Byronu u kasnijim godinama; tamnu kosu iznad ušiju krunile su mu sijede.

Nepromočivi ogrtač bio je crn i očito skup. I odjeća i onaj koji ju je nosio bolje bi pristajali nekom skupom skijalištu nego među ofucane kapute i olujna odijela omiljena među ostalim otočanima.

Svojim ulaskom ušutkao je sve nazočne. Čak su i igrači domina zastali u igri. Muškarac je nehajno zapucketao prstima prema psu. Pas se uputio prema njemu, mašući repom.

»Ellen, oprosti mi«, rekao je samouvjeren, a u glasu su mu se razaznavati skraćeni samoglasnici južnoafričkoga govora. »Uletio je unutra čim sam otvorio vrata.«

Ellen je ravnodušno dočekala i pridošlicu i njegovu apologiju. »Onda ga drži na uzici. Ovo je hotel, nije štenara.«

»Znam. Neće se ponoviti.«

Djelovao je ponizno, no čim se okrenula i udaljila od njega, primijetio sam da se načas nasmiješio i namignuo društvu za šankom. Uzvratili su mu cerekanjem. Ma tko bio pridošlica, očito je bio omiljen.

»Večer svima. Noćas je vani stvarno gadno«, rekao je, svlačeći ogrtač.

Začulo se zbornu 'Oidchche mhath' i 'je, tako je'. Činilo mi se da je jednako tako mogao izjaviti da je večer prelijepa i da bi se oni jednako spremno složili s njim. No, pridošlica ili nije zamijetio njihovu poniznost, ili ju je prihvaćao zdravo za gotovo.

»Gospodine Strachan, želite li popiti nešto?« upitao je, nezgrapno uljudno, Kinross.

»Ne, hvala ti, Iaine. Ali ću drage volje platiti turu. Poslužite se i zapišite na moj račun.« Ženi u društvu uputio je osmijeh koji mu je nabrao oči. »Zdravo, Karen, nisam te vidio već neko vrijeme. Jeste li ti i Mary dobro?«

Ona je na njegov šarm pala osjetno lakše nego Ellen. Čak i sa svog mjesta vidio sam da je porumenjela.

»Da, hvala vam«, odvratila je, sva sretna što ju je izdvojio.

Tek tada se pridošlica okrenuo prema stolu za kojim smo sjedili Brody i ja.

»Večer, Andrew.«

Brody mu je odzdravio hladno kimnuvši. Lice mu je bilo kameno. Premjestio je noge da ih postavi između svoje kujice i zlatnog retrievera koji ju je njuškao.

Pridošlica je rukavicama mlatnuo retrievera. »Oscare, puštaj je na miru, pseto jedno.«

Pas se udaljio mašući repom. Vlasnik mi se nasmiješio. Usprkos svoj toj samouvjerenosti, iz njega je zračilo nešto privlačno.

»A vi ste sigurno jedan od posjetilaca za koje sam čuo. Michael Strachan.«

Već sam naslutio da je to upravo onaj tip koga mi je Fraser već spomenuo. Neslužbeni vlastelin Rune, vlasnik velike kuće koju smo prošli na povratku iz kućice. Bio je nešto mlađi nego što sam očekivao.

»David Hunter«, rekao sam i prihvatio ispruženu ruku. Imao je suh, čvrst stisak.

»Mogu li i vas dvojicu častiti turom?« ponudio je.

»Ja ne bih, hvala«, odbio sam.

Brody je ustao, ukočena lica. Za gotovo pola glave nadvisivao je Strachana.

»Upravo sam na odlasku. Drago mi je što smo se ponovno sreli, doktore Hunter. Bess, idemo.«

Pas je pokorno pošao za njim. Strachan ga je, usana izvijenih u smiješak, promatrao kako odlazi; onda se okrenuo k meni.

»Mogu li vam se pridružiti?«

I već je kliznuo u Brodyjev stolac, rukavice nehajno odbacivši na stol. U svojim dizajnerskim trapericama i antracitnosivom kašmirskom puloveru podignutih rukava koji su otkrivali potamnjele podlaktice i švicarski vojni sat, izgledao je više kod kuće u Sohou nego na Vanjskim Hebridima.

Zlatni retriever složio se na pod pokraj njega, najbliže moguće vatri koja je pucketala.

Strachan je posegnuo rukom, počeo ga po ušima, naizgled jednako opušten kao i pas.

»Vi ste Brodyjev prijatelj?« upitao je.

»Upoznali smo se danas.«

Nacerio se. »Kao što ste i sami vidjeli, žalosno je, no nisam mu drag. Siguran sam da je bio dobar policajac, ali za Boga miloga, tip je čisti mračnjak!«

Nisam rekao ništa. Dosad me se Brody istinski dojmio. Strachan se zavalio u stolcu, nehajno stopalom uprijevši o koljeno.

»Dakle, vi ste onaj... kako se to zove? Forenzički antropolog?« Nasmiješio se mojoj zbunjenosti. »Otkrit ćete da je na Runi teško sačuvati tajnu. Osobito kad na otoku živi novinarkina baka.«

Prisjetio sam se kako mi je Maggie Cassidy na trajektu prišla i razgovarala sa mnom. Doteturala je do mene, pretvarala se da je spisateljica, a cijelo vrijeme je iz mene izvlačila informacije.

Pao sam na fintu.

»Ne grizite se«, rekao je Strachan, pročitavši moj izraz lica. »Rijetke su prilike kad ovdje zavlada toliko uzbuđenje. Mislim, jasno da ga ne želimo. Posljednje pronađeno tijelo bio je stari poljodjelac koji se pokušao noću vratiti kući nakon što je previše popio. Izgubio se i umro od hladnoće. Samo ovo ne zvuči nimalo nalik na to.«

Zastao je dajući mi priliku da objasnim. Kad to nisam učinio, on je nastavio.

»O čemu se radi, nesretan slučaj?«

»Žao mi je, stvarno ne smijem reći.«

Strachan se pokajnički osmjehnuo. »Naravno, ne smijete. Oprostite mi što sam znatiželjan. Naime, moglo bi se reći da sam u otok uložio mnogo. Odgovoran sam za ovdašnju obnovu i razvoj. Sve to na otok dovelo je više ljudi nego što smo navikli - građevinci i njima slični. Mrsko mi je i pomišljati da sam s njima dopremio i gradske nevolje.«

Djelovao je iskreno zabrinuto, no nisam se dao navući. »Ne govorite kao ovdašnji«, rekao sam.

Osmjeh. »Odaje me naglasak? Obitelj mi je podrijetlom iz Škotske, ali sam odrastao nedaleko od Johannesburga. Supruga i ja na Runu smo se doselili prije oko pet godina.«

»Daleko od Južne Afrike.«

Strachan je mazio psa po ušima. »I jest. Samo, putovali smo posvuda pa je došlo vrijeme da negdje pustimo korijenje. Sviđa mi se izdvojenost otoka. U neku ruku podsjeća me na mjesto gdje sam odrastao. No tih godina, naravno, ovdje je bilo prilično depresivno.

Privreda gotovo nije ni postojala, broj stanovnika bio je u padu. Još nekoliko godina i sve bi se pretvorilo u novu Svetu Kildu.«

Jednom sam gledao dokumentarac o Svetoj Kildi, još jednom otoku u Hebridima, odakle se stanovništvo odselilo u tridesetim godinama i koji otada leži nenastanjen. Danas je to otok sablasti gdje prebivaju samo morske ptice i znanstvenici.

»Čini se da ste umnogome pomogli«, rekao sam.

To ga je malo zbunilo. »Još nas čeka mnogo posla. I ne želim sve pripisivati sebi. Runa je sada naš dom. Grace, moja supruga, pomaže u školi, a i na drugim područjima činimo sve što možemo. Zato me brine kad čujem da se dogodilo nešto poput ovoga. Ej, što je, Oscare?« Zlatni retriever čeznutljivo je pogledavao prema ulazu. Nisam čuo da itko ulazi u hotel, ali se trenutak poslije začulo otvaranje ulaznih vrata. Pas je uzbuđeno zacvilio i udarao repom po podu.

»Ne znam kako, ali uvijek zna«, rekao je Strachan mašući glavom.

Što zna, pomislio sam, a tada je u bar ušla žena. Nitko mi nije trebao reći da je ona Strachanova supruga. Ne samo što je bila prelijepa, iako je nesumnjivo bila. Njezina bijela Pradina parka bila je poprskana kišom i samo još više naglašavala gustu, do ramena dugu vranu kosu. Put joj je bila bijela i savršena, čulnih usana s kojih se teškom mukom skretalo pogled.

I ne samo to. U njoj je strujala energija, iskonska tjelesna prisutnost koja kao da je privlačila sve svjetlo u prostoriji. Prisjetio sam se Fraserove zavidne primjedbe: *žena mu je navodno strašan komad.*

Bio je u pravu.

Ulazeći u bar smiješila se pomalo neodlučno, ali kad je spazila Strachana, osmijeh je doslovno bljesnuo.

»Uloвила sam te! Dakle, ovdje završiš kad izlaziš 'poslom', ha?«

I ona je, kao i muž, govorila blagim južnoafričkim naglaskom. Strachan je ustao da je poljubi.

»Uhvaćen! Kako si znala da sam ovdje?«

»Otišla sam u trgovinu po neke stvari, ali je bilo zatvoreno«, rekla je skidajući rukavice. Crne, kožnate, podstavljene krznom, nenametljivo skupe. Na lijevoj ruci nosila je jednostavan, zlatan vjenčani prsten, i dijamantni prsten čiji je jedini kamen blještao modrim svjetlom. »Kad se idući put pokušaš švercati na piće, ne ostavljaj auto ispred.«

»Oscar je kriv, on me dovukao unutra.«

»Oscare, zloćo jedna, kako si mogao?« Podragala je psa koji je počeo ushićeno poskakivati oko nje. »Dobro, dobro, smiri se.«

Zatim je pogledala mene i čekala da me predstave. Smeđe oči bile su joj toliko tamne da su bile gotovo crne.

»Ovo je David Hunter«, rekao je Strachan. »Davide, moja supruga Grace.«

Nasmiješila se i pružila mi ruku. »Drago mi je što smo se upoznali, Davide.«

Rukujući se s njom, osjetio sam njezin parfem; nježan, blago začinjen mošus.

»David je forenzički stručnjak. Došao je s policijom«, objasnio je Strachan.

»Bože, kakav grozan posao«, rekla je, naglo se uozbiljivši. »Samo se nadam da nije nitko ovdašnji. Znam da zvučim sebično ali... znate što mislim reći.«

Znao sam. Kad nagrne zlo, svi postanemo sebičnjaci i vrtimo uvijek istu molitvu: *ne ja, ne moje, ne još*.

Strachan je ustao. »Pa, drago mi je što smo se upoznali, doktore Hunteru. Možda se vidimo prije nego što odete.«

Grace je ironično podigla obrvu. »Nakon što sam došla ovamo, ne mogu dobiti ni piće?«

»Ja ću vas počastiti, gospođo Strachan.«

Ponudu je uputio Guthrie, tip s pivskim trbuhom. Izgledao mi je kao da bi na hrpi mogao prebiti Kinrossa i još nekoliko njih. Pokraj njih, sasvim zaboravljeno, podbuhlo lice Karen Tait ušpičilo se od ljubomore.

Grace Strachan široko mu se nasmiješila. »Seane, hvala ti, ali vidim da Michael jedva čeka da krenemo.«

»Oprosti, draga, mislio sam da se želiš vratiti doma«, ispričavao se Strachan. »Mislio sam za večeru pripremiti dagnje. Ako nisi gladna...«

»Ovo mi zvuči kao ucjena.« Uputila mu je prisan osmijeh.

Okrenuo se k meni. »Ako uhvatite priliku prije odlaska, svakako na planini idite razgledati grobne mogile. Leže u skupini, što je neuobičajeno. Neolitik. Stvarno su jedinstvene.«

»Dragi, nisu svi morbidni kao ti.« Grace je odmahнула glavom hineći očaj. »Michael je zaljubljenik u arheologiju. Ponekad pomislim da su mu te stare ruine draže od mene.«

»Samo se zanimam«, rekao je Strachan, vraćajući samopouzdanje. »Idemo, Oscare, lijeni gade. Idemo doma.«

Odmahnuo je rukom odzdravljajući tako na poštovanja pune pozdrave koji su ih pratili do vrata. Izlazeći, skoro su naletjeli na Ellen koja je upravo ulazila. Zateturala je i zamalo ispustila vrelu zdjelu s gulašom koju je nosila.

»Oprostite, mi smo krivi«, rekao je Strachan i dalje držeći Grace oko struka.

»Sve u redu.« Ellen im se objema uljudno osmijehnula. Kad je prvi put ugledala drugu ženu, učinilo mi se da sam na trenutak vidio bljesak nekog drugog izraza na njezinom licu, no to je nestalo prije nego što sam mogao biti siguran.

»Dobra večer, gospodo Strachan.«

Meni je to zazvučalo prilično hladno, ali Grace, činilo se, nije primijetila. »Zdravo, Ellen.

Sviđa li ti se slika koju je Anna nacrtala neki dan u školi?«

»Visi na vratima hladnjaka, zajedno s ostalim izlošcima.«

»Stvarno je talentirana. Trebaš biti ponosna na nju.«

»I jesam.«

Strachan je krenuo prema vratima. Činilo se da žarko želi otići.

»Onda, samo vi radite svoje. 'Noć.«

Dok mi je posluživala jelo, na Elleninom licu nije se mogao primijetiti ni najmanji trag emocije. Na moje zahvale uzvratila je površnim osmijehom, već na odlasku. Kad se udaljila, pomislio sam da Brody nije jedina osoba na Runi koga otočki kraljevski par nije uspio pretjerano očarati.

»Kurva!«

Riječ kao da je odjeknula u tišini bara. Karenine usne stisnule su se od gorčine dok je bijesno zurila u vrata; no nije bilo jasno kojoj je, od dvije žene koje su maločas izišle, uvreda bila namijenjena.

Kinross joj je priprijetio prstom; oči su mu gnjevno sjale iznad tamne brade. »Karen, bilo bi dosta.«

»E, pa je. Ušpičena...«

»Karen.«

Nevoljko je popustila. Šutnju su počeli ispunjavati već uobičajeni zvuči bara. Igrači domina počeli su lupkati svojim pločicama i nestalo je napetosti koja se naizgled nakratko pojavila. Kušao sam gulaš od ovčetine. Ellen je stvarno dobro kuhala, baš kao što je rekao Brody. Dok sam jeo, osjetio sam da me netko promatra. Podigao sam glavu i spazio Kinrossa koji je s drugog kraja bara zurio u mene. Za trenutak mi je uzvratio pogled, s izrazom lica koji je odavao hladan oprez, a onda mi polagano okrenuo leđa.

Kad sam se probudio, hotelska soba bila je potpuno mračna. Jedino svjetlo dopiralo je kroz prozor, kroz koji je ulična svjetiljka navučene zavjese osvjetljavala mekim sjajem. Nigdje ni zvuka. Činilo mi se da su vjetar i kiša uminuli, za sobom ne ostavljajući ni najmanji šum. Čulo se samo moje disanje, pravilno udisanje i izdisanje koje je moglo potjecati i od nekoga drugoga.

Ne znam kada sam točno shvatio da nisam sam. Bilo je to više buđenje svijesti o drugoj prisutnosti nego trenutačni šok. U slabom svjetlu prozora pogledao sam podnožje kreveta i spazio nekoga kako ondje sjedi.

Iako sam razaznao samo tamne obrise, nekako sam bio siguran da je žena. Promatrala me, ali ne znam zašto nisam osjetio niti iznenađenje niti strah. Samo težinu njezine nijeme prisutnosti.

Kara?

Ta nada bila je samo trag refleksa buđenja. Tko god da jest, nije moja mrtva supruga.

Tko ste vi? upitao sam, ili sam bar tako mislio. Činilo mi se da riječi ne remete hladan zrak u sobi.

Pojava nije odgovorila. Samo je nastavila svoje strpljivo bdijenje kao da su već otkriveni svi odgovori koje ću ikada zatrebati. Zurio sam, pokušavajući se dovinuti ili njezina obličja ili njezinih namjera. Nisam otkrio ništa.

Poskočio sam kad je zapuh vjetra zatresao prozor. Zatečen, osvrnuo sam se uokolo, očekujući da ću tamnu pojavu ponovno zateći uz podnožje kreveta. No čak i u tami jasno sam vidio da je soba prazna. I da je uvijek bila takva, shvatio sam. Sanjao sam. San je bio neprirodno stvaran, no bio je to samo san.

Takvi snovi bili su mi bliski dugo vremena otkako su mi poginule supruga i kći.

Još jedan zapuh protresao je okno u okviru i potjerao kišne kapi po staklu poput šake šljunka. Izvana sam začuo nešto nalik krik. Možda sova, možda neka druga noćna ptica. Ili nešto treće. Izvukao sam se iz postelje i prišao prozoru. Ulična svjetiljka primjetno je podrhtavala na vjetru. Na rubu žučkaste korone spazio sam bljesak nečeg blijedog što je ondje treperilo. I onda nestalo.

Vjetar nešto nosi, rekao sam sebi, kad se više nije pojavilo. Ipak, nastavio sam zuriti kroz prozor u tamu, sve dok me hladnoća zraka nije, promrzloga, potjerala natrag u krevet.

DOK SAM RAZMIŠLJAO što sam to vidio kroz prozor spavaće sobe, ondje kod kućice Duncan nije bio sretan. Vjetar je ojačao i njihao kamper poput brodice na debelome moru. Već se osigurao tako što je parafinsku grijalicu ugurao u kut, kako se ova ne bi prevrnula. Modri plamen šištao je samo nekoliko stopa od njega, zguanog za stolićem u kamperu. No iako je kabina bila tijesna, i to je bilo bolje nego noć provesti u Range Roveru ili skutren u do vratku kućice. Gdje bi ga Fraser vjerojatno smjestio, pomislio je mrzovoljno. Ne, nije mu smetalo sjediti u kamperu.

Jednostavno, nije mogao skrenuti misli s onoga što je ležalo u kućici.

Sve je to divno i krasno, Fraser se sjajno zabavlja, samo što nije on taj koji mora ovdje dežurati. Duncanu nije promaklo da narednik nije ponudio da će se zadržati nakon što mu je donio večeru. Nesumnjivo hita vratiti se u bar jer je, sudeći po zadahu iz usta, već udario po viskijima. Duncan se, promatrajući kako farovi Range Rovera iščezavaju, osjećao kako se nije osjećao još od djetinjstva.

Istini za volju, nije se plašio boraviti ondje. Stvarno, nije. Živi na otoku, a kad se iziđe izvan granica Stornowaya, na Lewisu ima bezbroj mjesta gdje ne prebiva živa duša. Samo što nikad dosad nije morao ostati sam usred ničega.

A osobito ne u društvu spaljenog leša koji je ležao udaljen tek dvadesetak metara.

Duncan nije iz misli uspijevao istjerati sliku nespaljenih udova i ispečenih kostiju. Prije nego što se to dogodilo, ti dijelovi bili su *osoba*. Mlada žena, kako je tvrdio doktor Hunter.

Najpotresnija je bila spoznaja da se netko tko se nekoć smijao, plakao i sve drugo, sveo na tu hrpu. Od same pomisli ježila mu se koža.

Imaš problema s prebujnom maštom. Tako je bilo oduvijek. Nije znao je li zbog toga bolji ili lošiji policajac. Nije mu bilo dovoljno pribilježiti činjenice; uvijek se jednostavno morao izgubiti u *što ako*. I nije si mogao pomoći - tako mu je funkcionirao um. Što ako je tu ženu spalilo *nešto* još nepoznato znanosti? Što ako je ubijena?

Što ako je ubojica još na otoku?

Upravo tako, i što ako bi već jednom prestao strašiti samoga sebe? Duncan je uzdahnuo i uzeo udžbenik kriminologije što ga je ponio sa sobom. Neka mu se Fraser smije do mile volje, no odlučio je jednoga dana postati detektiv. I ako već želi nešto učiniti, onda želi da to bude najbolje što uzmogne. Mora o tome naučiti najviše što se može, a ako to znači povremena odricanja, onda neka mu bude. Za razliku od nekih njemu poznatih, Duncanu naporan rad nije bio mrzak.

Noćas je otkrio da mu je napor usredotočiti se. Nešto poslije nervozno je odgurnuo priručnik. *Pristavi čajnik. Daj, skuhaj si šalicu.* Duncan je pomislio da će mu, kad završi smjenu, čaj već izlaziti na uši.

Baš kad je krenuo na sićušnom sudoperu napuniti čajnik, vjetar je naglo utihnuo, očito se pripremajući za novi zapuh. U kratkotrajnu zatišju, Duncan je izvana začuo neki novi zvuk. Već u idućem trenutku zaglušio ga je zapuh koji je novom silinom udario u kamper, no bio je siguran da nije zamišljao.

Zvuk automobilskeg motora.

Pogledao je kroz okno, očekujući bljesak farova koji bi objavili dolazak Range Rovera. Ali vani je i dalje vladala mrkla tama.

Duncan se malo zamislio. Čak i da je zvuk dopro od automobila s ceste, farovi bi se vidjeli. Što je značilo da mu se ili pričinilo da čuje motor...

Ili je netko ugasio farove da prikrije dolazak.

Ionako će mi dobro doći malo svježega zraka. Navukao je ogrtač, uzeo masivnu baterijsku svjetiljku i izišao iz kampera. Spremao se upaliti bateriju, ali se predomislio. Ako se itko

mota u blizini, to će uljeze samo upozoriti na njegovu prisutnost. Polako se primicao kućici, put nalazeći uz pomoć sporadičnih rascjepa u oblacima. Težina Magliteove baterije umirivala ga je dok su mu se primicali crni obrisi kućice. Trideset centimetara dugačka, baterija može poslužiti i kao toljaga. Iako mi neće trebati, rekao je sebi, no u tom trenutku iza kućice bljesnulo je svjetlo.

Duncan se skamenio, srce mu je bjesomučno tuklo. Posegnuo je za radiom da pozove Frasera, a onda se zaustavio. Velika je mogućnost da će ga uljez čuti. Pošao je dalje. Primijetio je da nitko nije dirao traku na vratima. Držeći se zida, polagano se primicao uglu kućice.

Zastao je, osluhnuo. Nešto je zagreblo po kamenu, a zatim je zašuškala visoka trava. Nema sumnje.

Netko je ondje.

Duncan je čvrsto stisnuo bateriju, napeo je mišiće. Duboko je udahnuo... još jednom... *Dobro, priprema, pozor...*

Naglo je zašao za ugao i upalio bateriju.

»Policija! Stoj tamo!«

Odjeknula je zapanjena kletva, a onda je pojava pojurila. Duncan je potrčao za njom dok mu se mokra trava plela oko nogu. Nije trčao dugo kad se pojava naglo spotaknula i pala ravno na nos. Zgrabio je pojavu za rame, podigao je i osvijetlio joj lice.

Maggie Cassidy bijesno ga je gledala, žmirkajući zbog blještavog svjetla.

»Skidaj mi se! *O mo crhreach*, mislim da sam slomila nogu!«

Duncan je oćutio mješavinu olakšanja i razočaranja. I krivnje. Dok je novinarki pomagao da se pridigne, shvatio je da mu jedva seže do ramena.

»Skoro sam umrla od straha zbog tog tvog urlanja!« režala je. »Samo se nadaj da nisam slomila nogu; u protivnom, tužim.«

»Što radite ovdje?« upitao je Duncan trudeći se ne zvučati kao da se brani.

Stanka je trajala samo koji trenutak. »Mislila sam vas obići i vidjeti kako ste«, odvrtila je Maggie, trijumfalno se smiješeći. »Čamiti ovdje i nije pretjerano zabavno.«

»Zašto ste onda gledali kroz prozor kućice?«

»U kamperu nije bilo svjetla pa sam pomislila da si možda unutra.«

»Jest, baš ste tako mislili.« Primijetio je da krišom pokušava utrpati nešto u džep. »Sto to imate?« »Ništa.«

Baterijom je osvijetlio predmet; mobitel koji je stezala u šaci.

»Namučili biste se da odavde nazovete nekoga«, rekao je. »Niste valjda namjeravali slikati...«

»Ne, naravno da nisam...«

Nasmiješio joj se i ispružio dlan.

»Čuj, ionako nisam uspjela ništa snimiti«, pobunila se.

»Onda nećete imati ništa protiv da pogledam.«

Maggie je ovjesila ramena. Dopustila mu je da pogleda zaslon.

»Ionako su nizašto«, progundala je, otvarajući dvije mutne i preekspozicirane slike.

Duncan se složio da nisu nizašto. Čak ni on nije mogao razaznati što je na njima. Unatoč tomu, natjerao ju je da ih obriše.

»I sve ostale.«

»To je sve, rekla sam ti.«

Šutke ju je pogledao. Ozlojeđeno uzdahnuvši, pokazala mu je preostale slike iz memorije.

»Sigurno ste zaboravili ovu«, rekao je raspoloženo kad se pojavila još jedna mutna snimka kućice.

»Zadovoljan?« progundala je, brišući i nju. »Što ćeš sada? Uhititi me?«

Duncan si je sam postavio isto pitanje. Neslužbeno, nije bio siguran je li uopće prekršila ijedan zakon. Čak nije prekoračila ni preko vrpce.

Štoviše, morao si je priznati da mu se nešto kod nje sviđa.

»Hoćete li mi obećati da to nećete ponoviti?« upitao je, trudeći se zvučati autoritativno.

»Neću, časna riječ. Joj.«

Zajaukala je stavši na nogu svom težinom.

»Jeste li dobro?« upitao je Duncan.

»Hodati mogu, ali to nije tvoja zasluga. Mogu li ići?«

Oklijevao je. »Gdje vam je auto?«

Mahnula je rukom niz put. »Parkirala sam blizu ceste.«

»Sigurni ste da možete sami?«

»A tebe baš briga«, odvratila je, no ljutnja je brzo uminula. Nasmiješila se pomalo patnički.

»Oprosti. Da, mogu sama. Hvala ti.«

Smijuljeći se sebi u bradu, Duncan je promatrao njezinu malenu pojavu kako šepa niz put, dok je trak svjetlosti poskakivao ispred nje. Kad je bio siguran da je otišla, uputio se natrag prema kamperu. Ulazeći, na pragu je primijetio blatnu mrlju. *Prokleti Fraser. Previše bi se namučio da otare cipele.*

Razmišljajući o Maggie Cassidy, pošao je pristaviti čajnik.

Maggie je parkirala auto pedesetak metara dalje. Šepanje je prestalo čim je Duncanu nestala iz vida, no mrzovolja ju je kinjila sve dok nije doprla do Minija. Auto je pripadao baki - čisti krš, ali i to je bolje nego ništa.

Zavalila se u vozačko sjedalo i otvorila mobitel. Unatoč tomu što je osobno izbrisala slike, morala se uvjeriti da ih stvarno više nema. Tako je i bilo.

»Vražju mater«, glasno je rekla.

Bijesno je mobitel ubacila u torbu, izvukla je diktafon i počela snimati.

»Dakle, čisto gubljenje vremena«, govorila je u mikrofon. »I još nisam uspjela pošteno pogledati truplo. Ovo je posljednji put da se igram gerile.«

Mrštenje je nestalo; zamijenio ga je neodlučan osmijeh.

»Ipak, moram priznati, ovo je bilo stvarno uzbudljivo. Nisam se toliko prestravila otkad sam se upiščila u gaće kad smo se u osnovnjaku igrali skrivača. Bože, kako je taj mladi drot navalio na mene. Kako mu je ime? Mislím da je Duncan. Mudrica prefrigana, to mu priznajem, no barem je djelovao čovječno. A i prilično je sladak. Pitam se je li zauzet...«

Smiješila se, spremila je snimku i upalila motor. Farovi su razdvajali tamu dok se udaljavala u oblaku ispušnih plinova. Nezdravo krčanje motora ubrzo je utihnulo kad je izišla na cestu i, nakon posljednjeg škripanja mjenjača, noć je ponovno utonula u tišinu.

U tom se trenutku s tla pridigla sjena koja je ležala uz Mini i polagano uputila u tamu.

07.

DOK SAM SE IDUĆEGA jutra tuširao i brijao, danje svjetlo nevoljko se pomaljalo na nebu. Kiša nije popuštala cijelu noć, pa sam se nadao da su ostaci i dalje u dobrome stanju. Znao sam da su ondje ležali već nekoliko tjedana, i nije bilo razloga ne pretpostaviti da ruševni krov kućice neće preživjeti još nekoliko dana, čak i po ovakvom vremenu. Unatoč tomu, laknut će mi kad ih uzmognem prebaciti na sigurnije mjesto.

Nakon što me prenuo san, nisam dobro spavao. Osjećao sam se smrvljeno i umorno na računalu provjeravajući jesu li konačno pristigli dosjei od Wallacea. I jesu, ukupno njih pet. U tom trenutku nisam ih imao vremena pregledati, pa sam ih kopirao na tvrdi disk računala i sišao na doručak.

Bar je služio i kao blagovaonica i već sam gotovo bio završio u vrijeme kad se ondje pojavio Fraser. Djelovao je neispavano i mamurno; čak i preko stola dopirao je vonj neprobavljenog alkohola. Nakon što se sinoć vratio iz kućice, ušančio se u baru s izrazom lica čovjeka koji se sprema baciti na posao. Ostavio sam ga ondje, otišao na spavanje i, sudeći po njegovu izgledu, činilo se da se svojski potrudio.

Trudio sam se suzdržati smiješak dok je oprezno srkao čaj. »U torbi imam aspirina«, ponudio sam mu.

»Dobro sam«, zarežao je.

S odbojnošću je promatrao tanjur pun prženih jaja, slanine i kobasica što ga je Ellen spustila preda nj. Onda je podigao viljušku i nož i bacio se na jelo odlučan kao kakav dugoprugaš.

»Koliko vam treba?« upitao sam. Zurilo mi se krenuti jer sam bio svjestan koliko su ovako daleko na sjeveru dani kratki u ovo doba godine.

»Ne dugo«, promrmljao je, dok je viljuškom u drhtavoj ruci kupio zalogaj želatinastih jaja. Ellen je sklanjala moje posude sa stola. »Ako želite, poslužite se mojim autom. Danas mi ne treba.«

»Dobra ideja«, brzo se složio Fraser govoreći punim ustima. »Ionako još imam posla po selu. Počnite se raspitivati, provjerite zna li netko tko može biti mrtva žena.«

U javnost još nije izišao podatak da je riječ o ženskom tijelu. Pogledao sam Ellen i shvatio da je prečula. Zavjerenički me pogledala dok je on, potpuno zaneseno, nastavio jesti.

»Ako ste gotovi, donijet ću vam ključeve.«

Izišao sam za njom iz bara. »Čujte, ono što je rekao narednik Fraser...«, prozborio sam.

»Ne brinite se, neću reći ništa«, nasmiješila se, ulazeći u kuhinju. »Tko vodi hotel, znade čuvati tajne.«

Kuhinja se nalazila u dograđenom prizemnom dijelu, puno novijem od ostatka hotela. Na starom plinskom štednjaku pocrnjelom od uporabe stajale su teške tave, dok je visoka borova komoda bila natrpana rasparenom keramikom. Malena plinska grijalica šištalala je pokraj velikog drvenog stola na kojem su ležale dječje bojanke i bojice. Ellen je u ladici potražila ključeve od auta, a onda me kroz vrata provela do malenog dvorišta. U zaštitnom kavezu ondje su stajale propanske boce, nalik na uvis okrenute narančaste bombe. Na prilazu, odmah iza njih, stajala je stara Volkswagena 'Buba'.

»Nije nešto za vidjeti, ali je pouzdana«, rekla je pružajući mi ključeve. »Imate termosicu punu čaja i sendviče za sve. Nekako mi se čini da nećete juriti ovamo na ručak.«

Zahvalio sam joj i uzeo hranu. Buba je zakrčala i zajecala kad sam upalio motor, no vukla se prilično zadovoljno. Vrijeme se od jučer nije popravilo - sivo nebo, vjetar i kiša. No, selo je ujutro bilo bar malo življe. Na ulici je bilo ljudi, djeca su kroz vrata išla prema malenoj i naizgled novoj školi. Pogledom sam potražio Annu, no nisam je mogao razaznati među parkama i kabanicama. Na ulaznim vratima stajao je muškarac u šiljatoj vunenoj kapi, mršav čak i pod debelim kaputom. Zastao je i pogledao me dok sam prolazio. Kad sam mu kimnuo, samo je skrenuo pogled.

I onda sam izišao iz sela; prošao sam pokraj brda na kojem je bdio *Bodach Runa*, drevni menhir što mi ga je pokazao Brody. Za otok se ne bi moglo reći da je bio slikovit, no dojmila me se njegova surovost — bregovit krajolik prošaran tresetištima, načičkan ovcama. Jedini znak da je područje naseljeno bila je velika kuća za koju sam sad znao da pripada Strachanima. Prozori nisu više bili osvjetljeni, ali je to i dalje bila najupečatljivija zgrada koju sam vidio na otoku. Atlantski su vjetrovi nagrizli njezine granitne kule i kazetirane prozore, no i dalje je djelovala stameno i postojano.

Kad sam stigao, pokraj kućice zatekao sam parkiran Brodyjev Volvo. Bivši inspektor i Duncan sjedili su u kamperu, a čajnik je pištao na malenom kuhalu. Tijesna kabina vonjala je na neoprana tijela i petrolejske pare.

»Jutro«, pozdravio me Brody kad sam ušao. Sjedio je na ofucanoj, tapeciranoj klupi pokraj sklopivog stola; stari pas spavao mu je pod nogama. Nekako me nije iznenadilo što sam ga našao ondje. Možda i jest otišao u mirovinu, no Brody mi se nije činio kao čovjek koji bi samo prijavio i onda mirno oprao ruke. »Narednik Fraser nije s vama?«

»Ima neka posla po selu.«

Na licu sam mu primijetio neodobravanje, no nije rekao ništa. »Ne smeta vam što sam ponovno došao?« upitao je kao da mi čita misli. »Jutros sam razgovarao s Wallaceom. Rekao je da ovisi o vama.«

»U tom slučaju, nemam ništa protiv.«

Nakon što je Wallace saznao da Brody nije pretjerao u prijavi, pretpostavio sam da mu je vjerojatno drago što je bivši inspektor voljan naći se pri ruci. Istini za volju, bilo je i meni. Možda će zbog toga Fraseru pasti kruna s glave, ali korisno je uza se imati nekoga iskusnoga poput Brodyja.

Duncan je zijevnuo. Izgledao je kao da je loše spavao, no veseo kao dijete na Božić počeo je odmatati sendvič sa šunkom i jajima što mu je poslala Ellen.

»Očito smo sinoć imali goste«, rekao mi je Brody. »Maggie Cassidy vratila se ovamo i pokušala fotografirati.«

»Nije uspjela«, ubacio se Duncan. »I natjerao sam je da obeća da to neće ponoviti.«

Brody je to prešutio, samo je sumnjičavo podigao obrvu. Na stolu, pred Duncanom, ležao je debeli udžbenik iz kriminologije s oznakom ubačenom među prve stranice.

»Učio si?« upitao sam.

Porumenio je. »Zapravo i nisam. Znao, samo sam si uzeo nešto za čitati.«

»Duncan mi je baš pričao da se sprema prijaviti u kriminalističku«, javio se Brody.

»Sve u svoje vrijeme«, izjavio je Duncan i dalje pomalo posramljeno. »Još nisam dovoljno radio.«

»Nije loše znati što želiš raditi«, rekao je Brody. »Pričao sam mu o nekim slučajevima koje sam istraživao s njegovim ocem, no čini se da mu nisam uspio zgaditi posao.«

Duncan se nacerio. Prepuštajući ih razgovoru, otvorio sam aluminijski kovčeg što sam ga ponio sa sobom. Unutra je ležala moja terenska oprema; osnovne stvari koje sam uvijek sa sobom nosio na posao. Jednokratni kombinezoni, nazuvci, maske, rukavice od lateksa, lopatice, četkice i dva sita različite gustoće oka. I plastične vrećice za dokaze. Jako mnogo plastičnih vrećica za dokaze.

No, preostala su mi samo dva para jednokratnih rukavica i kombinezona, budući da sam većinu potrošio na poslu u Grampianu. Kombinezon je bio najveći broj, dakle, moći ću ga navući preko jakne. Uvukao sam se, preko čizama navukao zaštitne nazuvke i, na kraju, preko svilenih rukavica navukao one od lateksa. Kad sam radio na terenu, obično sam sa sobom nosio kemijske grijače ruku, no i njih sam sve potrošio u Grampianu. Trenutačno ću se morati pomiriti s promrzlim prstima.

Duncan me promatrao kako se pripremam. Odložio je sendvič.

»Nije vam grozno? Mislim, ovaj, raditi na truplima?«

»Mali, ne budi bezobrazan«, opomenuo ga je Brody.

Policajac je djelovao posramljeno. »Oprostite, nisam mislio...«

»Sve u redu«, umirivao sam ga. »Netko mora i to. Što se ostaloga tiče... Čovjek se navikne.«

Ipak, njegovo pitanje i dalje mi je lebdjelo u mislima. *Nije vam grozno?* Nije postojao jednostavan odgovor. Bio sam savršeno svjestan da većina moj posao smatra savršeno odvratnim, to je posao kojim se bavim. To je ono što jesam.

U tom slučaju, što sam ja?

To me pitanje i dalje kinjilo dok sam izlazio iz kampera i onda na putu prema kućici spazio blještav, srebrnosivi Saab. Privučeni zvukom koji se približavao, Brody i Duncan izišli su baš kad se zaustavio pokraj Elleninog VW-a.

»Kog vruga taj radi ovdje?« razdražljivo je upitao Brody dok je Strachan izlazio iz kabine.

»Jutro«, pozdravio nas je, a za njim je iz Saaba iskočio njegov zlatni retriever.

»Tjeraj psa u auto!« povikao je Brody.

Retriver je napeto njušio zrak. Strachan ga je krenuo uhvatiti, no prije nego što je stigao, pas je u času uhvatio miris i pojurio ravno prema kućici.

»Pas mater!« opsovao je Brody i pojurio presjeći mu put.

Za čovjeka njegove veličine i godina bio je iznenađujuće brz. Zgrabio je psa za ogrlicu kad se ovaj pokušao provući pokraj njega; povukao ga je toliko snažno da ga je zamalo podigao s tla.

Strachan mu je pritrčao u šoku. »Isuse, kako mi je žao!«

Brody je čvrsto držao psa za ogrlicu, odižući mu prednje šape s tla dok je pas cvilio i otimao se.

»Kog vruga to radite?«

»Rekao sam da mi je žao. Primit ću ga.«

Strachan je ispružio ruku, ali Brody nije popuštao stisak. Pas je bio velik, no bivši ga je inspektor držao bez napora; ogrlicu je stisnuo toliko snažno da se pas gušio pokušavajući se otrgnuti.

»Rekao sam da ću ga primiti«, ponovio je Strachan, taj put odlučnije.

Načas sam pomislio da ga Brody neće predati. Onda je životinju gurnuo na Starchana. »Ne smijete biti ovdje. Ni vi ni vaše prokleta pseto!«

Strachan je smirivao ljubimca držeći ga za ogrlicu. »Ispričavam se, nisam ga namjeravao pustiti. Samo sam došao provjeriti mogu li pomoći.«

»Vratite se u auto i odlazite. Ovo su policijska posla, nisu vaša.«

Sad je Strachana počeo obuzimati gnjev. »Čudno, bio sam uvjeren da ste u mirovini.«

»Ja imam dopuštenje biti ovdje. Vi nemate.«

»Možda i nemam, ali to vam ne daje nikakve zakonske ovlasti da mi naređujete.«

Mišići Brodyjeve čeljusti napeli su se koliko se obuzdavao. »Pozorniče McKinney. Biste li ovog gospodina otpratili do njegovog vozila?«

Duncan je djelovao zabrinuto, potpuno smućen, dok su se njih dvojica dalje svađali.

»Nema potrebe. Odlazim«, rekao je Strachan. Na obrazima su mu izbile mrlje rumenila, no već se uspio smiriti. Meni se nasmiješio pomalo posramljeno, pritom smišljeno izbjegavajući Brodyja.

»Jutro, doktore Hunter. Oprostite zbog ovoga.«

»Sve u redu. Samo je bolje da se što manje ljudi mota ovdje«, rekao sam.

»Da, to mi je jasno. Ipak, ako mogu ikako pomoći, svakako mi javite. Sve što mogu.«

Nježno je protresao psa za ogrlicu.

»Idemo, Oscare, zločestoćo živa.«

Brody ga je promatrao kako odvodi psa do auta; lice mu je bilo strogo i neumoljivo.

Duncan se počeo mucavo ispričavati. »Oprostite, nisam znao što bih...«

»Nemoj se ispričavati. Nisam trebao tako izgubiti živce.« Brody je iz džepa izvukao kutiju cigareta i upaljač - očito još potresen.

U kamperu je zapištao čajnik. Pričekao sam da Duncan ode skuhati čaj i tada se okrenuo k Brodyju.

»Strachan vam baš i nije drag?«

Brody se osmjehnuo. »Tako sam očit?« Iz kutije je izvukao cigaretu i zgađeno je promatrao.

»Grozna navika. Prestao sam kad sam otišao u penziju. No, čini se da sam opet počeo.«

»Što imate protiv njega?«

Zapalio je cigaretu, duboko povukao, a zatim ispustio dim kao da mu se to gadi. »Nije mi draga njegova sorta. Povlašteni tipovi koji misle da mogu što god im volja samo zato što imaju novce. On ih čak nije ni zaradio - naslijedio je. Obitelj je zgrnula blago na rudnicima

zlata u Južnoj Africi tijekom aparthejda. Mislite da su jedva čekali da ga podijele sa svojim radnicima?»

»Ne možete ga kriviti zbog toga što je radila obitelj.«

»Možda ne mogu. Ali je malo previše samouvjeren za moj ukus. Vidjeli ste kako se sinoć ponašao u baru – svima plaća piće, šarmira Karen Tait. Ima onakvu ženu, a i dalje šara.« Sjetio sam se da mi je Fraser pričao kako je Brodyja ostavila žena i upitao se nema li u njegovoj odbojnosti spram Strachana i neka trunke zavisti. »A sve što je učinio za otok? Po onome što sam čuo, prije nego što je stigao ovamo, Runu je čekala ista sudbina kao i Svetu Kildu.«

Brody je malo šutio. Njegov border-koli izišao je iz kampera izvidjeti stanje; stražnjih nogu ukočenih od artritisa. Pomilovao je psa po glavi.

»Postoji priča o Svetoj Kildi koja me uvijek tjera da se upitam nije li takav ishod ipak onaj najbolji. Prije nego što su napustili otok, otočani su pobili svoje pse. Sve do zadnjega. No samo dva su ubijena injekcijama. Ostalima su svezali kamenje oko vrata i pobacali ih u luku. Vlastite pse.«

Odmahnuo je glavom.

»Nikad mi nije bilo jasno zašto bi netko učinio nešto slično. Ipak, vjerujem da su imali razloga. Dovoljno sam dugo radio u policiji da znam kako postoji razlog za ama baš sve što ljudi učine. Bilo kako bilo, većinom je riječ o vlastitim interesima.«

»Ne mislite valjda da bi bilo bolje da je Runa napušten otok?»

»Ne, valjda ne. Slažem se, Strachan je ovdašnjima život učinio *udobnijim*. Bolje kuće, bolje ceste. Nitko vam o njemu neće reći nijednu lošu.« Slegnuo je ramenima. »Jednostavno ne vjerujem da sve to radi bez računa. Na kraju sve ipak stigne na naplatu.«

Pitao sam se nije li pretjerano ciničan. Strachan je pomagao otoku, nije ga iskorištavao. A Brody nije prvi policajac kojeg sam upoznao i koji je toliko otvrdnuo gledajući mračniju stranu ljudskosti da je postao nesposoban zamisliti da postoji i ona svjetlija strana.

Ipak, mogao bi biti bolji sudac ljudskog karaktera nego što sam ja. Čovjek kojeg sam jednom prilikom greškom smatrao prijateljem, rekao mi je da bolje razumijem mrtve nego žive - možda je imao pravo. Mrtvi bar ne lažu, ni ne izdaju.

Samo čuvaju svoje tajne koje neki znaju otkriti.

»Trebao bih nastaviti s poslom«, rekao sam.

Kućica danju nije izgledala nimalo privlačnije. Tama je barem prikrila pune razmjere urušenosti i jada. Krov se nakrivio, zjapio mjestimično, okna napukla i prekrivena desetljećima prljavštine. Iza nje uzdizao se veličanstveni *Beinn tuiridh*, sad vidljiv kao žalosna hrpa kamenja prošarana tragovima prljavog snijega.

Ograđena vrpcom, staza je vodila od ulaznih vrata do sobe gdje su ležali spaljeni ostaci. Strop nad njima izgledao je kao da će se svakog trenutka urušiti, iako kiša još nije zalila ni pepeo ni kosti. U slabome svjetlu što se probijalo kroz napukli prozor izgledali su još tužnije nego što sam ih zapamtio.

Odmaknuo sam se i promatrao ih, još jednom pogođen strahotnom neprirodnošću nespaljenih stopala i šake. No, bilo jezivo ili ne, meko tkivo u raspadanju, u slučaju smrti od požara, bilo je neočekivan dobitak. Ono će mi omogućiti da analiziram hlapljive masne kiseline i tako odredim razdoblje proteklo od smrti, jednako kao i da uzmem otiske prstiju i uzorke DNK i tako olakšam identifikaciju nepoznate žene.

Budući da ovo nije bilo poprište zločina - što se Wallace osobito trudio naglasiti - nisam imao pravog razloga da oko ostataka načinim raster. To se obično činilo da se zabilježi položaj svih pronađenih materijalnih dokaza. Ipak, učinio sam to. Nisam mogao klinove ukucati u kameni pod, no za tu svrhu nosio sam izbušene drvene kocke.

Postavio sam ih u kvadrat oko tijela i u svaku ugurao klin. Kad sam konačno između njih napeo mrežu od flaksa, prsti su mi bili otupjeli i promrzli u tankim rukavicama od lateksa.

Trljajući ih da povratim osjet, lopaticom i mekanom četkom počeo sam skidati gornji sloj pudera sličnog pepela.

Postupno sam ogolio ostatke pougljenjenog kostura.

Naši životi, ponekad i smrti, priče su zapisane u kosti. Ona otkriva tragove ozljeda, nemara ili zlostavljanja. No kako bih mogao otkriti ono zapisano u njoj, prvo sam je morao pregledati. A to je spor i mučan posao. Obrađivao sam kvadrat po kvadrat rastera, oprezno uklanjao i prosijavao pepeo, ucrtavao položaj komada kosti i svega ostaloga što sam pronašao na paus-papir prije nego što bih sve spremio u vrećice za dokazni materijal. Nisam primjećivao da vrijeme prolazi. Nestale su sve pomisli na hladnoću, na Jenny, na sve ostalo. Moj svijet sveo se na hrpu pepela i isušenih kostiju, pa sam se trgnuo začuvši nekoga tko se zakašljao iza mene.

Okrenuo sam se i spazio Duncana u dovratku. U ruci je držao šalicu vrućeg čaja.

»Mislim da bi vam dobro došlo.«

Pogledao sam na sat i shvatio da su skoro tri. Nisam ni primijetio da sam radio i tijekom ručka. Uspravio sam se i onda zajaukavo kad su mi se pobunili leđni mišići.

»Hvala«, rekao sam, skidajući rukavice dok sam mu prilazio.

»Maločas je zvao narednik Fraser, želio je znati kako vam ide.«

Fraser je prije navratio, no nije se dugo zadržao - tvrdio je da mora nastaviti razgovore s otočanima. Nakon što je otišao, Brody se glasno zapitao koliko će se tih razgovora voditi u hotelskom baru. Pomislio sam kako će ih odraditi veći dio, ali sam prešutio primjedbu.

»Samo polako«, rekao sam Duncanu, zahvalno puštajući da mi vruća šalica grije promrzle ruke.

On je stajao u dovratku i promatrao ostatke. »Što mislite, koliko će to još trajati?«

»Teško je reći. Moram prosijati još hrpu pepela. Ipak, vjerojatno ću završiti najkasnije sutra ujutro.«

»Ovaj, jeste li, ma znate... već što otkrili?«

Činilo se da ga stvarno zanima. Po svim pravilima, trebao sam prvo izvijestiti Wallacea, no nisam vidio ništa loše u tome da Duncana izvijestim o nekim svojim otkrićima.

»Dakle, mogu reći da se nedvojbeno radi o ženi, mladoj od trideset godina, bjelkinji, visokoj sto sedamdeset do sto sedamdeset pet centimetara.«

Zagledao se u pougljenjene kosti. »Ozbiljno?«

Pokazao sam na kukove, očišćene od pokrova pepela. »Ako je riječ o ženskom tijelu, dob se često može odrediti po zdjeličnoj kosti. U tinejdžera ili adolescenta stidna je kost gotovo nazubljena. Tijekom starenja kost se sve više izgladuje i onda počinje erodirati. Ova je prilično glatka, dakle nije tinejdžerica, ali nije ni dovoljno stara da bi kost bila izlizana i oštećena. Shodno tomu, kasne dvadesete, najviše trideset.«

Onda sam pokazao prema jednoj od bedrenih kosti. Ta je požar preživjela bolje od malih kostiju, no površina joj je i dalje bila pocrnjela i prekrivena tankim crtama termičkih fraktura.

»Visinu je moguće odrediti po bedrenoj kosti«, rekao sam. »Postoji formula kojom se određuje točan razmjer, no neću te tupiti detaljima. Što se tiče rase, većina je zubi popucala ili ispala, ali ih je ostalo dovoljno da se vidi kako su manje-više okomiti i nisu izbačeni naprijed. Dakle, bjelkinja, ne crnkinja. Ne mogu u potpunosti isključiti mogućnost da je bila azijske rase, ali...«

»Na Hebridima baš i nema Azijata«, završio je Duncan umjesto mene i izgledao zadovoljan sobom.

»Upravo tako. Sve u svemu, vjerojatno imamo posla s bjelkinjom u kasnim dvadesetim godinama, visokom oko sto sedamdeset, krupnih kostiju. U pepelu sam također pronašao metalna puceta zajedno s ostacima zaporka i kukice s grudnjaka. Dakle, nije bila gola.«

Duncan je kimnuo; bio je dovoljno bistar da shvati što to znači. Činjenica da je bila odjevena nije bila konačna, ali da je bila gola, onda je postojala vjerojatnost da imamo posla sa spolnim zlostavljanjem. I, posljedično tomu, ubojstvom.

»Dakle, po svemu sudeći ipak je nesretan slučaj? Prišla je preblizu vatri ili nešto slično?«
Zvučao je pomalo razočarano.

»Sve navodi na taj zaključak.«

»Je li to mogla učiniti sama? Mislim, smišljeno?«

»Misliš reći, samoubojstvo? Sumnjam. Morala bi upotrijebiti neki akcelerant, a kako sam rekao, akcelerant ne bi ostavio ovakve tragove. I u blizini bismo pronašli neki spremnik - a njega nema.«

Duncan je dlanom protrljao zatiljak. »A ovaj, znate, što ćemo sa šakom i stopalima?« upitao je, gotovo pritupo.

Tu sam ga čekao. Samo, sve je više slabilo svjetlo koje se probijalo kroz prljavo okno, a mene je čekalo još mnogo posla. Dovoljno sam odgađao.

»Uputit ću te na trag.« Pokazao sam masni, smeđi sloj koji se zalijepio za dimom pocrnjeli strop. »Sjećaš li se što sam govorio o tome?«

Duncan je podigao pogled. »Da je to mast iz tijela koje je gorjelo?«

»Točno. Ključ je u njoj. Vidi možeš li sam pronaći rješenje.« Iskapio sam čaj i vratio mu šalicu. »No dobro, moram dalje.«

Ipak, nakon što je otišao, nisam se odmah bacio na posao. Dosad sam već očistio najveći dio pokrovnog dijela pepela tako da sam mogao početi uklanjati očuvane kosti i spremati ih u vrećice za daljnja ispitivanja. Iako sam tražio neobično pomno, nisam otkrio ništa što bi otkrivalo da je riječ o sumnjivu slučaju. Nikakvih vidljivih tragova oštrice na kosti, nikakvih znakova traume ni ozljeda. Čak sam, zakopan u pepelu, pronašao i krhku, potkovičastu, podjezičnu kost koja se često lomi prilikom davljenja. Gotovo se pretvorila u prah, toliko lomna da ju je i najmanji dodir mogao uništiti, no bila je netaknuta.

Zašto onda i dalje osjećam da nešto previđam?

Samotni zapuh vjetra kroz rupe na krovu stjerao mi je studen u kosti dok sam stajao i promatrao ostatke. Prišao sam lubanji koja je postrance ležala na podu, išarana termičkim frakturama. Eksplozija je u zatiljnoj kosti načinila rupu veličine šake. Komadići kosti ležali su na podu oko nje, raspršeni u trenutku kada su vreli plinovi silovito prodrli van. Bio je to još jedan pokazatelj da je šteta nastala tijekom požara - da je rupu načinio udarac, komadi bi poletjeli unutra, u šupljinu lubanje.

Unatoč tomu, nešto mi nije bilo čisto u vezi s lubanjom - nešto me grizlo. Gotovo nesvjesno, uhvatio sam sebe da je ponovno pregledavam.

Kao da je samo to čekalo, dnevno svjetlo počelo je blijedjeti sve brže. Sinoć sam odlučio ne raditi noću zato što nisam želio pogriješiti. Sad sam osjećao da ću pogriješiti znatno više ako ne nastavim. Okrenuo sam reflektor, no nije bio dovoljno snažan za ono što sam želio provjeriti. Izvukao sam bateriju i postavio je na pod da obasjava razvaljenu šupljinu lubanje. Svjetlo je sablasno kuljalo kroz prazne očne duplje dok sam pažljivo pregledavao komade kosti na tlu. Većina ih je bila sitna, ne veća od nokta na palcu. Već sam zabilježio njihov položaj na papiru, te sam ih sad počeo sastavljati kao nekakvu jezivu slagalicu.

Takvo što obično sam izvodio samo u laboratoriju, gdje su mi na raspolaganju bile prave hvataljke, pincete i povećala. Ovdje nisam imao ni stol, a napredak su mi kočili od hladnoće otupjeli prsti. Ipak, postupno sam uspio sastaviti komadiće u veću cjelinu.

I tada sam ugledao.

Udarac dovoljno snažan da razbije lubanju uzrokuje frakture slične munjama koje izvire iz točke udara. Obično ih se teško previdi, a njima ovdje nije bilo ni traga. Samo što sam za njima tragao na pogrešnom mjestu. Spojeni komadići otkrili su nazubljenu paukovu mrežu

napuklina. Karakteristične krivudave crte koje je mogao uzrokovati samo snažan udarac, dovoljno snažan da kost od njega napukne, ali ne i da se slomi.

Lubanja se rasprsnula u vatri - to je točno - no na mjestu gdje je već bila oslabljena.

Oprezno sam komadiće kosti vratio na tlo. Brody je od početka bio u pravu. Ovo nije bio nesretan slučaj. Žena je ubijena.

08.

NA POVRATKU U KAMPER gotovo da i nisam mario za vjetar i kišu. Vani je bio mrkli mrak, a svjetlo s prozora kampera blještalo je poput svjetionika. U ustima gorak okus. Netko je ubio mladu ženu i zapalio njezino tijelo. Sviđalo se to Wallaceu ili ne, mogao je ovo samo podići na razinu cjelovite istrage umorstva.

Bio sam bijesan na načelnika, no još sam više bjesnio na sebe. Nije me tješila spoznaja da je grozomorno teško analizirati smrtne slučajeve u požarima - trebao sam slušati vlastiti nos. Osim toga, moralo se u obzir uzeti još nešto. Bilo bi pogrešno pretpostaviti da, samo zato što mrtva žena ne potječe s otoka, ni ubojica nije netko ovdašnji. Nismo znali što je žrtva radila na Runi, a povrh toga Brody je tvrdio da u ovo doba godine na otok pristiže tek šačica došljaka. Dakle, postojala je mogućnost da je došla u posjet ili u društvu nekoga tko ovdje živi.

Što je značilo da je ubojica još na otoku.

Ta me misao progonila dok sam hitao prema kamperu. Nakon ledene kućice, unutra je bilo zagušljivo vruće; zrak je bio težak od isparavanja parafinske grijalice.

»Kako ide?« upitao je Duncan ustajući.

»Moram razgovarati s Wallaceom. Mogu li se poslužiti tvojim radiom?«

»Da, naravno«, rekao je zatečen. Dodao mi je uređaj. »Ovaj, onda, ovaj idem ja van.«

Prijemnik je bio jedan od novih, digitalnih uređaja kojim se moglo pozivati i obične telefone kao i mobitele. No Wallace se nije javio ni na jedan broj. *Ma krasno*. Ostavio sam mu poruke da me nazove i počeo se izvlačiti iz kombinezona.

»Sve u redu?« upitao je Duncan ušavši.

»Dobro je.« Ubrzo će saznati i sam, no htio sam razgovarati s Wallaceom prije nego što to objavim ikomu drugomu. »Vraćam se u selo.«

Nije bilo potrebno da se dulje zadržavam u kućici. Ne diram ništa više sve dok ne dođu forenzičari, a moram se i smiriti i razmisliti o značenju svega što sam otkrio. Ali, kad sam se spremio poći, pokolebao sam se.

»Čuj, sve drži na oku. Ako primijetiš išta sumnjivo, ikoga da se mota u blizini, odmah zovi Fräsera.«

Izgledao je zbunjeno, čak i pomalo uvrijeđeno. »Jest, da, naravno.«

Uputio sam se prema autu. Kiša je već silovito lijevala, te su se prozori Elleninog VW-a zamaglili čim sam ušao. Uključio sam grijanje da ih osušim i onda se počeo mučiti s krutim mjenjačem te napokon odskakutao niz put do ceste. Brisači su škripali dok su razmazivali kišu po vjetrobranu. Nagnuo sam se naprijed u sjedalu i pokušavao razaznati nešto kroz zamagljeno staklo. Činilo se da automobila gotovo i nema na cesti, no nisam imao želju zabiti se u ovcu zabludjelu na cestu.

Vozio sam samo nekoliko minuta kada je preda me izletjela neka bjelkasta pojava. Imao sam samo vremena spaziti bljesak psećih očiju u farovima i nagaziti kočnicu, a onda se auto divljački zavrtio. VW je bjesomučno proklizavao, sigurnosni me pojas trzao dok se auto zaustavljao.

Udarac mi je izbio zrak iz pluća. Zavalio sam se, u šoku, i trljao prsa ondje gdje ih je naribao pojas. Nisam bio teško ranjen, štoviše Bubin motor nije se ugasio. Auto je sletio s ceste i sad je stršio iz jarka dok su mu farovi, umjesto asfalta, obasjavali gusto busenje trave.

Bar nisam pogazio psa. U trenutku kad sam izgubio vlast nad vozilom, spazio sam ga kako se udaljava. Bio je to zlatni retriever, pa ako na otoku ne žive dva takva, onda je sigurno bio Strachanov. Iako, sam Bog zna što je radio ondje, miljama daleko od kuće.

Spoznaja da je mogao lunjati cijelim otokom, no da je uspio istrčati ravno pred mene nije mi popravila raspoloženje dok sam mjenjač prebacivao u rikverc i pokušavao se izvući na cestu. Kotači su cviljeli i proklizavali, no auto se nije pomicao. Prebacio sam u prvu i pokušao krenuti naprijed - s jednakim ishodom.

Ugasio sam motor i izišao pogledati stanje. Auto naizgled nije bio oštećen, no stražnji kotači zapeli su u blatnim usjecima. Navukao sam kapuljaču i otvorio prtljažnik sprijeda, pokušavajući pronaći nešto čime bih podložio kotače. Nisam pronašao ništa. Vratio sam se u auto i razmišljao što mi je činiti dok je kiša, nalik bijelim strunama, blještala pod farovima. Procijenio sam da sam na otprilike pola puta do sela, dakle nije imalo smisla vraćati se do kampera. Prema tome, ostale su mi dvije mogućnosti - mogao sam ostati u autu sve dok netko ne naiđe, ili otpješačiti ostatak puta. Ako ostanem, mogao bih čekati satima, sve dok Fraser radiom ne pozove Duncana. A šetnja će me bar malo ugrijati.

Opsovao sam shvativši da nisam izvukao bateriju iz kovčega koji je ostao u kamperu.

Upalio sam svjetlo u kabini i pretražio pretinac u nadi da ću ondje pronaći neku. U njemu je bilo samo starih auto-karata i papirića.

Ugasio sam farove i čekao da mi se oči priviknu na naglo nadošlu tamu. Nakon nekog vremena shvatio sam da se neće nimalo bolje prilagoditi. Na Runu se spustila noć, dakle postat će samo mračnije. I dalje sam oklijevao ostaviti auto. Naime, nedugo prije otkrio sam da se po otoku mota ubojica. Sto je prilično neugodna primisao kad se čovjek nade u nevolji na nekoj zabačenoj cesti.

Bila je to čista glupost. Čak i da jest još na Runi, ubojica mlade žene teško da će se zateći ovdje. *Idemo. Nema smisla odgađati.*

Izvukao sam se iz auta. U tom trenutku mjesec se promolio kroz rascjep u oblacima.

Vrištinama i brdima podario je surovu i nezemaljsku ljepotu, svojim svjetlom srebreci cestu. Kada sam počeo hodati, raspoloženje mi se popravilo. *Sve u svemu i nije tako loše.* Baš kad sam to pomislio, oblaci su ponovno prekrili mjesec i svjetla je nestalo u trenu.

Prestravila me mrkla tama. Istini za volju, živio sam na selu i mislio da znam koliko noć može biti mračna. No, ovo je bilo nešto potpuno različito od svega što sam dosad proživio. Runa je maleni otok, miljama udaljen od kopna, bez gradova ili gradića koji bi bacali bar tračak svjetla. Podigao sam pogled, nadajući se da ću vidjeti bar neke tragove svjetla na nebu. Ništa. Oblačni sloj zagušio je sve svjetlo zvijezda i mjeseca, jednako učinkovito kao pokrov.

Osvrnuo sam se u nadi da će me umiriti pogled na VW. No, tama je bila potpuna. Samo mi je zvuk koraka otkrivao da sam još na cesti. *To je samo tama. Neće ti ona ništa.* Pod uvjetom da se držim ceste, nemam se zašto brinuti. Prije ili poslije, dovest će me do sela.

I tako, kad sam ponovno krenuo, moja samouvjerenost kopnjela je svakim korakom. Kiša je bila ledena, vjetar mi je ispijao toplinu iz tijela i zaglušivao me jednako kao što me i osljepljivao.

No nisam bio toliko gluh da prečujem šušanj na cesti iza sebe.

Okrenuo sam se, srce mi je zatuklo. Osim tame nisam vidio ništa. *Vjerojatno samo ovca, ili nešto što je donio vjetar. Ili Strachanovo glupo pseto.* Okrenuo sam leđa i pošao dalje. Ali sva osjetila trudila su se naslutiti što bi to moglo biti blizu mene; naprezao sam se ne bih li nešto čuo i tada sam naglo zakoračio u prazno.

Posrnuo sam naprijed, zamlatarao rukama i onda tresnuo na tlo. Kotrljao sam se nizbrdo, izgubio sam svaki osjećaj za gore ili dolje. Oštre travke greble su mi lice, a onda sam se naglo zaustavio.

Smućen i bez daha, ležao sam na blatnjavoj travi dok mi je kiša pljuštala ravno u lice. Znao sam što se dogodilo. Ne primijetivši, skrenuo sam sa sredine ceste i preko ruba sletio u jarak. *Idiot!* Pokušao sam se pridići i zatim vrisnuo kad mi je lijevo rame doslovno eksplodiralo od boli. Nakon što je bol prešla u tupo bubnjanje, oprezno sam ponovno pomaknuo ruku. Bol se vratila, ne toliko strašna kao prije, no dovoljno da bolno ispustim zrak.

No, bar nisam osjetio trenje kostiju. Nadao sam se kako to znači da ništa nije slomljeno. Progutao sam žuč koja mi se podigla u grlo, ponovno pokušao pomaknuti ruku i stao u trenutku kad mi je bol prostrujala ramenom.

Nespretno sam je opipao. Čak i kroz kaput osjetio sam da sa spojem zgloba nešto nije u redu. Napipao sam kvrgu ondje gdje nije smjela biti, a kad sam prstima opipao njezine obrise, osjetio kako mi u utrobi buja mučnina.

Iščašio sam rame. I to gadno.

Govorio sam si da ne paničarim. *Diši duboko. Jedno po jedno.* Znao sam da se rameni zglob mora namjestiti kako bih se ponovno mogao služiti rukom. Drugom rukom posegnuo sam najdalje što sam mogao, prstima opipavajući gdje je glava humerusa iskočila iz čašice.

Zastao sam, stisnuo zube i gurnuo.

Zamalo sam se onesvijestio od boli. Urlao sam dok su mi se zvijezde kovitlale pred očima. Kad su nestale, ponovno sam ležao na leđima dok su mi se na licu miješali znoj i kiša. Želio sam povraćati. Grč se povukao, ali sam ostao slab i teturav.

Nisam se više trudio opipavati rame. Znao sam da nije sjelo u čašicu. Neprekidno je tutnjalo, boljelo je do kosti - od baze lubanje bol mi se slijevala niz ruku. Ustao sam, onemoćao. U glavi mi se vrtjelo dok sam se polagano pridizao na noge. Šetnja do sela više nije bila u planu. Morao sam pokušati pronaći auto, sjediti i čekati dok me Fraser ili Duncan konačno ne odluče potražiti.

Uspion uz klizavu padinu bio je istinski naporan. Nisam vidio prst pred nosom, a uz kosinu sam se mogao povlačiti samo jednom rukom. Morao sam se odmarati dok me rame boljelo više nego ikad. Pitao sam se jesam li razderao tetive - onda sam to potjerao iz misli. Čak i da jesam, s tim u vezi nisam mogao ništa učiniti.

Kad je padina konačno postala blaža, bio sam iscrpljen i znojan. Prešao sam onih nekoliko posljednjih stopa i onda se uspravio na noge iz kojih kao da su nestale kosti. Olakšanje što sam stigao do vrha zasjenilo je sve drugo. Trenutak nakon toga shvatio sam da nešto nije kako treba.

Ceste nije bilo.

Olakšanje je nestalo. Načinio sam još nekoliko opreznih koraka, svaki put nadajući se da ću je osjetiti pod potplatima. No samo busenje i blatno, neravno tlo. Očito me pad smutio više nego što sam mislio. Umjesto da se uspnem natrag na cestu, dovukao sam se do vrha travnatog humka.

Silio sam se da ostanem miran. Mogao sam učiniti samo jedno. Cesta sigurno leži nasuprot meni. Dakle, samo se trebam vratiti istim putem i onda se uspeti na drugu stranu.

Spustio sam se niz blatnu padinu, proklizavši na stražnjici onih nekoliko posljednjih stopa. Pipao sam oko sebe, trudio se pronaći strminu niz koju sam pao. Nisam je mogao pronaći.

Daj, potrudi se, sigurno je tu. Samo što se tlo u udolini nije pokoravalo takvoj jasnoj logici. U tami bio je to labirint humaka i jazova. Lutajući naslijepo nije se moglo otkriti kamo koji od njih vodi.

Sad definitivno nisam imao pojma gdje sam.

Znao sam da nisam bio daleko od ceste, no nisam ni po čemu mogao odrediti u kojem smjeru ona leži. Podigao sam pogled u nadi da ću bar nakratko nazrijeti zvijezde. No,

zemlja i nebo stopili su se u neprozirnu tamu. Vjetar i kiša udarali su prvo iz jednog, zatim iz drugog pravca, kao da me se trude još više smesti.

Počeo sam drhtati - od šoka, ali i od hladnoće. Čak i u nepromočivoj vanjskoj odjeći, znao sam da ću, ako ne pronađem zaklon, podleći hipotermiji. *Daj, misli malo! Kojim putem?* Odlučio sam i pošao. Čak i ako hodam u pogrešnom smjeru, kretanjem ću očuvati toplinu. Mirovanje bi me ubilo.

Bilo je uistinu naporno. Na tlu je ležala opasna mješavina vrijeska i trave koja je na svakom koraku prijetila uganućem ili lomom gležnja. Ukipio sam se kad je nešto zašuškalo u blizini; trudio sam se slušati unatoč zapusima vjetra i kiše na kapuljači. U tami nisam vidio ništa. Srce mi je luđački tuklo. *Nije to ništa. Samo ovca...*

Ma koliko se trudio uvjeriti samoga sebe, prisjećao sam se šuma što sam ga na cesti začuo iza sebe. Znao sam da se ne ponašam racionalno, čak i da je netko u blizini, ne bi me mogao vidjeti ništa bolje nego ja njega. No, nije pomoglo. Bio sam ozlijeđen i izgubljen, te je tama oslobodila sve iskonske strahove koje su nam danje svjetlo i suvremeni svijet omogućili zakopati.

Sad su se otkopali.

Nastavio sam hodati. Tlo pod nogama postajalo je sve mokrije i neravnije - zalutao sam na močvarno tresetište. Zubi su mi cvokotali dok sam bučno pljusкао kroz blato. Ili je još više zahladnjelo ili mi je tjelesna toplina opadala usprkos svim naporima. Vjerojatno oboje. Rame me peklo, svaki korak izazivao je provalu usijane boli. Izgubio sam osjećaj za vrijeme i brzo sam se umarao — umoran, postao sam neoprezan. Još neki zvuk dopro je do mene s boka, nešto se kretalo kroz travu. Okrenuo sam se prema izvoru i nosom zarovao u tlo. Zamalo sam se onesvijestio od muke kad mi je ozlijeđeno rame ponijelo težinu cijeloga tijela.

Sigurno sam se onesvijestio. Kad sam došao k sebi, ležao sam licem nadolje dok mi je kiša hipnotički bubnjala po kapuljači. U ustima sam osjećao glinast okus treseta. Još polusvjestan uhvatio sam se kako razmišljam o bezbrojnim mrtvim životinjama, kukcima i biljkama od kojih je nastao — mileniji truleža stiješnjeni u petrokemijsku kašu. Ispjunuo sam treset i pokušao se pridići, no napor je bio prevelik. Voda mi je prodrila kroz ogrtač i smrznala me do kosti. Drhtao sam od zime; nestala mi je snaga. Svalio sam se u blato. *Koji glup način umiranja.* Toliko besmislen da je gotovo bio smiješan. *Jenny, oprosti.* Već je poludjela samo zato što sam se uputio ovamo. Kad otkrije da sam uspio poginuti, pobjesnjet će do kraja. Taj pokušaj crnog humora jaderno je propao. Ležeći ondje, osjećao sam bijes jednako kao i tugu. *Dakle, to bi bilo to? Zatim sam se prekorio. Samo ćeš tako dići ruke?*

Upravo u tom trenutku, kad je sve visjelo na vagi, spazio sam svjetlo.

Isprva sam pomislio da samo zamišljam. Žučkasta iskra plesala je u tami preda mnom. No, kad sam pomaknuo glavu, svjetlo se nije pomaknulo. Zatvorio sam oči; otvorio sam oči. Svjetlo nije iščeznulo. Sjetio sam se Strachanove kuće i osjetio navalu nade. Ona je bliža od sela. Možda sam ipak glavinjao u dobrom pravcu.

Dijelom sam bio svjestan da se svjetlo nalazi previsoko da bi dopiralo iz kuće, no nisam mario. Bilo je kakav-takav cilj. Ne razmišljajući, pridigao sam se na noge i zateturao prema njemu.

Svjetlo mi je lebdjelo nad glavom, ali nisam mogao odrediti koliko je daleko. Nije važno. Žučkasti sjaj bila je jedina točka u svemiru koja me privlačila prema sebi kao da sam noćni leptir. Polagano je jačalo. Tada sam primijetio da ne svijetli netremice, nego da treperi nekim nečujnim ritmom. Jedva sam bio svjestan da se tlo počelo uzdizati prema njemu. Uzdizalo se sve više, sve strmije. Zdravom rukom povlačio sam se uzbrdo; ponekad bih pao na koljena i vukao se po njima, a onda ponovno uspravio. Svjetlo je bivalo sve bliže. Usredotočio sam se na nj, isključio sve ostalo.

A onda mi je zasjalo ravno pred očima. Ni auto, ni kuća. Samo malena, neodržavana vatra pred ruševnom kamenom kolibom. Dok mi se razočaranje počelo provlačiti kroz izmaglicu svijesti, počeo sam razgledavati ono što je obasjavala vatra. Sve oko mene nepravilni kameni humci; taj prizor probudio je u meni neku nejasnu povezanost. Shvatio sam da nisu prirodne formacije.

Bile su to grobne mogile.

Prisjetio sam se da su ih spominjali i Brody i Strachan. Sjetivši se toga, shvatio sam da sam zalutao više nego što sam mislio.

Odlutao sam duboko u planinu.

Zanjihao sam se na nogama; nestale su i posljednje zalihe snage. Dok mi se vid mutio, postao sam svjestan neke kretnje na ulazu ruševne kućice. Zurio sam, previše otupio, previše iscrpljen da bih se pomakao, kad je iz unutrašnjosti izišla pojava zakrivena kabanicom. Zaustavila se pokraj vatre; u očima joj se odražavao plamen dok me promatrala ispod kapuljače.

A onda kao da je vatra potamnijela i noć me odbacila ravno u tamu.

09.

N E M A V J E T R A . To mi je prvo palo na pamet. Nema vjetra, kiša ne bubnja.

Samo tišina.

Otvorio sam oči. Ležao sam u krevetu. Prigušeno danje svjetlo probijalo se kroz blijede zastore otkrivajući veliku, bijelu prostoriju. Bijeli zidovi, bijeli strop, bijele plahte. Prvo sam pomislio da sam u bolnici, no onda mi je svanulo da bolnice obično ne daju pernate poplune, a ni bračne postelje. A ni, kad smo već kod toga, *en suite* ostakljene tuš-kabine. Noćni stolić od rafije izgledao je kao da je stigao ravno sa stranica časopisa za uređenje interijera.

Istini za volju, činjenica da nisam imao pojma gdje sam nije mi ni najmanje smetala. Krevet je bio topao i mek. Ležao sam neko vrijeme, a um mi je prežvakavao posljednje događaje koje sam pantio. Sve se vraćalo nevjerovatno lako. Kućica. Izlazak iz auta. Pad u tamu, a onda prema udaljenoj vatri.

U tom trenutku sve postaje maglovito. Sjećanja na teturanje uz obronak, kako sam se našao među prastarim grobnim mogilama, na pojavu koja je izišla iz kolibe - sve je to bilo nestvarno, nalik snu. Ono poslije bilo je još mutnije. Isprekidane slike kako me netko nosi kroz mrklu tamu, vrištanja dok su mi vukli rame.

Moje rame...

Podigao sam poplun, primijetio da sam gol, no više sam mario za povez koji mi je lijevu ruku pričvršćivao za prsa. Izgledalo je kao profesionalni rad. Oprezno sam pomaknuo rame i protrnuo kad su se pobunili oštećeni ligamenti. Boljelo je kao sam vrag, no bilo mi je jasno da više nije iščašeno. Netko ga je namjestio, ali se nisam toga sjećao. Sto je čudno budući da se namještanje iščašenog ramenog zgloba prilično teško zaboravlja.

Pogledao sam zapešće i primijetio da mi je nestao ručni sat. Nisam imao pojma koliko je sati, no bio je dan. Obuzimao me sve jači nemir. *Isuse, koliko sam bio u nesvijesti? Ni Wallaceu - niti ikomu drugomu - nisam još priopćio da je riječ o ubojstvu. Nadalje, Jenny sam obećao da ću je nazvati večer prije. Vjerojatno je potpuno izludjela pitajući se što mi se dogodilo.*

Morao sam se vratiti. Zbacio sam poplun i pogledom tražio odjeću kad su se otvorila vrata i u sobu ušla Grace Strachan.

Bila je još ljepša nego što sam je pantio; začesljana tamna kosa otkrivala je savršeni oval njezina lica, a uske crne hlače i kremasti pulover otkrivali su pojavu vitku, ali čulnu. Kad me ugledala, nasmiješila se.

»Dobar dan, doktore Hunteru. Navratila sam samo provjeriti jeste li budni.«
No, bar sam saznao gdje se nalazim. Tek kad joj je pogled kliznuo nadolje, sjetio sam se da sam gol. Brzo sam se pokrio poplunom.
Tamne su se oči smiješile. »Kako se osjećate?«
»Zbunjeno. Kako sam stigao ovamo?«
»Michael vas je sinoć doveo. Našao vas je na planini. Zapravo, vi ste ondje našli njega.«
Dakle, Strachan me spasio. Sjetio sam se pojave koja je prišla vatri. »Dakle, ondje sam ugledao vašeg muža?«
Nasmiješila se. »Da, moram priznati, to mu je jedan od hobija. Drago mi je što nisam jedina koja to smatra čudnim. No, usprkos tomu, vama je došao kao naručen.«
Tomu nisam mogao proturječiti, ali me i dalje brinulo koliko sam dugo spavao. »Koliko je sati?«
»Skoro pola četiri.«
Prošlo je više od pola dana. Prokleo sam u sebi. »Mogu li telefonirati? Moram ljudima javiti što se dogodilo.«
»Već smo to obavili. Nakon što vas je doveo kući, Michael je nazvao hotel i, mislim, razgovarao s narednikom Fraserom. Rekao mu je da ste doživjeli nesreću, ali da ste manje-više čitavi.«
I to je nešto. Ipak, morao sam se javiti Wallaceu. I Jenny, da zna da sam živ.
Ako će biti voljna razgovarati sa mnom.
»Ako nije problem, ipak bih se poslužio telefonom.«
»Naravno. Javit ću Michaelu da ste se probudili, pa vam ga može donijeti.« Grace je podigla obrvu dok joj je smiješak razvukao kut usana. »Reći ću mu da vam donese i odjeću.«
Zatim je izišla. Nestrpljivo sam ležao u postelji dok me žderala pomisao na izgubljeno vrijeme. Kucanje na vratima nisam morao dugo čekati.
U sobu je ušao Michael Strachan, noseći moju opranu i izglačanu odjeću. Novčanik, ručni sat i nekorisni mobitel uredno su ležali poslagani na vrhu. Pod miškom je nosio i novine, no zadržao ih je za sebe.
»Grace je rekla da bi vam moglo dobro doći«, rekao je, cerekajući se dok mi je odjeću spuštao na stolicu pokraj kreveta. Iz džepa je izvukao bežični telefon. »I ovo također.«
Želio sam nazvati odmah, no uspio sam se suzdržati. Da nije bilo njega, vjerojatno bih bio mrtav. »Hvala. I hvala za ono sinoć.«
»Pustite to. Drago mi je što sam mogao pomoći. Iako, moram priznati da sam se prestravio kad ste mi odjednom banuli pred oči.«
»Obostrano«, odvratio sam, suho. »Kako ste me dopremili natrag?«
Slegnuo je ramenima. »Uspio sam vas nekako držati na nogama najveći dio silaska, no na kraju sam vas morao prebaciti preko ramena.«
»Nosili ste me?«
»Samo do auta. Ne običavam se baš uvijek voziti, no vjerujte mi da mi je ovaj put bilo drago.« Izgovorio je to nehajno, kao da je nositi odraslog čovjeka, makar i nakratko, nešto nevrijedno spomena. »I, kako vam je rame?«
Oprezno sam ga pomaknuo. I dalje bolno, no bar se moglo micati, a da se pritom ne onesvijestim. »Bolje nego što je bilo.«
»Bruce se namučio kao vrag dok ga je namjestio. Da nije bilo njega, vjerojatno bismo vas helikopterom prebacili u bolnicu. Ili tako, ili Kinrossovim trajektom - doduše, čini mi se da u tom stanju ne biste pretjerano uživali u plovidbi.«
»Bruce...«
»Bruce Cameron. Učitelj u školi, ali je izučio za bolničara. Vodi polikliniku.«
»Zvuči kao koristan spoj.«

Na licu mu se pojavio meni nepronijljiv izraz. »Ima on svoje momente. Ubrzo ćete ga i sami vidjeti. Grace ga je nazvala i javila mu da ste budni, pa se ponudio doći i pogledati vas. A, da, vaši kolege jutros su pronašli Ellenin auto i izvukli su ga na cestu. Bit će vam drago čuti da nije slupan. Što se dogodilo? Naglo ste skrenuli da izbjegnute ovca?«

»Nije bila ovca. Zlatnog retrievera.«

Strachanu se izduljilo lice. »Oscara? O, Isuse, ne mislite valjda ozbiljno. Poveo sam ga sa sobom, ali je odlutao. Bože, stvarno mi je žao.«

»Nije važno. Drago mi je što ga nisam udario.« Znatiželja mi je nakratko nadjačala nestrpljenje. »Čujte, nemojte misliti da sam nezahvalan, ali... kog vruga radite ondje gore?« Nasmiješio se, pomalo stidljivo. »Povremeno logorujem ondje. Grace misli da sam lud, no kad sam bio mali, u Južnoj Africi, otac me znao povesti na safari. Na planini me obuzme isti osjećaj prostornosti i izdvojenosti koji pamtim još otada. Nisam religiozan, ništa slično, ali ondje osjećam... neki vid produhovljenosti.«

Nisam očekivao tu Strachanovu stranu karaktera. »Ipak, prilično je samotno. I hladno je.« Zacerekao se. »Dobro se zamotam, a samoća je dio doživljaja. Osim toga, *broch* je dobro mjesto za razmišljanje.«

»Broch?«

»Kamena kućica u kojoj sam sjedio. Zapravo je to stara promatračnica. Sviđa mi se pomisao da je netko možda ondje sjedio, uz vatru, prije dvije tisuće godina. Drago mi je vjerovati da održavam tradiciju. A mogile su još starije. Ljudi pokopani u njima zacijelo su bili velikaši ili glavari klanova, a preostalo je samo nekoliko hrpa kamenja. Čovjeku malo otvara oči, nije li tako?«

Odjednom kao da mu je postalo nelagodno.

»No, dosta o mojim mračnim tajnama. Izvolite, donio sam vam ih.«

Pružio mi je novine koje je donio sa sobom. Sinoćnje izdanje *Lewis Gazetted*, otvoreno na drugoj stranici. Naslov je glasio *Tajanstvena smrt u požaru na Runi*. Ispod naslova, osvrt Maggie Cassidy. Priča je šaroliko opisivala otkriće spaljenog tijela - škrti činjenicama, ali bogata nagađanjima. Njezino spominjanje spontanog zapaljenja dalo se predvidjeti, a spomenula je čak i mene, nazivajući me 'ugledni forenzički znanstvenik, doktor David Hunter'.

Moglo je biti i gore, pomislio sam. Bar nije bilo fotografija.

»Stiglo je jutros, trajektom«, rekao je Strachan. »Mislio sam da biste željeli vidjeti.«

»Hvala.« Napis je ponovno probudio hitnju u meni. »Oprostite što vas, nakon svega što ste učinili, moram još moliti, no biste li me odvezli do sela?«

»Naravno.« Zastao je »Sve u redu?«

»Sve u redu. Samo se moram vratiti.«

Kimnuo je, no činilo se da nije potpuno uvjeren. »Čekam vas dolje. Slobodno se poslužite tušem.«

Čekao sam dok nije otišao i odmah zgrabio telefon. Wallaceov broj ostao mi je zabilježen u mobitelu. Utipkao sam ga i nazvao ga na obični telefon. *Daj, daj, javi se*, nijemo sam ga požurivao.

Taj se put javio. »Molim, doktore Hunteru?« upitao je tonom čovjeka koji ima važnija posla. Šturo sam odvratio: »Ubijena je.«

Prošlo je nekoliko trenutaka dok nije shvatio. Onda je opsovao. »Sigurni ste?«

»Udarena je u zatiljak, dovoljno snažno da lubanja napukne, ali ne i da prsne. Vatra nije uzrokovala puknuće - lubanja je eksplodirala u toj točki.«

»Je li moguće da je to prouzročio pad? Da je možda nije obuzela panika kad ju je zahvatila vatra?«

»Pad bi mogao biti uzrok, no takva bi je povreda ili ubila na mjestu ili u najmanju ruku onesvijestila. Nakon toga ne bi se mogla pomicati. Dakle, u tom slučaju, tijelo bi ležalo na leđima, a ne licem nadolje kako smo ga pronašli.«

Čuo sam ga kako uzdiše. »I nije moguće da vam se potkrala pogreška?« Malo sam zastao prije odgovora - nisam dokraja vjerovao vlastitoj čudi. »Htjeli ste moje mišljenje, dao sam vam ga. Netko ju je ubio, zatim zapalio tijelo. Nije u pitanju nesretan slučaj.«

Šutnja. Gotovo sam mogao čuti njegova razmišljanja o logistici povlačenja ekipa sa željezničke nesreće i prebacivanja na otok.

»No dobro«, rekao je zvučeci zaposleno. »Sutra ujutro stižu vam dodatna ekipa i forenzičari.«

Pogledao sam kroz prozor. Vani je bilo polumračno. »Ne mogu prije?« »Nemoguće. Prvo moraju do Stornowaya, i tek odande na Runu. To će potrajati. Morate izdržati do sutra ujutro.«

Što mi nije bilo drago, no nije se moglo ništa. Nakon što je Wallace naglo prekinuo vezu, nazvao sam Jennyn mobitel. Odmah se prebacio na sekretaricu. Ostavio sam joj poruku, rekao da mi je žao što nisam nazvao, da je sve u redu i da ću je probati poslije dobiti. Što je zvučalo nedostatno i nezadovoljavajuće. Sve bih dao samo da sam je mogao vidjeti tog trenutka. Što se također neće dogoditi.

Tek kad sam prekinuo vezu, shvatio sam da sam, ne razmišljajući, prvo nazvao Wallacea, a ne Jenny. Osjetivši nelagodu, zapitao sam se što to govori o mojim prioritetima; tada sam zbacio pokrivač i otišao se spremati.

Pod tušem sam se osjećao bogovski; vrela voda ublažila mi je bol u ramenu i sprala sinoćnju prljavštinu i smrad. Udlaga je bila polukruta, načinjena od čičak-trake, pjene i plastike, tako da sam je ipak mogao skinuti. No, odjenuti se jednom rukom bilo je teže nego što sam mislio. Jedva sam mogao pomicati lijevu ruku te sam se, kad sam konačno uspio navući debelu vestu, osjećao kao da sam se ubio treningom u teretani.

Izišao sam u hodnik. Velika kuća bila je temeljito preuređena. Bijeli zidovi bili su svježe ožbukani, a pod prekriven kokosovim tepisima umjesto sagova.

S vrha stuba, kroz veliki panoramski prozor, pružao se pogled na malenu, pjeskovitu dražicu. Okruživale su je hridi, a stube su vodile nadolje, do vitke jahte privezane na kraju drvenoga mola. Čak i u zaštićenoj uvali, jarboli su se divlje njihali pod snažnim zapusima. U večernjem svjetlu na molu sam razabrao dvije pojave. Jedna od njih pokazivala je prema unutrašnjosti zaljeva - po crnoj skijaškoj jakni prepoznao sam Strachana. Pretpostavio sam da je onaj drugi zacijelo Bruce, bolničar koji se preobrazio u učitelja.

U prizemlju je većinu poda u predvorju prekrivao golemi turski ćilim. Na crnome zidu visjela je velika apstraktna uljana slika, vrtlog ljubičastoga i modroga prošaran crtama indiga - zadržavajuće, i istodobno uznemirujuće. Zamalo sam prošao ne primijetivši da u donjem uglu stoji ime Grace Strachan.

Iz prostorije na drugome kraju dopirali su zvuči španjolske gitarske glazbe. Ušao sam onamo i našao se u osvjetljenoj i prostranoj kuhinji u kojoj je sve vonjalo na začine. Sa stropa su visjele bakrene posude, dok su druge ključale na crnoj Agi.

Pokraj nje stajala je Grace i znalački rezala povrće. Preko ramena dobacila mi je osmijeh.

»Vidim da ste se uspjeli odjenuti.«

»Da, konačno sam uspio.«

Zapešćem je iz očiju sklonila pramen tamne kose. Čak i s običnom crnom pregačom na sebi izgledala je upravo komično senzualno. A taj dojam pojačavao je osjećaj da toga uopće nije svjesna.

»Michael će se odmah vratiti. Samo je s Bruceom otišao dolje do zaljeva, pokazati mu svoj najnoviji projekt. S Bruceom koji vam je sinoć sredio ruku?« izrekla je to upitnim tonom.

»Znam, rekao mi je vaš suprug. Dobro je obavio posao.«

»On je pravi biser. Ponudio se da će vas doći pogledati čim završi s nastavom. Želite li nešto popiti ili pojesti? Sigurno ste izgladnjeli.«

Tek tada shvatio sam koliko sam zapravo gladan. Nisam jeo još od jučer.

Grace je iskoristila moju neodlučnost. »Jeste za sendvič? Ili za omlet?«

»Stvarno, ne bih...«

»U tom slučaju, omlet.«

U tavu je nalila maslinovo ulje i, dok se ono grijalo, spretno u zdjelu razbila tri jaja.

»Michael kaže da ste iz Londona«, rekla je, žustro tukući jaja.

»Točno.«

»Nisam ondje bila već godinama. Trudim se Michaela nagovoriti da idemo, ali je on strašno inertan. Mrzi se micati s otoka. Ne želi poći dalje od Lewisa, a on, istini za volju, baš i nije neka prijestolnica kulture.«

Njezinog supruga baš i ne bih mogao nazvati inertnim. No, kako sam otkrio, bio je pun iznenađenja.

»Koliko ste već ovdje?« upitao sam.

»Ovaj, četiri godine? Ne, pet. Bože!« Zatresla je glavom zapanjena brzinom prolaska vremena.

»Sigurno ste se morali privikavati, ovaj, na život na otoku, mislim reći.«

»Zapravo i ne. Uvijek smo nekako radije išli u neke zabiti. Čovjek bi pomislio da se dosađujemo, no nikad nam nije dosadno. Michael vječito nešto radi, a ja pomažem u školi – većinom na likovnom odgoju.«

»Vidio sam sliku u predvorju. Jako impresivno.«

Skromno je slegnula ramenima, ali je izgledala kao da joj je drago čuti. »Ma to mi je samo hobi. No, tako smo dobro upoznali Brucea – mislim, preko mog pomaganja u školi. Na kopnu je radio u osnovnoj školi, pa je bio pravi dobitak. Ja volim djecu, tako da mi je sjajno što mogu raditi s njima.«

Na licu joj je načas zatreperila neka tuga, i odmah nestala. Skrenuo sam pogled - osjećao sam se nelagodno kao da sam zadržao nešto intimno. Već sam pretpostavio da ona i Strachan nemaju svoju djecu. Sad sam saznao kako se ona zbog toga osjeća.

»U uvali sam vidio jahtu«, prozborio sam u nadi da ću skrenuti na sigurnije teme. »Lijep brod.«

»Lijepa je, zar ne?« Grace se rascvala, baš u trenutku kad je na stol stavljala svježi kruh i maslac. »Michael ju je nabavio odmah po dolasku. Samo četrdeset dvije stope, ali uvala nije dovoljno duboka za išta veće. Doduše, jedrilicom te veličine može upravljati jedna osoba. Kad ima posla, Michael ponekad njome otplovi do Stornowaya.«

»Pa, kako ste se vas dvoje našli?« upitao sam.

»Bože blagi, zapravo se znamo oduvijek.«

»Mislite reći, zaljubljeni od djetinjstva?«

Nasmijala se. »Znam, zvuči totalno otrcano, no istina je. Odrasli smo nedaleko od Johannesburga. Michael je stariji od mene, pa sam ga kao mala posvuda pratila. Možda zato toliko uživam ovdje. Drago mi je što ga mogu zadržati samo za sebe.«

Njezina sreća bila je doslovno zarazna. Ulovio sam se da Strachanu zavidim na njegovu braku. I postao neugodno svjestan koliko smo se, u posljednje vrijeme, odalečili Jenny i ja.

»Izvolite«, rekla je, prebacivši omlet na tanjur. »Sami se poslužite kruhom i maslacem.«

Sjeo sam i počeo jesti. Omlet je bio slastan; progutao sam posljednji zalogaj baš u trenutku kad su se otvorila kuhinjska vrata kroz koja je prodro zapuh kiše i vjetra. U kuhinju je uletio zlatni retriever, posve moker, i uzbuđeno dojurio do mene. Pokušavao sam ga onom jednom rukom odbiti od sebe.

»Oscare, ne!« naredila je Grace. »Michaele, pas je tvoj. Sigurna sam da David ne želi blatne otiske šapa po sebi. A i ti nisi ništa bolji, gledaj, posvuda ostavljaš blato!«

Za psom je ušao i Strachan. S njim je bio muškarac u vojničkoj šiljatoj kapi koga sam dan prije vidio kako djecu pušta u školu.

»Oprosti, dušo, ali još nisam uspio pronaći jednu svoju gumenu čizmu. Oscare, budi pristojan. Doktora Huntera već si izgnjavio i preko glave.« Strachan je povukao psa od mene i nasmiješio mi se. »Drago mi je što ste opet na nogama, Davide. Ovo je Bruce Cameron.« Onaj drugi skinuo je kapu i otkrio glavu prekrivenu izbrijanim riđim čekinjama prorijeđenima u klasičnom obliku muške ćelavosti. Bio je onizak i mršav, žilav poput maratonca, a Adamova jabučica bila mu je toliko iskočila da je prijetila probiti kožu. Otkad su ušli, nije skidao pogled s Grace. Tek tada pogledao je mene, najbljeđim očima koje sam ikad vidio. Bile su neodređeno bezbojne, s izraženim bjeloočnicama, što je stvaralo privid da neprekidno zure.

Primijetio sam da je pogledao moj ispražnjeni tanjur. Preko lica mu je preletio izraz nalik gnjevu, no brzo je nestao.

»Hvala vam što ste mi sinoć namjestili rame«, rekao sam pružajući ruku. Njegova je bila mršava i koščata, i nije mi uzvratio stisak.

»Drago mi je što sam pomogao.« Glas me iznenadio - dubok, zvučan, zapanjujuće prodoran za takvo sitno tijelo. »Pretpostavljam da ste došli pogledati tijelo koje je pronađeno.«

»Ne trudi ga se ispitivati o tome«, ubacio se nehajno Strachan. »Ja sam zbog propitivanja već dobio po prstima.«

Cameron je izgledao kao da ne mari za taj savjet. »Kako vam je rame?« upitao je, no bez pravog zanimanja.

»Bolje nego što je bilo.«

Kimnuo je, pritom uspijevajući istodobno djelovati izdosađeno i samozadovoljno. »Imali ste sreću. Kad se vratite na kopno, svakako idite na rendgen iako ne vjerujem da su ligamenti teže oštećeni.«

Izgovorio je to kao da mogu za slučaj težih oštećenja kriviti samo i jedino sebe. Posegnuo je u džep, izvukao bočicu tableta i spustio je na stol.

»Ibuprofen. Protiv upale. Možda vam sad neće trebati, no zatrebat će vam kad sedativ prestane djelovati.«

»Sedativ?«

»Buncali ste, a rameni mišići bili su u grču tako da sam vam ga morao dati kako bi malo smirio stanje.«

Što je objasnilo zašto se ne sjećam da mi je namještao rame. I zašto sam prespavao veći dio dana.

»Što ste mi dali?« upitao sam.

»Ne morate se brinuti.« Letimično je pogledao Grace, pritom joj uputivši, po mome, snishodljiv smiješak, no uspjelo mu je samo izgledati prepredeno. Nije se ponudio da mi pregleda rame tako da sam već počeo pomišljati da ionako nisam pravi razlog njegova posjeta.

»Ipak, želio bih znati što ste mi točno dali«, rekao sam.

Nisam želio ispasti cjepidlaka, no nakon što sam zamalo umro primivši smišljeno preveliku dozu diamorfina, nisam rado primao lijekove kojima nisam poznavao sastav. Štoviše, Cameronovo razmetljivo ponašanje počelo mi je smetati.

Prvi put kao da je primijetio moju prisutnost. Nije me pogledao nimalo prijazno.

»Ako baš morate znati, dao sam vam deset miligrama diazepam i novokain kao lokalnu anesteziju. Zatim sam vam dao injekciju kortizona da smirim upalu.« Zagledao se u mene s nipodaštavanjem. »Slažete li se s mojom odlukom?«

Strachan se zabavljao slušajući nas. »Bruce, jesam li ti spomenuo da je David radio kao liječnik opće prakse?«

Očito nije. Cameron je porumenio, a ja sam požalio što sam ga kinjio. Nisam ga želio osramotiti. Istodobno, pitao sam se kako je Strachan znao toliko o meni. Nisam svoj život držao u tajnosti, no baš mi i nije bilo drago što gotovo nepoznati ljudi znaju toliko o mojoj prošlosti.

Osmjehnuo se u znak isprike. »Malo sam prekopao po Internetu. Nadam se da vam ne smeta, samo sam stvarno znatiželjan čim išta ima ikakve veze s Runom. Uostalom, sve su to javni podaci.«

Bio je u pravu, no to nije značilo da mi se sviđa što mi kopa po prošlosti. Doduše, sinoć me primio u svoju kuću, pa stoga, bar mi se tako činilo, ima pravo na malo radoznalosti.

»Bruceu sam pokazivao ograde koje podižem za svoj novi projekt - prvo ribogojilište na Runi«, rekao je Strachan. »Atlantski bakalar. Sve organski, ekološki prihvatljivo, a otvorit ću najmanje šest radnih mjesta. Ako nam krene, bit će i više.« Govorio je to gotovo dječaćkim žarom. »Time bih stvarno mogao pokrenuti privredu na otoku. Namjeravam početi od proljeća.«

Grace je počela filetirati pile; meso je rezala vješto kao kakav glavni kuhar. »I dalje ne znam želim li baš imati ribogojilište u dnu vrta.«

»Draga, rekao sam ti, nigdje na otoku nije takva zavjetrina. Uostalom, u dnu vrta ionako imamo more. A ono je puno ribe.«

»Da, ali su one u prolazu. Ove će nam se useliti u kuću.«

Cameron se gromoglasno nasmijao. Strachanu je, primijetio sam, na licu bljesnula zlovolja, no u tom trenutku iz predvorja je doprlo kucanje po vratima.

»Danas smo jako popularni«, rekla je Grace. Posegnula je za krpom da obriše ruke, ali se Strachan već uputio prema izlazu.

»Ja ću.«

U prolazu joj je s daske za rezanje zdipio komad mrkve, našto ga je ona, u šali, udarila. Vidjevši kako mu se Grace nasmiješila, pomislio sam na Jennyne i moje nedavne svađe - nisam si mogao pomoći, osjetio sam trn zavisti.

»Možda je netko od vaših prijatelja iz policije«, rekla mi je dok su iz predvorja dopirali glasovi.

Nadao sam se da je tako. No, umjesto Duncana ili Frasera, u Strachanovoj pratnji pojavila se Maggie Cassidy.

»Gle, tko nam je to došao«, izjavio je s jedva primjetnom ironijom. »Grace, poznaš Maggie, unuku Rose Cassidy?«

»Naravno«, Grace se osmjehnula. »Kako je baka?«

»Ma, dobro je, drži se, hvala. Bok, Bruce«, rekla je Maggie, zauzvrat dobivši mrgudno kimanje glavom. Nasmiješena, okrenula se prema meni.

»Lijepo je vidjeti da ste čitavi, doktore Hunteru. Čula sam za vašu sinoćnju pustolovinu. Bili ste glavna tema u baru.«

Nesumnjivo jesam, pomislio sam ojačeno.

»Maggie, što te vodi k nama?« upitao je Strachan. »Nadaš se ekskluzivnom intervjuu s doktorom Hunterom?«

»Zapravo, htjela sam vidjeti tebe. I, očito, gospođu Strachan«, dodala je Maggie blago. Gledala ga je širom otvorenih očiju; bila je slika i prilika iskrenosti. »Htjela bih o vama napisati nešto za *Lewis Gazette*. Budući da je Runa došla u novine, trenutak je savršen. Možemo razgovarati što ste sve učinili za otok, snimiti vas oboje kod kuće. Bila bi to savršena duplerica.«

Strachanovo dobro raspoloženje okopnjelo je. »Oprosti. Nisam fotogeničan.«

»Ma, daj, dragi«, nagovarala ga je Grace. »Zvuči zabavno.«
Zagrmio je i Cameronov bas. »Michaele, mislim da je ideja sjajna. Siguran sam da je Grace strašno fotogenična - čak i ako ti nisi. Uostalom, bit će to dobra reklama za ribogojilište.«
»Točno«, javila se Maggie, koristeći se prednošću. Za Strachana je razvukla osmijeh od uha do uha. »Kladim se da ćete sjajno ispasti na slikama.«
Primijetio sam da je Grace znakovito podigla obrve gledajući kako novinarka otvoreno očijuka. Iako Maggie nije bila klasična ljepotica, zračila je energijom koja je imala svoju neporecivu privlačnost.
Strachan je očito bio otporan. »Ne, ne slažem se.«
»Dajte si nekoliko dana za razmišljanje. Možda...«
»Rekao sam, ne.« Nije podigao glas, ali je bilo jasno da je odluka konačna. »Još nešto?«
Ostao je uljudan, no bilo je očito da je razgovoru došao kraj. Maggie se svim silama trudila sakriti razočaranje.
»Ovaj... ne. To je sve. Oprostite na smetnji.«
»Ništa zato«, rekao je. »Mogu li te nešto zamoliti?«
Lice joj je zasjalo. »Naravno.«
»Doktor Hunter treba prijevoz do hotela. Ako bi ga ti prebacila, spasila bi me još jednog izlaska iz kuće. Davide, slažete li se?«
Nisam bio oduševljen idejom da u autu sjedim s novinarkom koja me već jednom preveslala, no budući da se vraćala u selo, ideja je imala smisla. Štoviše, Strachanu sam već bio i previše dužan.
»Ako se Maggie slaže«, rekao sam.
Pogledala me kao da mi čita misli. »Rado.«
»Svakako nas još jednom morate posjetiti prije odlaska«, rekla je Grace i poljubila me u obraz. Izbliza je mošus iz njezina parfema izazivao vrtoglavicu. Kratak dodir njezinih usana i dalje sam osjećao na koži. Kad sam se odmaknuo, ugledao sam Camerona kako me motri gotovo i ne skrivajući ljubomoru. Njegova zanesenost bila je toliko primjetna da nisam znao trebam li osjećati nelagodu ili pak žaliti njega.
Dok nas je ispraćao u predvorju, učinilo mi se da se Strachanu popravilo raspoloženje. Kad je otvorio ulazna vrata, dočeka nas je zapuh ledenog vjetra i kiše. Pred vratima je, naslonjen uza zid, stajao zablaceni terenski bicikl; široke bisage nad stražnjim kotačem davale su mu pomalo iskrivljen izgled.
»Nemojte mi reći da je Bruce po ovom vremenu prevalio čitav put?« rekla je Maggie. Strachan se nasmiješio. »Tvrđi da tako održava formu.«
»Ludi mazohist«, progundala je. Pružila je ruku Strachanu. »Michaele, bilo mi je drago opet vas vidjeti. Ako se predomislite...«
»Neću.« Osmjehom je ublažio odbijanje. U oku mu je bljesnuo tračak zloće. »Ako ga lijepo zamolite, možda će, umjesto mene, doktor Hunter pristati na razgovor. Siguran sam da je uživao čitati o sebi u jučerašnjem izdanju.«
Na to je porumenjela. Šutjela je dok smo se borili protiv vjetra uputivši se do zarđalog starog Minija, koji je pokraj Strachanovog Saaba i crnog Porschea Cayenne, za koji sam pretpostavio da pripada Grace, izgledao kao kakav sirotan. Taj Mini me gotovo bolno podsjetio na onaj koji je Jenny nekoć imala. Ponovno sam se zapitao je li zabrinuta zbog mene, i što ću reći kad konačno dobijem priliku razgovarati s njom.
Dok sam se uvlačio u auto, Maggie se s mukom izvlačila iz svog pogolemog crvenog kaputa. »Grijanje je na maksimumu tako da ćete se skuhati ako ostanete u kaputu«, rekla je i svoj nehajno bacila na stražnje sjedalo. Perjem punjena crvena tkanina prijeteći je zatreperila, poput vrećice pune krvi. Ja svoj nisam skinuo. Dovoljno sam vremena potratio navlačeći ga preko udlage.

Maggie je zarežala pokušavajući pokrenuti auto - navlačila je već zastarjeli čok. »Daj, daj, prokletinjo jedna«, gundala je dok je motor kašljao i cvilio. »Auto je bakin, ali se njime više ne koristi. Čista krtinja, ali mi dobro dođe kad navratim ovamo.«

Auto je napokon oživio. Ubacila je u brzinu i prilazom se uputila prema cesti. Zagledao sam se kroz prozor prema vjetrom šibanim vrištinama koje su već počele nestajati u nadolazećoj tami.

»Dakle, nećete ništa reći?« javila se neočekivano.

»Što da kažem?« Toliko sam bio utonuo u razmišljanja o Jenny i pravcu kojim će sad krenuti istraga, da i nisam primjećivao tišinu. Maggie je to očito pogrešno protumačila.

»Pa da sam lagala na trajektu, kad sam rekla da sam spisateljica.«

Trebalo mi je nekoliko trenutaka da shvatim o čemu zapravo govori. Ta stanka kao da je potakla Maggie da se još žešće brani.

»Novinarka sam i samo radim svoj posao. Ne moram se ispričavati«, nastavila je.

»Nisam to ni tražio.«

Pogledala me pomalo upitno. »Dakle, ne zamjerate mi?«

Uzdahnuo sam. Ispod kočopernosti skrivala se privlačna ranjivost. »Ne, ne zamjeram.«

Naizgled joj je laknulo. Nevini izraz u koji sam malo sumnjao pojavio joj se na licu.

»Ovaj, sasvim neslužbeno, što mislite da se dogodilo u kućici?«

Ne hoteći, nasmijao sam se. »Stvarno ne odustajete.«

Stidljivo se nasmiješila. »Samo pitam. Ne možete me kriviti što pokušavam.«

Tada je nestao i onaj posljednji trag rezerviranosti. Nisam imao snage da se ljutim.

Uostalom, već sutra će naletjeti na znatno veću priču nego što misli. Osjetio sam tračak grizodušja zbog toga što sam svjesno tajio kaos što sam ga prizvao na ovaj zabačeni otok.

Runa nije još znala da njezin spokojni život odlazi ravno k vragu.

Samo ni sam nisam znao koliko će daleko otići.

10.

NAKON ŠTO ME Maggie dovezla do hotela, otišao sam potražiti Ellen da joj se ispričam što sam joj autom sletio s ceste. Na moje isprike samo je odmahнула rukom.

»Ne brinite se. Glavno je da ste vi živi i zdravi. Manje-više«, dodala je sa smiješkom, gledajući udlagu. »Ne posreći se tako svima koji se izgube na otoku.«

Kad sam se svalio na postelju, nisam se osjećao osobito sretno. Osjećao sam se umorno, bolno, a bol u ramenu bubnjala je poput zubobolje. Popio sam dva Ibuprofena što mi je dao Cameron i s hotelskog telefona još jednom pokušao dobiti Jenny. Nije se javljala ni na mobitel, ni na telefon u stanu.

Ostavio sam poruke na oba broja, izdiktirao broj u hotelu i zamolio da me nazove. Nakon što sam spustio slušalicu, upitao sam se gdje bi mogla biti. Dosad se već morala vratiti s posla, pa čak i ako je nekamo izišla, sigurno sa sobom ima mobitel.

Osjećajući se tupo i izvan stroja, uključio sam računalo da provjerim poštu. Završavao sam odgovor na posljednju poruku kad je netko zakucao na vrata sobe.

Bio je to Fraser. Na sebi je imao debeli ogrtač, potpuno promočen zračio je hladnoćom izvana. Beščutno je pogledao moju udlagu.

»Ovaj put zdravi i čitavi?«

Na to nisam imao što odgovoriti. »Jeste li razgovarali s Wallaceom?« upitao sam u nadi da neću morati ponovno objašnjavati svoje otkriće.

Frknuo je. »Takvi kao ja ne dolaze u priliku razgovarati s načelnikom. No, prenio je vijest nižim činovima – može se tako reći.« Ogorčeno me promatrao. »Dakle, kažete da je riječ o ubojstvu.«

Bacio sam pogled niz hodnik, gdje nije bilo nikoga tko bi nas mogao čuti. »Tako se čini.« Zgađeno je odmahnuo glavom. »Sad smo svi do grla u govnama.«

»Jesu li ostaci u dobrom stanju?« upitao sam. Brinuo sam se zato što su ležali u ruševnoj kućici, i što ih je nadzirao samo Duncan.

»Ma, upravo savršeno«, progundao je Fraser. »Javljaju mi se iz centrale svakih pet minuta i urlaju na mene da se svakako pobrinem da se poprište - oprostite, sadašnje 'mjesto zločina' - pravilno zaštiti. Čovjek bi pomislio da čuvamo krunske dragulje.«

Nisam bio raspoložen za rasprave i bilo mi je dosta njegova cendranja. »Pogrešaka je dosad bilo i previše.«

»Nisam kriv«, odvratio je. »Samo slijedim naredbe. Kad smo već kod toga, Wallace traži da sve ostane u tajnosti sve dok ekipa sutra ne pristigne. Dakle, to znači da će gospodin bivši detektiv Brody čamiti u neznanju zajedno sa svima ostalima.«

U glasu mu se čulo zlobno zadovoljstvo. Osobno nisam smatrao da bi bilo pogrešno izvijestiti Brodyja, no o tome nisam odlučivao ja. Uostalom, vjerojatno će ionako svi ubrzo znati.

Fraser se mrštio. »Voditi ovdje istragu o ubojstvu bit će čiste muke Isusove. No, mislim da nećemo imati problema uhititi počinitelja.«

»Stvarno?«

Prečuo je ironiju u mome glasu. Autoritativno je uzdigao ramena, zagrijavajući se za temu.

»Kako možemo imati problema na ovakvom otočiću? Netko mora nešto znati. A tko god da ju je ubio, taj baš nije najbistriji. Na raspolaganju su mu more i vrištine, a on spali tijelo i ostavi ga ondje gdje ga se može pronaći?« Pištavo se nasmijao. »Jest, u pitanju je pravi genij, Boga mi moga!«

Ja nisam osjećao toliko samopouzdanje. Cijeli slučaj zamalo je završio kao smrt uzrokovana nesretnim slučajem. Bez obzira na to bio njezin ubojica prepreden ili mu se samo posrećilo, ne smijemo više ništa prepuštati slučaju.

Obavivši svoje, Fraser je mrzovoljno otutnjao Duncanu isporučiti večeru u kamper. Nisam imao razloga ići s njim, pa sam se vratio laptopu u nadi da će mi rad malo skrenuti misli. No, nisam se uspio usredotočiti. Noćni stolić bio je jedna zamjena za radni stol, a mala soba počela me pritiskati poput isposničke ćelije. Dok sam tupo buljio u zaslon, na odjeći sam osjetio dašak parfema Grace Strachan - nestalo je i ono malo koncentracije.

Bučno zatvorivši poklopac laptopa, ponio sam ga u prizemlje. Nije imalo smisla sjediti u sobi i čekati da Jenny nazove. Ako i nazove, Ellen će mi svakako javiti.

Bilo je još rano te je bar bio gotovo pust. Dvojica igrača domina sjedila su za svojim uobičajenim stolom. Kad sam ušao, kimnuli su mi pomalo oprezno.

»*Oidchche mhath*«, uljudno me pozdravio jedan.

Zauzvrat sam im poželio dobru večer, te su se vratili igri ni trena više ne mareći za mene.

Jedini drugi gost bio je Guthrie, krupna ljudina, za koga mi je Brody rekao da je zapravo otočka 'Katica za sve', te Kinrossov povremeni pomoćnik na trajektu. Izvalio se za šankom i zabuljio u gotovo praznu čašu piva. Njegovo zajapureno lice otkrilo mi je da je u baru proveo već neko vrijeme.

Tugaljivo me pogledao kad sam na ploči uza svoje ime zapisao viski, a onda se vratio promatranju svoje čaše. Piće sam odnio za onaj isti stol u kutu kraj vatre što sam ga prije dvije večeri dijelio s Brodyjem, a zatim i sa Strachanom.

Otvorio sam laptop, postavio ga tako da samo ja mogu vidjeti ekran i otvorio dosjee nestalih osoba koje mi je poslao Wallace. Nisam ih još stigao pregledati i iako sam sumnjao da ću u ovoj fazi otkriti išta upotrebljivo, u tom trenutku nisam imao pametnijeg posla.

Iz gromade treseta u ognjištu izvijalo se pramenje dima. Tamna površina žarila je slabim plamenom i ispuštala bogat, zemljan miris. Toplina me omamila. Protrljao sam oči i

pokušao sabrati misli. Upravo sam se spremao otvoriti prvi dosje kad mi je stol zamračila sjena.

Pogledao sam uvis, gdje se nada mnoom nadvila divovska Guthriejeva pojava. Trbuh mu se, poput mješine s vodom, objesio preko nisko zapasanih hlača - ipak, i dalje je bio iznimno snažan. Podignuti rukavi pulovera otkrivali su ćosave, mesnate podlaktice, a čaša od pola pinte u njegovoj, vjetrom izgrizenoj ruci, izgledala je sićušno.

»Dakle, što tu imamo?« promrmljao je. Lice mu se objesilo od alkohola, i zarumenilo od koktela viskija i piva. Vonjao je po slitini za lemljenje, motornom ulju i ustajalom znoju.

Zatvorio sam poklopac. »Samo radim.«

Polagano je zatreptao, obrađujući taj podatak. Sjetio sam se da mi je Brody napomenuo kako ga je najbolje zaobići kad je pijan. *Prekasno.*

»Rad?« izvalio je, poprskavši stol pljuvačkom. S prezirom je promatrao laptop. »To nije rad. Radi se s ovima.«

Pred nosom mi je stisnuo šaku. Bila je velika poput dječje glave, prstiju odebljalih od starih ožiljaka.

»Kad se radi, zaprljaju se ruke. Jel vi ikad zaprljate ruke?«

Pomislio sam na to kako sam prosijavao pepeo spaljenog tijela, ili kako sam pokušavao iskopati leš iz smrznutog tla vrištine. »Ponekad.«

Iskrivio je usne. »Serete. Nemate vi pojma što je to rad. Ko i one pizde koje su mi uzele brod. Jebote, sjede za stolovima u svojim smrdljivim bankama i pišu zakone! A pizde nisu odradile jedan pošten dan u životu!«

»Seane, zašto ne sjedneš?« javio se blago jedan od dvojice igrača. Nije pomoglo.

»Samo razgovaram. Igrajte vi svoje«, mračno je promrmljao Guthrie. Bijesno me promatrao, lagano se njišući. »Vi ste došli s policijom. Zbog onog tijela.«

Iz njegovih usta to je zvučalo kao optužba. »Točno.«

Očekivao sam da me upita o kome je riječ ili kako je umro. Umjesto toga, zatekao me.

»Onda, što je ovdje unutra?« rekao je i rukom posegnuo za laptopom.

Dlanom sam prekrio laptop. Bilo mi je počelo tući, ali sam se trudio glas održati mirnim.

»Oprostite, privatne stvari.«

Nisam skidao ruku s laptopa, opirao sam se njegovoj istraživačkoj navali. Guthrie je bio dovoljno snažan da mi ga otme, no do toga još nije došao.

Unatoč tomu, bilo mi je jasno da mu alkoholom zamućen um već razmatra i tu mogućnost.

»Želim samo zaviriti«, rekao je glasom u kojem se jasno čula prijetnja.

Čak i u punoj formi, ne bih mu bio dorastao. Bio je dobru glavu viši od mene i izgledao je kao štemer. No, nisam više mario. Posljednja dvadeset četiri sata bila su mi dovoljno grozna. A ovo mi je bio posao.

Izvukao sam mu laptop iz ruke. »Rekao sam, ne.«

Glas mi je drhtao, no najviše od gnjeva. Guthrie je iznenađeno razjapio usta i zatim ih čvrsto stisnuo. Stisnuo je šake, a ja sam osjetio čvor u utrobi znajući da ničim što bih rekao ili učinio ne mogu spriječiti to što slijedi.

»Ej, grmalju, opet izazivaš vruga?«

Na vratima se pojavila Maggie Cassidy. Uputila se ravno prema Guthrieju, a ja sam osjetio navalu straha vidjevši koliko je sićušna u usporedbi s tim gorostasom. A on se nacerio od uha do uha.

»Maggie! Čuo sam da si se vratila!«

Zagrlio ju je kao medvjed. U njegovu zagrljaju izgledala je manje nego ikada.

»Jest, pa sam pomislila da mi je pametnije poći i vidjeti kako si mi ti. Daj, spuštaj me, mrcino.«

Oboje su se cerekali. Guthrie je već zaboravio na mene; mogućnost kavanskog nasilja zamijenio je djetinji žar. Maggie ga je prstom ubola u nabrekli trbuh i mahala glavom hineći tugu.

»Sean, pa ti si na dijete. Skoro si okopnio.«

Gromoglasno se nasmijao. »Venem za tobom, Maggie. Hoćeš li popiti koju sa mnom?«

»Bilo je i vrijeme.«

Maggie mi je letimice namignula vukući ga prema šanku; osmjehnula se na pozdrav igračima domina. Meni je ruka lagano drhtala dok sam podizao čašu viskija; navala adrenalina lagano je počela kopnjati. *Savršen svršetak savršenog dana.*

Bar se počeo popunjavati. Došli su Kinross i njegov osamnaestogodišnji sin te se pridružili Maggie i Guthrieju za šankom. Začulo se prijateljsko bockanje i smijeh. Promatrao sam kako grozni krateri akni na licu Kevina Kinrossa buknu crvenilom svaki put kad mu se Maggie obrati. Nije skidao pogled s nje dok je čavrljala s njegovim ocem, no brzo bi oborio oči kad bi skrenula pogled prema njemu.

Bruce Cameron nije jedini koji je izgubio glavu, pomislio sam.

Promatrajući ih kako se prisno druže, odjednom sam postao svjestan da ne pripadam ondje. Ti ljudi rodili su se i odrasli ovdje, te će vjerojatno i umrijeti unutar te iste, zatvorene zajednice. Njihov zajednički identitet i bliskost nadjačavali su sve ostale veze. Čak je i Maggie, a otok je napustila prije više godina, i dalje pripadala njima onako kako došljak kakav sam bio - pa čak ni 'pridošlice' poput Brodyja i Strachana - nikada neće pripadati. A sad se među njima našao ubojica. Možda netko u ovoj prostoriji. Promatrajući lica pred sobom, prisjetio sam se što je ono Fraser rekao o otkrivanju ženina ubojice. *Kako možemo imati problema na ovakvom otočiću? Netko mora nešto znati. Samo što znati i otkriti nije jedno te isto.*

Runa neće olako odati tajne koje krije.

Nije mi se više ostajalo u prizemlju. Baš sam se spremao vratiti u sobu, kad me Maggie pogledala i oprostila se sa skupinom za šankom. Primijetio sam da je Kevin Kinross krišom promatra dok je prilazila mome stolu. Onda je primijetio da ga gledam i brzo skrenuo pogled.

Maggie se zavalila i nasmijala mi se. »Jeste li se to maloprije upoznavali sa Seanom?«

»Može se i tako reći.«

»On je bezopasan. Vjerojatno ste mu nečim stali na žulj.«

Zagledao sam se u nju. »Kako sam to uspio?«

Maggie je nabrajala na prste: »Dakle, stranac ste, Englez i sjedite u baru s najmodernijim laptopom. Ako ste se htjeli uklopiti u okolinu, onda ste odabrali pogrešan način - ako smijem primijetiti.«

Nasmijao sam se. Gotovo se potpuno poklapalo s mojim zaključcima. »A ja mislio da tako samo gledam svoja posla.«

Osmjehnula se. »No, istini za volju, Sean je poznat po kratkom fitilju kad dublje zaviri u čašu. Ipak, nije on sam kriv. Bio je dobar ribar sve dok mu banka nije zaplijenila brod. Sad mora raditi sve i svašta dok pokušava osposobiti neku olupinu koju je izvukao.« Uzdahnula je. »Samo želim reći da o njemu ne mislite loše.«

Mogao sam je podsjetiti da je upravo on počeo izazivati, no predomislio sam se. Maggie je pogledala na sat.

»Bolje da krenem. Baka će se već brinuti. Samo sam svratila da se pokažem i vjerojatno bi bilo najbolje da isparim prije nego što se pojavi narednik Fraser.«

Očito je čekala moje pitanje. A ja sam bio znatiželjan, još od njihove rasprave na brodu.

»Dakle, što je to s vama? Nije valjda bivši dečko?«

»Pravit ću se da to nisam čula«, rekla je i načinila grimasu. »Recimo da imamo dodirnih točaka. Prije nekoliko godina, dobrog narednika suspendirali su zbog nasrtaja na

osumnjičenu u pijanom stanju. Optužbe su odbačene, a on je imao sreće pa nije ostao bez čina. *Gazette* je otkrila slučaj i objavila ga.«

Slegnula je ramenima, no ne onoliko nehajno koliko se trudila.

»Bio mi je to prvi veliki članak za novine. Dakle, možete i sami zaključiti da baš nisam na Fraserovu popisu omiljenih osoba.«

Osmjehnula se napola tugaljivo, napola s ponosom i onda se vratila Guthrieju i Kinrossu.

Dok se pozdravljala, izišao sam iz bara i uputio se do sobe. Nisam jeo ništa nakon Graceinog omleta, no bio sam više umoran nego gladan. Štoviše, osjećao sam blago zadovoljstvo što se Brody još nije pojavio. Wallace je imao pravo umirovljenom inspektoru uskratiti podatak da je u pitanju ubojstvo, no nakon sve pomoći koju mi je pružio osjećao sam se pomalo neugodno skrivajući to pred njim.

Uspinjući se do sobe osjećao sam se mrtav-umoran. Putovanje je bilo čista katastrofa od početka do kraja, ali sam se tješio da će se sve vratiti u normalu. Sutra u ovo vrijeme forenzičari će već biti na terenu, i cijela će mašinerija istrage ubojstva, iako zakašnjelo, pokrenuti zamašnjake. Ubrzo ću biti na putu kući i moći mirno zaboraviti cijelu ovu zbrku. No, trebao sam znati da ništa ne valja uzimati zdravo za gotovo - naime, te noći oluja je pogodila Runu.

11.

OLUJA JE DO OTOKA doprla malo poslije ponoći. Poslije sam otkrio da su se ustvari dvije fronte sudarile nedaleko od obale Islanda i tukle se šibajući s Arktika sjevernim Atlantikom. Njihov udar poslije će se proglašiti jednim od najtežih koji su Zapadno otočje pogodili u posljednjih pedeset godina; vjetrovi su dostigli orkansku jačinu i za sobom ostavili trag kuća bez krova i poplavljenih putova prije nego su se ispuhali na britanskome kopnu.

U vrijeme kad su istrošili snagu, životi svih stanovnika Rune već su se nepovratno promijenili.

Kad je oluja udarila, nalazio sam se u sobi. Unatoč umoru, bilo mi je teško zaspati. Jenny nije nazvala i nije se javljala ni u stanu ni na mobitel. To nije bilo nalik njoj. Počeo me mučiti predosjećaj da joj se nešto možda dogodilo. Da bi mi još više otežao san, vjetar je vani grmio, gnjevno tresao prozorom i, povrh svega, unatoč tabletama protiv upale koje sam uzeo, boljelo me rame. Svaki put kad bih uspio zadrijemati, osjećao sam se kao da ponovno padam u jarak i tada bih se naglo probudio.

Razmišljao sam ne bi li bilo bolje da ustanem i pokušam raditi — tada je zazvonio telefon pokraj kreveta. Zgrabio sam slušalicu.

»Halo?« doslovno mi je izletjelo.

»Ja sam.«

Na zvuk Jennyna glasa iz mene je nestala napetost koje nisam ni bio svjestan.

»Bok«, rekao sam i upalio svjetiljku za čitanje. »Zovem te cijeli dan.«

»Znam. Dobila sam poruke.« Zvučala je krotko. »Izišla sam sa Suzy i još nekima s posla.

Isključila sam mobitel.«

»Zašto?«

»Nisam željela razgovarati s tobom.«

Čekao sam, ne znajući što bih rekao. Zapuh vjetra obišao je kuću, a zvuk je postajao sve pištaviji. Stolna svjetiljka zatrepčila je kao da mu odzdravlja.

»Brinula sam se kad sinoć nisi nazvao«, rekla je Jenny nakon nekoliko trenutaka. »Nisam te mogla dobiti na mobitel, čak ni ne znam gdje si odsjeo. Kad sam popodne dobila poruku,

osjećala sam se... ne znam što bih rekla, bila sam bijesna. Zato sam isključila mobitel i otišla van. Sad sam se vratila i stvarno želim porazgovarati s tobom.«

»Zao mi je, nisam mislio...«

»Ne želim slušati isprike! Želim da si ovdje, a ne na otoku u nekoj vukojebini! A to što sam popila previše, i za to si ti kriv!«

Čuo sam kako se izazivački cereka. Bilo mi je drago čuti smijeh, ali mi ni on nije uspio maknuti kamen sa srca.

»Drago mi je što si nazvala«, rekao sam.

»Drago je i meni. Ali sam i dalje ljuta na tebe. Fališ mi i nemam pojma kad se vraćaš.«

U glasu joj se čuo prizvuk straha. Jenny se oporavila od iskustva koje bi većinu potpuno satrlo. Iako je nakon njega ojačala, ono je za sobom ostavilo trag strepnje koji bi povremeno izbijao na površinu. I predobro je znala koliko je tanka granica što svakodnevicu dijeli od kaosa. I kako je se lako prelazi.

»I ti fališ meni«, rekao sam.

Tišina na vezi zvučala je šuplje, prekidana samo statičkim smetnjama.

»Davide, nisi odgovoran za sve na svijetu«, naposljetku je rekla. »Ne možeš riješiti sve probleme.«

Nisam siguran čujem li joj u glasu pomirenost sa sudbinom ili pak tugu. »Ni ne pokušavam.«

»Ne pokušavaš? Meni se čini da ponekad pokušaš. Barem one tuđe.« Uzdahnula je. »Mislim da moramo razgovarati kad se vratiš.«

»O čemu?« upitao sam, osjetivši hladni titraj u srcu.

Statičko krčanje presjeklo je njezin odgovor. Zatim je utihnulo, ali ne posvema.

»... još me čuješ?« čuo sam je kako govori preko šuma.

»Jako slabo. Jenny? Čuješ me?«

Odgovor je izostao. Prekinuo sam vezu, pokušao sam je nazvati, ali nije bilo signala.

Linija je krepala.

Kao na znak, u tom je trenu naglo zatreperila i stolna svjetiljka. Smirila se nakon nekoliko sekundi, no činilo mi se da je svjetlo slabije nego prije. Oluja očito nije pogodila samo telefonske veze.

Osjećajući se tromo i bezvoljno, spustio sam slušalicu. Vjetar je vani trijumfalno zatutnjao, bjesomučno kišom šibajući prozor. Prišao sam prozoru i pogledao. Zapuši su rastrgali oblačni pokrov i pun mjesec sve je obasjao sablasnobijelim svjetlom. Vani se ulična svjetiljka njihala na vjetru.

I pod sobom obasjala djevojku koja je stajala na cesti točno pod mojom sobom.

Izgledala je kao smrznuta, kao da ju je sva ta silina zatekla nespremnu. Kad sam se pojavio na prozoru, malo je podigla glavu, te smo se nekoliko trenutaka gledali licem u lice. Nisam je prepoznao. Izgledala je kao tinejdžerka, u tankom kaputu koji joj nije pružao nikakvu zaštitu od nevremena. Pod kaputom nosila je nešto nalik bijeloj spavaćici. Gledao sam kako vjetar šiba tkaninu, kako joj se mokra kosa lijepi za glavu. Gledala je u mene i treptanjem tjerala vodu iz očiju.

A onda je pojurila u tamu onkraj svjetla svjetiljke, uputila se prema selu i iščezla.

Svaka nada da bi oluja mogla minuti do jutra nestala je čim sam se probudio. Vjetar je tresao prozore, kiša je udarala po oknima kao da je ubija to što ih ne može razbiti.

Sjećanje na nedovršeni razgovor s Jenny i dalje me izjedalo, no kad sam provjerio, telefon je i dalje bio mrtav. Mogao sam zamoliti da mi posude digitalni policijski radio i nazvati je s njega, no sve dok ne poprave telefonske kabele, ti uređaji bili su nam jedina veza s vanjskim svijetom.

Bar struje još nije nestalo, iako je treperenje svjetiljki navodilo na zaključak da takvo stanje neće potrajati.

»Jedna od radosti življenja na otoku«, rekla je Ellen kad sam sišao na doručak. Anna je za kuhinjskim stolom jela pahuljice, a prijenosna plinska grijalica ispunjavala je dograđeni dio mirisnom toplinom. »Kad naleti ovako jaka oluja, telefoni skoro uvijek krepaju. A nestane i struje, ako je osobito jaka.«

»Koliko obično traje prekid?«

»Dan-dva, nekad i dulje.« Nasmiješila se vidjevši izraz mog lica. »Ne brinite se, navikli smo. Svi na otoku upotrebljavaju ili lož-ulje ili plin u bocama, a hotel ima vlastiti generator. Nećemo se ni smrznuti ni umrijeti od gladi.«

»Što vam je s rukom?« zacvrkutala je Anna zureći u moju udlagu.

»Pao sam.«

Malo je razmišljala. »Trebali biste paziti što radite«, izjavila je samouvjereno i vratila se pahuljicama.

»Anna«, prekorila ju je Ellen.

Nasmijao sam se: »Da, vjerojatno bih trebao paziti.«

Otišao sam, nasmiješen, u bar - turobno je raspoloženje nestalo. Pa što ako telefoni ne rade dan-dva? To je neugodnost, nije pitanje života i smrti. Fraser je već navalio na svoj doručak; proždriao je golemu porciju prženih jaja, šunke i kobasica. Izgledao je mamurno, no ništa više nego ostalih jutara. Životnu radost očito mu je srezala vjerojatnost dolaska ekipe.

»Jeste li već razgovarali s Duncanom?« upitao sam i sjeo. Brinuo sam se kako se kamper drži na ovakvu vjetru. U najmanju ruku, neće mu biti pretjerano udobno.

»Jesam, i dobro je«, progundao je. Preko stola mi je gurnuo radio. »Načelnik je tražio da ga nazovete.«

Pokunjio sam se; bio sam siguran da vijesti neće biti dobre. I bilo je tako.

»Oluja je sjebala sve«, grubo je rekao Wallace. Veza je bila toliko loša da je zvučalo kao da govori s drugog kraja svijeta. »Po ovakvom vremenu nećemo vam moći poslati ni forenzičare niti ikoga drugoga.«

Iako sam to dijelom očekivao, vijest me pogodila. »Kad ćete moći?«

Odgovor mu je progutala navala smetnji. Zamolio sam ga da ponovi. »Rekao sam da ne znam. Letovi i brodovi za Stornoway otkazani su do nove obavijesti, a vremenska prognoza loša je za idućih nekoliko dana.«

»A helikopter Obalne straže?« upitao sam znajući da je povremeno policiju prevezio do nedostupnih otoka.

»Nema teorije. Oluja je potpuno poremetila brodske linije i neće skidati nikoga sa spašavanja zbog mjesec dana starog trupla. Čak i kad bi htjeli, turbulencije oko litica na Runi i po najvedrijem danu helikopterima otežavaju let. A po ovom vremenu ne usuđujem se poslati nikoga. Oprostite., ali morat ćete izdržati još neko vrijeme.«

Masirao sam sljepoočice, trudio se ublažiti dosadnu glavobolju koja me obuzela. Sljedeća navala smetnji zaglušila je Wallaceovu novu rečenicu.

»... odlučio sam u istragu ubaciti Andrewa Brodyja. Znam da je u penziji, ali je bio glavni istražitelj u dvama ubojstvima. Sve dok s kopna ne uspijemo poslati ljude, njegovo iskustvo bit će vam korisno. Slušajte što vam govori.« Zastao je. »Jeste li shvatili što sam rekao?«

Savršeno jasno. Ni ja ne bih želio imati Fräsera za glavnoga. Vraćajući radio, trudio sam se ne gledati narednika.

A taj je očito čuo vijesti. Dok je spremao radio, promatrao me gnjevno, kao da sam za sve to kriv ja.

»Jeste li već razgovarali s Brodyjem?« upitao sam.

Pogrešno pitanje. Fraser je divljački vilicom probo šunku. »Baš ne možete pričekati da završim s doručkom. I dok Duncanu ne odnesem njegov.« Dok je bijesno žvakao, titrao mu je brk. »Više nam se baš i ne žuri.«

Možda i ne, no bilo bi mi draže da Brody to sazna što prije. »Ja ću mu reći.«

»Kako vam drago«, rekao je Fraser, režući jaje snagom dovoljnom da prepili tanjur. Jeo je i nakon što sam završio doručak - svim silama trudio se ne žuriti. Prepuštajući ga mračnim mislima, Ellen sam upitao za put do Brodyjeve kuće, s mukom navukao kaput i krenuo.

Vjetar me zaskočio čim sam izišao van. Tutnjava i zapuši djelovali su gotovo histerično i kad sam konačno dopro do obale, rame me već boljelo zbog neprekidnog hrvanja s njim. Iza hridina, samotni vršak *Stac Rossa* gotovo je potpuno zakrila bijela pjena golemih valova koji su udarali u njegovo podnožje. U samoj luci brodice su se trzale na vezovima dok se trajekt neprekidno bacao na betonski mol, tupo i ritmično udarajući o kamionske gume koje su ga štatile.

Brody je stanovao na drugom kraju luke. Držeći se što dalje moguće od oštre pjene, probio sam se do onamo. Na drugome kraju, ponad malene škriljčane plaže uzdizale su se hridi, a nedaleko od njih stajala je velika zgrada od valovitog lima. U njezinoj blizini na hrpama je, zaštićen ceradama, ležao građevinski materijal, dok su truli trupovi starih brodica ukrašavali prostor oko nje. Na jednom kraju, na kladama je stajao polu- raspadnuti ribarski brod; drvena oplata bila je djelomično skinuta tako da su zakrivljena rebra podsjećala na ogoljeni prsni koš. Zapitao sam se nije li to ona stara kanta koju, po Maggienoj priči, popravlja Guthrie.

Ako jest, onda je našao posao po svojoj mjeri.

Brodyjeva kuća ležala je podalje od luke; bio je to uredni bungalov koji je nekim čudom uspio zaobići 'plastifikaciju' susjednih kuća. Pitao sam se nije li ga odbojnost koju osjeća prema Strachanu natjerala da odbije ponudu da mu se kuća obnovi zajedno s ostalima. Kad mi je Brody otvorio vrata, učinilo mi se kao da me očekuje.

»Uđite.«

Unutra je mirisalo na jelo i dezinfekcijsko sredstvo s mirisom bora. Kuća je bila malena i uredna; nedostatak ukrasa jasno je otkrivao neženju. U dnevnoj sobi, u popločanom ognjištu šišтали su plinski plamenici. Središte police nad kaminom zauzimala je fotografija žene i djevojke. Nije izgledala novo, pa sam pretpostavio kako su mu to supruga i kći.

Kad smo ušli, border-koli je podigao glavu iz košare i mahnuo nam repom, a onda ponovno utonuo u san.

»Čaj?« ponudio me Brody.

»Ne hvala. Oprostite što sam ovako upao, ali telefoni ne rade.«

»Je, znam već.«

Na sebi je imao debelu vestu. Stojeći pred vatrom, zario je ruke u džepove i čekao.

»Imali ste pravo. Ubojstvo je«, rekao sam.

Vijest je primio mirno. »Jeste li sigurni da mi smijete to govoriti?«

»Wallace je tražio da saznate.« Objasnio sam mu što sam otkrio i ispričao što je rekao načelnik. Brody se osmjehnuo.

»Mogu misliti koliko je to usrećilo Fräsera.« No ubrzo se uozbiljio. »Nesretni je slučaj sa smrtnim ishodom jedno, ali ovo mijenja sve. Pretpostavljam kako postoji mogućnost da ubojica nije s otoka, no to je prilično nategnuto. Žrtva je ovdje bila s nekim razlogom, pa nagađam da je razlog bio upravo on sam. Je li ju je ubojica doveo ovamo ili je došla sama, zasad nije važno - kao što rekoh, na Runi ne vlada nestašica plovila. Istini za volju, mišljenja sam da moramo pretpostaviti da je ubojica netko ovdašnji, te da ga je žrtva poznavala.«

Već sam i sam došao do istog zaključka. »Ipak, još mi nije jasno zašto je spalio tijelo i ostavio ga u kućici umjesto da ga zakopa ili ga se riješi na moru«, rekao sam. Za razliku od Fräsera, odbijao sam povjerovati da je ubojica te mlade žene jednostavno nesposoban tip. »Štoviše, ako živi na Runi, onda je još manje smisljeno ostaviti ga da ondje leži tjednima sve dok ga netko ne pronađe.«

»Možda je riječ o lijenosti ili o oholosti. Ili su u igri živci. Potrebno je mnogo hrabrosti da se vratite na mjesto zločina.« Brody je mrzovoljno odmahnuo glavom. »Isuse, da je bar Wallace poslao kompletnu ekipu kad je imao priliku. Dosad smo već mogli identificirati žrtvu. Pronaći ubojicu bilo bi neizmjerljivo lakše kad bismo znali tko je ona.«

»Možemo li što učiniti?«

Uzdahnuo je. »Čekati da oluja mine i nadati se da dotad sve možemo očuvati u tajnosti. Najmanje nam je potrebno da ovdašnji saznaju da se istražuje ubojstvo prije nego što pristigne ekipa s kopna.«

Jednom sam pripadao zajednici koja se raspala zbog straha i sumnji tako da nisam imao ni najmanju želju ponovno proživjeti isto. Ipak, tajiti im nije mi se činilo pošteno.

»Strahujete li od njihove reakcije?« upitao sam.

»Djelomično«, priznao je Brody. »Bilo to ubojstvo ili ne, oči zajednice ne vole da im se itko izvana miješa. No, više me zabrinjava što bi ubojica mogao učiniti. U ovom trenutku i dalje vjeruje kako se smatra da je riječ o nesretnom slučaju, ali ako otkrije da nije tako, onda je sve moguće.«

Toga se nisam sjetio. »Mislite li da bi mogao biti opasan?«

Mračno me pogledao. »Recimo samo da su ljudi stjerani u kut prilično nepredvidljivi.

Osobno, ne bih želio riskirati u trenutku kad su na otoku samo dva policajca.«

Dajući mi vremena da razmislim o tome, Brody je rastreseno potapšao džepove veste.

»Ondje su vam na kaminu«, rekao sam mu.

Posramljeno mi se nasmiješio uzimajući kutiju cigareta. »Trudim se ne pušiti u kući.

Supruga je to mrzila, a nakon petnaest godina braka to vam postane naučeno ponašanje.

Pavlovljev pas.«

»To su ona i vaša kći?« upitao sam, pokazavši fotografiju.

Zagledao se u nju, nesvjesno vrteći cigaretu među prstima. »Jest, to su Ginny i Rebecca.

Becky je imala... mislim, oko deset godina. Majka i ja razišli smo se otprilike godinu dana poslije. Na kraju se udala za agenta osiguravajućeg društva.«

Ravnodušno je slegnuo ramenima.

»A kći?« upitao sam.

Brody je šutio nekoliko trenutaka. »Mrtva je.«

Riječi su me pogodile kao šaka u želudac. Fraser je rekao da je Brodyjeva kći pobjegla, no ništa više od toga.

»Oprostite, nisam znao«, promrmljao sam s nelagodom.

»Kako biste mogli znati? Ni sam nemam dokaza za to. Samo znam da je tako. Osjećam

tako.« Pogledao me. »Wallace mi je rekao ponešto o vama.

I sami ste bili otac, znate što time mislim. Izgubite dio sebe.«

Nisam bio sretan što je Wallace smatrao za shodno govoriti mu o mojoj prošlosti. Još i danas kad netko drugi progovori o Karinoj i Aliceinoj smrti, osjećam to kao nekakav prijestup.

Unatoč tomu, bilo mi je jasno što Brody želi reći.

»Sto se dogodilo?« upitao sam.

Zagledao se u cigaretu u ruci. »Nismo se slagali. Becky je oduvijek bila buntovna.

Tvrdo glava. Nalik meni, pretpostavljam. Izgubio sam vezu s njom nakon što joj je umrla majka. Kad sam otišao u prijevremenu mirovinu, počeo sam je tražiti. Kupio sam kamper kako bih uštedio na hotelima. Nisam postigao ništa. Ja sam policajac. Zapravo, bio sam policajac«, ispravio se, »i znam kako je lako nestati. Ipak, jednako tako znam kako se traga za nestalima. U jednom trenutku postane jasno da ih nećeš pronaći. Bar ne žive.«

»Žao mi je.«

»Tako je to.« Ako je išta i osjećao, na licu mu se to nije vidjelo. Podigao je cigaretu. »Smeta li vam?«

»U svojoj ste kući.«

Kimnuo je, nasmiješio se i vratio cigaretu u kutiju. »Zapalit ću kad iziđem. Kao što reko, stare navike.«

»Čujte, ovo bi moglo zvučati malo... čudno«, počeo sam. »Sinoć sam na cesti ispred svoje sobe vidio djevojku. Sigurno je već prošla ponoć. Tinejdžerka, totalno prokisla, na sebi je imala samo tanki kaputić.«

Brody se osmjehnuo. »Ne brinite se, nije vam se prividalo. To je bila Mary Tait, Karenina kći. Zna, od one lajave babe za šankom. Mislim da sam vam pripomenuo da je mala pomalo... ovaj, nekoć smo govorili 'retardirana, no znam da se danas ne koristi taj izraz. Majka je pušta da divlja posvuda. Može je se naći danju i noću, po svakom vremenu, kako luta otokom.«

»I nitko se ne buni?«

»Od nje nikakve štete.«

»Nisam to mislio.« Bila mentalno zaostala ili ne, djevojka je fizički bila zrela osoba. Stoga, lak plijen za svakoga spremnoga da se time okoristi.

»Znam«, složio se Brody. »Mislio sam javiti socijalnoj službi. No, mislim da joj na Runi nitko ne bi učinio ništa nažao. Znaju što bi ih snašlo da to učine.«

Pomislio sam na žensko truplo u kućici. »Jeste li sigurni u to?«

Brody je naherio glavu. »U pravu ste. Možda bih ipak...«

Prekinulo ga je kucanje na vratima. Stari border-koli načulio je uši i tiho zarežao.

»Bess, tiho«, rekao je i pošao otvoriti.

Začuli su se glasovi. Za nekoliko časaka Brody se vratio. S njim Fraser, prokisao i nezadovoljan. Narednik je otresao vodu s rukava.

»Imamo problem.«

Kad smo stigli, Duncan nas je bojažljivo čekao ispred kampera. Ondje gore bila je vjetrometina, daleko od zaklona litica i kuća. Vjetar kao da je skupljao snagu, savijao travke dok se bacao niz padinu *Beinn Tuiridha* i preko mračnih i blatnjavih tresetišta.

Dok smo izlazili, Duncan je već pohitao prema autu. Vjetar nam je pripio kapute uz prsa i zaprijetio da će mi iz ruke istrgnuti vrata automobila.

»Javio sam čim se dogodilo«, rekao je, gotovo vičući da bi nadglasao vjetar. »Čuo sam buku prije oko pola sata.«

Već smo i sami mogli vidjeti. Zapuh vjetra glatko je odrubio dio krova kućice. Preostali dio visio je na niti, škripao i njihao se dok se vjetar trudio završiti svoje. Ako su ostaci žene unutra još neoštećeni, takvo stanje neće dugo potrajati.

»Oprostite«, povikao je Duncan kao da nas je osobno iznevjerio.

»Sinko, nisi ti kriv«, rekao je Brody i potapšao ga po ramenu. »Nazovi načelnika Wallacea i javi mu da ovdje imamo problema. Reci mu da moramo ostatke izvući prije nego što se uruši i ostatak krova.«

Duncan je bojažljivo pogledao Frasea koji je neodlučno kimnuo. Dok je on pripremao radio, mi ostali uputili smo se prema kućici. Vrpca na vratima ostala je na svome mjestu i plesala na vjetru, no sama vrata ležala su na podu nekadašnje kuhinje. Razbijene podne ploče raspršile su se posvuda i kiša je slobodno padala kroz zjapeći krov. Svi smo prignuli glave kad je vjetar iščupao još jednu ploču.

Duncan nam je prišao u trku. »Ne mogu ga dobiti. Javio sam se postaji u Stornowayu i rekli su da će mu oni prenijeti poruku.«

Brody se zagledao u kaos u unutrašnjosti kućice. Okrenuo se prema meni dok mu se kiša slijevala niz lice.

»Nemamo izbora?«

»Nemamo«, rekao sam.

Kimnuo je, prišao vratima sobe i s njih skinuo vrpcu.

»Kog vraga radite?« bijesno je upitao Fraser.

»Spašavamo ostatke prije nego što se uruši krov«, rekao je Brody ne prekidajući.

»Ovo je poprište zločina! Ne smijete to činiti bez ovlasti!«

Brody je otkinuo i posljednji komad vrpce »Nemamo vremena.«

»U pravu je«, rekao sam Fraseru. »Moramo spasiti što se može.«

»Neću preuzeti odgovornost za ovo!« pobunio se Fraser.

»Nitko vas nije ni tražio«, odvratio je Brody i ušao u sobu.

Pošao sam za njim, probijajući se preko napuklih podnih ploča koje su zasule kuhinjski pod. Sobica u kojoj su ležali ostaci nije bila teže oštećena, no urušila se gotovo polovica krova. Smrskani reflektor ležao je na boku, a raster se pretvorio u hrpu zapetljanih niti. Kiša je pepeo na podu pretvorila u crnu, čađavu lokvu.

Ipak, ostaci su izbjegli ono najgore. Plastične vrećice s pepelom i kostima koje sam prikupio prije nego što sam prekinuo pregled ležale su u lokvama vode, ali nisu bile oštećene.

»Nosimo vrećice odavde«, rekao sam Brodyju. »Trebam kovčeg iz kampera.«

»Donijet ću ga«, ponudio se Duncan s vrata.

Nisam znao da nas je slijedio. Fraseru ni traga ni glasa.

»Uzmi što više vrećica možeš«, rekao sam i protrnuo kad nam je nad glavama od zapuha vjetra zaškripao preostali dio krova. »I požuri se.«

Dok su Brody i Duncan nosili vrećice s dokazima u kamper, posvetio sam se ostacima. Ima nešto neopisivo tužno kad se život svede na ovo – na hladan pepeo i kosti koje će otplaviti bijes prirode. Bar će fotografije koje sam snimio prilikom prvog dolaska poslužiti kao vizualni podsjetnik. Bolje išta nego ništa.

No, nisam imao vremena razmišljati o tome. Kad se Duncan vratio s mojim kovčegom, preko udlage navukao sam kombinezon, navukao kiruršku rukavicu i hitro se uputio do tijela. Radeći najbrže što sam mogao, lubanju i čeljusnu kost spremio sam u vrećice i onda s poda počeo skupljati ispale zube i komadiće lubanje.

Završio sam u trenutku kada je krov zastenjao. Pao je crijep i rasprsnuo se na podu jedva metar od mene.

»Mislim da se morate požuriti«, javio se Brody s vrata.

»Žurim se.«

Odjednom vjetar kao da je zamro. Zavladao je tišina koju je prekidalo samo bubnjanje kiše po podu.

»Kao da se smiruje«, s nadom je izjavio Duncan.

Brody je nakrivio glavu i osluškiavao. Začuo se udaljen zvuk, nalik vlaku koji se približava.

»Ne; promijenio je smjer«, rekao je i u tom je trenutku vjetar ponovno udario u kućicu.

Poprskali su me pepeo i crna bljuzgavica kad je vjetar naizgled prodro ravno u sobu. Iznad glava, krovne grede žučno su zastenjale, a crjepovi su popadali na pod.

»Idemo«, povikao je Brody nadglasavajući tutnjavu, gurajući Duncana prema vratima.

»Ne još«, povikao sam. Nisam još spakirao neoštećena stopala i šaku, potrebne za otiske prstiju i analizu mekog tkiva. Prije nego što sam išta stigao učiniti, začuo se glasan tresak kad se krov počeo otkidati.

»Gubi se!« povikao je Brody. Zgrabio sam šaku u trenutku kad me povukao na noge.

»Kovčeg!« povikao sam.

Brody ga je zgrabio u trku. Dok smo trčali kroz kuhinju, oko nas je letio otpad. Iza nas začuo se zaglušujući tutanj, i na trenutak sam pomislio da se raspada cijela kuća. U idućem trenutku našli smo se vani, na čistini.

Zadihani, okrenuli smo se i pogledali. Nestao je cijeli krov kućice. Dijelom se glatko otkinuo, dijelom urušio, povukavši za sobom cijeli jedan zid. Soba u kojoj smo stajali prije samo nekoliko trenutaka, ležala je zakopana pod ruševinama.

Zajedno s ostacima mrtve žene.

Fraser i Duncan stajali su nedaleko od nas, skamenjeni od šoka.

»Isuse Kriste«, prodahtao je Fraser zureći u mene.

Pogledao sam se. Bijeli kombinezon bio je poprskan i prekriven mokrim pepelom. Osjećao sam ga na licu, razmazivao ga kao kakav pokajnik na Uskrs. No nije zurio u mene.

U šaci sam stezao, kao dio lutke iz izloga, ruku mrtve žene.

12.

VREĆICE S DOKAZNIM materijalima ponijeli smo u selo. Druga mogućnost bila je ostaviti ih u kamperu, no iako se ondje moglo pohraniti kosti i pepeo, ženska šaka morala se čuvati na niskoj temperaturi da se očuva tkivo u raspadanju. U kamperu nije bilo hladnjaka. Duncanu je na pamet pala ambulanta. To ćemo morati dogovoriti s Cameronom, vjerojatno i sa Strachanom, budući da ju je on financirao. Bilo kako bilo, s obzirom na to da smo jednostavno morali ukloniti ostatke s mjesta zločina, ambulanta se nametala kao posve očito rješenje.

Fraser je i dalje gundao. Jasno nam je dao do znanja da pere ruke od bilo kakvog sudjelovanja u našim aktivnostima.

»Nisam rekao da to smijete učiniti«, podsjetio nas je dok smo vrećice s dokazima spremali u Range Rover. »Vi ste odlučili, nisam ja.«

»Dakle, vi biste ih radije ostavili ovdje?« upitao ga je Brody, mahnuvši glavom prema kućici bez krova. »I onda priopćili forenzičarima da smo mirno stajali i gledali kako tijelo nestaje pod ruševinama?«

»Samo vam dajem na znanje da odbijam preuzeti krivnju. To možete osobno poručiti Wallaceu.«

Još nismo uspjeli dobiti načelnika. Moglo bi se reći da sam gotovo žalio Fräsera. Iza sve te grubosti skrivao se čovjek koji je očajnički odbijao priznati da nije dorastao izazovu.

»Ne brinite se, poručit ću mu«, odvratio mu je Brody prilično blago, istodobno uspijevajući nimalo ne skrivati prezir. »Budući da perete ruke od svega, u tom slučaju možete Duncana zamijeniti ovdje na dežurstvu. Nakon što prebacimo vrećice u ambulantu, može se doći kod mene oprati.«

»Da ostanem ovdje?« s nevjericom je ispalio Fraser. »Zašto? Nije ostalo ništa!«

Brody je slegnuo ramenima. »Poprište zločina i dalje je poprište zločina. Ako baš želite Wallaceu objasniti zašto ste ga ostavili bez nadzora, to ide na vašu dušu.«

Duncan je slušao s nelagodnom. »Mogu ja ostati.«

»Dežurao si cijelu noć«, javio se Brody prije nego što je Fraser stigao progovoriti. »Siguran sam da narednik Fraser od nižih časnika ne bi tražio ništa što nije spreman učiniti sam.«

Fraserovo lice bilo je otrovno. »Je, je, u redu.« Prstom je priprijetio Duncanu. »Da si se ovdje stvorio do šest. I ponovno si dežuran noćas.«

Na to je trijumfalno pogledao Brodyja.

»Ne možemo valjda poprište zločina ostaviti bez nadzora, zar ne?«

Primijetio sam da se Brodyju stežu čeljusni mišići, no šutio je dok Fraser nije nestao u kamperu. Tada se nasmiješio i dalje zabrinutom Duncanu.

»Idemo, sinko. Bez uvrede, ali mislim da bi ti tuš dobro došao.«

Sjeo sam s Duncanom u Range Rover, dok je Brody pošao za nama svojim autom. Laknulo mi je kad sam se sklonio s kiše i vjetra. Rame me boljelo, vjerojatno sam ga istegnuo u bijegu iz kućice. Zabacio sam glavu, sklopio oči i zatim shvatio da me Duncan budi.

»Doktore Hunter? Da joj stanem?«

Uspravio sam se, zatreptao. Pred nama je, uz rubnik stajao Porsche Cayenne što sam ga vidio pred Strachanovom kućom. Pokraj njega stajala je Grace koju je bilo nemoguće ne prepoznati po bijeloj parki, i mahala nam.

»Da, bolje stani«, rekao sam Duncanu.

Kad smo se zaustavili pokraj nje, vjetar joj je na sve strane vijao kosom. Spustio sam prozor. »Davide, hvala nebesima!« rekla je i zabljesnula me osmijehom. »Znam da sam dosadna kao stjenica, no baš sam se uputila do sela, a prokleti auto ostao je bez benzina. Možete li me povesti?«

Oklijevao sam, pomišljajući na vrećice s dokazima koje su, vidljivo, ležale iza stražnjeg sjedala. Dotad nas je već dostigao Brody te se zaustavio iza nas, budući da je cesta bila preuska da nas zaobiđe. Palo mi je na pamet predložiti da je on poveze, no predomislio sam se zbog hladnog Brodyjeva odnosa prema njezinu suprugu.

»Ako je problem, ja ću pješice«, rekla je Grace dok joj je osmijeh bli- jedio.

»Nema problema«, uvjeravao sam je i onda se okrenuo Duncanu. »Ako se ti slažeš.«

»Je, svakako«, rekao je smiješeći se od uha do uha. Tada je prvi put vidio Strachanovu suprugu. »Mislim, sve u redu, nema problema.«

Premjestio sam se straga i Grace pustio na prednje sjedalo, unatoč njezinom protivljenju. Nježan mošusni parfem ispunio je kabinu; trudio sam se prikriti smiješak primijetivši da Duncan sjedi zamjetno uspravnije.

Kad sam ih upoznao, Grace mu se očaravajuće nasmiješila. »Vi ste sigurno onaj mladi gospodin koji je morao ostati u kamperu.«

»Ovaj, da, jesam, gospodo.«

»Jadničak«, rekla je i sažalno mu dodirnula ruku. Čak i sa stražnjeg sjedala jasno sam vidio da su Duncanove uši poprimile grimiznu nijansu. Mislim da Grace nije bila svjesna kakav učinak ima na njega. Dok se Duncan trudio usredotočiti na vožnju, već se okrenula da porazgovara sa mnom.«

»Čujte, stvarno vam puno hvala što ste stali. Koja sam ja glupača, tako ostati bez benzina. Na otoku nema pumpe, tako da moramo puniti iz spremnika. No sigurna sam da mi je Michael rekao kako je aute napunio prošli tjedan. Ili onaj pretprošli?« Malo je o tome mozgala, a onda nehajno prešla na drugu temu. »Ma dobro. To mi je pouka da ubuduće provjerim pokazivač.«

»Gdje želite da vas ostavimo?« upitao sam.

»Ako vam nije problem, onda kod škole. Jutros imam likovni.«

»Je li Bruce Cameron sada ondje?«

»Mislim da je. Zašto?«

Zaobilazeći pojedinosti, objasnio sam joj što se dogodilo s kućicom i zašto nam je potrebna ambulanta.

»Bože, kakva strava«, rekla je Grace i iskrivila lice. »Mislim da Bruce neće imati ništa protiv.«

Nisam bio toliko siguran, no nisam mogao zamisliti da bi je Cameron odbio. Kad smo stigli do škole, Grace se požurila unutra, a ja sam Duncana ostavio da čuva ostatke i otišao Brodyju objasniti što se događa.

»Moglo bi biti zanimljivo«, rekao je izlazeći iz auta.

Uputili smo se stazom prema školi. Zgrada je bila nova, niska, s ravnim krovom. Nekoliko drvenih stuba vodilo je do vrata što su vodila izravno u učionicu koja je zauzimala najveći dio unutrašnjosti. Uz jedan zid stajali su računalni monitori, dok su klupe stajale u pravilnim redovima, sučelice ploči na kraju prostorije.

No u tom trenutku svi učenici sjatili su se oko velikoga stola u dnu učionice, potpuno zaokupljeni lončićima boje, kistovima i vodom. Bilo ih je desetak - od četiri-pet pa do devet godina. Među njima prepoznao sam i Annu. Kad me ugledala, sramežljivo se nasmiješila, a onda nastavila list papira postavljati kako je zamislila.

Grace je već bila svukla kaput i bavila se organizacijom rada u razredu. »Nadam se da ovaj tjedan neće doći do nove krize s prolijevanjem vode. Adame, imaš pravo, gledam ravno u tebe.«

»Neće, gospodo Strachan«, odvratio je dečko s čupom riđe kose, stidljivo se osmjehujući. »Dobro. Ako se itko ne bude lijepo ponašao, čini mi se da će završiti obojena lica. A to baš ne bismo željeli objašnjavati roditeljima, nije li tako?«

Usljedilo je razdragano kikotanje i onda zorno: »Tako je, gospodo Strachan.«

Grace je djelovala puna života, još ljepša nego inače. Rumenih obraza, nasmiješena, okrenula se nama i glavom pokazala prema vratima u dnu učionice.

»Samo uđite. Bruceu sam rekla da želite razgovarati s njim.«

Dok smo prolazili, već se okrenula djeci, sasvim zaboravljajući na nas. Vrata ureda bila su zatvorena, a kad sam pokucao, nije se nitko javio. Počeo sam već pomišljati da je Cameron kliznuo nekamo, no tada je njegov bas izdao nedvosmislenu naredbu.

»Uđite.«

Pogledao sam Brodyja, otvorio vrata i ušao. Radni stol i kabinet s ladicama zauzimali su najveći dio prostorije. Cameron je stajao okrenut leđima, zagledan kroz prozor. Pitao sam se je li to samo poza, budući da je znao da nam svjetlo tuče u oči. Okrenuo se prema nama i počastio nas neljubaznim pogledom.

»Da?«

Podsjetio sam sebe da će nam biti lakše ako ga nagovorimo da surađuje. »Moramo se poslužiti ambulantom. Oluja je srušila krov kućice i moramo negdje spremati ostatke koje smo spasili.«

Buljave oči hladno su nas odmjeravale. »Želite reći da ondje želite pohraniti ljudske ostatke?«

»Samo dok ih ne uzmognemo prebaciti na kopno.«

»Što će u međuvremenu biti s mojim pacijentima?«

Javio se Brody. »Bruce, daj ne izvodi. Ondje ionako dežuraš samo dvaput tjedno, a sljedeće ti je dežurstvo tek prekosutra. Iznijet ćemo stvari puno prije toga.«

To nije zadovoljilo Camerona. »Tako vi kažete. Što ako naiđe hitan slučaj?«

»Ovo je hitan slučaj«, zarežao je Brody gubeći strpljenje. »Ovo nije naš hir.«

Učiteljeva Adamova jabučica bijesno je poskakivala. »Zacijelo ih možete spremati negdje drugdje.«

»Ako ti štogod padne na pamet, slobodno nam javi.«

»Što ako odbijem?«

Brody ga je promatrao sve mrzovoljnije. »Zašto bi to učinio?«

»Zato što je to ambulanta, a ne mrtvačnica. I nemojte si umišljati da mi je imate pravo oduzeti!«

Zaustio sam da se pobunim, no prije nego što sam stigao, Grace se oglasila iza naših leđa.

»Ima problema?«

Stajala je na vratima, upitno podigavši obrvu. Cameron je porumenio poput školarca koga je učitelj uhvatio u nepodopštini.

»Baš sam im govorio...«

»Znam, Bruce, čula sam te. Čuo te i cijeli razred.«

Cameronova Adamova jabučica izigravala je lift. »Oprosti. Ali stvarno mislim da se ambulantu ne bi smjelo koristiti za takve stvari.«

»Zaboga, zašto ne?«

»Ovaj...« Cameron se primjetno meškoljio. Pokajnički se osmjehnuo. »Grace, ipak sam ja bolničar. Dakle, ja bih trebao odlučiti što se radi u mojoj ambulanti.«

Grace ga je hladno promatrala. »Bruce, istini za volju, ambulanta pripada otoku. Sigurna sam da te ne moram podsjećati na tu činjenicu.«

»Ne, naravno, ali...«

»U tom slučaju, ili predloži neko drugo rješenje, ili ne vidim drugog izlaza.«

Cameron je s mukom pokušavao zadržati okaljano dostojanstvo. »Ovaj... u tom slučaju... čini se...«

»Sjajno. To smo onda riješili.« Grace mu se nasmiješila. »Zašto ne bi trknuo onamo i pokazao im gdje je što? Ja ću čuvati školu dok se ne vratiš.«

Cameron se zagledao u radni stol, a ona se vratila učenicima. Rumenilo mu je nestalo s lica; bio je blijed, stisnutih usana. Grace mu je možda i pomagala u školi, no upravo ga je pred drugima podsjetila da mu plaću osigurava njezin suprug. Bez riječi je uzeo kaput s vješalice i izišao.

»Ovo je vrijedilo vidjeti«, tiho je dobacio Brody dok smo išli za njim.

Ambulanta se nalazila blizu škole. Zgrada je bila tek nešto više od malene dogradnje dozidane uz jedan kraj društvenog doma, bez posebnog ulaza. Cameron se dotamo dovezao biciklom, boreći se s vjetrom. Kad smo pristigli, već je ulazio u ostakljeni trijem koji je štiti ulaz u društveni dom. Ostavivši Duncana da u autu čuva vrećice s dokazima, Brody i ja pošli smo za njim.

Dom je izgledao kao ostatak iz Drugoga svjetskog rata; bila je to izduljena drvena građevina niska, bitumenom prekrivena krova, s prozorima od šperploče. Najveći dio unutrašnjosti zauzimala je velika dvorana. Koraci su nam šuplje odjekivali na nelakiranom drvenom podu, na kojem su se jedva nazirale crte koje su nekoć obrubljivale teren za badminton. Plakati koji su oglašavali plesnjake i već prošlu božićnu predstavu visjeli su po zidovima, a stare drvene stolice stajale su neuredno nabacane uza zid. Razvoj i obnova otoka očito su imali svoje granice.

»Strachan je želio izgraditi novi društveni dom, no svima je bio draži ovakav kakav jest«, rekao je Brody, očito mi čitajući misli. »Pretpostavljam da ljudi žele neke poznate stvari zadržati kakve jesu.«

Cameron se zaustavio pred vratima koja su izgledala novije i nervozno je tražio ključ zveckajući prstenom. Dok smo čekali, prišao sam olinjalom pijaninu koji je stajao blizu nas. Poklopac je bio podignut i otkrivao je napukle i od starosti požutjele bjelokosne tipke. Kad sam pritisnuo jednu, začuo se dubok, raštiman zvuk koji je zatim utonuo u tišinu.

»Molim vas, ne radite to«, procijedio je otrovno Cameron, otključavši vrata i ušavši u ambulantu.

Bila je stvarno mala, no dobro opremljena; savršeno bijelih zidova i sjajnih čeličnih ormarića. Našao se ondje i autoklav za sterilizaciju instrumenata, dobro opskrbljen ormarić s lijekovima i hladnjak. No, najbolje od svega, bar za mene, bila su velika kolica od nehrđajućeg čelika i snažna halogena svjetiljka. Bilo je tu i veliko povećalo na stalku koje je služilo za pregledavanje i šivanje rana.

Cameron je prišao radnomu stolu i teatralno provjeravao jesu li sve ladice zaključane. Brody i ja promatrali smo ga kako postupak ponavlja kod kabineta s dosjeima. Završivši, okrenuo se nama, ne trudeći se prikriti odbojnost.

»Očekujem da za sobom ostavite sve kako je bilo. Nemam namjeru čistiti za vama.«

Ne čekajući naš odgovor, okrenuo se i pošao.

»Treat će nam ključ«, rekao je Brody.

Stisnuvši usne, Cameron je skinuo ključ s prstena i bučno njime pljesnuo po stolu.

»A ključ društvenoga doma?« upitao sam.

»Dom se ne zaključava«, odvratio je uljudno. »Dom pripada svim stanovnicima otoka. Zato ga i zovemo *društvenim* domom.«

»Unatoč tomu, bilo bi mi draže da imam ključ.«

Snishodljivo se osmjehnuo. »E, to je stvarno nezgodno. Ako i postoji, nemam blage veze gdje bi bio.«

Činilo se kao da izvlači neko sitno zadovoljstvo iz činjenice da nam je uspio uskratiti bar nešto. Brody ga je promatrao kako izlazi.

»Tip je istinski davež.«

Mišljenja su nam se poklapala. »Idemo, moramo unijeti vrećice s dokazima«, rekao sam. Dok su Brody i Duncan unosili vrećice s kostima i pepelom u ambulantu, ja sam obavio jedan neugodan razgovor s Wallaceom. Načelnik je sa zakašnjenjem dobio obavijest da smo s njim pokušavali stupiti u vezu. Na nesreću, javio se Fraseru, a ne Duncanu; narednik nije gubio vrijeme iznoseći svoje viđenje situacije.

Posljedično tomu, Wallace je zvučao razdražljivo; zahtijevao je da sazna zašto smo bez njegova dopuštenja oštetili poprište zločina. Budući da nisam bio raspoložen za ribanje glave, bijesno sam ga podsjetio da nismo imali izbora, i da se ništa od toga ne bi dogodilo da je odmah poslao svoje forenzičare.

Strasti je smirio Brody - uzeo mi je radio i pošao s Wallaceom razgovarati meni izvan dohvata. Kad mi ga je vratio, načelnik mi se nevoljko ispričavao. Zatim mi je dao zeleno svjetlo da nastavim ispitivanje ostataka.

»Kad ste već obavili toliko, sad možete vidjeti što je još moguće pronaći«, rekao je prilično hladno.

Ta izjava bila je slaba grančica mira budući da smo obojica znali da, bez propisno opremljena laboratorija, ne mogu učiniti gotovo ništa. Odgovorio sam da ću učiniti najviše što mogu. Prije nego što je prekinuo, upitao sam Wallacea kako napreduje istraga željezničke nesreće. Otkad sam stigao na Runu, nisam čuo nikakve vijesti.

Načelnik je zastao. »Pijane budale. Zaustavili su kamionet na pruzi, onda su se uspaničili i pobjegli.«

Dakle, ništa od terorističkog napada. Ljudi su poginuli, forenzičari nisu mogli otići na Runu - samo zato što su izdosađeni tinejdžeri ukrali kamionet.

Razmišljao sam o tome ulazeći u ambulantu. Duncan je oprezno u hladnjak pospremao šaku mrtve žene - držao ju je ispruženom rukom. U plastičnoj vrećici za dokaze upravo je mučno nalikovala komadu mesa spremnom za zamrzivač.

»I dalje mi jednostavno nije jasno kako se to dogodilo«, rekao je i s olakšanjem zatvorio vrata hladnjaka. »Čini se totalno neprirodno.«

»Sve je to bilo savršeno prirodno, vjeruj mi«, rekao sam, i dalje razmišljajući o Wallaceovim riječima.

I Duncan i Brody zagledali su se u mene.

»Znate li uzrok?« upitao je Brody.

Znao sam ga gotovo istog trenutka kad sam pogledao ostatke. No nisam želio izjaviti ništa sve dok ne uzmognem potvrditi svoju teoriju. No sad, nakon što je otok ostao odsječen od svijeta, a polovica dokaza leži zatrpana pod kućicom, činilo mi se da nema razloga zašto im ne bih rekao.

»Gotovo sigurno«, rekao sam. »Duncane, sjećaš se da sam ti prekjučer otkrio ključ problema?«

»Mislite na mast na stropu kućice? Istina, ali nisam uspio shvatiti o čemu je riječ.«

Izgledao je posramljeno. Brody me promatrao i čekao.

»Sve se svodi na dva čimbenika. Tjelesne masnoće i odjeću koju je nosila«, objasnio sam.

»Jeste li ikad čuli za pojavu nazvanu 'efekt fitilja'?«

Obojica su me tupo pogledali.

»Postoje dva načina da se ljudsko tijelo pretvori u pepeo. Ili ga se spaljuje na iznimno visokoj temperaturi, što ovdje nije slučaj budući da bi tada izgorjela cijela kućica. Ili ga se, znatno dulje, pali na nižoj temperaturi. Svi mi imamo sloj potkožne masnoće, tik ispod kože; masnoća gori. Prije nego što se počeo za izradu svijeća koristiti parafinski vosak, izrađivalo

ih se od loja dobivenog topljenjem životinjskih masnoća. Dakle, u određenim okolnostima ljudsko se tijelo pretvara u divovsku svijeću.«

»Vi to ozbiljno?« javio se Brody. Bivši policajac konačno je izgledao uzdrmano.

»Da. Zato je bio znakovit upravo talog nastao na stropu i tlu oko ostataka. Toplina otapa masnoću i diže je uvis zajedno s dimom. Očito - što je na osobi više masti, to je veća količina gorive tvari. Sudeći po količini na stropu kućice, mrtva žena imala je podosta.«

»Dakle, bila je pretiła?« upitao je Duncan.

»Moglo bi se reći.«

Brody je nabrao čelo. »I dalje ne shvaćam kakve veze s tim ima odjeća.«

»Zato što se mast, topeći se, uvlači u odjeću. To dvoje ponaša se kao stijenj svijeće, zbog čega tijelo gori puno dulje nego što bi inače. Osobito ako je odjeća načinjena od zapaljive tkanine.«

Činilo mi se da je Brody u šoku. »Isuse. Kakav prizor.«

»Znam, no to se zbiva. Većina slučajeva takozvanog spontanog zapaljenja događa se ljudima koji su stariji ili su pijani. U njima nema ništa neobično niti nadnaravno. Ispuste cigaretu, ili padnu preblizu vatri i planu, ili spavaju, ili su nesposobni ugasiti plamen. Baš kao Mary Reeser«, rekao sam Duncanu. »Ona je klasičan slučaj koji se vječito trpa među neobjašnjive'. Bila je postarija, bila je pretiła, pušila je. Policijsko izvješće otkriva da ju je posljednji vidio njezin sin. Malo prije toga popila je tablete za spavanje, i sjedila je u naslonjaču, odjevena u spavaćicu - obje tkanine mogu se ponašati kao fitilji - i pušila cigaretu.«

Duncan je malo razmišljao. »Je, samo zašto vatra nije oštetila ništa drugo? I zašto nije izgorjelo cijelo tijelo?«

»Zato što u slučajevima kada postoji veća količina tjelesne masnoće koja se ponaša kao goriva tvar, ljudsko tijelo gorenjem ne razvija osobito visoku temperaturu. Nastaje spori plamen dovoljno snažan da proguta tijelo, ali ne i da zapali išta drugo. Sjeti se svijeće - ona se topi dok stijenj gori, no ne oštećuje ništa u svojoj okolini. Upravo zato ponekad šake i stopala ostaju neoštećeni...«

Ispružio sam ruku, povukao rukav i ogolio zapešće.

»Većim dijelom oni su samo koža i kost. Na njima gotovo da i nema masti. Najčešće nisu pokriveni tkaninom za razliku od trupa, dakle ne postoji ništa što bi djelovalo kao stijenj. Šake ponekad izgore zato što su blizu tijela, uz iznimku kad su ruke obješene uz bokove. No stopala, a ponekad čak i listovi, dovoljno su daleko od vatre da ostanu neoštećeni. Baš kao u našem slučaju. Ležala je na jednoj šaci koja je izgorjela s ostatkom tijela. Druga šaka i stopala ostali su netaknuti.«

Brody je zamišljeno trljao bradu; dlan je strugao po čekinjama koje su se već počele probijati.

»Mislite li da je taj 'učinak stijenja' izazvan namjerno? Da je to netko smišljeno učinio?«

»Sumnjam. Nikad nisam čuo da se to povezuje sa slučajem ubojstva. Svi zabilježeni incidenti proglašeni su nesretnim slučajevima, što je još jedan razlog zašto sam sada oklijevao okolnosti proglasiti sumnjivima. Ne; mislim da je počinitelj jednostavno želio uništiti sve moguće dokaze koji su moguće zaostali na tijelu. Pretpostavljam da se, za potpalu, poslužio manjom količinom benzina ili nekog sličnog akceleraanta - količina nije velika budući da bi strop kućice bio spaljen u većoj mjeri - onda je na tijelo bacio šibicu i pobjegao.«

Bore na Brodyjevu čelu još su se više produbile. »Zašto ubojica nije zapalio cijelu kućicu?«

»Nemam pojma. Možda zato što se pribojavao da će time privući preveliku pozornost. Ili se nadao da će ovako više nalikovati nesretnom slučaju.«

Zašutjeli su i malo razmišljali. Naposljetku se javio Duncan.

»Je li bila mrtva?«

I sam sam razmišljao o tome. Nije bilo znakova koji bi ukazivali da se žena pomicala nakon što ju je zahvatio plamen; nikakvih dokaza da je pokušavala ugasiti vatru. Udarac koji joj je razbio lubanju u najmanju bi je ruku onesvijestio, pa čak bacio i u komu. Ali mrtva?

»Ne znam«, rekao sam.

Zidovi ambulante zatresli su se pod navalom vjetra. Nakon što se smirilo, činilo se kao da je zvuk samo ojačao tišinu. Izvukao sam posljednje preostale kirurške rukavice. U ormariću je bila gotovo puna kutija, no nisam ih želio upotrijebiti osim u krajnjoj nuždi. Cameron je bio i previše bijesan da bih se bez pitanja poslužio njegovim zalihama.

Bez prave opreme nisam mogao mnogo, no kad mi je Wallace već dao dopuštenje da pregledam spašene ostatke, želio sam nešto pokušati.

Brody je pogodio u živac rekavši da je cijela istraga upitna sve dok se ne identificira žrtvu. Kad otkrijemo tko je bila, to bi moglo otkriti i onoga tko ju je ubio. Bez tog podatka, potraga za ubojicom svest će se na tapkanje u mraku.

Nadao sam se da ću uspjeti to promijeniti.

Izvadio sam lubanju iz vrećice za dokaze i lagano je položio na čeličnu podlogu kolica. Pocrnjela i napukla, ležala je postrance na hladnoj površini. Prazne očne duplje tupo su buljile u vječnost. Pitao sam se što su sve gledale oči koje su još nedavno ležale u njima. Ljubavnika? Muža? Prijatelja? Koliko često se smijala, nespješna da sekunde otkucavaju posljednje dane i sate njezina postojanja? Što je vidjela kad joj se ukazala ta konačna i neodgodiva spoznaja?

Tko god bila, prema njoj osjećao sam neku čudnu bliskost. O njezinom životu nisam znao gotovo ništa, no svojom me smrću privukla i sada kružim oko nje. Gledao sam njezinu prošlost upisanu u pougljenjenim kostima, svaku proteklu godinu primjećivao u kvržicama i ožiljcima. Ostala je ogoljena do tolike mjere da je ne bi prepoznali čak ni oni koji su je poznavali.

Pokušao sam se prisjetiti jesam li osjetio nešto slično u prošlosti, kad sam radio na slučajevima prije nego što su poginule Kara i Alice. Mislim da nisam. Sve mi je to bilo jako davno, bio je to dio nekog drugog života.

Bio je to neki drugi David Hunter. Tijekom godina, možda i zbog gubitka koji sam sam pretrpio, činilo mi se da sam izgubio svoju nekadašnju profesionalnu distancu. Nisam točno znao je li to dobro ili loše, ali, istinu govoreći, mrtvu ženu nisam više promatrao kao bezimenu žrtvu. Zato me posjetila u snu, nestrpljivo čekala u podnožju moga kreveta. Osjećao sam se odgovornim prema njoj. Nešto slično nisam previdio, a nisam ni želio. Ipak, od toga nisam mogao pobjeći.

»U redu, reci mi, tko si«, tiho sam rekao.

13.

FORENZIČKOM ANTROPOLOGU zubi su pravo skladište podataka. Oni su otporno koštano sučelje, most između skrivenih kostiju i svijeta izvan tijela. Baš kao što otkrivaju rasu i dob, na njima se zapisuje povijest pojedinčeva života. Ti djelići kalcija i cakline otkrivaju naš način prehrane, navike, klasu, čak i razinu samopoštovanja.

Iz vrećice za dokaze izvukao sam donju čeljust i plegao je na čeličnu ploču kolica, odmah pokraj razbijene lubanje. Bila je lagana i lomna poput baize. Pod žarkim halogenim svjetlom rastavljeni dijelovi lubanje izgledali su kao anatomska slagalica, daleko od čega što je nekoć bilo živo.

U jednom trenutku morat ću dovršiti ono što sam nevoljko započeo u kućici i konačno sastaviti odlomljene komadiće lubanje koje sam uspio spasiti. No sad sam morao spaljenim ostacima žrtve pokušati pridodati lice i ime.

Ako mi se posreći, zubi bi mogli biti ključ tajne.

Nisam bio pretjerano optimističan. Iako se nekoliko stražnjih sjekutića tvrdoglavo držalo za čeljusnu kost, najveći dio zubi ispao je kada je vatra spalila desni i isušila im korijene. Posivjeli i ispucali od vrućine, oni koje sam uspio spasiti prije nego što se urušio krov kućice, izgledali su kao fosilni ostaci neke davno mrtve stvari.

Otkrio sam da se, čak i s udlagom, lijevom rukom mogu služiti da njome držim ili podupirem predmete. To mi je malo olakšalo život nakon što sam na stolu razastro komad papira i zube počeo slagati u dva paralelna reda - jedan za gornju čeljust, drugi za donju. Jedan po jedan, slagao sam ih onako kako su stajali u ustima; dva sjekutića u sredini, bočni sjekutići odmah pokraj njih, zatim očnjaci, pretkutnjaci i naposljetku veliki kutnjaci. Posao nije tekao glatko. Osim oštećenja u vatri, ženini zubi bili su u toliko lošem stanju da je bilo teško odrediti koji pripada gornjoj, a koji donjoj čeljusti, čak i o kojoj se vrsti zuba radi. Dok sam radio, oko mene sve drugo izvan ambulante prestalo je postojati. Oluja, moji problemi s Jenny - sve je to nestalo kada se svijet sveo na krug svjetla halogene svjetiljke. Načinio sam nove fotografije i skicirao posthumni odontogram - zubni karton u koji sam bilježio svaku pukotinu, šupljinu i plombu u svakom zubu. U normalnim okolnostima zube i čeljusti snimio bih rendgenom za usporedbu sa zubnim kartonima mogućih žrtava. To sad nije dolazilo u obzir, te sam učinio ono jedino moguće.

Zube sam počeo ubacivati u prazne šupljine.

Čak i s lijevom rukom, koliko mi je to dopuštala udlaga, posao je tekao sporo. Nisam bio svjestan koliko je vremena prošlo do trenutka kada je svjetiljka neočekivano zatreperila. Kao na znak, zapuh vjetra udario je o zgradu i potresao cijelu zgradu ispuštajući duboki ton koji se više moglo osjetiti nego čuti.

Uspravio sam se i zastenjao kad su mi se pobunili leđni mišići. Bože, boli me cijelo tijelo. Kao da je samo čekalo da primijetim, i rame mi je počelo bolno bubnjati. Zidni sat otkrio mi je da je gotovo pet. Primijetio sam da se vani smračilo. Trljajući leđa, pogledao sam lubanju i čeljusnu kost što su ležale na čeličnom stolu. Nakon nekoliko pogrešaka, ubacio sam u čeljusti najveći dio zuba. Ostalo mi je samo nekoliko pretkutnjaka i kutnjaka, ali oni nisu bili važni za ono što sam namjeravao učiniti. Ispružio sam ruku da ugasm svjetlo kad je iz društvenog doma doprla neka buka.

Škripanje podnica.

»Tko je?« viknuo sam.

Glas mi je odjekivao u hladnome zraku. Čekao sam, ali nitko se nije javio. Prišao sam vratima i uhvatio kvaku. No nisam je pritisnuo.

Tog trenutka neki osjećaj rekao mi je da je netko sigurno s druge strane vrata.

Ambulanta mi se odjednom učinila neprirodno tihom. Na vratima ambulante nalazio se okrugli prozorčić, nalik brodske oknu. Na njemu su s moje strane stajale žaluzine koje se nisam potrudio spustiti.

Sad sam to požalio. Dvorana iza vrata bila je potpuno mračna. Bilo tko je odande mogao gledati što se zbiva u ambulanti, dok sam sa svoje strane mogao samo zuriti u krug neproničnog crnog stakla. Slušao sam, no čuo sam samo vjetar kako vani zavija. Tišina me pritiskala poput utega, visjela je u zraku, spremna da prsne.

Osjetio sam da mi se ježi kosa na zatiljku. Pogledao sam šaku i primijetio da mi na njoj strše dlake.

Glupost. Ondje nema ničega. Čvršće sam zgrabio kvaku, ali je i dalje nisam okretao. Na radnom stolu stajao je teški stakleni pritiskivač za papir.

Uzeo sam ga i nespretno pridržavao dok sam se prigibao da bih rukom u udlazi prihvatio kvaku. *Tri, četiri...*

Naglo sam otvorio vrata i pipajući tražio prekidač za svjetlo. Isprva ga nisam mogao pronaći, zatim je škljocnulo i upalila su se svjetla.

Pusta dvorana gotovo mi se rugala. Spustio sam uteg. Ulazna vrata dvorane, kao i zastakljeni trijem iza njih, bili su zatvoreni. Zvuk je sigurno ispustila zgrada škripeći na vjetru. *Ti si na rubu živčanog sloma.* Upravo sam se spremao vratiti u ambulantu kada sam pogledao pod.

Bio je prekriven mokrim otiscima cipela.

»Sigurni ste da ih vi sami niste ostavili?«

Brody je promatrao lokvice koje su se polagano sušile na izlizanim podnim daskama. Voda se previše razlila da bi bilo moguće procijeniti koliko velika i kakva ih je cipela načinila, no pravac je bio sasvim jasan. Vodili su od ulaza u društveni dom, preko dvorane do vrata ambulante i zaustavili se pred staklenim oknom. Ispod njega stvorila se lokva na mjestu gdje je netko stajao i promatrao me.

»Siguran sam. Nisam izlazio otkako sam stigao«, rekao sam.

Brody i Duncan stigli su dok sam još razmišljao što učiniti s tragovima; nakon tuširanja i brijanja, mladi policajac djelovao je svježije i odmorno. Brody je pratio trag sve do lokve pred vratima ambulante. Zagledao se kroz okno.

»Netko je mogao dobro vidjeti što radite.«

»Cameron? Možda Maggie Cassidy?«

»Moguće, ali malo vjerojatno. Mislim da se nitko od ovdašnjih ne bi ovako prikradao.«

Ostala je samo jedna mogućnost. »Mislite da je to bio ubojica?«

Brody je polagano kimnuo. »Mislim da to moramo uzeti u obzir. Sigurno smo ga izbacili iz takta time što smo ostatke prebacili ovamo, a da se i ne spominje forenzički stručnjak koji ih pregledava. Brine me što bi mogao učiniti u vezi s tim.«

Ta pomisao nije bila utješna. Brody je nakratko zašutio.

»Bio bih puno zadovoljniji kad bi preko noći bilo moguće zaključati društveni dom«,

nastavio je. »U prodavaonici ima lanaca i lokota. U najmanju ruku, nabaviti nešto da malo bolje osiguramo ambulantu. Mislim da nema smisla riskirati.«

Nakon svega što je rekao, potpuno sam se slagao s njim. Ponovno se okrenuvši poslu, Brody je glavom mahnuo prema lubanji na čeličnom stolu.

»Pustimo sad uljeze, kako vam ide?«

»Sporo. Trudim se pronaći neke tragove identiteta.«

»Možete to iz ovih ostataka?« iznenađeno je upitao Brody.

»Ne znam. Mogu probati.«

Prišao sam lubanji na stolicu, upalio halogenu svjetiljku, a Brody i Duncan prišli su pogledati.

»Zanimljivo je stanje njezinih zubi. Napukli su od vrućine, no i prije su bili u prilično lošem stanju. No, gotovo da nema nijedne plombe, a one koje sam pronašao, prilično su stare.

Očito godinama nije bila kod zubara, što navodi na zaključak da potječe iz siromašne okoline. Srednja klasa daleko više pazi na zube. No zubi joj nisu samo pokvareni, erodirali su gotovo do desni. Kod tako mladih ljudi, to je siguran znak česte uporabe droge.«

»Mislite da je bila ovisnica?« upitao je Brody.

»Gotovo sam siguran.«

Duncan me pogledao. »Mislio sam da je većina ovisnika kost i koža. Niste li rekli da 'efekt stijenja' otkriva da je bila pretila?«

Pametna primjedba. »Tako je; vjerojatno je imala natprosječnu količinu tjelesne masti. No mnogo toga ovisi i o metabolizmu i o učestalosti drogiranja. To ne znači da nije bila ovisna. I još nešto. Sjećaš se zašto sam rekao da joj stopala nisu izgorjela?«

»Nedovoljna količina tkiva?« javio se Duncan.

»I nije bilo tkanine koja bi djelovala kao stijenj. Imala je tenisice, ali nije nosila ni čarape ni hulahopke. Kad smo već kod toga, ni sokne. Usudio bih se pretpostaviti da je na sebi imala

suknju i jaknu ili kratki kaput. Vjerojatno jeftina, lako zapaljiva tkanina koja služi kao dobar stijenj.«

Pogledao sam ostatke lubanje; rastužilo me kako bešćutno seciramo ljudski život. No, bio je to jedini način da uhvatimo onoga koji joj je to učinio.

»Dakle, imamo mladu ženu koja je patila od teške ovisnosti, dopustila da joj zubi istrunu, bila loše odjevena i golih nogu u veljači«, rekao sam. »Sto vam to govori o njezinu načinu života?«

»Bila je prostitutka«, javio se Duncan, ovaj put samouvjerenije.

Brody je zamišljeno protrljao bradu. »Samo je jedan razlog zašto bi prostitutka iz grada prevalila cijeli put dovd.«

»Mislite, da se nade s klijentom«, rekao sam.

»Gotovo mi ništa drugo ne pada na pamet. Poklapa se s onom pretpostavkom da je poznavala ubojicu. Štoviše, to bi objasnilo i činjenicu da, barem naizgled, nitko nije znao da je na otoku. Oni koji plaćaju seks obično to ne vješaju na velika zvona.«

Ipak, nešto mi se tu nije poklapalo. »Unatoč svemu, to je strašno dug put za kućni posjet. Zašto riskirati i dovesti prostitutku na Runu, ako strahujete da će to ljudi otkriti? Logičnije zvuči otići k njoj nego je dovesti ovamo.«

Brody se zamislio. »To je druga mogućnost. Ne bi bila prva prostitutka koja je pokušala ucijeniti klijenta. Uzimajući u obzir ovisnost o narkoticima, možda je pomislila da vrijedi truda, ako iz toga može izvući dovoljno novca.«

Teorija je zvučala uvjerljivo. Ucjena je dobar motiv za ubojstvo i poklapa se s činjenicama kojima smo dosad raspolagali. Doduše, nije ih bilo mnogo.

»Možda ste u pravu«, rekao sam, preumoran da se trudim dalje tražiti neki smisao. »No, sve su to samo nagađanja. U ovom trenutku ne znamo dovoljno da bismo bili sigurni.«

»Jest, u pravu ste«, umorno se složio Brody. »Ipak, spreman sam se kladiti da ćemo, nakon što otkrijemo koga je - i zašto - došla posjetiti, pronaći i ubojicu.«

Promatrajući mokre otiske koji su se sušili na podu, pitao sam se nije li ubojica već pronašao nas.

Brody se ponudio da će ostati u ambulanti dok ja skoknem do hotela na brzinu nešto pojesti i u seoskom dućanu nabaviti lokot i lanac.

»Treba vam odmor. Izgledate totalno prebijeno«, rekao je, spustio stolac pred vrata i smjestio se na nj.

Osjećao sam se tako. Rame me boljelo, bio sam umoran i od doručka nisam ništa jeo.

Duncan me Range Roverom odvezao do trgovine za koju je Brody tvrdio da još radi. Kiša je stala, ali je vjetar i dalje njihao auto dok smo se vozili kroz selo. Brody mi je rekao da su telefoni još u prekidu, pa sam od Duncana posudio radio i pokušao nazvati Jenny. Bio digitalan ili ne, signal se gubio, i kad sam konačno dobio vezu, ponovno mi se javila sekretarica. *Što si očekivao? Pa neće valjda sjediti i čekati da je nazoveš.*

Razočaran, vratio sam Duncanu radio. On ga je primio rastreseno, utonuo u misli. Bio je neobično šutljiv - osim kad sam prije objašnjavao svoja otkrića. Točnije rečeno, gotovo zamišljen, i to toliko da sam ga morao podsjetiti da stane kad se provezao pokraj trgovine.

»Oprostite«, rekao je i zaustavio auto.

I dok sam izlazio iz auta, djelovao je smeteno, no to sam pripisivao činjenici da baš i ne luduje od sreće što će sam u kamperu provesti još jednu noć.

»Ne moraš me čekati, odšetaj ću do hotela«, rekao sam mu. »Svježi će mi zrak koristiti.«

»Doktore Hunteru?« javio se netom prije nego što sam zatvorio vrata.

»Da?« upitao sam, boreći se protiv vjetra.

Sto god da je namjeravao reći, očito je bilo da se predomislio. »Ništa. Nije važno.«

»Siguran si?«

»Da. Čiste gluposti.« Sramežljivo se osmjehnuo. »Bolje da se požurim zamijeniti narednika Frasera. Ubit će me ako zakasnim.«

Zamalo sam ga pritisnuo da progovori. Onda sam pomislio da će mi ionako reći sve što mu je na pameti, samo kad bude spreman.

Mahnulo sam mu dok je odlazio, ali ne znam je li me primijetio. Okrenuo sam se prema trgovini. Unutra je još gorjelo svjetlo, a na vratima je stajao natpis 'Otvoreno'. Zvonce je najavilo moj dolazak. Unutra me dočekaao natrpani brlog pun konzervirane hrane, željezarije i namirnica. Miris dućana vratio me u djetinjstvo; bogati mirisi sira, svijeća i žigica. Iza izlizanog drvenog pulta žena se sagnula i iz kartonske kutije vadila limenke juhe. »Odmah dođem«, rekla je, a kad se uspravila, prepoznao sam Karen Tait. Zaboravio sam da mi je Brody rekao da ona vodi trgovinu.

Bez umjetnog alkoholnog rumenila izgledala je izmoždenije nego ikada; podbuhle crte lica otkrivale su sablasne ostatke nestale privlačnosti. Za početak, smiješak joj je bio podmukao, no nestao je u trenutku kad je shvatila tko je mušterija.

»Imate li lokote?« upitao sam.

Bradom je mahnula prema polici pokraj stražnjeg zida, gdje je u kutijama ležao izbor željezne robe.

»Hvala«, rekao sam.

Nije odgovorila. Dok sam prekapao po kutijama punim vijaka, matica i čavala, osjećao sam da me promatra, prezirno i netrpeljivo. Pronašao sam ono što sam tražio - masivni lokot i namotani lanac.

»Molim vas, metar od ovoga.«

»Rezač je ondje.«

Nisam bio siguran hoću li jednom rukom uspjeti presjeći lanac, no nisam joj želio pružiti zadovoljstvo moleći je za pomoć. Malo sam gledao uokolo sve dok na drugoj polici nisam spazio škare za metal, odmah pokraj starog drvenog metra. Izmjerio sam lanac i presjekao ga, uprijevši jednu ručku rezača na bedro. Vratio sam sve gdje je bilo, uzeo lanac i lokot i spustio ih na pult.

»Uzet ću i ovo«, rekao sam i s police izvukao veliku tablu čokolade.

Šutke je upisivala artikle u blagajnu i promatrala kako iz lisnice vadim novčanicu.

»Nemam za razmijeniti.«

Ladica blagajne bila je otvorena, u njoj samo hrpa kovanica i manjih novčanica. Prkosno me gledala.

Spremio sam lisnicu i prokopao po džepu. Gledala je kako brojim novac i onda ga samo ubacila u ladicu. Ostala mi je dužna, ali se oko toga nije vrijedilo sporiti. Uzeo sam svoju robu i uputio se prema vratima.

»Mislite da ćete joj se čokoladom uvući pod suknju?«

»Što?« upitao sam, ne vjerujući da sam točno čuo.

Samo me promatrala, ogorčeno. Izišao sam, odupirući se napasti da zalupim vratima.

I dalje bijesan, promišljao sam se trebam li se s lancem uputiti ravno do ambulante. No Brody mi je strogo naredio da prvo moram nešto pojesti. Znao sam da je u pravu; štoviše, bio sam uvjeren da nitko neće ništa pokušavati sve dok je na straži stari detektiv.

Šetnja do hotela oporavila me. Iako je i dalje bilo vjetrovito, barem više nije kišilo i zrak je bio hladan i svjež. Kad sam skretao u uličicu prema hotelu, osjetio sam da me napušta ljutnja. Svjetlo s prozora dočekalo me dobrodošlicom, a kad sam kročio unutra, dočekaao me miris svježeg kruha i zapaljenog treseta. Zidni sat veličanstveno je otkucao vrijeme dok sam išao hodnikom potražiti Ellen. Za šankom nije dežurao nitko, samo su iz kuhinje dopirali prigušeni glasovi.

Ellen i neki muškarac.

Kad sam pokucao, utihnuli su. »Samo malo«, doviknula je Ellen.

Nekoliko trenutaka poslije otvorila je vrata. Zapahnuo me miris kvasca i toplog kruha.
»Oprostite. Vadila sam kruh iz pećnice.«
Bila je sama u kuhinji. S kim god da je razgovarala, taj je sigurno izišao na stražnja vrata. Ellen se zaokupila vađenjem kruhova iz kalupa, no uspio sam primijetiti da je plakala.
»Sve u redu?« upitao sam.
»Da.« To je izgovorila okrenuta leđima.
Malo sam se nećkao, onda sam izvukao čokoladu. »Ovo sam kupio Anni. Nadam se da joj ne branite slatko.«
Nasmiješila se i progutala one posljednje suze. »Ne. Lijepo od vas.« »Čujte, jeste li...?«
»Dobro sam. Ozbiljno.« Ponovno mi se nasmiješila, taj put uvjerljivije. Izišao sam. Nisam je poznao dovoljno dobro da učinim išta više. Ipak, nisam se mogao prestati pitati tko je to posjetio Ellen i zašto je njegov identitet htjela zadržati u tajnosti. I čime ju je to natjerao u suze.

14.

NAKON ŠTO SAM SE istuširao i preodjenuo, osjećao sam se neizmjereno bolje. Već sam potrošio svu odjeću koju sam pripremio za Grampian, pa sam odlučio upitati Ellen može li mi učiniti što s rubljem. Rame me i dalje boljelo, no tuš je pomogao, a dva Ibuprofena koja sam popio počela su djelovati dok sam silazio u prizemlje nešto pojesti.
No zastao sam pred barom i oklijevao ući. Čak i prije osjećao sam se kao stranac, no sada je moja izdvojenost poprimila svoje prave razmjere. Iako sam već otprije znao da je ženin ubojica sigurno još na otoku, da je to čak možda i netko koga sam sreo, naizgled ništa od toga nije se okretalo izravno protiv mene. Došao sam obaviti svoje. A sad se netko uvukao u društveni dom da me uhodi; nisam imao pojma ni tko, ni zašto.
Nekako mi se činilo da je time granica prijeđena.
Samo nemoj postati paranoičan. Sjeti se što je rekao Brody - sve dok ne stigne ostatak ekipe, najbolja je obrana šutjeti o onom što znamo.
Otvorio sam vrata bara. Činilo se da je loše vrijeme odbilo bar neke goste. Guthrie i Karen Tait nisu bili na vidiku — što sam s olakšanjem ustanovio - i pojavio se samo jedan igrač domina. Sjedio je tužno za njihovim stolom dok je pred njim na stolu ležala kutija s pločicama.
No, ondje se zatekao Kinross, mučaljivo zureći u čašu piva, dok je sin samosvjesno sjedio na barskom stolcu pokraj njega. Bio je ondje i Fraser; sjedio je sam za stolom i čistio tanjur prepun kobasica i pirea od povrća. Očito se vratio odmah nakon što ga je Duncan zamijenio na dežurstvu u kamperu. Pokraj tanjura stajala je čaša viskija, siguran znak da je smatrao da više nije na dužnosti, a po rumenilu lica činilo mi se da mu to nije prva.
»Isuse, umirem od gladi«, rekao je, u usta strpavši punu vilicu krumpira, dok sam sjedao za njegov stol. Na brkovima su mu se nahvatali komadići hrane. »Ovo mi je prva hrana danas. Stvarno, po ovoj prokletinji od vremena, u kamperu je pravi pakao.«
A nije ti smetalo dok je Duncan ondje čučao, pomislio sam cinično. »Je li vam Duncan javio da smo imali uljeza?« upitao sam, stišavši glas.
»Jest.« Prezirno je odmahnuo vilicom. »Vjerojatno glupa balavurdija.«
»Brody nije baš toliko siguran.«
»Ja baš ne bih pridavao toliku važnost njegovim riječima«, otfrknuo je i počastio me prizorom napola prožvakane kobasice. »Duncan kaže kako mislite da je mrtva žena kurva iz Stornowaya. Točno?«
Osvrnuo sam se oko sebe provjeravajući čuje li tko. »Ne znam odakle potječe. No točno je da mislim kako je vjerojatno bila prostitutka.«

»I fiksala se, po svemu sudeći.« Potjerao je zalogaj gutljajem viskija. »Ako mene pitate, došla je ovamo ševiti se s građevincima i netko od njih bio je previše grub. Nije neko svjetsko čudo.«

»Građevinci su otišli četiri-pet tjedana prije ubojstva«, podsjetio sam ga.

»Istina, skidam kapu, ali ne shvaćam kako itko može sa sigurnošću tvrditi kad se to zbilo, samo iz tih preostalih komadića. Po ovako hladnom vremenu, mogla je ondje ležati mjesecima.« Uperio je nož prema meni. »Samo pazite što vam kažem, tko god da ju je ubio, sad je već na Lewisu ili na kopnu.«

Ispravio sam procjenu količine viskija koju je Fraser vjerojatno ispio. No nisam se želio svađati. On zna svoje, i nikakve nevažne sitnice poput, na primjer, činjenica, neće mu promijeniti mišljenje. Doduše, nije mi se više slušalo njegova razmišljanja, pa sam pomislio da zamolim Ellen da mi složi nekoliko sendviča da ih ponesem sa sobom, kada je klada treseta na ognjištu zaplamtjela od naglog zapuha hladnog zraka. Trenutak poslije u bar je dotutnjao Guthrie, svojom trupinom ispunjavajući cijeli dovratnik.

Odmah sam znao da nešto nije u redu. Prije nego što se pošao došaptavati s Kinrossom, bijesno je pogledao Fräsera i mene. Kad se kapetan brodice okrenuo i pogledao nas, izraz lica bio mu je mračan. Onda su, dok mu je sin sve to promatrao sa strepnjom, on i Guthrie prišli našem stolu.

Obuzet hranom, Fraser ih nije primijetio sve dok se nisu nadvili nad nama. Mrzovoljno je podigao pogled.

»Da?« zarežao je, žvačući.

Kinross ga je promatrao onako kako bi vjerojatno pogledao nešto odvratno i beskorisno zapleteno u mreži. »Sto će vam lokot?«

Prokleo sam sebe što to nisam predvidio. S obzirom na našu nazočnost u ambulanti, ne trebaju se pretjerano truditi da pogode svrhu. Trebao sam znati da Cameron vjerojatno neće biti jedini koji će se protiviti zaključavanju.

Fraser se namrštio. »Lokot? Kog vruga pričate?«

»Kupio sam ga«, rekao sam mu. »Za društveni dom.«

Na trenutak je izgledao uvrijeđeno što to nije saznao prije, no čar hrane i viskija nadjačali su taj osjećaj. Mahnuo je prema meni i vratio se hrani.

»Eto. Sad znate.«

Guthrie je svoje mesnate ruke naslonio na izbačeni trbuh. Ovom prilikom nije bio pijan, no nije bio ni presretan.

»Jebo vas ja, tko je rekao da nas smijete izbaciti iz našeg društvenog doma?«

Fraser je spustio vilicu i nož i bijesno se zagledao u njega. »Kažem ja. Tijekom popodneva uvukao se uljez, pa ćemo ga odsad zaključavati. Ima li primjedbi?«

»Još kako ima«, zagrmio je Guthrie prijeteći spustivši ruke. Duge i izrazito mišićave davale su mu majmunski izgled dok su mu tako visjele uz bokove. »Jebote, to je naš dom.«

»U tom slučaju, napišite pritužbu«, odvratio je Fraser. »Sad ga upotrebljava policija. Sto znači da nema ulaza sve dok ne kažemo drugačije.«

Kinrossove oči bliještale su iznad njegove tamne brade. »Možda niste shvatili. To je naš društveni dom, nije vaš. Ako mislite da možete samo tako doći i izbacivati nas iz naših zgrada, onda malo razmislite.«

Umiješao sam se prije nego što se stanje otelo nadzoru. »Nitko ne želi izbacivati nikoga, i nećemo dugo. Prvo smo se dogovorili s Grace Strachan.«

U mislima sam je zamolio za oprost što sam se pomogao njezinim imenom, no ono je postiglo željeni učinak. Kinross i Guthrie pogledali su jedan drugoga i neodlučnost je u trenu zamijenila ratobornost.

Kinross je protrljao zatiljak. »Ovaj, ako je gospođa Strachan rekla da je to u redu...«

Hvala ti, Bože. No, prebrzo sam se ponadao. Možda zbog viskija, možda zbog toga što je umislio da mu Brody podriva autoritet - bilo kako bilo, Fraser je odlučio da zadnja ima biti njegova.

»Smatrajte ovo upozorenjem«, zarežao je, uperivši svoj debeli prst u Kinrossa. »Ovo se pretvorilo u istragu ubojstva, i ako se još jednom pokušate umiješati, vjerujte mi, požalit ćete što niste ostali na tom svom posranom trajektu!«

Umuknuo je cijeli bar. U nas su zurili svi prisutni. Trudio sam se s lica skinuti izraz očaja.
Prokleti idiote!

Kinross se skamenio. »Istraga ubojstva? Otkad to?«

Fraser je sa zakašnjenjem shvatio što je učinio. »To vas se ne tiče«, ispalio je. »A sad, ako nemate ništa protiv, pojeo bih do kraja. Ovaj je razgovor završen.«

Ponovno se nagnuo nad tanjur, ali nije mogao spriječiti da mu se crvenilo proširi po zatiljku. Kinross ga je gledao odozgo, zamišljeno grickajući usnu. Glavom je domahnuo Guthrieju.
»Sean, idemo.«

Vratili su se za šank. Zurio sam u Fräsera, ali se on udubio u hranu i odbijao pogledati me u oči. Naposljetku se mrzovoljno zabaljio u mene.

»Pa što? Ionako će saznati čim ovamo pristignu forenzičari. Nema tu neke štete...«

Bio sam previše bijesan da mu odgovaram. Jedino što smo se trudili sačuvati u tajnosti Fraser je potpuno nepotrebno izlajao. Ustao sam, ne želeći više biti u njegovu društvu.

»Idem zamijeniti Brodyja«, rekao sam i otišao do Ellen zamoliti je da mi napravi nekoliko sendviča.

Brody je i dalje sjedio u predvorju, točno gdje sam ga i ostavio; čuvao je ulaz u ambulantu. Kad sam ušao, ispravio se i sjeo na rub stolca, ali se opustio kad je shvatio da sam to ja.

»Niste dugo«, rekao je, ustao i protegnuo se.

»Mislio sam ovdje pojesti.«

Sa sobom sam iz hotela donio i laptop. Spustio sam ga, i onda iz džepa izvukao lanac i lokot. Pružio sam mu rezervni ključ.

»Izvolite. Bilo bi dobro da je jedan kod vas.«

Uzeo je ključ, ali me upitno pogledao. »Ne biste li rezervni trebali predati Fraseru?«

»Ne nakon onoga što je maločas izveo.«

Brody je stisnuo usnice nakon što sam mu opisao što se maloprije zbilo u hotelskom baru.

»Prokleta budala. Samo nam je još to trebalo.« Malo se zamislio. »Čujte, hoćete da ostanem?

Nemam nikakvog drugog posla, samo moram povremeno prošetati Bess.«

Učinilo mi se da nije svjestan koliku osamljenost u sebi nose njegove riječi. »Bit ću dobro.

Idite, pojedite nešto.«

»Sigurni ste?«

Potvrdio sam mu. Ponuda mi se sviđala, no morao sam raditi. Što mi bolje ide ako me nitko ne ometa.

Nakon što je otišao, lancem sam omotao drške na dvokrilnim ulaznim vratima, zatim sam kroz karike provukao lokot i zaključao ga.

Zadovoljan što sam dvoranu zaštitio najviše što sam mogao, sjeo sam u onaj isti stolac u kojem se Brody smjestio pred vratima ambulante i pojeo sendviče koje mi je složila Ellen. Dodala je i termosicu crne kave, pa kad sam pojeo, pijuckao sam vrelu tekućinu i slušao kako vjetar vani tutnji.

Stara zgrada škripala je poput brodskih greda na debelom moru. No zvuk je bio neobično umirujući, štoviše i hrana me malo uspavala. Nisam ni bio svjestan kad su mi se kapci počeli sklupati, no glava mi se naglo trznula kada je snažan zapuh vjetra protresao zgradu.

Stropna svjetiljka malo se zatamnijela i onda neodlučno zazujala prije nego što je zasjala punim sjajem. *Bolje bi bilo da počnem.*

Lubanja i čeljusna kost ležale su ondje gdje sam ih ostavio. Ukopčao sam laptop u utičnicu u zidu i uključio ga. Baterija je bila puna, no neće potrajati dugo ako nestane struje. Dok mogu, bolje mi je koristiti se otočkim instalacijama i vjerovati da će naponska zaštita zaštititi laptop od skokova u naponu.

Kad se podigao sistem, otvorio sam dosjee nestalih osoba koje mi je poslao Wallace. Bio je to prvi put da sam ih imao priliku pregledati. Ukupno njih pet - mlade žene između osamnaest i trideset godina koje su u posljednjih nekoliko mjeseci nestale sa Zapadnog otočja ili zapadne obale Škotske. Postojala je mogućnost da su jednostavno pobjegle i da će se u nekom trenutku pojaviti u Glasgowu, Edinburghu ili Londonu, privučene sjajem velikih gradova.

No ne sve.

Svaki je dosje sadržavao detaljan tjelesni opis i komprimiranu fotografiju nestale žene. Dvije fotografije bile su beskorisne - na jednoj je nestala imala zatvorena usta, dok je druga bila snimka cijele figure i preslabe rezolucije da bih mogao raditi s njom. Letimično pogledavši priložene opise shvatio sam da su mi ionako nepotrebni. Jedna je bila crnkinja, druga je bila preniska da bi bila mlada žena čiji sam kostur izmjerio u kućici.

Preostale tri sve su redom odgovarale fizičkom profilu mrtve žene. Na fotografijama su izgledale kao sasvim obične djevojke, snimljene prije događaja koji ih je natjerao da pobjegnu od vlastitih života, ili ih je pak skončao. U laptopu sam imao profesionalni program za obradu slika, te sam se njime poslužio da povećam usta na prvoj slici; zumirao sam sve dok cijeli zaslon nije prekrilo divovski, anonimno osmijeh. Kad sam ga povećao i izoštrio najviše što sam mogao, počeo sam ga uspoređivati s osmijehom na kosturu.

Za razliku od otisaka prstiju, za čiju je usporedbu potreban određen broj poklapanja, jedan jedini zub može biti dovoljan da se sigurno identificira osoba. Ponekad su karakterističan oblik ili neobična pukotina dovoljni da otkriju pravi identitet.

Upravo sam se tomu i nadao. Zubi koje sam vratio u lubanju bili su okrhnuti i iskrivljeni. Ako ni na jednoj fotografiji nestalih žena ne pronađem slične nedostatke, onda ću ih bar isključiti kao moguće kandidate. Ako mi se posreći, pa se rezultati poklope, onda ću bezimenoj žrtvi moći vratiti njezino ime.

Od početka sam znao da neće biti lako. Fotografije su bile amaterske, neprikladne za mračnu svrhu koju sam im namijenio. Čak i nakon povećanja i čišćenja, slike su bile zrnate i mutne. Nije mi pomagalo ni loše stanje zubi koje sam teškom mukom vratio u lubanju. Ako je žrtva neka od tih mladih žena, onda je fotografija načinjena prije nego što ih je uništila njezina ovisnost.

Nakon nekoliko sati pregledavanja slika osjećao sam se kao da su mi oči pune pijeska.

Natočio sam si još kave i trljao ukočeni vrat. Osjećao sam se umorno i bezvoljno. Unatoč tomu što sam znao da su šanse iznimno male, nadao sam se da ću otkriti bar nešto.

S naporom sam se vratio originalnim slikama triju mladih žena. Osobito me privukla jedna, iako nisam znao zašto. Fotografija je bila snimljena na ulici; mlada žena stajala je pred izlogom trgovine. Lice joj je bilo grubo, ali privlačno, a oko usana i očiju primjećivao se oprez iako se smiješila. Ako je ona žrtva, nije se predala bez otpora, pomislio sam.

Pomnije sam proučavao njezinu fotografiju. Osmijeh je otkrivao samo sjekutiće i gornje očnjake. Bili su jednako iskrivljeni kao i oni koje sam vratio u lubanju, no karakteristike se nisu poklapale. Gornji lijevi sjekutić mrtve žene imao je na sebi karakterističan urez u obliku slova 'v', onaj na snimci nije imao nikakvih tragova. *Pusti to. Samo gubiš vrijeme.*

Ipak, na slici je bilo nešto čudno, no nisam točno znao što. Onda sam shvatio.

»Ma daj, ovo nije istina«, izgovorio sam naglas.

Računalu sam izdao jednostavnu naredbu. Mlada žena nestala je sa zaslona i onda se pojavila, malo izmijenjena. Sada se mogao pročitati naziv trgovine: »*Stornoway Store*

&Newsag...« Nije bio važan sadržaj, nego sama činjenica da sam ga mogao pročitati. Natpis nije više bio naopačke.

Fotografija je bila okrenuta.

Bio je to jednostavan previd koji obično nije imao nikakvu važnost. U nekom trenutku, ili prilikom skeniranja negativa ili prebacivanja fotografije u bazu podataka nestalih osoba, slika se obrnula. Lijevo nadesno, desno nalijevo.

Gledao sam zrcalnu sliku.

Dok je uzbuđenje u meni raslo, ponovno sam povećao zube mlade žene. Sad se na gornjem lijevom sjekutiću jasno vidjelo okrhnuće u obliku slova V, koje se savršeno poklapalo s oštećenjem zuba na lubanji. Oba donja desna očnjaka bila su iskrivljena, do jednakog stupnja preklapajući susjedne zube.

Pronašao sam je.

Prvi put dopustio sam si pročitati opis priložen uz fotografiju. Mlada žena zvala se Janice Donaldson. Bilo joj je dvadeset šest godina; prostitutka, alkoholičarka i narkomanka, prije pet tjedana nestala sa Stornowaya. Potrage nije bilo, vijest nije objavljena u novinama. Samo još jedan otvoreni dosje, još jedna duša koja je nestala iz vida.

Ponovno sam pogledao njezinu fotografiju, elektronski zamrznut osmijeh. Imala je okruglo lice, punih obraza i s naznakama podbratka. Usprkos ovisnosti o drogi, bila je to mlada žena vječno osuđena da bude punašna. *Pretila. Velike količine tjelesne masti koje su gorjele. Sve se to još moralo potvrditi uspoređivanjem sa zubnim kartonom i otiscima prstiju, no nisam ni najmanje dvojio da sam otkrio tko je ubijena žena.*

»E, pa, zdravo Janice«, rekao sam.

Dok sam zurio u ekran laptopa, Duncan se u kamperu pokušavao usredotočiti na udžbenik iz kriminalistike. Nije mu bilo lako. Vjetar je puhao jače no ikada. Iako je kamper bio parkiran u zavjetrini kućice koja je podnosila najveći teret zapuha, vjetar ga je i dalje nemilosrdno udarao.

Neprekidni zapuši stvarali su nemir, a da se i ne spominje nelagodu. Duncan je pomišljao na to da ugasi parafinsku grijalicu za slučaj da se kamper prevrne, no predomislio se. Radije će riskirati požar nego da umre od smrzavanja.

I tako se trudio sabrati misli dok se kamper ljuljao, i davao sve od sebe da se koncentrira na tekst dok je kiša bubnjala po metalnom krovu. Kad se ulovio da treći put čita jedan te isti odlomak, konačno je sam sebi priznao da od toga neće biti ništa.

Uzdahnuo je i zatvorio knjigu. Istini za volju, nije ga smetao samo olujni vjetar. I dalje je osjećao strah zbog primisli koja mu je prije pala na um. Znao je da je glup, da je ideja totalno besmislena. No kad je počeo razmišljati o njoj, nije ju mogao istjerati iz misli. Opet ta njegova prebujna mašta. *Previše 'što ako' – to ti je glavni problem.*

Pitao se što s tim učiniti? Reći nekome? No, u tom slučaju, komu? Zamalo je prije sve iznio doktoru Hunteru, ali se predomislio. Naravno, tu je uvijek Brody. Ili Fraser. *Je, možeš misliti.* Duncan je jako dobro znao sve nedostatke koje je narednik imao kao policajac. Jutarnji zadah viskija bio je već dovoljna sramota. Odvratno. Kao da misli da ljudi neće primijetiti, ili da ne mare. Duncanov otac pričao mu je o nekim policajcima koji nisu izdržali, pa onda ambicije sveli na to da su čisti i uredni sve dok ne dočekaju punu mirovinu. Kao da je opisivao Fräsera.

Duncan se pitao je li narednik oduvijek bio takav, ili su mu se iluzije postupno raspršile. Naslušao se on priča o njemu - nekima je povjerovao, u druge je sumnjao. Unatoč tomu, uvijek je naginjao mišljenju da se ispod alkoholom zajapurenih obraza skriva pošteni policajac.

Više nije bio toliko siguran. Našli su se na debljem kraju istrage ubojstva - *izvukli* su deblji kraj - a Fraser se i dalje ponašao kao da je riječ o manjoj neugodnosti. Duncan se nije nimalo slagao s njim. Duncan je vjerovao da je to nešto najuzbudljivije što mu se ikad dogodilo.

Ta spoznaja u njemu je probudila tračak krivnje. Žena je mrtva. Je li pošteno da zbog toga osjeća toliki ushit?

To je njegov posao - trudio se pravdati. Zato je pristupio policiji; ne da bi pisao kazne ili smirivao posvađane pijance po susjedstvima. Znao je da na svijetu postoji zlo - ne u biblijskom smislu iako se sve, manje-više, svodilo na isto. Želio je dobiti priliku pogledati zlo u oči i natjerati ga da skrene pogled. Učiniti nešto važno. *Je, mogu si misliti što bi Fraser imao reći o tome.*

Osmijeh mu se polagano gasio na licu. Sto mu je činiti?

Krajičkom oka spazio je vani neki bljesak. Pogledao je kroz prozor i čekao da se ponovi. Ništa. *Munja?* No nije se začula tutnjava groma. Ugasio je svjetlo i kamper je utonuo u tamu; gorio je samo slabi modrikasti plamen parafinske grijalice. Uspjelo mu je razaznati mračne obrise kućice, i ništa više.

Premišljao se. Prvo je pomislio da bi stvarno mogla biti munja. Nije proizvela nikakav zvuk, nije li tako? A možda mu se samo priviđalo.

Ipak, sasvim je moguće da je ondje netko s baterijom.

Ponovno ona novinarka? Maggie Cassidy? Nadao se da nije tako. Iako ga je ta mogućnost malo uzбудila, povjerovao joj je kad mu je rekla da neće više ništa pokušavati. Bio naivan ili ne, osjećao bi se iznevjereno ako bi pogazila obećanje. Ako nije ona, tko bi onda bio? Duncan je smatrao da u kućici nije ostalo ništa vrijedno truda - osim ako se netko prvo ne doveze bagerom da raščisti ostatke.

Sad je to preraslo u istragu ubojstva. Neće riskirati. Načas je pomislio da se radiom javi Fraseru, no predomislio se. Mogao je zamisliti zajedljiv narednikov odgovor koji nije imao ni najmanje želje slušati. Ne bez prethodne provjere. Navukao je ogrtač, uzeo bateriju i izišao.

Navala vjetra zamalo ga je oborila s nogu. Zatvorivši vrata najtiše što je mogao, nakratko je zastao i osluškivao. Vjetar mu je onemogućivao da išta čuje. Bilo je premračno da bi se bez baterije moglo išta vidjeti. Uključio ju je i brzo trakom svjetla prešao po okolišu. Baterija je ulovila samo travu koja je leljajala i samotnu ljušturu kućice.

Vjetar je iz njega brzo izvukao svu toplinu kampera. Štoviše, zaboravio je navući rukavice.

Drhtureći, prišao je kućici i osvjetlio ulazna vrata. Ponovno je preko njih stavio traku - Fraser se, naime, nije potrudio to učiniti - a na njoj nije bilo nikakvih tragova. Posvijetlio je unutra, zadovoljno ustvrdio da nema nikoga i onda počeo kružiti oko urušenih zidova.

Ništa. Postupno se opustio. Sigurno se radilo o munji u oblacima. *Ili to, ili opet tvoja mašta.*

Zatvorio je krug, cipele su mu šuštale probijajući se kroz gustu travu. Kad je ponovno stigao do ulaza, najveća briga bila mu je užasna hladnoća. Prsti su mu trnuli držeći čelično kućište svjetiljke.

Unatoč tomu, natjerao se da još jednom osvjetli okoliš prije nego što se uputi prema kamperu. Stigavši do njega, zastao je jer mu je u trenu palo na pamet da bi ga netko unutra mogao čekati.

Ako nekoga ima, nadam se da su pristavili čajnik. Čvrsto je stisnuo tešku bateriju i širom otvorio vrata.

Kamper je bio prazan. Šištav, modrikast sjaj parafinske grijalice širio je dobrodošlu, mirisnu toplinu. Duncan je sav sretan pohitao unutra i zatvorio vrata. Trljajući promrzle ruke da mu se vrati osjet, ponovno je upalio svjetla i provjerio ima li u čajniku dovoljno vode. Bilo je, ali si je zabilježio da sutra moraju ponovno napuniti plastični spremnik. Fraser je zacijelo cijeli dan proveo ispijajući čajeve, neraspoločeno je pomislio.

Duncan je stavio čajnik na maleni plinski plamenik u kamperu i uzeo kutiju žigica. Kresnuo je jednu, a bljesak je naglo oslobodio sumporasti dim.

Tada je netko zalupao po vratima.

Duncan je poskočio. Nagla bol na vršcima prstiju podsjetila ga je da još drži žigicu. Mahnuo je njome i ugasio je, oporavljajući se od iznenađenja.

Zamalo je zapitao tko je. Uljez se sigurno ne bi uputio ravno do kampera i pokucao, prekorio je sebe. Ipak, opet je uzeo bateriju. Zlu ne trebalo.

Crpeći sigurnost iz težine baterije, uputio se otvoriti vrata.

15.

SJEDIO SAM ZA STOLOM U ambulanti. Bilo je mračno, no i dalje se moglo vidjeti. Mutni sumrak kao da je sve prekrpio. Žaluzine na prozoru i vratima i dalje su bile spuštene, a lubanja i čeljust i dalje su ležali na čeličnim kolicima. Na stolu preda mnom stajao je laptop s ugašenim i mrtvim zaslonom. Halogenska svjetiljka za preglede stajala je iznad stola gdje sam je i ostavio, no bila je ugašena.

Mrtva tišina. Osvrnuo sam se oko sebe, upijajući okolinu. Iako je izostalo iznenađenje koje ponekad poprati takve trenutke, ne razmišljajući o tome, znao sam da spavam.

Osjetio sam nečiju prisutnost u kutu sobe i prije nego što sam je spazio. Pojava se skrivala u sjenama, no mogao sam je vidjeti. Žena; teških kostiju, mesnata. Pretiła. Okruglo, privlačno lice, naruženo grubošću.

Gledala me je šutke.

Što hoćeš? Nije odgovorila. Učinio sam sve što sam mogao. Sad preuzima policija.

I dalje me promatrajući, prstom je uprla prema lubanji na stolu.

Ne shvaćam. Što želiš da učinim?

Otvorila je usta. Čekao sam da progovori, no umjesto riječi, iz usta joj je prokuljao dim. Htio sam odvratiti pogled, ali nisam mogao. Dim je već kuljao iz nje, iz očiju, nosa, usta, pramenje se probijalo ispod nokata. Mogao sam namirisati gorenje, no plamena nije bilo. Samo dim. Dim je ispunjavao prostoriju, skrivajući je od moga pogleda. Znao sam da moram nešto učiniti, da joj moram pokušati pomoći.

Ne možeš. Već je mrtva.

Dim je postajao sve gušći, počeo me gušiti. I dalje se nisam mogao pomaknuti, no potreba da nešto učinim sve me više opsjedala. Nisam više mogao vidjeti ženu, nisam više mogao vidjeti ništa. *Pokreni se. Sad!* Bacio sam se prema njoj...

I probudio se. I dalje sam bio u ambulanti, sjedio za stolom gdje sam zaspao. Prostorija je već potpuno utonula u tamu. Sa zaslona laptopa dopirao je slabašan sjaj; ondje je bezbroj zvijezda hrlilo u ništavilo. Uključio se screensaver, što je značilo da sam spavao najmanje petnaest minuta.

Dok sam se pokušavao otresti sna, vani je divljao vjetar. Osjetio sam da teško dišem, vid mi se mutio; kao da mi je preko očiju netko prebacio tanku koprenu. I dalje sam mogao osjetiti oštar vonj dima.

Udahnuo sam duboko i odmah zakašljao. Mogao sam i okusiti dim, jednako kao što sam ga namirisao. Pokušao sam upaliti halogenku. Ništa. Vjerojatno je oluji konačno uspjelo prekinuti opskrbu otoka strujom. Laptop je radio na bateriju. Pritisnuo sam tipku i podigao sistem. Zaslون se uključio i ambulantu obasjao slabim, plavičastim sjajem. Maglica u zraku bila je još primjetnija, a posljednji tragovi sna nestali su u trenutku kada sam shvatio da to nije bio san.

Prostorija je bila puna dima.

Kašljući, poskočio sam i bacio se prema vratima. Zgrabio sam kvaku, no istog trena maknuo ruku.

Bila je vrela.

Nakon popodnevnog uljeza spustio sam žaluzine preko staklenog okna na vratima; sad sam ih podigao. U dvorani s druge strane vrata divljalo je sumporno narančasto svjetlo.

Gorio je društveni dom.

Ustuknuo sam od vrata i brzo se osvrnuo po ambulanti. Jedini izlaz bio je maleni prozor visoko na zidu. Ako se popnem na stolac, trebao bih se moći provući. Pokušao sam ga otvoriti, no nije se ni pomaknuo. Tada sam spazio brave i opsovao. Nisam imao pojma gdje bi mogao biti ključ i nisam imao vremena tražiti. Zgrabio sam stolnu lampu namjeravajući razbiti prozor, no zaustavio sam se u posljednjem trenu. Jedva bih se mogao provući čak i kroz otvoreni prozor. Ako ga razbijem, neću se moći provući kroz taj manji otvor. Iako su vrata ambulante bila zatvorena, navala kisikom bogatog zraka izvana mogla bi prouzročiti eksplozivni požar. Nisam se usudio riskirati.

Dim je u prostoriji bivao sve gušći i otežavao disanje. *Daj, daj, misli malo!* Zgrabio sam kaput sa zidne vješalice i otrčao do umivaonika. Otvorio sam slavinu dokraja, stavio glavu pod mlaz vode, a zatim učinio isto sa šalom i rukavicama. Hladna voda slijevala mi se niz lice dok sam s mukom navlačio kaput i proklinjao nezgrapnu udlagu. Mokri šal omotao sam oko nosa i usta, slobodnu ruku uvukao u rukavicu i onda kapuljaču kaputa navukao preko lica.

Sa stola sam zgrabio laptop i onda posljednji put pogledao lubanju i čeljust na čeličnim kolicima. *Janice, žao mi je.*

U tom trenutku rasprsnulo se stakleno okno.

U tom trenu nisam gledao ravno u nj, pa su me kapuljača i šal zaštitili od najvećeg dijela letećih krhotina. Osjetio sam kako mi bodu nezaštićenu kožu, no taj osjećaj u času je nestao pod naglim zapuhom užasne vreline. Zateturao sam kad su dim i plamen prokuljali u ambulantu. Nestala je svaka mogućnost da se izvučem kroz prozor. Čak i ako me vatreni mlaz uzrokovan lomom ne ubije na mjestu, spalio bi me prije nego što bih se stigao provući. Dim se već uvlačio u šal i gušio me. Kašljući i gušeći se, skutrio sam se braneći se od vreline koja je prodirala kroz razbijeno okno i zgrabio kvaku. Voda na rukavici pretvorila se u paru; vreline se u trenu probila kroz debelu tkaninu, no tad sam otvorio vrata i probio se van. Kao da sam se zaletio ravno u zid vreline i buke. Pijanino je gorio poput baklje, disonantni zvuči stvarali su luđačku glazbu dok je vatra nagrizzala i kidala žice. Zamalo sam se ponovno povukao u ambulantu, ali sam znao da ću ondje poginuti. Tada sam shvatio da ne gori cijeli društveni dom. Plamenovi su gutali jednu polovicu; žuti jezici divljali su po stropu i podu, no požar još nije zahvatio izlaz.

Gubi se vani Idemo! Suznih očiju posrtao sam kroz dim. Gotovo istog trena zaslijepilo me. Mogao sam omirisati kaput koji počinje tinjati; šal kojim sam omotao lice ispuštao je vonj spaljene vune. Dok mi je srce bjesomučno udaralo od straha i manjka kisika, nisam primijetio hrpu stolaca sve dok se nisam o njih spotaknuo.

Bol mi je prostrujala ramenom, laptop mi je ispao iz ruke i pao na pod. No, upravo me taj pad spasio. Kao da sam naglo uplivao u termoklin; iznad poda nalazio se sloj relativno čistog zraka.

Budalo! Trebao si znati! Obuzela me panika, nisam suvislo razmišljao. Držeći lice uz pod, halapljivo sam gutao zrak dok sam pipajući tražio laptop. Nisam ga mogao pronaći. *Pusti ga!* Počeo sam puzati prema izlazu. Rascjep u dimu otkrio je dvokrilna vrata točno predamnom. Posljednji put duboko sam udahnuo, podigao se na noge i povukao ručke.

Tada sam začuo čegrtanje lokotom zaključanog lanca.

Ostao sam oduzet od šoka i straha. Potpuno sam zaboravio na lokot. *Ključ. Gdje je ključ?* Nisam se mogao sjetiti. *Misli malo!* Rezervni sam dao Brodyju, ali gdje je moj? Zubima sam svukao rukavicu i bjesomučno pretraživao džepove. Ništa. *O, Isuse, ostavio sam ga u ambulanti.*

Tada sam u stražnjem džepu napipao tanki metalni predmet. *Hvala Bogu!* Oprezno sam ga izvukao znajući da sam mrtav ako ga ispustim.

Požar je divljao iza mojih leđa. Prsa su me zaboljela dok sam pokušavao ugurati ključ u lokot, no nisam se usudio udahnuti - udahnuo bih dim, ne zrak, i vreline bi mi spalila pluća. Ruka mi je bila nespretna, brava se tvrdoglavo opirala.

Zatim je škljocnula i lokot se otvorio.

Lanac je strugao po ručkama dok sam ga izvlačio. Otvorio sam vrata, nadajući se da će trijem djelovati kao zračna komora i omogućiti mi da se izvučem prije nego što svježi zrak još više podjari vatru. To se dogodilo, ali samo djelomično. U trenutku sam na licu osjetio hladnoću, a onda me prekrio val vrelina i dima. Isteturao sam zajedno s njim, čvrsto stišćući oči, opirući se porivu da udahnem zrak.

Nisam imao pojma koliko sam daleko odmakao prije nego što sam se srušio. No taj put zalegao sam na hladnu, mokru travu. Udisao sam dah za dahom, uživajući u hladnom zraku koji je vonjao na dim, ali ipak je to bio zrak.

Zatim su me zgrabile ruke i počele me vući dalje od doma. Oči su mi previše suzile da bih mogao jasno vidjeti, ali sam prepoznao Brodyjev glas koji je govorio: »Sve je u redu, imamo te.«

Podigao sam pogled, kašljao i brisao suze. S jedne strane podupirao me on, s druge masivna Guthriejeva pojava. Posvuda oko nas bilo je ljudi; plamen je obasjavao njihova zapanjena lica. Pristizalo ih je još, u žurbi su navukli kabanice preko pidžama i spavaćica. Netko je vikao tražeći vodu - trenutak poslije u ruke mi je netko strpao vrč. Pohlepno sam pio; njezina hladnoća blažila mi je grlo.

»Jeste li dobro?« govorio je Brody.

Kimnuo sam, okrenuo se i pogledao društveni dom. Plamtjela je cijela zgrada bljujući krpe dima i iskre koje je vjetar odmah raznosio dalje. Požar je zahvatio i dograđeni dio s ambulantom gdje sam bio prije samo nekoliko minuta; dim je kuljao iz razbijenih prozora.

»Sto se dogodilo?« upitao je Brody.

Pokušao sam progovoriti, no zaustavio me još jedan napad grčevitog kašlja.

»Dobro, dobro, samo polako«, rekao je Brody, nukajući me da otpijem još.

Kroz okupljenu svjetinu prema nama probijala se još jedna pojava. Bio je to Cameron koji je, u nevjerici, razjapio usta i zablujio se u dom što ga je gutao požar. Okrenuo se i pogledao me potpuno suludim pogledom.

»Što ste to uradili?« želio je znati, dok mu je duboki glas drhtao od bijesa.

»Za Boga miloga, daj mu malo mira«, javio se Brody.

Cameronova Adamova jabučica poskakivala mu je pod kožom vrata poput miša u klopici.

»Da mu dam mira!? Ambulantu mi guta vatra!«

Pokušao sam obuzdati kašalj. »Žao mi je...«, zagraktao sam.

»Vama je žao!? Samo pogledajte! Sve je nestalo, cijela zgrada! Kog ste to vruga radili?«

Žile na sljepoočicama bubnjale su mu u gnjevnom ritmu. Natjerao sam se da ustanem i obrisao suzne oči.

»Nisam ništa učinio«, promuklo sam odvratio. Osjećao sam se kao da mi je netko u grlo natrpao šljunak. »Probudio sam se i cijela je dvorana gorjela. Počelo je ondje, ne u ambulanti.«

Cameron se nije namjeravao predati: »O-ho, dakle, zapalilo se samo od sebe?«

»Ne znam...«, i kašalj me ponovno prekinuo.

»Daj ga pusti na miru, jedva je izvukao živu glavu«, upozorio ga je Brody.

Netko se grubo nasmijao nedaleko od nas. Bio je to Kinross koji je stao na čelo skupine.

Tamne kose, u olujnom odijelu, izgledao je kao pojava iz nekih divljih, mračnih vremena.

»Je, svakako se pobrinuo da se izvuče.«

»Bilo bi ti draže da je ostao unutra?« odsjekao je Brody.

»Mogu li birati?«

Shvatio sam da im pozornost s požara skreće na nas. Osvrnuo sam se oko sebe i shvatio da su nam otočani presjekli put. Oko nas načinili su krug; lica su im, obasjana plamenom, bila gruba i bešćutna.

»Nije planulo samo od sebe«, promrmljao je jedan.

Javili su se i drugi glasovi, tražili da saznaju za što smo se koristili domom, tko će platiti obnovu. Osjećao sam da raspoloženje iz šoka prerasta u gnjev.

A onda se svjetina razdvojila i otvorila put visokoj pojavi. S olakšanjem sam ugledao Strachana. Napetost je nestala u trenu.

Prišao nam je; dok je promatrao plamteći društveni dom, vjetar mu je šibao kosu. »Isuse! Je li se itko zatekao unutra?«

Odmahnuo sam glavom trudeći se suspregnuti kašalj. »Samo ja.«

I Janice Donaldson. Gledao sam kako požar guta zgradu. Nemoguće je da njezini ostaci prežive još jedno spaljivanje.

Strachan mi je uzeo prazan vrč. »Molim vas, još vode.«

Samo je ispružio ruku, ne trudeći se gledati tko ga je uzeo. U idućem trenutku netko mi je puni vrč utisnuo u šaku. Zahvalno sam ispijao ledenu vodu. Strachan je čekao sve dok ga nisam spustio.

»Imate li pojma kako je planulo?«

Cameron je sve to promatrao jedva skrivajući bijes. »Nije li očito? Pa on je bio jedini unutra!«

»Bruce, ne seri«, nervozno ga je presjekao Strachan. »Svi znamo da je zgrada bila suha kao barut. Instalacije su prastare. Kad smo gradili ambulantu, trebao sam ustrajati da se sruši sve.«

»I to je to? Mirno ćemo prijeći preko svega?« procijedio je Cameron.

Strachan se nehajno osmjehnuo, dobrim dijelom zbog gomile. »Čujte, uvijek možemo linčovati doktora Huntera. Eno, ondje je kandelaber i siguran sam da netko pri ruci ima uže. Doduše, mogli bismo pričekati da vidimo što je uzrok prije nego što ikoga okrivimo.«

Okrenuvši leđa Cameronu, obratio se okupljenima.

»Obećavam da ćemo otkriti što se dogodilo. Zatim ćemo izgraditi novu i još bolju ambulantu i društveni dom; dajem vam riječ. No, večeras ne možemo ništa više učiniti.

Vratite se kućama.«

Nitko se nije pomaknuo. A onda, kao na znak, ostaci zgrade naglo su se urušili u kiši plamena i iskri. Isprva postupno, a zatim sve više, svjetina se počela razilaziti; smrknuti muškarci i žene među kojima su mnoge brisale suze.

Strachan se obratio Kinrossu i Guthrieju. »Iaine, Seane, dajte skupite još nekoliko ljudi i ostanite dežurati. Ne vjerujem da će se proširiti, ali bi mi bilo drago da požarište držite na oku.«

Bio je to spretan način smirivanja preostale napetosti. Kinross i Guthrie ostali su malo zapanjeni, no laskalo im je što ih je zamolio. Kad su se udaljili, Strachan se okrenuo Cameronu.

»Mogao bi pregledati Davidove posjekotine i opekline.«

»Nema potrebe«, javio sam se prije nego što je Cameron došao do riječi. Bio bolničar ili ne, za jednu večer bila mi ga je puna kapa. »Sredit ću se sam.«

»Ipak, i dalje tvrdim da bismo...«, prozborio je Cameron, ali ga je Strachan prekinuo:

»Bruce, nije potrebno da ostaneš i ti. Za nekoliko sati počinje ti nastava. Bilo bi ti bolje da odeš doma.«

Ton glasa odavao je da raspravi mjesta nema. Cameron se odvuкао ne skrivajući mržnju na licu. Strachan ga je ispratio pogledom, a onda se okrenuo k meni.

»Dakle, što je bilo?«

Otpio sam još gutljaj vode. »Sigurno sam zadrijemao. Kad sam se probudio, nije bilo svjetla, i ambulanta je bila puna dima.«

Kimnuo je. »Struje je na cijelom otoku nestalo prije oko sat vremena. Prekid napona zacijelo je prouzročio kratki spoj.«

Tek sam tada primijetio da, iza žućkastog sjaja plamena, selo leži u mrklome mraku. Bez uličnih svjetiljki; nijedno svjetlo nije prodiralo kroz tamu. Oluja je konačno uspjela Runu ostaviti bez struje, baš kao i bez telefonskih veza.

»Strašna noć. No, moglo je biti još gore.« Strachan je zastao; kao da mu se jedva primjetno promijenilo raspoloženje. »Čuo sam naklapanja da policija pronađeno tijelo smatra žrtvom ubojstva. Zna li išta o tome?«

Prije nego što sam stigao odgovoriti, umiješao se Brody. »Ne biste trebali obraćati pozornost na glasine.«

»Dakle, to nije točno?«

Brody je hladno zurio u njega. Strachan se usiljeno osmjehnuo.

»Tako sam i mislio. U tom slučaju, laka vam noć. Davide, drago mi je što ste dobro.«

Brody je čekao sve dok mu Strachan odlazeći nije okrenuo leđa. »Samo jedno pitanje. Iz vaše kuće ne vidi se selo. Kako ste doznali za požar?«

Strachan se okrenuo sučelice njemu. Lice mu je bilo mirno, ali se primjećivao pritajeni gnjev.

»Odsjaj na nebu. Osim toga, loše spavam.«

Njih dvojica gledali su se netremice, nijedan nije popuštao. Onda se, kimnuvši prema meni, Strachan otputio u tamu.

Brody me odvezao do hotela. Budući da mu je kuća ležala u luci, do društvenog doma dojurio je autom kada je kroz prozor spavaće sobe ugledao bljeskove.

»I ja loše spavam«, rekao je, mrzovoljno.

Dok smo se vozili zamračenim ulicama, iscrpljenost je svemu oko mene pridavala neki nestvarni značaj. Opirao sam se porivu da spustim glavu na naslon i sklopim oči. Tijelo je počelo reagirati, te sam oćutio posjekotine i opekline koje dotad nisam osjećao. Vonj dima i paleža čepio mi je nos i grlo. Spustio sam prozor, no silina vjetra natjerala me da ga ponovno zatvorim.

»Što mislite, kako je planulo?« upitao je Brody malo poslije.

»Mislim da bi Strachan mogao imati pravo.« Glas mi je i dalje bio promukao. »Nestanak struje mogao je prouzročiti kratki spoj ili naponski skok. A zgrada doma samo je čekala da plane.«

»Dakle, puka je slučajnost što je zgrada planula samo nekoliko sati nakon susreta s uljezom? I nakon što je Fraser izlanuo da se istražuje ubojstvo?«

Osjećao sam se previše izmoždano da jasno razmišljam. »Ne znam.«

Nije navaljivao. »Jesmo li izgubili sve?«

Najveći dio onoga važnoga, pomislio sam. Osim ostataka Janice Donaldson, u ambulanti su mi ostali aluminijski kovčeg i sva oprema. Vatra je progutala i moju kameru, kao i laptop sa svim bilješkama i dosjeima.

Još dok sam prevrtao tu misao po glavi, već sam počeo kopati po džepovima, nadajući se da je to još ondje.

»Zapravo i nismo«, rekao sam i izvukao stik. »Načinio sam zaštitnu kopiju diska. Moć navike. Barem nam je ostala fotodokumentacija.«

»Bolje išta nego ništa«, uzdahnuo je Brody.

»Imamo još nešto«, rekao sam. »Otkrio sam tko je ona.«

Rekao sam mu da se oštećenja zuba na lubanji poklapaju s oštećenjima na fotografiji Janice Donaldson, nestale prostitutke iz Stornowaya. Brody je zadovoljno udario po upravljaču.

»Jako dobro«, osmjehnuo se kad mu je žar nakratko nadjačao prirodnu suzdržanost.

»Ostale su nam fotografije lubanje, pa će biti još bolje ako forenzika to može potvrditi. Ako im se posreći, možda uspiju iz kućice spasiti dovoljnu količinu mekog tkiva da pokušaju potvrditi i pomoću DNK.«

»Ako vi kažete da znate tko je, meni je to dovoljno«, rekao je Brody. Njegovo mi je povjerenje laskalo. Samo sam se nadao da će se i Wallace dati tako lako uvjeriti. Približavali smo se hotelu. Svjetlo u hodniku otkrilo nam je da je Ellen još budna. Probudila ju je neočekivana tišina kad je nestanak struje ušutkao vječno hotelsko bilo centralnog grijanja i hladnjaka. Sad je neprekinuti šum u pozadini objavljavao da pomoćni generator obavlja svoje.

Prestravila se ugledavši me. »O, blagi Bože, jeste li živi?«

»Bilo je i boljih noći«, priznao sam. Glavom sam mahnuo prema žarulji koja je svjetlila malo slabije nego inače, no ipak je svjetlila. »Lijep prizor.«

»Je. Ako pripazimo, nafte će biti dovoljno da generator izdrži tri, možda i četiri dana. Nadajmo se da će dotad struja već doći; ako Bog da«, dodala je suho.

Brody se uputio po Fräsera, a ona me uvela u kuhinju i pomogla mi svući kaput. Smrdio je po dimu i bio je većim dijelom spaljen, što ju je natjeralo da od vonja nabere nos.

»Šteta što nije vatrootporan, kao što je bio vodootporan.«

Pogledao sam mjesta na kapuljači i ramenima gdje je teflonom presvučena tkanina pougljenila. Osjećao sam peckanje na istim predjelima tijela, no nije bilo ništa ozbiljno.

»Ne žalim se«, rekao sam.

Brody se vratio nekoliko minuta poslije s još bunovnim Fraserom koji je vonjao po viskiju i putem zakopčavao košulju.

»Ovo mu se neće svidjeti«, upozorio nas je kad sam ga zatražio da se javi Wallaceu.

Bio je u pravu. Ipak, gnjev je malo minuo nakon što je saznao da sam vrlo vjerojatno identificirao žrtvu. Spremao sam se upitati kad možemo očekivati pomoć, no veza je bila jeziva. Kad se nije prekidala, glas mu je nestajao u bujici smetnji.

»..ujemo...e...sutr...«, čuo sam ga.

»Suvremena tehnologija«, frknuo je Brody kad sam prekinuo vezu. »Stare analogne uređaje zamijenili su digitalnima, ali se oni kvače na signal mobilne mreže. Ako ondje nastanu problemi, ne možete dobiti nikoga.«

Fraser je nešto mrmljao o tome da bi trebalo pregledati društveni dom, no to nije imalo smisla sve dok požar potpuno ne ugasne. Nakon što je od mene uzeo kratku izjavu, nemušto se ispričao i vratio u krevet. Dok sam razgovarao s Wallaceom, Ellen je neprimjetno izišla iz kuhinje; vrativši se, spremila se ispratiti i Brodyja.

»Idite, spavajte malo. Izgledate jednako jezivo kao i David«, prekorila ga je.

Imala je pravo. Bivši policajac izgledao je ispijeno i smoždeno. S naporom se nasmiješio.

»Nisam siguran koji bi od nas dvojice trebao biti više uvrijeđen. Možda ja. Bio je to dug dan.«

»Sutra je novi dan«, rekao sam mu.

»Je«, mračno je odvratio. Bio sam savršeno siguran da će se pojaviti već u svitanje.

Nakon što je otišao, Ellen je sudoper napunila vrućom vodom i uzela antiseptik i vatu.

»No, dobro, a sad da vas dovedem u red.«

»Mogu ja to sam.«

»Znam da možete. Samo što nećete.« Počela mi je čistiti porezotine i ogrebotine na licu. »Ne brinite se. Prije Brucea Camerona radila sam kao neslužbena bolničarka.«

Vani je jecao vjetar, a između nas je, dok se bavila mnome, vladala opuštenu tišina. Pitao sam se što mlada žena poput nje, samohrana majka, radi u zabiti kakva je Runa. Boriti se za život na takvom mjestu nije nimalo lako. Brody mi je bio rekao da je Anninog oca upoznala na kopnu, dakle, očito je nekom prilikom napustila otok. I vratila se. Je li se vratila zato što

joj odgovara izdvojenost otoka, ili joj otok služi kao pribježište od nečega što se dogodilo drugdje?

Ponovno mi je na pamet pao posjetilac koji se prije zatekao u kuhinji; onaj koji ju je ostavio uplakanu. Na otoku ove veličine zacijelo je malo samaca, dakle nije teško dokučiti zašto je čuvala tajnu.

No, istini za volju, što ja znam? Da sam imao imalo pameti, sad bih bio doma s Jenny. Požalio sam što ne mogu razgovarati s njom, požalio što nisam Fräsera zamolio da se poslužim njegovim radiom kad sam imao priliku. Pitao sam se što radi, je li zabrinuta zbog mene. Vjerojatno. *Nisi smio pristati*, korio sam sebe. Kog to vruga radim na pustom otoku Bogu iza leđa, gdje sam zamalo umro od smrzavanja i nakon toga skoro poginuo u požaru, umjesto da nastavim živjeti vlastiti život?

Samo malo, ovo je moj život, shvatio sam u trenutku rijetke jasnoće. Ovo je moj poziv. To sam ja. Ako Jenny to smatra problemom, onda što je to s nama?

Ellenin glas vratio me u stvarnost. »Je li istina ono što ljudi govore o tijelu?«

»Sto govore?« odugovlačio sam.

Nježno je ranu premazivala antiseptikom. »Da je ubojstvo.«

Zahvaljujući Fräseru vjerojatno nisam mogao pogoršati stanje ako potvrdim ono što su već znali svi na Runi, no i dalje sam oklijevao govoriti o tome, čak i pred Ellen.

»Oprostite, znam da ne smijem pitati«, brzo je dodala. »Samo ne mogu vjerovati da se ovdje može dogoditi nešto slično. Prije su u baru svi pričali o tome. Nitko nema pojma tko bi mogla biti žrtva, a potpuno mi je nezamislivo da bi netko ovdašnji mogao biti umiješan.« Promrmljao sam nešto neodređeno. Upravo smo se to nadali izbjeći. Sad će glasine i ogovaranja ispuniti prazninu koju je stvorilo nepostojanje nepobitnih činjenica, tako će zamutiti vodu i uzburkati mulj međusobnog nepovjerenja. Iz toga će korist izvući jedino ubojica.

»Hoćete li se za sljedeći godišnji možda vratiti na Runu?« upitala je Ellen, smišljeno olakšavajući atmosferu.

Nasmijao sam se. Zaboljelo me. »Nemojte«, rekao sam i jauknuo.

Nasmiješila se. »Oprostite. Samo, jeste li oduvijek ovako skloni nezgodama?«

»Baš i nisam. Sigurno je krivo mjesto.«

Osmijeh joj je izbljedio. »Da, to mogu vjerovati.«

Tu priliku nisam mogao propustiti. »A što je s vama? Je li vam ovdje lijepo?«

Odjednom se potpuno usredotočila na ranu. »Nije tako loše. Trebate doći ovamo ljeti. Noći su veličanstvene. Nakon njih zaboravite ovakve dane.«

»Samo...«, nukao sam je.

»Samo... ovo je mali otok. Vječno vidate ista lica. Osim ponekog građevinara ili turista.

Financijski, teško je spajati kraj s krajem. Ponekad poželim... ma, nije važno.«

»Samo dajte.«

Kad nije bila na oprezu, na licu joj se otkrila tuga koju je, pretpostavljao sam, inače držala na uzdi. »Poželim da mogu pobjeći odavde. Napustiti ovo mjesto - i hotel, i otok - ostaviti sve za sobom, povesti Annu i otići. Bilo kamo. Negdje gdje postoje normalne škole, trgovine, restorani, ljudi koje ne poznam, koji ne poznaju mene niti mare za moja posla.«

»Zašto tako ne učinite?«

Način na koji je odmahнула glavom odavao je poraz. »Nije to lako. Odrasla sam na Runi, ovdje je sve što imam. Uostalom, što mogu raditi?«

»Andrew Brody rekao mi je da ste na kopnu pohađali koledž. Možete li se okoristiti time?«

»Opet on priča.« Izgledala je kao da nije sigurna treba li se ljutiti ili pomalo uživati u tome.

»Točno, nekoliko godina provela sam na kulinarskom koledžu u Dundeeju. Ondje sam naučila prvu pomoć i sve one zdravstveno-sigurnosne gluposti. U nekom trenutku zamišljala sam sebe kao glavnu kuharicu. Tada mi je obolio otac i tako sam se vratila.

Pomišljala sam, samo privremeno. Onda je došlo dijete koje sam morala uzdržavati, a ovdje posla baš i nema napretek. Tako, kad je otac umro, preuzela sam hotel.«

Podigla je obrvu.

»Nećete pitati?«

»Što?«

»O Anninom ocu.«

»Ne, dok mi antiseptikom premazujete rane.«

»Dobro. Samo da znate, može se reći da veza nije imala budućnost.« Tonom glasa jasno mi je dala na znanje da je time tema zaključena. Vratila se čišćenju rana. »I što vam je još napričao Andrew Brody?«

»Ne mnogo. Bilo bi mi žao da dobije zabranu ulaska u hotel.«

»Malo vjerojatno«, nasmijala se. »Anna ga obožava. I meni je nekako drag, samo mu, molim vas, nemojte to reći. Ionako se već ponaša pretjerano zaštitnički.«

Zastala je. Naslućivao sam što slijedi.

»Znate li za njegovu kćer?« upitala je.

»Rekao mi je.«

»Sigurno ste mu se sviđjeli. O tome u pravilu ne govori. Koliko sam uspjela shvatiti, cura je bila pomalo divlja. Ali ne mogu zamisliti kako je bilo njemu - ne znati što joj se dogodilo. Pokušavao ju je pronaći nakon umirovljenja, ali je nikada nije našao. Onda se doselio ovamo.«

Lice joj se ublažilo.

»Nemojte me pogrešno shvatiti, no sve je to na neki način bilo dobro za njega. Dobio je priliku za novi život. Neki ljudi nisu skrojeni za mirovinu - Andrew je jedan od njih.

Vjerujem da je bio prilično dobar policajac.«

Složio sam se s njom. I bilo mi je drago da se zatekao ovdje. Sada više nego ikada.

Ellen je krvavu vatu bacila u zdjelu. »Gotovo. Sad bi vam bilo najpametnije istuširati se vrućom vodom i malo odspavati. Dat ću vam melem za opekline.«

Snažan zapuh vjetra udario je u hotel; činilo se kao da je zatitrala cijela građevina. Ellen je nakrivila glavu i osluhнула.

»Sprema se oluja«, rekla je.

16.

KIŠA JE PONOVRNO počela tijekom ostatka noći i ostatke društvenoga doma pretvorila u grbav humak sivog i crnog pepela. Pramenje dima koje se iz njega izdizalo raznosio je vjetar. Jedan ugao ostao je djelomično neoštećen, nekoliko stopa pocrnjelog drveta okruženog ništavilom. Mjestimično su se kroz ruševine probijali prepoznatljivi oblici - kut požarom izobličienog čeličnog kabineta, sablasne noge stolca koje su stršile iz pepela nalik suhim granama u posivjelom snježnom nanosu.

Strašan prizor koji su još beznadnijim činili mračni, teški oblaci, zastirući vrhove niskih brda. Kiša je pljuštala gotovo vodoravno. Vjetar kao da je još ojačao, šibajući sve pred sobom naizgled namjernom zloćom.

Brody, Fraser i ja uputili smo se do društvenoga doma čim se razdanilo. Osjećao sam se iscrpljeno. Spavao sam manje od četiri sata i boljelo me cijelo tijelo. Rame mi je nemilosrdno bubnjalo; ponovno sam ga istegnuo bježeći iz požara. Dok sam se brijao toga jutra, jedva sam se prepoznao u zrcalu. Kožu na licu kao da je opržilo sunce, a leteće krhotine prekrile su je hrpom sitnih rezova. Obrve i trepavice bile su mi opržene, što mi je licu davalo čudan, zapanjen izraz.

No, kako je rekao Strachan, moglo je biti i gore.

Brody i Fraser stajali su iza mene dok sam promatrao zadimljenu ruševinu. Po svim pravilima trebao sam pričekati sve dok vatrogasni inspektor ne provjeri je li građevina

sigurna - samo nismo mogli znati kad će do toga doći. Nisam gajio nadu da su ostaci Janice Donaldson mogli preživjeti ovo drugo po redu spaljivanje.

Unatoč tomu, morao sam provjeriti sam.

Kiša je padala kao da je nebo načinjeno od vode, zbijala pepeo i močila gornji sloj pretvarajući ga u crnu kašu. Čak i time nije dokraja potukla vatru. Ostaci su još tinjali iznutra. Na licu sam osjećao tu toplinu koja se oštro kosila s hladnoćom u leđima.

»Mislite li da je moguće da bi nešto moglo preživjeti?« upitao je Brody.

»Mislim da ne.« Glas mi je još bio promukao od dima.

Fraser je nervozno uzdahnuo. Na kiši je djelovao jadno i prljavo. »Onda čemu sav trud?«

»Moram provjeriti.«

Spazio sam pocrnjeli ugao mog aluminijskog kovčega; virio je iz pepela nekadašnje ambulante. Bio je otvoren te mu se sadržaj pretvorio u hrpicu pepela. Tik uz njega ležala su kolica od nehrđajućeg čelika gdje sam pregledavao lubanju Janice Donaldson. Ležala su na boku, napola zakopana ostacima krova. Ni lubanja ni čeljusna kost nisu bile na vidiku, no nisam se previše ni nadao. Otprije kalcificirane kosti snaga udarca satrla bi u prah. Možda je preživjelo nekoliko zuba, no ništa više od toga. Bilo kako bilo, sve preostalo morat će pričekati dok forenzičari ne prosiju pepeo. Za pravu pretragu trebat će znatno više opreme i ljudi nego što sam imao na raspolaganju.

Oprosti mi, Janice. S lica sam otro komad pepela koji je nanio vjetar. Nešto mi je privuklo pogled; zbijen, kockast oblik skriven pod hrpom djelomično izgorjelih zidnih obloga.

Brody je prišao. »Što je to?«

»Hladnjak.«

Približio sam mu se, oprezno se probijajući kroz još vrući pepeo. Unatoč kiši, mora proći još neko vrijeme prije nego što se dokraja ohladi, a postojala je opasnost od urušavanja poda.

Pad do temelja ne bi bio dug, no popisu ozljeda nisam bio voljan dodati i lom noge.

No, u hladnjaku se nalazila šaka mrtve žene i postojala je mogućnost da ju je izolacija zaštitila. Nada je minula u trenutku kada sam uklonio sloj otpada. Bijeli emajl na hladnjaku pocrnio je od gorenja, gumena brtva otopila se te su se vrata širom otvorila, plamenu otkrivajući sadržaj. Od šake Janice Donaldson preostale su samo kosti kojima je vatra podarila boju tamnog karamela.

Članci prstiju razdvojili su se nakon što je izgorjelo vezivno tkivo. Ležali su na dnu hladnjaka, još vrući na dodir. Sakupio sam ih i pustio da se malo ohlade prije nego što sam ih spremio u vrećicu. Sve rezervne vrećice za dokaze ostale su mi u aluminijskom kovčegu. Požar ih je progutao zajedno sa svim, pa sam iz hotela uzeo kutiju s vrećicama za zamrzavanje. Kad sam u vrećicu skupio ono što je ostalo od šake, vratio sam se Brodyju i Fraseru.

»I to je sve?« upitao je Fraser, škiljavo promatrajući vrećicu.

»To je sve.«

»Jedva da vrijedi truda.«

Nisam se obazirao na njega; uputio sam se do mjesta gdje je okomit dio spaljene grede još stršio iz ruševina društvenog doma. Drveni stup potpuno je pougljenio. Na nj bile su pričvršćene blistave bakrene žice, jedini ostaci električnih instalacija. Plastična izolacija oko bakra izgorjela je, ali su same žice ostale netaknute, i dalje pričvršćene za drveni stup. Prema položaju, pretpostavio sam da su vodile do prekidača za svjetlo pokraj ulaza. Kad sam ih ugledao, na pamet mi je pala ideja, iako još previše nejasna da bih je mogao proglasiti sumnjom. Iz zapaljene dvorane uspio sam pobjeći samo zato što se požar nije proširio do samih vrata. Dakle, sigurno je planulo na drugom kraju, nasuprot mjestu gdje sam stajao. Počeo sam kružiti oko ostataka doma, zaobilazno se uputivši prema drugome kraju.

»Što je sad?« nervozno je upitao Fraser. Brody mu nije odgovorio; promatrao je, zamišljen.

»Moram nešto provjeriti.«

Uvjeravao sam se da vjerojatno samo tratim vrijeme pregledavajući pepeo i ruševine na mjestu gdje je stajao stražnji dio dvorane. Tada mi je nešto privuklo pogled. Čučnuo sam i nježno razmaknuo pepeo otkrivajući ono za što sam se nadao na neću ugledati.

Malene, metalne lokvice, ljeskale su se na spaljenom drvu.

Osjetio sam hladnu jezu. Radio sam na previše požarišta da ne bih znao što to znači.

Ovo nije nesretan slučaj.

A onda mi je nadošla nova primisao, još gora, ono na što dotad nisam ni pomišljao. *O, Isuse, samo ne to.*

Tjeran novom žurbom, pohitao sam do Brodyja i Fräsera. Tada sam začuo kako se približava auto i ugledao Maggien olupani Mini kako poskakuje po putu prema nama.

Nije mogla odabrati gori trenutak. Izvukla se iz auta, kao i uvijek sićušna u svom pregolemom crvenom kaputu.

»Jutro, narode«, veselo nas je pozdravila. »Čujem da je sinoć bila roštiljada.«

Fraser je već pojurio prema njoj. »Ovo je zabranjeno područje. Vratite se u auto. Odmah!«

Vjetar joj je lijepio kaput za tijelo poput kukuljice dok je ispruženom rukom držala diktafon, kao da ga njime želi otjerati. Na licu joj se čitala nervoza, no trudila ju se prikriti.

»Je? A zašto molim?«

»Zato što ja tako kažem.«

Hineći žalost, odmahнула je glavom. »Oprostite, nije dovoljno. Sinoć sam prespavala cijelu gungulu, i sad nemam namjeru išta propustiti. Ako mi kažete nekoliko riječi o, recimo tomu da se vodi istraga o *ubojstvu*, i iznesete svoju teoriju kako je došlo do požara, istog trenutka pustit ću vas s mirom.«

Fraser je stisnuo šake i gledao je toliko netrpeljivo da sam počeo strepiti da ne učini neku glupost. Maggie mi se osmjehnula.

»A vi, doktore Hunter? Ima li kakve šanse da...«

»Moramo razgovarati.«

Ne znam koga je to više zateklo, nju ili Fräsera.

»Nećete razgovarati s *njom!*«

Pogledao sam Brodyja. »Pustite ga«, rekao je Fräseru.

»Što? Ne mislite valjda ozbiljno, ona je prokleta...«

»Radi što ti se kaže!«

U glasu su mu odjeknule sve godine zapovjedništva. Fräseru se to nije sviđalo, no ipak se pokorio.

»Ma, krasno! Radite što god vas volja«, odsjekao je i uputio se prema Range Roveru.

»Ne puštajte ga da ode«, upozorio sam Brodyja. »Treba nam auto.«

Maggie me sumnjičavo promatrala, kao da predosjeća neku novu fintu.

»Potrebna mi je vaša pomoć«, rekao sam joj, primio je za ruku i poveo prema Miniju. »Sad idemo, i molim vas, nemojte nas slijediti.«

Zagledala se u mene kao da sam sišao s uma. »Što vam je, jeste...«

»Molim vas, *poslušajte*«, dodao sam znajući da smo potratili i previše vremena. »Vi želite priču, obećavam, dobit ćete je. No sad nas morate ostaviti na miru.«

Osmijeh pun nevjerice polagano joj je zamro na usnama. »Tako je strašno?«

»Nadam se da nije. Ipak, moglo bi biti. Da, strašno je.«

Dok me se trudila pogledati u oči, vjetar joj je nanio pramen kose na lice. Sklanjajući ga, kimnula mi je.

»U redu. No bolje vam je da mi ovo iziđe na prvoj stranici, jasno?«

Dok se uvlačila u Mini, požurio sam se prema Brodyju i Fräseru koji su stajali pokraj Range Rovera.

»Kog ste joj vraga napričali?« upitao je Fraser dok se udaljavala.

»Nije važno. Jeste li jutros razgovarali s Duncanom?«

»S Duncanom? Ne, još nisam«, rekao je braneći se. »Još se nije javio. Ma, znate, ionako sam mu poslije namjeravao odnijeti doručak...«

»Pokušajte ga pozvati.«

»Sad? Zašto, što se...«

»Molim vas.«

Mračno me pogledao, ali je izvukao radio. »Ne mogu ga dobiti...« Namrštio se.

»U redu, u auto. Idemo onamo.«

Brody nas je zabrinuto promatrao, ali je šutio sve dok se nismo našli u autu i Fraser nije krenuo. »Sto je? Sto ste našli?«

Sa strepnjom sam gledao kroz vjetrobran dok smo se udaljavali od sela; promatrao sam nebo pred nama. »U društvenom domu provjerio sam instalacije. Vatra koju izazove električni udar ne razvija dovoljnu temperaturu da rastopi bakrenu jezgru. No, na jednom mjestu, straga, žice su se otopile.«

»Pa što?« nestrpljivo se javio Fraser.

»To znači da je ondje plamen bio topliji«, polagano je izgovorio Brody. »Isuse.«

Fraser je udario po upravljaču. »Hoće li mi, molim vas, netko već reći koji vam je kurac?«

»Ondje je bilo toplije zato što je neki akcelarant pokrenuo požar«, rekao sam mu. »Nije ga izazvao kratki spoj. Netko ga je podmetnuo.«

Trudio se shvatiti. »Kakve to veze ima s Duncanom?«

Odgovorio mu je Brody: »Ako se netko želi riješiti dokaza, moguće je da taj nije zapalio samo ambulantu.«

Na Fraserovu licu vidio sam da mu je konačno svanulo. Čak i da nije, nismo mu trebali dalje objašnjavati.

Ravno ispred nas, u nebo se uzdizao crni stup dima.

Zavojit i neravan teren priječio nam je vidjeti izvor dima. Činilo nam se da su se sva brda i zavoji na cesti urotili da pred nama skrivaju kućicu i kamper. Fraser je nagazio na gas i jurio uskim putem znatno brže nego što je bilo sigurno u ovim nemogućim uvjetima. Nitko se nije bunio.

Onda smo skrenuli za posljednji zavoj i stara kućica izronila je pred nama. S njom i kamper. Točnije, ono što je ostalo od njega.

»O, ne«, rekao je Fraser.

Veći dio dima koji smo primijetili kuljao je iz kućice. Bila je potpaljena, baš kao i društveni dom i ambulanta. Nije bilo mnogo toga zapaljivoga, no debele krovne grede i stupovi koji su se dan prije urušili, još su se pušili među ruševinama. Ako je ondje i bilo nešto što su forenzičari mogli spasiti, sad je bilo uništeno.

Pogled na Brodyjev kamper bacio nas je u trans. Od kampera je ostala samo nagorjela ljuštura čije su se gume otopile u izobličene gumene kvрге. Salon je bio gotovo potpuno uništen, vatra je progutala zidove, a dio krova razletio se kad su eksplodirali ili plinska boca ili spremnik s benzinom. Iz njega su se izvijali tanki, sablasni pramenovi dima koje je vjetar hvatao i odnosio sa sobom.

Duncanu ni traga ni glasa.

Fraser nije usporio kada je s ceste skrenuo na stazu; teški automobil proklizao je na blatnoj podlozi kad je nagazio kočnicu. Iskočio je iz auta i pohitao prema kamperu; otvorena vrata za njim njihala su se na vjetru.

»Duncane? *Duncane!*« urlao je, trčeći kroz travu. Brody i ja potrčali smo za njim dok nam je kiša udarala u lica. Fraser se naglo zaustavio ispred kampera.

»O, Isuse Kriste! Gdje je on? Pas mater, gdje je on?«

Osvrtao se bjesomučno kao da se nada da će mladi policajac odnekuda iznići. Osjetio sam Brodyjev pogled. Na licu mu je bio isti izraz koji sam osjećao na svojem i znao sam da je vidio što i ja.

»Ovdje je«, tiho sam rekao.

Fraser je pratio pravac mog pogleda. Ispod od vrućine iskrivljenog krova stršila je čizma; štavljena koža izgorjela je i otkrila pougljenjeno meso i kost.

Zakoračio je prema kamperu. »Ne, Isuse, ne...«

Prije nego što sam ga stigao spriječiti, zgrabio je komad obloge i pokušao je odlomiti.

»Nemojte«, progovorio sam, ali kad sam pošao, osjetio sam ruku na ramenu. Zbunjeno sam se zagledao u Brodyja. Odmahnuo je glavom.

»Pustite ga.«

»Ovo je poprište zločina, ne smije ništa dirati.«

»Znam«, mračno je rekao. »Samo, mislim da to neće ništa bitno promijeniti, slažete li se?«

Fraser je otkinuo oblogu koju je ponio vjetar. Valjala se i poskakivala po travi, nalik prizemljenom zmaju, sve dok se nije zaustavila na kućici.

Fraser je poput bezumnika nastavio trgati ostatke. Čak i ondje gdje sam stajao, jasno se osjećao vonj spaljenog mesa.

A onda je stao i zagledao se u ono što je otkrio. Zateturio je unatraske, nezgrapno kao kakva polomljena marioneta.

»O Isuse. O jebo ti pas mater, to nije on! Recite mi da to nije on!«

Truplo je ležalo u središtu kampera. Nije bilo toliko izgorjelo kao ostaci Janice Donaldson, no u neku je ruku ta samo dijelom spaljena ljudskost prizor činila još strašnijim. Udovi su se zgrčili u fetalni položaj; izgledao je nemoćno ranjivo. Poluspaljeni policijski remen zapekao se u mesu oko struka. Na njemu su još visjeli pocrnjela palica i lisice.

Fraser je jecao. »Zašto je izišao? Koji je kurac imao izlaziti?«

Primio sam ga za ruku. »Idemo.«

»Puštaj me!« zarežao je i otrgnuo se.

»Ej, daj se sredi!« oštro mu je rekao Brody.

Fraser se okrenuo k njemu. »Nemoj mi ti govoriti što da radim! Jebem te penzioniranoga! Ovdje nemaš nikakve ovlasti.«

Brodyjevo lice odavalo je da nije spreman na kompromis. »Onda se izvolite početi ponašati kao policajac.«

Fraser kao da je to dotuklo. »Imao je dvadeset jednu godinu«, mrmljao je. »Dvadeset jednu! Sto ću ljudima reći?«

»Recite im da je ubijen«, okrutno je odvratio Brody. »Recite im da ubojica hara otokom. I poručite im da bi dvadeset jednu godinu star policajac vjerojatno sad bio živ samo da je Wallace odmah poslao pravu ekipu!«

U glasu mu se čuo rijedak prizvuk emocije. Znali smo što je prešutio - da se Fraser izlajao o svemu što znamo o ubojstvu žene i da je panika njezinog ubojicu vjerojatno natjerala da krene u akciju. Nije imalo smisla optuživati se - pogledavši Fradera bilo mi je jasno da već dovoljno pati.

»Smirite se«, rekao sam Brodyju.

Udahnuo je duboko, onda je kimnuo; obuzdao se. »Moramo javiti na kopno što se dogodilo. Ovo nije više klasična istraga umorstva.«

Crvenih očiju, Fraser je izvukao radio, okrenuo leda vjetru i kiši dok je bijesno prstom udarao po tipkovnici. Osluhnuo je, onda je pokušao iznova.

»Daj, daj, daj...«

»Što je?« upitao je Brody.

»Ne radi.«

»Kako mislite, ne radi? Sinoć ste zvali Wallacea.«

»E, sad nema ničega!« ispalio je Fraser. »Mislio sam da samo Duncan ima problema s radiom, a sad ni ja ne mogu dobiti nikoga. Pogledajte sami, jebiga, nema signala.«

Gurnuo je aparat Brodyju u ruke. Umirovljeni inspektor primio ga je i ukucao broj. Prislonio je slušalicu na uho i zatim ga vratio.

»Pokušajmo s onim u autu.«

Stanica u Range Roveru koristila se istim digitalnim sustavom kao i ručni prijemnici. Ne trudeći se pitati Frasiera, Brody je pokušao i samo odmahnuo glavom.«

»Krepao. Vjetar je sigurno srušio antenu. Ako se to dogodilo, vjerojatno je krepala cijela mreža na otoku.«

Pogledom sam obuhvatio pust, vjetrom šiban krajolik koji nas je okruživao. Mračni, niski oblaci koji su se nadvili nad otokom izgledali su kao da nas pritišću još više.

»Sto ćemo sad?« upitao sam.

Konačno je Brody izgledao izgubljeno. »Pokušavat ćemo. Prije ili poslije proradit će ili radioveza ili fiksne linije.«

»Samo, što dotad?«

Kiša mu je lijevala po licu dok je gledao kamper. Usta je stisnuo u tanku crtu.

»Dotad smo prepušteni sami sebi.«

17.

PONUDIO SAM SE da ću ostati uz kućicu dok Brody i Fraser po selu traže kolce i bat. Morali smo ograditi kamper, no od njega nije ostalo dovoljno da bi se moglo pričvrstiti traku. Premještanje Duncanova tijela nije dolazilo u obzir, čak i da smo ga imali kamo prebaciti. S ostacima Janice Donaldson mogli smo birati - ovdje nismo imali izbora. Istini za volju, to je značilo kamper i njegovu jezivu nutrinu ostaviti izložene vremenskim prilikama. No ovaj put - bez obzira koliko bjesnio Fraser - odlučio sam sačuvati mjesto zločina nedirnuto.

Nijedan od nas nije dvojio da se radi i o čemu drugomu osim o mjestu zločina. Netko je ovo planski spalio, jednako kao i ambulantu. Samo što Duncan nije uspio pobjeći.

Prije nego što je otišao s Fraserom, Brody i ja stajali smo zgureni na stazi i borili se sa zapusima dok je policijski narednik još jednom pokušavao radiom dobiti kopno. Vrijeme je bilo gore nego ikada. Kiša je pljuštala poput olovne sačme, slijevala se u blistavim nitima s opečene kapuljače mog ogrtača, a teški oblaci jurili su nebom dok im se kretanje odražavalo u odsjajima na vjetrom gaženoj travi.

Unatoč tomu, ništa nije moglo prikriti ni vonj paljevine ni krutu stvarnost pogibije mladog policajca. To je poput pokrova visjelo nad svim i pridavalo još veću hladnoću već ionako mraznomu zraku.

»Što mislite, prije ili poslije društvenog doma?« upitao sam.

Brody je promatrao pocrnjelu ljušturu kampera. »Rekao bih, prije. Čini se logičnije da je prvo došao ovamo i spalio sve, a onda se uputio podmetnuti požar u ambulanti. Nema smisla potpaliti vatru koja bi cijelo selo digla na noge sve dok se nije pobrinuo za ovo.« Takva bešćutnost u meni je izazvala i šok i gnjev. »Čemu sve to? Ostatke smo već prije prebacili u ambulantu. Zašto ih je ovdje ostavio tjednima, a onda odjednom ovo? Nema smisla.«

Brody je uzdahnuo i otro kišu s lica. »Smisao nije nužan. Tko god bio, obuzela ga je panika.

Zna da je pogriješio ostavivši tijelo ovdje i sad se trudi popraviti pogreške. Odlučio je uništiti sve što bi ga moglo povezati s njim. Čak i ako to znači ponovno ubiti.«

Zastao je i pogledao me ravno u oči.

»Sigurni ste da ćete izdržati sami?«

To smo već raspravili. Bilo je logično da se Brody vrati u selo, budući da je znao gdje može pronaći sve potrebno da zaštitimo poprište. No, netko je morao ostati ovdje, a Fraser nije bio sposoban za to.

»Bit ću dobro«, rekao sam.

»Samo nemojte riskirati«, upozorio me Brody. »Ako se itko pojavi, bilo tko, budite strašno oprezni.«

To mi nije morao reći. Doduše, nisam vjerovao da ću se naći u pogibelji. Ubojica nije više imao razloga vraćati se ovamo.

Osim toga, imao sam i svoja posla.

Promatrao sam kako Range Rover poskakuje vraćajući se na cestu. Kiša je poput poludjelog telegrafista bubnjala po mom ogrtaču kad sam se uputio prema spaljenom kamperu. Dosad je voda već sabila pepeo, tako da je vjetar uspijevao podići samo poneki listić. Pod krševitim padinama *Be inn Tuiridha*, sivocrna ljuštura izgledala je kao da pripada pustom krajoliku. Ondje gdje je vatra zahvatila vegetaciju kamper je okruživao prsten izgorjele trave. Stajao sam na rubu i, drhtureći na ledenom vjetru, trudio se zamisliti kako je kamper izgledao prije, stvarao sam sliku preobrazbe u njegovo sadašnje stanje.

Onda sam se posvetio Duncanovu tijelu.

Nije bilo lako. Obično imam posla s ostacima nekih neznanaca. Poznajem ih samo u smrti, ne u životu. Ovo je bilo drugačije i teško mi je bilo sjećanja na mladog policajca pomiriti s onim što je ležalo preda mnom.

Ono što je preostalo od Duncana McKinneyja ležalo je u spaljenoj ljušturi kampera. Vatra ga je pretvorila u hrpu pougljenjenog mesa i kostiju; u pocrnjelu marionetu koja više nije nalikovala čovjeku. Pomislio sam na naš posljednji susret, kako je izgledao zabrinuto dok me iz ambulante vozio u selo. Požalio sam što ga nisam natjerao da mi kaže što mu se tada motalo po glavi. No, nisam. Pustio sam ga da se odveze i tih posljednjih nekoliko sati života provede ovdje, sam.

Otjerao sam tugu. Takva razmišljanja neće pomoći ni meni ni njemu. Kiša mi se slijevala s kapuljače dok sam promatrao truplo, pritom iz uma tjerajući sve misli na onoga tko je ono bilo. Postupno sam ga počeo promatrati bez filtra emocija. *Želiš li uloviti onoga tko je ovo učinio? Onda zaboravi Duncana. Osobu ostavi po strani.*

Udubi se u problem.

Tijelo je ležalo licem nadolje. Odjeća na njemu izgorjela je, baš kao i najveći dio kože i mekog tkiva, razotkrivajući tako opečene unutarnje organe koje je štiti pokrov torza. Ruke su se zgrčile u laktovima i stršile uvis, nakon što su se tetive stegnule. I noge su bile zgrčene gotovo jednako, zakrenuvši kukove i donji dio tijela blago na stranu kada su se stisnule u vatri. Dio stolića virio je ispod tijela. Stopala su bila bliže vratima, glava blago okrenuta nadesno, prema mjestu gdje je stajao maleni kauč.

Od njega je ostao samo pocrnjeli okvir i nešto spaljenih opruga. Među njima ležalo je još nešto. Nagnuo sam se i prepoznao čelični valjak Duncanove baterije, spaljen i pocrnio od vatre.

Budući da mi je, zajedno s ostatkom opreme, u ambulanti nastradao i fotoaparati, skicirao sam položaj tijela na bloku što sam ga uzeo iz Range Rovera. Nije bilo savršeno, budući da mi je udlaga otežavala crtanje, a morao sam blok štititi od kiše. Ipak, dao sam sve od sebe. Kad sam s tim završio, počeo sam pomnije pregledavati tijelo. Pazeći da ništa ne pomaknem, nagnuo sam se najbliže što sam mogao i tada spazio ono što sam tražio.

Zjapeća rupa u lubanji, velika poput muške šake.

Razmišljanja mi je prekinuo zvuk auta koji se približavao stazom. Osvrnuo sam se, iznenađen što su se Brody i Fraser tako brzo vratili. Ali, nije mi se približavao policijski Range Rover. Bio je to Strachanov tamnosivi Saab.

S nelagodnom sam se prisjetio Brodyjeva upozorenja. *Ako se itko pojavi, bilo tko, budite strašno oprezni.* Pridigao sam se, sklonio blok i otišao pred njega dok je zaustavljao auto. Izišao je i preko moga ramena pogledao prema kamperu; ostao je previše šokiran da bi podigao kapuljaču.

»Isuse! I ovo je izgorelo?«

»Ne biste smjeli biti ovdje.«

Strachan nije čuo. Raskolačio je oči spazivši što leži među ostacima. »O, Isuse Bože!« Silovito se okrenuo i skvrčio u struku; ispovraćao se. Polagano se uspravio i u džepovima potražio nešto čime bi otro usta.

»Jeste li dobro?« upitao sam.

Kimnuo je, mrtvački blijed. »Oprostite«, promrmljao je. »Tko... tko je to? Onaj mladi policajac?«

»Brody i Fraser vratit će se svakog trena«, rekao sam, ne odgovorivši mu na pitanje. »Ne biste smjeli dopustiti da vas zateknu ovdje.«

»Kvrugu i oni! Ovo je moj *dom!*. *Pet godina* potrošio sam da otok podignem na noge, a sad...« Prekinuo je i onda prstima prolazio kroz od kiše slijepljenu kosu. »To je nemoguće. Koji luđak to radi?«

Nisam ništa rekao. Strachan se oporavljao od šoka. Ne mareći za vjetar i kišu, podigao je lice prema oblačnom nebu.

»Policija neće moći doći na otok po ovom vremenu. Vi nećete biti kadar ovo sačuvati u tajnosti. Suočit ćete se s mnogo prestrašenih i gnjevnih ljudi koji će tražiti odgovore. Morate mi dopustiti da vam pomognem. Više će slušati ono što im kažem ja, nego vaš narednik. Ili, Andrew Brody, kad smo već kod toga.«

Netremice je zurio u mene, a na grubom licu odražavala se odlučnost.

»Neću dopustiti da itko uništi sve što smo ovdje postigli.«

Bilo je to izazovno. Gorko iskustvo poučilo me koliko se raspoloženje može izopačiti u ovako malenim zajednicama. Osjetio sam to na vlastitoj koži, unatoč tomu što sam pripadao toj zajednici. Ovdje, dok smo potpuno odsječeni od ostatka svijeta, nisam želio ni pomišljati što se sve može zbiti.

Ostalo je samo pitanje koliko si možemo dopustiti vjerovati ikomu. Čak i Strachanu.

Ipak, mogao nam je pomoći. »Možemo li se koristiti radiom na vašoj jahti?« upitao sam.

Ostao je zatečen. »Na mojoj jahti? Da, naravno. Osim obične ima i satelitsku vezu ako zatreba. Policijski prijemnici ne rade?«

Nisam mu želio otkriti da smo ostali bez ikakve veze, no morao sam mu dati neki razlog zašto sam to pitao. »Jedan prijemnik izgubili smo u požaru. Korisno je znati postoji li neka druga mogućnost, ako Fräsera nema u blizini.«

Strachan je bar naizgled prihvatio objašnjenje. Smirivši se, zagledao se u kamper.

»Kako se zvao?«

»Duncan. Duncan McKinney.«

»Jadnik«, blago je rekao. Pogledao me. »Ne zaboravite što sam rekao. Sve što vam treba, ama baš sve.«

Vratio se u auto i povezo niza stazu. Dok se Saab približavao cesti, spazio sam karakterističan obris policijskog Range Rovera koji je išao prema njemu. Uska cesta natjerala je automobile da uspore dok su se zaobilazili - poput dvaju pasa koji kruže prije borbe. Nakon toga Saab je, blago zagrmjevši, ubrzao.

Okrenuvši leđa vjetru, pričekao sam da se Range Rover zaustavi. Izišli su Brody i Fraser. Dok je Fraser otvarao prtljažnik, Brody mi je prišao i zurio u Strachanov auto koji je brzo nestajao.

»Što je radio ovdje?«

»Došao je ponuditi pomoć.«

Prkosno je izbacio bradu. »Možemo i bez njega.«

»Možda, možda i ne.«

Objasnio sam mu prijedlog da se poslužimo radiom na jahti. Brody je uzdahnuo.

»Trebao sam se sam sjetiti. No, ne treba nam Strachanova jahta. Svi brodovi u luci imaju vezu s kopnom. Možemo zvati s trajekta.«

»Jahta je bliža«, podsjetio sam ga.

Brody je žvakao na prazno nezadovoljan što ćemo Strachana morati zamoliti za uslugu. No, ma koliko mu se prijedlog nije sviđao, znao je da ima smisla.

Ukočeno je kimnuo. »Je. Imate pravo.«

Fraser nam je prišao noseći svežanj zahrđalih čeličnih šipaka koje se inače koriste za armiranje temelja.

»Nakon izgradnje škole ostala ih je cijela hrpa«, objasnio je Brody. »Poslužit će.«

Fraser je šipke ispustio na travu; oči su mu bile crvene. »I dalje to ne mogu probaviti. Da ga samo tako ostavimo ovdje...«

»Ako imate bolji prijedlog, slobodno ga iznesite«, odvratio je Brody, nimalo neljubazno.

Narednik je, sav jadan, kimnuo. Vratio se do Range Rovera i donio teški bat i vrpcu. Pošao je ispred nas prema ostacima kampera; držao se kruto i odlučno. No, nije izdržao ugledavši Duncanovo tijelo kako leži na milost i nemilost vremenu, poput kakve žrtve.

»O, Isuse...«

»Ako vas tješi, nije osjetio ništa od toga«, rekao sam mu.

Zabuljio se u mene. »Da? A kako vi to znate?«

Duboko sam udahnuo. »Zato što je bio mrtav prije nego što je planulo.«

Iz narednikovih očiju nestao je bijesni sjaj. Pridružio nam se i Brody.

»Sigurni ste?« upitao je.

Pogledao sam Fräsera. Nama dvojici neće biti lako, no narednik će sve to najteže podnijeti.

»Nastavite«, rekao je grubo.

Poveo sam ih preko mokre trave sve dok nismo mogli dobro vidjeti lubanju. Na kosti je zaostalo još nekoliko komadića pocrnjelog mesa, sjajnog od kiše. Obrazi i usne izgorjeli su, otkrivajući zube u grotesknoj karikaturi privlačnog policajčeva osmijeha.

I sam sam osjetio da me izdaje snaga. *Problem, ne osoba*. Pokazao sam im veliku rupu u Duncanovoj lubanji koju sam prije zamijetio.

»Vidite ondje, na lijevoj strani?«

Fraser je letimično pogledao i brzo okrenuo glavu. Lubanja je ležala malo nakrivljena, dijelom na jednom obrazu. Taj položaj otežavao je vidjeti cijelu ozljedu, ali je se, unatoč tomu, nije moglo previdjeti. Nazubljen otvor protezao se preko tjemene i sljepoočne kosti na lijevoj strani lubanje, nalik ulazu u tamnu špilju.

Brody se nakašljao prije nego što je progovorio: »Nije li se to moglo dogoditi u požaru, onako kako ste mislili i za Janice Donaldson?«

»Vatra ni u kojem slučaju ne može prouzročiti ovakvu ozljedu. Duncan je udaren znatno snažnije od Janice Donaldson. To je moguće vidjeti čak i odavde po komadima kosti koji su ugurani u šupljinu lubanje. To znači da je ozljedu načinio udar izvana, a ne kranijalni pritisak. Prema položaju ruku čini se da je pao ravno dolje, ne pokušavajući se zaustaviti. Doslovno nije znao što ga je pogodilo.«

Nastala je šutnja. »Sto ga je točno pogodilo? Čekić ili nešto drugo?« upitao je Brody.

»Ne, nije čekić. On bi u kosti načinio okruglu rupu, ova je puno manje pravilna. Po onome što vidim, čini mi se da je u pitanju neka vrst palice.«

Recimo, kao baterija, pomislio sam. Čelični valjak Duncanove svjetiljke stršio je iz pepela nedaleko od tijela. Veličina i oblik odgovarali su, i bila je dovoljno teška da prouzroči takvo oštećenje. No, o tome nema smisla nagađati sve dok ne stignu forenzičari.

Fraser je stisnuo šake, ma koliko se trudio, nije mogao skrenuti pogled s trupla. »Bio je snažan mladić. Ne bi se predao bez borbe.«

Oprezno sam progovorio. »Moguće, ali... po svemu sudeći, udarac mu je zadan dok je bio okrenut leđima. Tijelo leži licem nadolje, stopala okrenuta prema vratima. Dakle, nije gledao napadača i pao je naprijed nakon što je dobio udarac s leđa.«

»Nije li mogao biti ubijen vani i onda odvučen u kamper?« upitao je Brody.

»Mislim da ne. Kao prvo, pod njim se nalazi stol, što navodi na zaključak da je pao na njega. Ne mogu zamisliti da bi itko tijelo položio na stol. Nadalje, Duncan je udaren ovdje, postrance po glavi«, rekao sam i dodirnuo se tik iznad uha. »Za takav udarac ubojica je morao zamahnuti bočno, a ne odozgo kako bi se očekivalo.«

Fraser i dalje nije shvaćao. »Zašto udarac postrance znači da je ubijen unutar kampera?«

»Zato što strop nije dovoljno visok za udarac odozgo«, javio se Brody umjesto mene.

»U ovoj fazi sve su to nagađanja, ali se slažu«, rekao sam. »Ubojica je stajao iza Duncana; između njega i vrata. To ukazuje na ljevaka budući da je rana na lijevoj strani lubanje.«

Kiša je pljuštala oko nas dok su njih dvojica zurili u Duncanovo tijelo i trudili se sami shvatiti. Čekao sam i pitao se tko će prvi progovoriti.

»Dakle, pustio ga je unutra? I onda okrenuo leđa?«

»Tako se čini.«

»Kog je vraga mislio. Isuse, pa rekao sam mu da pazi.«

U to sam nekako sumnjao. No ako policijski narednik ima potrebu revidirati sjećanja i tako si olakšati svaku možebitnu krivnju, ja mu to neću braniti. U tome se skrivalo nešto važnije - po Brodyjevu izrazu lica shvatio sam da on, za razliku od Frasera, to nije previdio.

Duncan se nije osjećao nimalo ugroženim kada je ubojicu pustio unutra.

Brody je ispružio ruku i od Frasera uzeo traku.

»Obavimo to što već moramo.«

18.

POLICIJSKA TRAKA pucketala je i uvijala se, napeta između čeličnih šipki koje je Fraser zabio u tlo. S jednom rukom i nisam bio od neke pomoći. Brody je pridržavao šipke, a Fraser ih je zakucavao maljem na svakih nekoliko metara, time ograđujući pačetvorinu oko kampera.

»Hoćete li vi malo?« upitao je zadihani narednik završivši oko polovinu posla.

»Žao mi je, no morat ćete vi. Artritis«, rekao mu je Brody, trljajući leđa.

»A, dobro«, promrmljao je Fraser, zabijajući čeličnu šipku u tlo kao da time ispuhuje bijes i tugu.

Vjerojatno je Brody to i planirao, pomislio sam.

Stajao sam nedaleko od njih, skutren, braneći se od hladnoće i vlage, dok su oni razvlačili traku između šipki. Bila je to simbolička barijera, a ja sam žalio što ne možemo učiniti više dok su se borili s vjetrom trudeći se pričvrstiti uskovitlane krajeve trake.

Napokon su završili. Zastali smo, sva trojica, i posljednji put pogledali kamper iza te krhke barikade. Nakon toga smo se bez riječi uputili prema Range Roveru.

Najvažnije nam je bilo kopnu dojaviti što se zbilo. Iako Wallace neće moći, sve dok oluja ne jenja, poslati pomoć, ubojstvo policajca cijeli slučaj podiže na sasvim novu razinu. Sve dok ne stigne pomoć, bilo je važnije nego ikada održati vezu s vanjskim svijetom. Osobito zbog Frasera, pomislio sam promatrajući ga kako se, objesivši široka ramena, vuče stazom pred nama. Izgledao je kao slika i prilika potpunog poraza.

Hodajući uz mene, Brody je naglo zastao. »Imate li još koju vrećicu?«

Zagledao se u busen žilave trave koji se savijao na vjetru. U vlati se zapetljalo nešto tamno. Iz džepa sam izvukao vrećicu za zamrzavanje što sam je ponio iz hotela i pružio mu dok nam je Fraser prilazio.

»Što se zbiva?« želio je saznati.

Brody mu nije odgovorio. Uvukavši ruku u vrećicu, kao da je riječ o rukavici, prignuo se i podigao predmet koji se zapetljao u travu. Onda je okrenuo vrećicu naopačke, podigao je i pokazao nam.

Velik, crn poklopac s navojem. Iz njega je stršila tanka traka kojom bi inače bio pričvršćen za spremnik; presječena bila je duga nekoliko centimetara.

Brody je rastvorio vrećicu i onjušio. »Benzin.«

Pružio je Fraseru koji je i sam ponjušio. »Mislite da je smeće ovo bacilo sinoć?«

»Rekao bih da je gotovo tako. Jučer ga nije bilo, jer bismo ga inače vidjeli.«

Fraser je bijesno strpao vrećicu u džep kaputa. »Dakle, negdje usred ove vukojebine nalazi se spremnik za benzin s otkinutom trakom i bez poklopca.«

»Ako ga već nije bacio s litice u more«, javio se Brody.

Vožnja do Strachanove kuće protekla je u napetoj šutnji. Kad smo skrenuli na dugi prilaz što je vodio do kuće, primijetili smo da Graceina Porschea nema, no da je Strachanov Saab parkiran pred kućom.

Strachanovu kuću nisam mogao zamisliti bez generatora, no usprkos slabom dnevnom svjetlu, ni kroz jedan prozor nije prodiralo svjetlo. S Fraserove se šake slijevala kiša dok je udarao zvekirom od lijevana željeza. Iznutra smo začuli lajanje Strachanova psa, ali to je bio jedini znak života. Fraser je udario po teškim vratima dovoljno snažno da su se zatresle i šarke.

»Daj, jebote otvaraj, gdje si?« režao je.

»Vjerojatno je nekamo odšetao«, rekao je Brody i malo se udaljio da pogleda kuću. »Mislim da se i sami možemo spustiti do jahte. Ovo je hitan slučaj.«

»Sto ako je zaključana?« upitao je Fraser. »Ne možemo tek tako provaliti.«

»Ovdašnji ne običavaju zaključavati. Nemaju razloga.«

Sad bi ga mogli imati, pomislio sam. I usprotivio se, ali zbog potpuno drugog razloga.

»Ako se spustimo i otkrijemo da je zaključana, izgubili smo još vremena«, rekao sam.

»Štoviše, zna li se itko služiti satelitskim radiom? Ili vezom brod-kopno, kad smo već kod toga?«

Šutnja koja je uslijedila samo mi je potvrdila da nemaju pojma.

Fraser je udario šakom po vratima. »Vražju mater!«

»Idite i pronađite Kinrossa. Javit ćemo se s trajekta«, rekao je Brody.

Kinross je stanovao blizu luke. Kad smo stigli do ruba sela, Brody je Fraseru rekao da skрати put i skrene na usku, popločanu ulicu koja je sjekla glavnu cestu. Bungalov zapovjednika trajekta izgledao je kao montažna zgrada i, poput većine kuća na Runi, na njoj su se kočila nova plastična vrata i prozori.

Ostatak zgrade odavao je nebrigu i zanemarivanje. Na dnu staze nedostajala su vrtna vrata, a sam maleni vrt bio je obrastao korovom i zatrpan zahrđalim brodskim dijelovima. Maleni plastični čamac ležao je obrastao travom, raspukla i probušena dna. Brody mi je rekao da je Kinross udovac i da sam živi sa sinom. Sto se jasno vidjelo.

Brody i ja ostavili smo Frasea da mrzovoljno čeka u autu i sami se uputili do kuće. Zvonce se oglasilo veselom elektroničkom melodijom. Nitko se nije javio. Brody je ponovno pozvonio, a onda za svaki slučaj, i šakom raspalio po vratima.

Iznutra su se začuli prigušeni zvuči pokreta i vrata su se otvorila. U hodniku je stajao Kinrossov sin i ovlaš nas pogledao prije nego što mu je pogled ponovno odlutao.

Žarkocrveni krateri akni okrutnom topografijom unakažavali su mu lice.

»Je li ti otac doma?« upitao je Brody.

Tinejdžer je, ne gledajući nas, odmahnuo glavom.

»Znaš gdje je?«

Meškoljio se otkrivajući nelagodu i polagano zatvarao vrata, sve dok mu otvor nije uokvirio samo lice.

»Dolje u brodogradilištu«, promrmljao je. »U radionici.«

I vrata su se polagano zatvorila.

Vratili smo se do auta. U luci su divljali valovi, podižući i spuštajući brodice. Na molu, trajekt se ljuljao i posrtao na vezu. More je bjesomučno ključalo toliko gustom pjenom da ga se nije moglo razlikovati od kiše.

Fraser se dovezao do zgrade od valovita lima odmah na obali - one iste koju sam jučer prošao idući do Brodyja. Stajala je nedaleko od podnožja visokih litica koje su okruživale luku i štatile je od najgorih udara oluje.

»Brodogradilište pripada svima«, rekao je Brody dok smo izlazili iz auta i onda požurili do zgrade, boreći se s vjetrom. »Svi vlasnici brodova daju priloge za troškove održavanja, a ako je potreban popravak, onda pomažu svi.«

»Je li onaj Guthriejev?« upitao sam spazivši oronulu ribaricu na blokovima, koju sam i jučer zamijetio. Izbliza je izgledala još gore. Nedostajala je polovica drvene oplata trupa zbog čega je podsjećala na kostur neke davno mrtve pretpovijesne životinje.

»Je. Navodno se trudi osposobiti ga za plovidbu, no čini se da mu se nikamo ne žuri.« Brody je s neodobravanjem odmahnuo glavom. »Draže mu je tratiti pare u baru.«

Zaobišli smo zastrte hrpe građevinskog materijala i požurili se prema ulazu u radionicu. Kad smo otvorili vrata, vjetar ih je zamalo iščupao iz šarki. U radionici je bilo zagušljivo i vruće, vonjalo je na strojno ulje i piljevinu. Po podu su ležale glodalice, plamenici za varenje i rezači, a zidove su prekrivale police s alatom, pocrnjele od slojeva stare masti. S radija je dopirala glazba, metalni zvuk borio se s brundanjem generatora.

Unutra je bilo pet-šest ljudi. Guthrie i omanji muškarac nagnuli su se nad rastavljene ostatke motora što su ležali na betonskome podu. Kinross i ostali kartali su za starim stolom od ultrapasa, na kojem su stajale napola ispijene šalice čaja. Posuda od aluminijske folije služila im je kao pepeljara, pretrpana opušcima.

Svi su prekinuli svoja posla i zagledali se u nas. Lica im nisu pokazivala otvoreno neprijateljstvo, no nisu bila ni uljudna. Promatrali su nas hladno. Čekali su.

Brody je stao ispred Kinrossa. »Iaine, možemo li razgovarati?«

Kinross je slegnuo ramenima. »Tko ti brani?«

»Mislim, privatno.«

»Ovdje je dosta privatno.« Da bi tim riječima dodao težinu, izvukao je vrećicu s duhanom i, uljem umrljanim prstima, počeo motati cigaretu.

Brody se nije trudio raspravljati. »Moramo se poslužiti radiom na trajektu.«

Kinross je vrškom jezika liznuo papirić za cigaretu i onda ga izravnao. Glavom je pokazao na Fraseru.

»A što je s njegovim? Policija više nema radije?«

Fraser je šutke zurio u njega.

Kinross je s usne skinuo komadić duhana. »Sjebalo ih, a?«

Narednik je glasno disao kroz nos, a onda je poput bijesnog bika krenuo prema njemu.

»Sjebalo, a sjebat će i tebe ako...«

»Došli smo te zamoliti za pomoć«, ubacio se Brody, čvrsto uhvativši Fraseru za rame.

»Moramo se javiti kopnu. Važno je, inače ne bismo tražili.«

Kinross je bez žurbe zapalio smotku. Ugasio je žigicu i odbacio je u već prepunu pepeljaru - zatim je kroz oblak plavičastog dima promatrao Brodyja.

»Ako vas volja, slobodno pokušajte.«

»Sto bi to značilo?« želio je saznati Fraser.

»Nećete moći dobiti vezu iz luke. To je UKV uređaj. Mora imati optički kontakt, a litice blokiraju signal prema kopnu.«

»Što ako morate slati SOS?« s nevjericom je upitao Brody.

Kinross je slegnuo ramenima. »Ako je brod u luci, nema potrebe za tim.«

Fraser je stisnuo šake. »Onda tu kantu izvezite na more, gdje ima signala.«

»Ako vas baš svrbi po ovakvom vremenu, samo izvolite. Samo ne s mojim trajektom.«

Brody je gnječio korijen nosa. »A drugi brodovi?«

»Svi imaju UKV.«

»Strachanova jahta«, predložio je jedan od kartaša.

Guthrie se nasmijao. »Je, tom samo što komunikacijska oprema ne ispada kroz auspuh.«

Primijetio sam da se Brodyjevo lice smrknulo. »Čujte, možemo li ipak probati s trajekta?«

Kinross je smireno povukao dim cigarete. »Ako vam se trati vrijeme, samo izvolite.«

Otkinuo je užareni vršak cigarete, spremio ostatak u vrećicu i ustao. »Dečki, ispričavam se.«

»Ionako sam gubio«, rekao je jedan od njih i bacio karte. »Vrijeme je da idem doma.«

Guthrie je obrisao ruke masnom krpom. »Jest. Idem ja nešto pojesti.«

Ostali kartaši bacali su karte na stol i navlačili kapute dok je Kinross navukao svoje olujno odijelo i izišao; izlazeći, pustio je da nam se vrata zalupe u lice. Dok je gologlav kroz luku išao prema molu, kiša i pjena zrak su ispunjavale mirisom joda; nije mario za velike valove. Trajekt je poskakivao na vezu, no on se ne oklijevajući uputio mostićem.

Mi ostali išli smo opreznije, pridržavali se za ogradu mostića koji se prevrtao i njihao. Ni na palubi nije bilo ništa bolje; klizala se i nepredvidivo naginjala. Pogledao sam brodsku antenu, svijena, njihala se na vjetru, a onda sam pogled skrenuo na okolne litice. Bilo mi je jasno što je Kinross govorio. Malenu luku zatvarale su s triju strana, uzdižući se poput bedema između nas i kopna.

Kad smo se konačno nagurali u klaustrofobični most, Kinross je već petljao po uređaju. Uhvatio sam se za zid dok je paluba suludo poskakivala pod nogama. Iz zvučnika je doprla kaša disonantnih šumova i pištanja. Kinross je progovorio u mikrofon i onda uzalud čekao odgovor.

»Koga zovete?« upitao je Brody.

Kinross mu je odgovorio ne osvrćući se: »Obalnu stražu. Oni imaju najjaču antenu na Lewisu. Ako nas ne čuju oni, ne čuje nas nitko.«

Pričekao je, ponovno progovorio u mikrofon i zauzvrat dobio samo prazan šum.

Fraser je kapetana trajekta promatrao pogledom punim mračne odbojnosti. »Sjećate li se da ste prije četiri-pet tjedana na otok prevezli neke strance?« neočekivano je upitao.

Brody ga je prijekorno pogledao, no narednik nije mario. Kinross se nije okretao.

»Ne.«

»Što, ne? Niste nikoga prevezli, ili se ne sjećate?«

Kinross je prestao petljati s radiom, okrenuo se i zagledao u njega. »Ima li to veze s ubojstvom?«

»Samo mi odgovorite na pitanje.«

Kinrossov smiješak najavljivao je moguće nasilje. »Sto ako odbijem?«

Brody se ubacio prije nego što je Fraser stigao odgovoriti. »Iaine, smiri se, nitko te ne optužuje ni za što. Samo smo došli isprobati radio.«

Kinross je pažljivo spustio mikrofon. Nagnuo se na zanjihanu kabinu, prekrižio ruke i promatrao nas.

»Hoćete li mi reći o čemu je riječ?«

»Policijska posla«, zarežao je Fraser.

»Može; onda je ovo moj trajekt i moj radio. Ako se želite njime poslužiti, mogli biste reći čemu tolika hitnja.«

»Iaine, ne smijemo još«, mirno se ubacio Brody. »Samo, jako je važno, vjeruj mi na riječ.«

»Ovo je naš otok. Imamo pravo znati što se događa.«
»Znam; saznat ćete, obećavam ti.«
»Kada?«
Brody je uzdahnuo. »Večeras. Ali sad moramo odmah stupiti u vezu s kopnom.«
»Čujte vi...«, javio se Fraser, no Brody ga je presjekao.
»Dajem ti riječ.«
Kinross gaje gledao; lice mu nije otkrivalo ništa. Onda je ustao i uputio se prema vratima.
»Kamo ćeš?« upitao je Brody.
»Zamolili ste da isprobam radio, isprobao sam ga.«
»Možeš li pokušati još koji put?«
»Ne. Da nas je itko čuo, već bi se javio.«
»A drugi brodovi? Netko za nas može prenijeti poruku na kopno. Litice to ne mogu blokirati.«
»Možda i ne, ali će sigurno spetljati signal; štoviše, uređaj ima domet trideset milja. Ako baš želite tratiti vrijeme mlateći praznu slamu, samo izvolite, ali to možete sami.« Pokazao je mikrofon. »Prekidač za govor, pustite ga za prijem. Kad završite, pogasite uređaje.«
Rekavši to, izišao je. Nakon što su se vrata bučno zatvorila za njim, Fraser se bijesno okrenuo Brodyju.
»Kog vraga to izvodite? Nemate ovlast da im išta kažete.«
»Nemamo izbora. Potrebna nam je njihova pomoć. A do nje nećete doći vikanjem.«
Fraser se zajapurio. »Netko od tih propalica ubio je Duncana!«
»Jest, samo što ga nećemo otkriti tako da sve okrenemo protiv sebe.« Brody je zašutio i obuzdao se. Duboko je udahnuo. »Kinross je u pravu. Nema smisla tratiti vrijeme ovdje, kad Strachanova jahta ima satelitski sustav. Putem ćemo svratiti do škole i provjeriti je li Grace ondje.«
»Što ako nije?« svadljivo je upitao Fraser.
»Onda ćemo čekati kod kuće dok se jedno od njih ne vrati«, zarežao je Brody, očito bijesan na sebe što od Strachana mora tražiti pomoć. »Osim ako nemate neki pametniji prijedlog.«
Fraser ga nije imao. Provezli smo se od luke kroz selo, no kad smo stigli do škole, Gracein crni Porsche nije stajao ondje. Malena zgrada bila je neosvijetljena i prazna.
»Sigurno su djecu pustili ranije kad je nestalo struje. Vjerojatno smo se mimoišli kad smo skrenuli do Kinrossa«, rekao je Brody ne skrivajući zlovolju.
Preostalo nam je samo otići do Strachanove kuće i nadati se da ćemo je ondje zateći. Fraser je vozio, mrzovoljan i šutljiv. Nisam mogao a da ga ne žalim. Nije ga bilo lako voljeti, no Duncanova smrt teško ga je kosnula. Štoviše, bio se izgubio i prije nego što mu je netko ubio kolegu.
Približavali smo se velikoj kući kad se narednik naglo ukočio.
»Kog vraga to izvodi?«
Strachanov Saab jurio je cestom ravno na nas. Fraser je opsovao, naglo skrenuo u stranu i nagazio kočnicu kad se Saab zaustavio samo nekoliko stopa od nas.
»Prokleti idiot!« zaurlao je Fraser.
Strachan je iskočio i potrčao prema nama ne trudeći se zatvarati vrata automobila. Fraser je bijesno spustio prozor i izderao se na njega:
»Sto si mislite, kog vraga to izvodite?«
Strachan kao da nije čuo. Lice mu je bilo stravično blijedo, oči rasko- lačene i prestravljene kad se navalio na otvoreni prozor.
»Grace je nestala!« produhtao je.
»Kako, nestala?« upitao je Fraser.
»Eto, tako, nestala! Nema je!«
Brody se izvukao iz Range Rovera. »Smirite se i recite što se dogodilo.«

»Pa rekao sam vam! Isusa vam, jeste li gluhi? Moramo je pronaći!«

»Pronaći ćemo je, samo se prvo smirite i recite nam što znate.«

Strachan se s naporom obuzdao. »Vratio sam se prije nekoliko minuta. Gracein auto stajao je ondje, vidio sam svjetla, čuo sam glazbu i pomislio da je u kući. U kuhinji je ostavila šalicu kave da se hladi, no kad sam je zazvao, nije se javila. Pretražio sam sve sobe, nema joj ni traga ni glasa!«

»Da se nije možda otišla šetati?« upitao je Fraser.

»Grace? Po ovom vremenu? Zašto stojimo ovdje kao tuke, moramo nešto učiniti!«

Brody se okrenuo Fraseru; automatski je preuzeo zapovjedništvo. »Moramo organizirati potragu. Vratite se u selo i dovedite što više ljudi.«

»A što ćete vi?« upitao je Fraser koji je očito nerado primao naredbe.

»Ja idem pregledati kuću.«

»Rekao sam vam da je u kući nema!« zamalo se izderao Strachan.

»Bez obzira na to, pretražit ćemo još jednom. Doktore Hunteru, idete li sa mnom?«

Spremao sam se i sam to predložiti. Ako je Grace ozlijeđena, ovdje ću biti korisniji nego da po selu okupljam tragače. Požurili smo do Saaba dok se Fraser udaljavao u Range Roveru.

»Sto vi mislite?« potiho sam upitao Brodyja.

Samo je odmahnuo glavom, mračna lica.

Strachan nije ugasio motor. Krenuo je trenutak nakon što smo sjeli; povezao se unatrag cestom i uz prilaz i škripeći gumama zakočio pokraj crnog Porscheova terenca. Ne čekajući da vidi slijedimo li ga, utrčao je u kuću izvikujući suprugino ime. Uzvratio mu je, bjesomučnim lavežom, samo pas iz kuhinje.

»Vidite, nema je ovdje!« rekao je, rastreseno rukom prolazeći kroz kosu. »Kad sam se vratio, Oscar je trčao oko kuće. Da je Grace ikamo otišla, ne bi ga samo tako ostavljala vani!«

Kad sam začuo napetost u njegovu glasu, utroba mi se stegla. Znao sam što proživljava.

Tako sam i ja jednom otišao do Jennyne kuće i sam zatekao istu tu strahotnu odsutnost. I tada je ondje divljao ubojica, a ovdje, vidjevši strah u Strachanovim očima, osjetio sam sablasnu navalu *dejä vu*.

Dok smo na brzinu pretraživali kuću, Brody je ostao smiren. Grace nismo nigdje pronašli.

»Samo tratimo vrijeme!« rekao je Strachan kad smo završili; panika mu je gotovo izbila na površinu.

»Jeste li pregledali vanjske zgrade?« upitao je Brody.

»Jesam! Imamo samo štalu, ondje je nema.«

»A uvala?«

Strachan se zagledao u njega. »Ja... ne... ali Grace nikad ne ide onamo, ne bez mene.«

»Da ipak pogledamo?«

Strachan nas je poveo u kuhinju. Napola popijena šalina kave stajala je na stolu, pokraj nje okrenuta knjiga - Grace kao da je izišla samo na trenutak. Nervozno gurajući od sebe retriggera koji se vratio, Strachan je izišao kroz stražnja vrata i pohitao stubama što su vodile do uvale.

Dijelom sam strahovao da ćemo ugledati Graceino slomljeno tijelo kako leži na škrljcu pod nama. No, osim jahte privezane za kratki mol, uvala je bila pusta. Brod je bio prelijep; dok ga je more bacalo, trup mu je škripeći strugao o gumene branike, a visoki jarbol njihao se amo-tamo nalik klatnu pokvarenog metronoma.

Strachan se po molu požurio prema jahti. Preskočio je mostić i odjurio do kokpita. Ja sam se ukrcao sporije - s imobiliziranom rukom morao sam se naprezati da zadržim ravnotežu. Baš kad sam stupio na palubu, Strachan je otvorio poklopac kokpita i u trenu se skamenio.

Prišao sam mu i shvatio zašto.

Kao i ostatak jahte, i kokpit je bio savršeno opremljen; tikove ploče, spojnice od nehrđajućeg čelika, suvremena ploča s instrumentima. Točnije, ono što je ostalo od nje. Radio i satelitski

uređaj bili su razbijeni na komadiće, paluba pod njima prekrivena pokidanim žicama i integriranim krugovima.

Strachan se na trenutak zagledao u to, a onda kroz kokpit pojurio prema glavnoj kabini.

»Grace? O, Bože, Grace!«

Ležala je na podu kabine. Glavu i ramena prekrivala joj je vreća, ali ispod nje jasno se vidjela njezina bijela parka. Ležala je skutrena na boku, s rukama svezanim na leđima.

Od struka naniže bila je gola.

Gotovo gola. Noge joj nisu bile vezane, ali traperice su bile spuštene do gležnjeva i sputavale ih jednako čvrsto kao i uže. Gaćice su joj bile oko koljena, kao da je napadača nešto omelo upravo u trenutku kad ih je skidao.

Ležeći tako izgledala je upravo nepristojno ranjivo; golih, dugih nogu, pomodrijelih od hladnoće. Nije se micala. Pomislio sam da smo stigli prekasno, ali kad ju je Strachan dodirnuo, počela se silovito trzati.

»Držite je, ne dajte da se ozlijedi!« povikao sam, trudeći joj se uhvatiti stopala.

»Grace, sve u redu, ja sam! Ja sam!« govorio je Strachan, skidajući joj vreću s glave.

Iz vreće je izronila raščupana kosa koja joj je skrivala lice. U usta joj je netko nagurao komad prljave krpe. Oči su joj bile raskolačene, prestravljene, no kad je ugledala Strachana, prestala se opirati.

»Sve je u redu, tu sam, u redu je!« ponavljao je, vadeći joj krpu iz usta. Udahnula je i zajecala.

»*Michaele, o hvala Bogu, Michaele!*«

Lice joj je bilo zajapureno i podbuhlo, a na koži je ostao otisak grubog jutenog tkanja vreće.

Na desnom obrazu bila je vidljiva diskoloracija izazvana podljevom, a usta su joj bila natekla i krvava. Osim toga, nisam uspio zamijetiti nijednu drugu vidljivu ozljedu.

»Jesi dobro? Jesi li ranjena?« ispitivao ju je drhtavim glasom.

»Ne... ja... mislim da nisam.«

»Je li vas seksualno napastovao?« grubo je upitao Brody.

»O, za ime Isusovo!« eksplodirao je Strachan. Pitanjem je šokirao čak i mene.

No Grace je odmahivala glavom. »Ne... nije... nije me... nije me silovao.«

Bogu hvala, pomislio sam. Barem je bila pošteđena toga. Istini za volju, vjerojatno je bilo bolje odmah riješiti to pitanje i skinuti ga s dnevnog reda. Možda Brody i nije bio beščutan. Niz Strachanovo lice slijevale su se suze dok je nježno supruzi s lica uklanjao kosu. »Tko ti je to uradio? Jesi li ga vidjela?«

»Ne znam... ja...«

Zagrlio ju je. »Mir, mir, sve je u redu, prošlo je. Gotovo je.«

Brody i ja trudili smo im se pružiti što veću privatnost dok joj je Strachan navlačio donje rublje i traperice. Pokušao sam odvezati uže koje joj je stezalo zapešća, no bilo je prečvrsto stegnuto da bih uspio jednom rukom. Koža je bila opečena i izguljena, šake pobijelile od smanjene cirkulacije. Brody je potražio nož da prereže uže, a onda smo se odmaknuli da joj Strachan pomogne ustati.

»Pomozite mi da je ponesem«, obratio se Brodyju - njihova zavada privremeno je bila zaboravljena.

»Mogu hodati«, rekla je Grace.

»Mislim da ne bi...«

»Dobro sam i mogu hodati!«

I dalje je plakala, no ni traga histeriji koje sam se plašio. Brody i ja držali smo se diskretno podalje iza njih dok joj je Strachan pomagao prijeći mol. Grace se pripila uz njega; bili su toliko zaboravili sve oko sebe da sam se pomalo osjećao kao uljez.

Dok smo se stubištem uspinjali iz uvale, samotni krikovi galebova zvučali su na vjetru poput podrugljiva smijeha.

GRACE SAM OČISTIO I povezao ozljede najbolje što sam mogao, dok je Fraser od nje uzimao izjavu. S povorkom automobila iz sela stigao je nedugo nakon što smo Grace doveli do kuće. Strachan se protivio da mu ženu ispituju toliko brzo nakon samog čina, no rekao sam mu da je s tim najbolje što prije završiti. Svoju priču morat će ponoviti kad stigne policija s kopna, no u međuvremenu je za nju bolje da opiše što se dogodilo dok su sjećanja svježija. Ne samo što pravovremeno ispitivanje pomaže da žrtve napada izbjegnu psihološke traume, nego ću, u najmanju ruku, ovako moći Fräsera obuzdati da je previše ne pritišće. Nekako mi se nije činilo da je među onim tankočutnijim isljednicima.

Strachan je sve koji su došli pomoći u potrazi za Grace poslao doma nakon što im je pomalo rastreseno zahvalio, uvjeravajući ih da nije teško stradala. Na svim licima jasno se vidio šok i gnjev. Iako se vijest o Duncanovoj smrti još nije proširila, dosad su već svi saznali da je u kućici pronađeno tijelo i da je riječ o ubojstvu. Ma koliko ih to potreslo, ovo što je doživjela Grace bio je još veći šok. Žrtvu ubojstva nisu poznavali, dok je Grace bila supruga dobročinitelja Rune, poštovanoga i omiljenoga. Napad na nju udario je u samo srce zajednice.

Kinross i Guthrie bili su među onima koji su došli tražiti. Dok se spremao otići, na licu kapetana trajekta jasno se čitala žeđ za krvlju.

»Tko god da je, mrtav je kad ga nađemo«, zakleo se Strachanu.

Mislím da to nisu bile prazne prijetnje. Emocije su posvuda ključale. Uzimajući u obzir njegovu zatelebanost u Grace, nije bilo nimalo čudno da je i Cameron pohitao pomoći potrazi. Na odlasku bio je posljednji, tvrdoglavo ustrajavajući da je mora vidjeti. Njegovi protesti iz hodnika dopirali su sve do kuhinje gdje su Brody i Fraser čekali dok sam joj čistio rane.

»Ako je ozlijeđena, moram je pregledati«, uvrijeđeno je grmio Cameron.

Strachanov glas ostao je miran. »Nema potrebe. David je već pregledava.«

»Hunter?« Cameron gotovo da je ispljunuo tu riječ. »Michaele, uza sve dužno poštovanje, ako netko treba liječiti Grace, onda sam to ja, a ne neki... neki bivši doktor opće prakse!«

»Hvala ti, ali ja odlučujem tko će se skrbiti za moju suprugu.«

»Ali, Michaele...«

»Rekao sam, ne!« Uslijedila je zapanjena šutnja. Strachan je ponovno progovorio, taj put smirenije: »Bruce, idi doma. Ako mi zatrebaš, javit ću ti.«

»Čini se da uzrokuje nevolje«, tugaljivo se javila Grace kad smo začuli zatvaranje ulaznih vrata. Strpljivo je trpjela moje jednoručne pokušaje da joj antiseptikom očistim rane.

»Mislím da samo hoće pomoći«, rekao sam i spustio komad vate. »Oprostite.«

Ostavljajući je s Brodyjem i Fraserom, izišao sam iz kuhinje presresti Strachana dok se vraćao velikim predvorjem.

»Čuo sam što je rekao Cameron«, rekao sam mu. »Ima pravo. Iskusniji je od mene u liječenju površinskih ozljeda.«

Strachan je očito skupo platio ovih posljednjih sat vremena. Izgledao je bolje nego prije, no tvrde crte djelovale su ispijeno; kao da je nešto iscijedilo dio njihove vitalnosti.

»Siguran sam da ste i više nego sposobni staviti zavoj«, umorno je rekao.

»Da, ali on je bolničar...«

Lice mu je otvrdnulo. »Zasad.«

Prešutio sam to. Strachan je pogledao prema ulazu u kuhinju i zatim spustio glas. »Sigurno ste primijetili kako gleda Grace. U prošlosti sam to podnosio zato što sam ga smatrao bezopasnim. No, nakon ovoga...«

Već sam se pitao što Strachan misli o osjećajima koje je Cameron gajio prema njegovoj supruzi. Eto, saznao sam.

»Ne mislite valjda da ju je on napao?« upitao sam sumnjičavo.

»Netko jest!« odsjekao je. Bijes ga je ubrzo minuo. »Mislim, ne kažem da je bio Bruce.

Samo... bilo bi mi draže da se zasad drži podalje od nje.«

Osmjehnuo se s nelagodom.

»Idemo se vratiti. Već će pomisliti da nešto smišljamo.«

Pridružili smo se ostalima u kuhinji. Fraser je čekao s blokom, a Brody se, blago namršten, zagledao u šalicu čaja što se hladio. Stari detektiv bio je neobično tih otkad smo se vratili u kuću - očito je Fraseru prepustio većinu pitanja.

Strachan je sjeo pokraj Grace i držao je za ruku dok sam završavao s njezinim ozljedama.

Nijedna nije bila teža - većinom ogrebotine i porezotine. Najgora je bila potamnijela masnica na licu, ondje gdje je zadobila udarac. Nalazila se na desnom obrazu što je značilo da je onaj tko ju je udario vjerojatno ljevak.

Isto kao i Duncanov ubojica.

Počeo sam napuklu kožu čistiti antiseptikom, a ona je Fraseru govorila čega se sjeća.

»Nedugo prije toga vratila sam se iz škole. Baš sam si skuhalo kavu.« Ruka u kojoj je držala čašu konjaka s vodom što sam joj ga dao umjesto bilo kakvog sedativa malo je drhtala. I u glasu joj se čuo drhtaj, no po svemu sudeći činilo se da se dobro nosi s tim užasom.

»Kad je to bilo?« upitao je Fraser, sitničavo sve zapisujući.

»Ne znam... oko dva, pola tri, bar tako mislim. Bruce je odlučio zatvoriti školu zbog nestanka struje. Grijanje je radilo, ali nismo imali svjetlo.« Prekinula je i obratila se suprugu:

»Michael, stvarno moramo razmisliti o nabavci generatora za školu, znaš.«

»Znam, hoćemo.«

Strachan se nasmiješio, ali je i dalje izgledao strašno. Činilo se da sebe krivi za to što se zbilo - zato što nije bio uz nju kad ga je trebala.

Grace je otpila malo konjaka i zadrhtala. »Oscar je lajao na kuhinjskim vratima. Nije se htio smiriti i čim sam otvorila, odjurio je prema uvali. Nisam htjela da po ovom vremenu odjuri na mol, pa sam pošla za njim. Kad sam sišla, našla sam ga kako bjesomučno laje na jahtu; tada sam primijetila da je otvoren kapak kokpita. No čak mi se ni tad to nije činilo čudnim. Ionako nikad nije zaključan, pa sam mislila da ga je Michael sigurno zaboravio zatvoriti. Pozvala sam ga kad sam krenula u kokpit, ali nije bilo svjetla i nije se ništa vidjelo. Tada... tada me nešto udarilo.«

Oklijevala je; ruka joj se podigla do ozljede na desnom obrazu.

»Ako ne želiš, ne moraš govoriti o tome«, rekao joj je Strachan.

»Dobro sam. Stvarno.« Grace mu se na trenutak nasmiješila. Djelovala je uzdrmano, no kad je nastavila, iz nje je zračila odlučnost. »Otada mi je sve malo mutno. Shvatila sam da ležim na podu i da su mi ruke vezane iza leđa. Imala sam nešto preko glave. Mislila sam da ću se ugušiti. Ta vreća, što god to bilo, smrdjela je po ribi i ulju, a u ustima sam imala nekakvu odvratnu krpetinu. Na nogama sam osjećala hladnoću i shvatila da nemam traperice. Pokušala sam vikati, udariti, nisam mogla. Onda sam osjetila... osjetila sam da mi netko svlači gaćice...«

Umuknula je; nije se više mogla suzdržavati.

»Jednostavno ne mogu vjerovati da je to sigurno netko poznat! Zašto bi itko učinio takvo što?«

Strachan se bijesno okrenuo Fraseru. »Za ime Isusovo, zar ne shvaćate da je uznemirujete?«

»Stvarno je u redu, dobro je. Bolje da završim.« Grace je otrla oči. »Ionako je to gotovo sve.

Nakon toga mislim da sam izgubila svijest. Zatim ste vi stigli.«

»Niste silovani?« upitao je neobzirno Fraser.

Hladno ga je pogledala. »Nisam. Toliko se ipak sjećam.«

»Bogu hvala«, strastveno je rekao Strachan. »To smeće nas je sigurno čulo kako te dozivamo pa je pobjegao.«

Fraser je marljivo bilježio. »Sjećate li se još čega? Bilo što o napadaču?«

Grace je malo razmišljala i onda odmahнула glavom. »Iskreno rečeno, ne.«

»Je li bio visok, nizak? Je li imao neki karakterističan miris? Losion poslije brijanja, nešto slično?«

»Žao mi je, ali jedino što sam mirisala bile su trule ribe i ulje iz vreće.«

Očistio sam ogrebotinu na Graceinom obrazu. »Postoji li još koji put iz uvale?« upitao sam.

»Osim morskoga, to mislite?« Strachan je slegnuo ramenima. »Ako se popnete preko hridi u podnožju litice, nađete se na škriljčanoj plaži koja vodi napola puta do sela. Pri kraju plaže počinje staza koja vodi do vrha litice. Malo neugodna po ovom vremenu, ali ne i neprolazna.«

To je objasnilo kako je napadaču uspjelo neprimjetno pobjeći. No, posve je moguće da se jednostavno negdje sakrio i pričekao da se vratimo u kuću. Bilo nam je važnije uvjeriti se da je Grace dobro, nego tražiti onoga tko ju je napao.

Fraser nakon toga gotovo da i nije imao pitanja. Upitao sam se hoće li Brody štogod upitati, ali je stari detektiv ostao šutljiv, čak i dok se Grace s nama opraštala. Strachan joj je želio pripremiti kupku, no za to nije htjela ni čuti.

»Nisam invalid.« U osmijehu joj se vidio tračak iscrpljenosti. »Ti ostani s našim gostima.«

Prišla mi je i poljubila me u obraz; mošus iz parfema nadjačao je čak i vonj antiseptika.

»Hvala ti, Davide.«

»Drago mi je što sam pomogao.«

Dok je izlazila, Strachan ju je promatrao očima obrubljenima tamnim podočnjacima; u pogledu mu se čitao strah.

»Bit će dobro«, rekao sam mu.

Kimnuo je, očito neuvjeren. »Isuse, kakav dan«, promrmljao je i dlanom prešao preko lica. Brody se prvi put oglasio otkako smo Grace doveli u kuću. »Sad mi ponovno recite što se dogodilo.«

Strachan je ostao zapanjen. »Već sam vam rekao; došao sam doma i nije je bilo tu.«

»A gdje ste vi, točno, bili?«

U glasu mu se nije čula optužba, no nije bilo gotovo nikakve sumnje zašto to pita. Strachan ga je promatrao sve gnjevnije.

»Otišao sam se prošetati. Ako baš morate znati, gore do mogila. Kući sam se vratio nakon što sam Davida sreo kod kućice; bio sam još uznemiren zbog onoga što se dogodilo mladom policajcu. Grace je bila u školi, pa sam ostavio auto i ponovno izišao.«

»U planinu.«

»Da, u planinu«, ponovio je Strachan, jedva susprežući bijes. »Slobodno mi vjerujte, Boga mi moga, da žalim što sam otišao! Andrew, ako je to sve, hvala na pomoći, ali mislim da je vrijeme da odete.«

U kuhinji se spremala oluja. Brody je i mene iznenadio. Iako se pretjerano nisu ljubili, nije imao razloga iznijeti pretpostavku da je Strachan možda sam napao suprugu.

Ustajući, prekinuo sam napetu tišinu: »Možda bismo svi trebali poći.«

Strachan je i dalje izgledao gnjevno - na obrazima su mu izbile rumene mrlje. »Da, naravno.« Ipak, oklijevao je. »Istini za volju... Davide, bilo bi mi drago kad biste mogli ostati još malo. Samo da provjerite je li Grace dobro.«

Očekivao sam da želi biti nasamo sa suprugom. Pogledao sam Brodyja. Kimnuo mi je, gotovo neprimjetno.

»U selu ionako nemate nikakva posla. Možemo se poslije naći i porazgovarati kod mene doma.«

Ostao sam u kuhinji dok je Strachan ispraćao njih dvojicu. Zatvorila su se ulazna vrata. Kad se vratio, djelovao je nemirno. Gotovo kao da ga nešto muči. Ipak, znao sam da je današnji dan i njemu bio traumatičan.

Možda je samo htio da ga netko uvjeri kako će Grace biti dobro i da nije kriv za to što se zbilo. A možda je samo želio društvo.

»Hvala vam što ste ostali. Samo kojih sat vremena, dok Grace ne pode spavati; onda ću vas odbaciti do hotela.«

»Hoće li biti dobro ako ostane sama?« upitao sam.

To mu, čini se, nije palo na pamet. »Pa... ovaj, vi možete ovdje prenoćiti. Ili uzmite moj auto. Ima automatski mjenjač, pa ga možete voziti jednom rukom.«

Na Runi sam već doživio jednu prometnu nesreću, tako da mi se prilika da vozim povezane ruke nije pretjerano dopala. No, o tom, po tom.

»Oprostite, totalno sam neuljudan«, nastavio je Strachan. »Jeste li za piće? Imam bocu dvadeset godina starog viskija koja samo čeka priliku da se otvori.«

»Nemojte zbog mene.«

Nasmijao se. »To je najmanje što mogu. Dođite, idemo u dnevnu sobu.«

Poveo me preko hodnika u veliki salon. I ta je prostorija otkrivala onaj isti suzdržani ukus kao i ostatak kuće. Dvije crne kožne sofe stajale su nasuprot jedna drugoj, između njih niski stol s pločom od mutnog stakla i parket prekriven debelim sagovima. Iznad kamina stajala je još jedna Graceina apstraktna slika, s obje strane od poda do stropa uokvirena policama za knjige. Uz jedan zid stajala je staklena vitrina s kremenim oruđem i vršcima strelica, a bilo je tu još arheoloških nalaza - komadići stare keramike, klesarije u kamenu - strateški smješteni po sobi tako da ih blago osvjetljavaju skrivene svjetiljke.

Razgledavao sam police s knjigama dok je Strachan otvarao crno lakirani kabinet s pićem. Među njima bilo je nekoliko biografija istraživača poput Livingstonea i Burtona, no većinom bili su to stručni radovi iz arheologije i antropologije. Primijetio sam da ih ima nekoliko na temu primitivnih pogrebnih običaja. Izvukao sam jednu - *Iščezli glasovi, iščezli životi* - i počeo prelistavati.

»Zanimljivo je poglavlje o tibetanskim nebeskim sprovodima«, rekao je Strachan. »Običavali su mrtve nositi visoko na planine i davati ih kao hranu pticama. Vjerovali su da one odnose duše u nebo.«

Na stol je spustio bocu viskija i dvije teške čaše, zatim se smjestio na jednu kožnatu sofu.

»Mislio sam da ne pijete«, rekao sam, spremio knjigu i uputio se do druge sofe.

»I ne pijem. No, sad sam nekako sklon pogaziti pravila.« Natočio je viski i pružio mi čašu.

»Sldinte.«

Viski je imao aromu treseta, ali je bio mek. Strachan je otpio i zakašljao se.

»Isuse! Vrijedi li što?« upitao je suznih očiju.

»Jako dobar.«

»Onda u redu.«

Ponovno je otpio.

»I vama bi dobro došlo malo počinka«, rekao sam mu. »Danas ste i vi prošli svoje.«

»Preživjet ću.«

Riječi mu nisu uspijevale prikriti iscrpljenost. Spustio je glavu na naslon sofe i gotovo praznu čašu položio na prsa.

»Otac mi je običavao govoriti da se najviše treba čuvati onoga što se najmanje očekuje.«

Sjetno se osmjehnuo. »Sad znam što je mislio reći. Čovjek konačno pomisli da vlada vlastitim životom i onda — bum! Razvali ga nešto potpuno neočekivano.«

»Takav je život. Ne možete se sklanjati pred svime.«

»Ne. Vjerojatno ne.« Zamišljeno se zagledao u čašu. Nešto mi je govorilo da se sprema otkriti pravi razlog zašto me zamolio da ostanem. »Taj napad... mislite li da će se Grace

oporaviti? Ne mislim fizički. Mislite li da bi moglo biti kakvih... ne znam reći. Psihičkih trauma?»

Pomno sam birao riječi. »Nisam psiholog. No, usudio bih se reći da se prilično dobro drži. Čini mi se podosta otpornom.«

I dalje je izgledao zabrinuto. »Nadam se da ste u pravu. Samo... Znae, prije nekoliko godina Grace je imala slom. Bila je trudna i onda je pobacila. Stanje se zakompliciralo. Liječnici su joj rekli da neće moći imati djecu. To ju je teško pogodilo.«

»Zao mi je.« Sjetio sam se tuge na njezinu licu kada je neki dan govorila o djeci. I o tome koliko voli raditi u školi. *Jadna Grace*. I jadni Strachan, pomislio sam. Zavidio sam im na njihovu odnosu, zaboravivši da tragedija ne poštuje ni bogatstvo ni sjaj. »Jeste li ikad razmišljali o usvajanju?»

Strachan je brzo odmahnuo glavom i otpio još gutljaj viskija. »Ne bi bilo dobro. Mislim, sve je to u redu, stvarno. Ona se slaže. No zato smo napustili Južnu Afriku i toliko putovali. Htjeli smo novi početak. I zato smo se skrasili ovdje. Runa nam se učinila kao neka vrsta... pribježišta. Mjesto gdje možemo podići most i osjećati se sigurno. A sad ovo.«

»Mali otok. Tko god da je, neće uteći.«

»Možda neće. No Runa nikad neće biti ista. Brinem se kako će to djelovati na Grace.«

Malo je petljao jezikom – iscrpljenost i šok pojačavali su djelovanje alkohola. Iskapio je čašu i posegnuo za bocom. »Još jednu?»

»Ne, hvala.«

Pomislio sam da bi mi bilo vrijeme da odem. On bi trebao biti sa suprugom, a ne se ovdje opijati i klepetati sa mnom. Vožnja jednom rukom bit će mi dovoljno naporna i bez dva viskija u želucu.

Odgovora me spasio netko tko je počeo lupati po ulaznim vratima. Strachan se namrštió i spustio bocu.

»Koji je to vrag? Ako je to opet onaj idiot Cameron...« Ustao je i zaljuljao se. »E, sad sam se sjetio zašto ne pijem.«

»Da ja odem pogledati?» ponudio sam se.

»Ne, ja ću.«

No nije se bunio kada sam za njim pošao u predvorje. Posljednjih nekoliko sati uzdrimalo je sve. Stao sam iza njega dok je otvarao vrata i tada sam po crvenom kaputu prepoznao Maggie Cassidy; opuštajući se shvatio sam koliko sam i sam bio napet.

Strachanu nije bilo drago što je vidi. »Sto hoćete?» upitao je, ne pozivajući je da ude.

Kiša je prodirala kroz otvorena vrata na kojima je stajala Maggie. Njezino vilenjačko lice izgledalo je sićušno pod kapuljačom prevelikog kaputa. Pogledala me skoro bojažljivo i onda se obratila Strachanu.

»Oprostite što smetam, ali čula sam što se dogodilo. Samo sam došla pitati kako vam je žena.«

»Nemamo nikakve izjave, ako ste došli po to.«

Iskreno je odmahnuo glavom. »Ne... donijela sam ovo.« Podigla je krpom prekrivenu posudu. »Pileća juha. Bakin specijalitet.«

Strachan to očito nije očekivao. »Ovaj... pa, hvala vam.«

Maggie mu se stidljivo nasmiješila i pružila mu juhu. To me podsjetilo kako se osmjehnula Duncanu samo trenutak prije nego što mu je prodala fintu s bacanjem torbe - u času sam shvatio što se sprema. Zaustio sam da ga upozorim, no kad je Strachan primio posudu, ona im je kliznula iz ruku. Juha i polomljena keramika rasprsnuli su se posvuda po podu.

»O, Bože, stvarno mi je žao...« promucala je Maggie. Dok je po džepu tražila rupčić, izbjegavala me pogledati. Blijede mrlje juhe poprskale su njezin žarkocrveni kaput, baš kao i Strachanovu odjeću.

»Pustite, nije važno«, nervozno je rekao.

»Ne, molim vas, počistit ću...«

Lice joj je bilo gotovo iste boje kao i kaput, no nisam bio siguran je li to zbog svega što se zbilo, ili zato što je bila svjesna da je promatram. Strachan ju je bijesno zgrabio za zapešća kad mu je nespretno počela tapkati po prsima košulje.

»Michaele? Čula sam nekakav lom.«

Grace je silazila, umotana u debeli, bijeli ogrtač od frotira. Kosu je skupila u labavu pundu; vrhovi su joj još bili vlažni.

Odlučno odgurnuvši Maggiene ruke, Strachan je otkoračio od nje. »Draga, sve je u redu.«

Ironično je rukom mahnuo na nered. »Gospođica Cassidy baš ti je donijela malo juhe.«

Grace se podrugljivo osmjehnula. »To vidim. Onda je nemojte držati vani.«

»Zapravo je na odlasku.«

»Ne budali, nije, nakon što je prešla sav taj put.«

Strachan se oklijevajući odmaknuo i propustio Maggie. Pozdravila me tek nakon što je za njom zatvorio vrata.

»Zdravo, doktore Hunteru«, rekla je i podarila mi smišljeno nevin pogled prije nego što se obratila Grace. »Gospodo Strachan, iskreno mi je žao. Nisam željela smetati.«

»Nije to ništa. Uđite u kuhinju, ja ću potražiti krpu za pod. Michaele, dragi, zašto joj ne pomogneš s kaputom? U ostavi je spužva za brisanje.«

»Dajte bar da obrišem pod...« pobunila se Maggie. Priznajem, bila je uvjerljiva.

»Glupost; Michael to radi savršeno dobro. I neće imati ništa protiv, nije li tako, Michaele?«

»Ne«, hladno je odvratio Strachan.

Maggie se izvukla iz kaputa i pružila mu ga. Bez te hrge na sebi izgledala je još sitnije nego prije, ali kao da je cijeli prostor ispunjavala energijom većom od sebe same.

Izbjegavala me pogledati dok smo išli prema kuhinji. Grace je vodom napunila čajnik.

»Stvarno mi je neugodno«, rekla joj je Maggie. »Osobito u ovom trenutku. Doživjeti takav napad... sigurno vam je bilo strašno.«

Taj sam se put umiješao: »Grace, stvarno biste se trebali odmarati. Maggie i ja možemo preživjeti sami tih nekoliko minuta. Je li tako, Maggie?«

Maggie me prostrijelila pogledom. »Pa...«

»Zapravo, osjećam se malo iscijeđeno«, rekla je Grace. Bila je blijeda. Onda se osmjehnula, pomalo nemoćno. »Davide, ako vam stvarno nije muka praviti društvo Maggie, idem pogledati što radi Michael i mislim da ću poslije ravno u krevet.«

Rekao sam da mi nije nimalo muka. Maggie ju je promatrala kako odlazi i onda je spustila ramena.

»Sranje. Vidite što ste učinili.«

Umjesto odgovora prišao sam sudoperu i otrgnuo papirnatu salvetu. »Imate juhe na trapericama«, rekao sam, pružajući joj papir. Promatrao sam je kako bijesno briše hlače. »Ne preziva li vam se baka možda Campbell?«

»Campbell? Ne, preziva se Cassidy, isto kao i...«

Umuknula je kad joj je svanulo.

»Dok sam studirao, doslovno sam živio na njima«, rekao sam. »I najviše sam volio pileću krem-juhu. Taj se miris nikad ne zaboravlja.«

»Pa što, eto, nije je skuhalo baka. I? Važna je pažnja.«

Nije se trudila poricati, no prije nego što smo dospjeli išta reći, začuli smo Gracein vrisak. Pojurio sam i zatekao Strachana kako zuri u otvorena ulazna vrata, dok je Grace stajala u hodniku i grlila samu sebe.

»Sve u redu, Davide. Lažna uzbuna«, rekao je zatvarajući vrata.

Grace je otrla oči i nesigurno se nasmiješila. »Oprostite. Plaši me vlastita sjena.«

»Mogu li kako pomoći?« upitao sam.

Strachan je prišao supruzi i zagrlio je. »Ne. Dođem za minutu.«

»Zapravo, mi smo baš na odlasku«, rekao sam. »Maggie se ponudila da će me odvesti do hotela. Nije li tako, Maggie?«

Novinarka se uspjela usiljeno nasmiješiti. »Jest. Pretvorila sam se u dežurni taksi.«

Šutjeli smo dok je Strachan ženi pomagao da se usigne na kat, zatim se vratio i iz ostave donio Maggien kaput. Ondje gdje je brisao juhu s njega, ostale su tamnocrvene mrlje.

»Hvala«, tiho je rekla Maggie. Pogledala je pod, gdje su krhotine razbijene posude ležale među lokvama juhe. »Oprostite zbog svinjca. I stvarno mi je drago što vam je supruga dobro.«

Strachan joj je hladno kimnuo. Rekao sam mu da ću svratiti sutra i pogledati Grace; zatim sam Maggie izveo van. Noć je već pala kad smo žurili prema Miniju, naginjući se u vjetar dok nam je kiša u plahtama udarala u lica. U autu je još bilo toplo - prekasno sam se sjetio da me upozorila na neispravno grijanje. No, to mi je bila najmanja briga - bučno sam zalupio vratima i bijesno se okrenuo prema njoj.

»Dakle, hoćete li mi reći kog ste vruga mislili ondje izvoditi?« Maggie se nespretno izvukla iz kaputa i bacila ga na stražnje sjedalo. »Ništa! Rekla sam vam, samo sam došla...«

»Maggie, znam zašto ste došli. Za ime Isusovo, netko je napao Grace. Mogla je poginuti, a vi izvodite vaše finte! Samo zato da vam ime iziđe na naslovnoj strani?«

Maggie je bila na rubu suza kad je grubo ubacila auto u brzinu i povezla prema cesti.

»Dobro, jesam, krava sam! Ali ne mogu samo sjediti kod bake i praviti se da se ništa ne događa. Što god da se zbiva, takva priča meni je životno važna! Htjela sam samo nekoliko riječi od njih.« »Vama je to sve? Vama je to samo prilika za karijeru?« »Ne, nije! Rodila sam se ovdje, znam ovdašnje ljude!« Prkosno je podigla bradu. »Jesam vas pustila jutros na miru kad ste me tražili? Mogla sam ići za vama, nisam. Priznajte mi bar to.«

Njezino sitno lice bilo je ukočeno i napeto. I dalje mi se nije sviđalo što radi, no činilo mi se da ima iskrenu potrebu da joj vjerujem. Štoviše, bila je u pravu - jutros je održala riječ. Dok sam razmišljao što ću, vjetar je zatresao Mini. Da joj mogu vjerovati... *Što ti kaže nos?* Jednako tako, nadao sam se da mogu vjerovati njemu. »Maggie, ovo je u najstrožem povjerenju. I apsolutno neslužbeno, jasno? Na kocki su ljudski životi.«

Kimnula je, iskreno. »Da, naravno. Znam da nisam smjela doći vidjeti Grace...«

»Nije riječ samo o Grace...« Zastao sam, i dalje neodlučan. No, istina će ionako ubrzo izići na vidjelo. Bolje joj reći nego da sama njuška uokolo. I zbog nje sama nastrada — ili nekog drugog uvali u nevolje. »Duncan, onaj mladi policajac, ubijen je sinoć.« Dlanom je prekrila usta. »O, Bože!« Potresena, zurila je kroz vjetrobran. »Ne mogu vjerovati. Mislim, bio je... dobro, kakva su to sranja? Za Boga miloga, pa ovo je *Runa* \ Ovdje se ne zbivaju takve stvari!«

»Očito se zbivaju. I upravo zato morate prestati izvoditi ovakve gluposti. Ubijeno je već dvoje ljudi. Danas popodne moglo je biti troje. Maggie, tko god da to radi, taj se ne igra.«

Kimnula je, pokajnički. »Zna li još tko? Mislim, za Duncana?«

»Još ne. Kinross i još neki njuše da se nešto zbiva. Ili Brody ili Fraser ubrzo će morati reći ljudima. No dok to ne učine, cijenio bih kad biste to zadržali u tajnosti.«

»Obećavam, neću ništa reći.«

Povjerovao sam joj. Kao prvo, nije se mogla javiti redakciji, ali, kao drugo, izgledala je potpuno zapanjeno. Sok je nije napustio čak ni kada su farovi osvijetlili neku pojavu uz rub ceste pred nama. Isprva se nije dobro vidjela zbog starih, škripavih brisača, a onda se pretvorila u ljudski lik koji je čučao u fosforescentnoj žutoj kabanici.

»Čini se da je Bruce imao nezgodu«, rekla je Maggie.

Budući da je usporila, jasno sam vidio Camerona, blijeda lica u svjetlu farova, kako popravlja lanac terenskog bicikla. Žuta tkanina kabanice bila je umrljana blatom.

»Nemojte mi reći da po ovom vremenu vozi bicikl«, rekao sam, shvativši da je tek na povratku iz Strachanove kuće.

»Jest. Susrela sam ga kad sam išla onamo. Ponosi se da je u prirodi po svakom vremenu. Prokleti *amadan*.«

Nije mi trebalo znanje gelskog da bih prepoznao uvredu. Kad smo se zaustavili pred njim, Cameron je zaštitio oči od svjetla farova; u ruci je držao ključ. Maggie je spustila prozor i nagnula se van; zgrčila je lice pred udarima kiše.

»Bruce, treba te povesti?« doviknula je.

Žuta kabanica vitlala se na vjetru oko njega, poput živog bića lijepila se uz njegovo koščato tijelo, prijeteći da će ga baciti iz ravnoteže. Nikakvo čudo što je sjašio s bicikla, pomislio sam. Izgledao je promrzao i mokar, no kad me spazio u autu, lice mu se ukočilo.

»Snaći ću se.«

»Kako ti drago«, promrmljala je Maggie. Podigla je prozor i odvezla se. »Isusa ti, taj mi stvarno ide na živce. Sav se ušpičio neki dan kad sam mu predložila da pišem o njemu. Čisto ljudski interes zato što je istodobno i učitelj i bolničar, ali se ponašao kao da sam smeće što sam mu to predložila. Ne bi mi ni to smetalo, samo ne može skrenuti pogled s mojih sisa. Jebežljiva jarčina.«

Osjećaji koje je Cameron gajio za Grace Strachan očito ga nisu sprječavali da zagleda druge žene, pomislio sam. I tada shvatio još nešto – nešto što me pogodilo toliko snažno da sam zamalo ostao bez daha.

Ključ je držao lijevom rukom.

Okrenuo sam se da pogledam kroz stražnji prozor. No kiša i tama već su ga progutale.

20.

»CAMERON JE TOTALNO smeće. Ali mislim da nije ubojica«, rekao je Brody, stavio kotlić na plamenik i upalio plin.

Sjedili smo u njegovoj kuhinji, za savršeno čistim stolom; pripravljač je čaj. Maggie me odvezla do hotela, ali sam se ondje zadržao tek koliko mi je bilo potrebno da pokupim Fräsera. Range Rover stajao je pred hotelom; očekivao sam da ću ga zateći u baru. No, bio je u sobi, a kad sam pokucao, začuo sam da glasno ispuhuje nos prije nego što je prišao vratima. Kad je otvorio, u sobi je bio mrak, a lice mu je bilo podbuhlo i crveno. Ali i dalje se ponašao otresito, osobito nakon što sam mu rekao da moramo razgovarati s Brodyjem.

»Ne kažem da jest«, rekao sam, dok je stari detektiv gasio šibicu kojom je potpalio plin. »Ali je ključ držao lijevom rukom. Znamo da je Duncanov ubojica ljevak. Grace je zadobila udarac po desnom obrazu - što navodi na isti zaključak po pitanju njezinog napadača.« Fräser je prezirno šmrcnuo. »Kako možete biti sigurni da Strachanova žena nije udarena nadlanicom?«

»Ne mogu«, priznao sam. »Istini za volju, sasvim je moguće da su napadači dva različita čovjeka. Samo, Duncan je udaren dovoljno snažno da udarac načini rupu u lubanji i ostavi trag udarnih fraktura sve do polovice kalote. Bekend nema toliku snagu.«

Fräser je objesio usta tako da su mu vršci brkova dodirivali krajeve brade. »Cameron je pizdek, to svakako. No ne mogu zamisliti da takav slabić savlada Duncana.«

»Duncan je udaren s leda. Nije se mogao braniti«, podsjetio sam ga. »Otprije znamo da je Cameron zagrijan za Grace, štoviše, savršeno se uklapa u teoriju ucjene. Budući da je učitelj, sumnjam da bi želio da se sazna kako je bio s prostitutkom. Ako mu je Janice Donaldson zaprijetila da će razglasiti, možda ju je ubio da sačuva tajnu.«

Brody je u čajnik ubacio filter-vrećice. »Moguće. Pretpostavljajući da imate pravo, kako je od škole do jahte stigao da na vrijeme napadne Grace?«

»Koliko znamo, mogao je otići i prije nje. Možda se biciklom dovezao stazom uz obalu, onom o kojoj nam je govorio Strachan. Po ovom vremenu bilo bi to malo čupavo, no možda je u očaju odlučio riskirati.«

Kotlić je otužno zazviždao kad je kroz ventil prokuljala para. Brody je ugasio plamenik i kipuću vodu prelio u čajnik. Desnom rukom, primijetio sam.

To me počelo opsjedati.

Na stol je stavio čajnik i tri šalice. »Moguće. No, zaboravimo načas Camerona i pogledajmo čime još raspolažemo«, rekao je, spustio čajnik na podložak, a pred nas stavio manje podloške od pluta, za šalice. »Dakle, pronađeno je tijelo ubijene prostitutke, spaljeno gotovo do kraja. Tko god da ju je ubio, očito nije mario hoće li je itko pronaći - sve dok se nije pročulo da se slučaj tretira kao istraga ubojstva.«

Govoreći, nije gledao Fräsera; doduše, nije ni morao.

»Ubojicu obuzme panika i odluči taj put dokraja uništiti ostatke, kao i sve moguće preostale dokaze. Tom prilikom ubije policajca, a zamalo i forenzičkog stručnjaka.« Malo je promućkao čajnik, spustio poklopac i upitno nas pogledao. »Ima li primjedbi?«

»To smeće očito uzbuđuje vatru«, rekao je Fräser. »Tip je piroman ili kako se to već zove.« Nisam bio toliko siguran. »Je li na otoku zabilježeno još slučajeva paleža ili požara?« upitao sam Brodyja.

»Koliko znam, nije. Nije ih bilo otkako sam se doselio na otok.«

»U tom slučaju, zašto sad? Nisam neki psiholog, ali ljudi ne postaju piromani preko noći.«

»Možda je to samo način da prikrije tragove«, rekao je Fräser.

»Tada se vraćamo na pitanje zašto je tijelo Janice Donaldson ostavljeno u kućici, umjesto da je zakopano ili bačeno s litice. Bilo bi vjerojatnije da ga nikad ne bismo pronašli. Nešto nam promiče«, nisam se predavao.

»Ili je samo nepotrebno komplicirao«, uzvratio je Fräser pomalo svadljivo.

Brody je pomalo zamišljen točio čaj. »Vratimo se na napad na Grace. Čini mi se da je riječ o iskorištenoj prilici. Da je naišla na nekoga dok je taj uništavao komunikacijske sustave na jahti. Dakle, tko god bio, riječ je o osobi koja zna da se ne možemo koristiti policijskim uređajima.«

»Dakle, Cameron otpada«, rekao je Fräser, trpajući šećer u čaj. »Od nas mu nitko nije rekao. Ako me već pitate, sigurno je netko iz brodogradilišta.

Kinross ili neki od njegovih bradatih seronja. Svi su znali da nam uređaji ne rade. Jedan od njih mogao je odjuriti do jahte dok smo bili na brodu. Prije nego što smo im zasmetali, imali su upravo dovoljno vremena da porazbijaju aparate i srede Strachanovu ženu.«

Spustio je vlažnu žlicu na stol. Bez riječi, Brody ju je podigao i odnio u sudoper, a onda donio krpu i obrisao mrlju od čaja.

»Moguće«, rekao je i sjeo. »Samo, ne možemo tek tako pretpostaviti da je bio itko od njih. Ne znamo komu su još sve rekli. I nemojmo zaboraviti da je tu još netko tko je znao da se želimo poslužiti radiom na jahti.«

Znao sam što se sprema. »Mislite na Strachana?«

Kimnuo je. »Razgovarali ste o tome s njim kad je naišao do kućice. Budući da nije glup, vjerojatno je zbrojio dva i dva.«

Iako sam cijenio Brodyjev instinkt, počeo sam pomišljati da vlastitoj netrpeljivosti dopušta da mu zamagli prosudbu kad god je u pitanju bio Strachan. Vidio sam kako je reagirao shvativši da je Duncan mrtav. Iako je mogao hiniti šok, mislim da nitko nije sposoban povraćati po volji - bez obzira koliko dobar glumac bio.

Fräser je očito dijelio moje sumnje. »Nema šanse. Svi smo vidjeli u kakvom je bio stanju. Tip se raspadao. Uostalom, za koga bi vruga napao vlastitu ženu i onda otrčao po pomoć? Nema smisla.«

»Ima smisla, ako želi sa sebe skrenuti sumnje«, rekao je blago Brody. Zatim je slegnuo ramenima. »No, možda ste u pravu. Koliko znamo, moguće da je riječ o nekoj posve drugoj osobi koja je uređaje na jahti uništila za svaki slučaj. U ovom trenutku, mislim da ne možemo nikoga isključiti.«

Shvatio sam da ima pravo. Duncan je poginuo samo zato što smo previše toga uzeli zdravo za gotovo.

»I dalje ne shvaćam što je postigao uništivši radio na jahti«, rekao sam. »Čak i kad bismo uspjeli stupiti u vezu s kopnom, nitko ne može doći sve dok se vrijeme ne smiri. Dakle, kakvog to ima smisla?«

Brody je otpio gutljaj čaja i pažljivo šalicu spustio na podložak. »Možda da dobije na vremenu. Na kopnu se to i dalje smatra mjesec dana starim ubojstvom. Slučaj je važan, ali nije pitanje života i smrti. Čak i činjenica što ih ne možemo dobiti pretjerano ih ne zabrinjava, budući da znaju da su telefonske i radioveze u prekidu. Da znaju da je ubijen policajac, imali bi helikopter spreman da poleti čim to dopusti vrijeme. No kako stvari stoje, pričekat će da se vrijeme smiri prije nego što pokrenu mašineriju. Dakle, sve dok nemamo načina da uspostavimo vezu, ubojica ima otvorenu mogućnost nestati s otoka prije nego što itko počne potragu za njim.«

»Nestati, kamo? Čak i da krene brodicom, nalazimo se usred ničega.«

Brody se osmjehnuo. »Nemojte se zavaravati. U blizini je sto pedeset milja otoka i obalne crte gdje čovjek lako može nestati. Zatim, tu je i britansko kopno, Norveška, Farski otoci i Island - sve unutar razumne razdaljine.«

»Dakle, mislite da se ubojica sprema pobjeći?«

Prišao mu je pas i položio glavu na koljeno. Brody ga je nježno pomilovao. »Rekao bih da je moguće. Svjestan je da ovdje ne može ostati.«

»I što ćemo?« upitao je Fraser.

Brody je slegnuo ramenima. »Čuvati leđa. I nadati se da će se vrijeme smiriti.«

Poražavajuća misao.

Nedugo zatim nas trojica uputili smo se Range Roverom do hotela. Od jutros nismo jeli, i usprkos tomu što nitko od nas nije imao osobitog teka, jesti se moralo. Kiša je posustala, no vjetar nije nimalo oslabio dok smo se preko luke vraćali do sela. Otok je i dalje bio bez struje te su neosvijetljene ulice izgledale sablasno puste pod automobilskim farovima dok smo se strmo uspinjali prema hotelu.

Tek kad smo izišli iz auta, do nas je iznutra doprla galama. Brody se namrštio - podigao je bradu kao da njuši.

»Nešto se kuha.«

Maleni bar bio je pretrpan; ljudi su se nagurali i u hodniku oko ulaza. Glave su se okrenule prema nama, a razgovor je naglo zamro dok se širio glas o našem dolasku.

»Što sad?« promrmljao je Fraser.

Ljudi pred vratima malo su se uskomešali, kao da reagiraju na neki pokret unutar bara. Trenutak poslije na vratima se pojavio Kinross za kojim se vukla divovska Guthriejeva pojava.

Kinross je Frasea i mene počastio ledenim pogledom prije nego što se usredotočio na Brodyja.

»Željeli bismo saznati neke stvari.«

S obzirom na sve što se zbilo, zaboravio sam Brodyjevo obećanje da će objasniti što se događa. Fraser se počeo kostriješiti; agresivno je podigao ramena, ali ga je Brody zaustavio.

»Jest, reklo bi se da je tako. Samo nam dajte par minuta, u redu?«

Isprva se činilo da se Kinross sprema usprotiviti. Onda je kratko kimnuo. »Točno toliko – jedan par.«

On i Guthrie vratili su se u bar. Fraser se okrenuo Brodyju i gnjevno mu prstom upro u prsa.

»Prokleti bili, niste vi više nikakav inspektor! Već sam vam rekao da im nemate pravo ništa govoriti!«

Brody je obuzdavao glas. »Imaju pravo znati.«

Fraseru se lice zajapurilo. Sok uzrokovan Duncanovom smrću — možda i osjećaj krivnje - gomilali su se cijeli dan. Sad je tražio neki ventil.

»Ubijen je policajac! Što se mene tiče, na ovom otoku nitko nema *pravo* ni na što!«

»Imamo već dvoje mrtvih. Želite riskirati još koje ubojstvo samo zato što ih niste upozorili?«

»U pravu je«, javio sam se. Već sam se našao u situaciji kad policija nije objavila informacije, zbog čega je umrlo nekoliko ljudi. »Morate im reći s čim imamo posla. Ako to ne učinite, stavljate nove živote na kocku.«

Fraser je izgledao kao da smo ga stjerali u kut, ali je odbijao popustiti. »O tome nema rasprave! Nikomu neću reći ni riječ bez propisnih naredbi - isto tako neće niti tko drugi!«

»Neće?« Brodyju je na čeljusti titrao mišić, jedini znak bilo kakve emocije. »Vidite, to je prednost mirovine. Čovjek se ne mora petljati s propisima.«

Kad je krenuo prema baru, Fraser ga je zgrabio za ruku. »Nećete ući onamo!«

»Sto ćete? Uhititi me?«

Prezrivo je promatrao narednika. Fraser je prvo oborio pogled, zatim mu je pustio ruku.

»Neću imati nikakve veze s tim«, promrmljao je.

»Onda nemajte«, odvratio je Brody i produžio dalje.

Pošao sam s njim, ostavljajući Fräsera da stoji u hodniku. Morali smo se probiti kroz gužvu.

Ljudi su se gurali dok smo prolazili - prigušeni razgovori prešli su u mrtvačku tišinu.

Prostorija je bila mala, premala za tolik broj ljudi. Ellen je stajala za šankom, izgledala je kao da joj je neugodno. Spazio sam Camerona koji se uredio i osamljen stajao u kutu. Očito je stigao na vrijeme nakon nezgode s biciklom, no nije me pogledao nimalo srdačnije nego prije. Ondje se zatekla i Maggie; s njom su u skupini bili i Kinross i Guthrie; na licu joj se čitalo nestrpljenje.

Ostale nisam poznavao. Strachana nije bilo, što i nije bilo neko iznenađenje. Čak i da je saznao za sastanak, vjerojatno ne bi zbog toga odlučio Grace ostaviti samu.

Nadao sam se da ovaj put neće biti potreban kako bi smirio strasti.

Brody se probio do ognjišta i mirno pogledom prešao po sobi.

»Znam da se svi pitate što se zbiva«, progovorio je glasom koji je bez napora posvuda dopirao. »Dosad sam siguran da svi znate da je danas popodne netko napao Grace Strachan. Većina vas je zacijelo čula da policija truplo pronađeno u staroj kućici pod *Beinn Tuiridhom* vodi kao slučaj sumnjive smrti.«

Zastao je i ponovno pogledom prešao po sobi. Primijetio sam da je i Fraser ušao u bar. Stajao je u dovratku i mrzovoljno slušao.

»No, ne znate da je sinoć, u neko doba, ubijen policajac koji je ovdje bio na dužnosti. Onaj tko ga je ubio, također je podmetnuo požar u društvenom domu i ambulanti, pri čemu je ovdje prisutni doktor Hunter zamalo poginuo.«

Njegove riječi proizvele su navalu bijesa. Brody je podigao ruke tražeći da se stišaju, ali nitko nije mario. Čuli su se povici bijesa, iznenađenja i protesta. Primijetio sam da Ellen nervozno stoji za šankom i tada se upitao nismo li ipak pogriješili. Zatim je buku nadjačala grmljavina nečijeg glasa.

»Tiho, tamo! Rekao sam, tiho!«

Buka je zamrla. Bio je to Kinross. U tišini koja je nastala, kapetan trajekta netremice je zurio u Brodyja.

»Želite reći da je to učinio netko s otoka? Netko od nas?«

Brody mu je ne trepnuvši uzvraćao pogled. »Upravo to tvrdim.«

Ponovno je zagrmjelo nezadovoljstvo, postajući sve glasnije. Utihnulo je kad se Kinross iznova oglasio.

»Ne.« Odlučno je odmahivao glavom. »Nema šanse.«

»Ni meni se ne sviđa ništa više nego vama. Ipak, ostaje činjenica da je netko na ovom otoku ubio dvoje ljudi i napao još jednu osobu.«

Kinross je prekrižio ruke. »E, nije nitko od nas. Mislite da ne bismo znali da je ubojica među nama?«

Začuo se prigušen mrmor odobravanja i slaganja. Dok se Brody opet trudio nadglasati rastuću buku, Maggie se probila naprijed. Izvukla je diktafon kao da se nalazi na konferenciji za tisak.

»Znate li identitet tijela pronađenog u kućici?«

Brody je zastao. Bilo mi je jasno da važe koliko smije reći.

»Tijelo još nije službeno identificirano. No, pretpostavljamo da je riječ o nestaloj prostitutki iz Stornowaya.«

Dok je Brody govorio, promatrao sam Camerona. Ako mu je taj podatak išta značio, nije to pokazao. Sad su i drugi počeli izvikivati pitanja.

»Kog je vraga kurva s Lewisa radila ovdje?« povikala je Karen Tait. Već je petljala jezikom. Guthrie se prostački nasmijao. »Ajd' pogodi.«

Nitko se nije smijao. Gorostas se polako prestao cerekati. No, moju je pozornost privukla druga reakcija. Na spomen mrtve žene, trgnuo se Kinrossov sin Kevin. Šokirano je otvorio usta i tek tad shvatio da ga promatram.

Brzo je spustio glavu.

Svi ostali okrenuli su se Brodyju. »Policija će poslati ekipe čim vrijeme to dopusti. Kad stignu, molim vas, surađujte s njima. Dotad nam je potrebna sva vaša pomoć. Kućica je sad mjesto zločina, pa vas molim da onamo ne odlazite. Kad dođu forenzičari, bilo bi bolje da ne trate vrijeme ispitujući lažne tragove. Znam da ste radoznali, ali vas molim, držite se podalje odande. Ako itko misli da zna kakav podatak, morate o njemu izvijestiti narednika Fräsera.« Svi su se nagoniski okrenuli prema naredniku. To ga je načas zateklo, a onda se gotovo neprimjetno uspravio i digao ramena, uzvraćajući poglede. Brody je povukao pametan potez – tako je Fraseru vratio bar malo samo- poštovanja, a otočane podsjetio da je na Runi policija već nazočna.

Ponadao sam se da će sastanak time završiti, no Cameron je imao svoje ideje. Dosad je šutio, no tada je malenu prostoriju ispunio njegov gromki glas.

»U međuvremenu očekujete od nas da sjedimo i budemo pristojni?« Stajao je, raširenih nogu, prekriživši ruke. Maggie je uputio ohol i prezriv pogled kad je mikrofon okrenula prema njemu.

»Nažalost, ne možemo gotovo ništa više učiniti sve dok ne dođe policija s kopna«, odgovorio je Brody.

»Prvo nam kažete da otokom luta ubojica, onda doslovno optužite nekoga od nas i na kraju nam mirno kažete da ne činimo ništa?« Cameron je firknuo s nevjericom. »Dakle, kao prvo ja neću...«

»Bruce, zaveži«, javio se Kinross, ne trudeći se ni pogledati ga.

Cameron se zajapurio. »Iaine, oprosti, ali mislim da ne...«

»Koga boli što ti misliš.«

»Ovaj, oprosti mi, ali tko si ti da...«

Cameron je polako zašutio dok ga je Kinross netremice promatrao ledenim pogledom.

Adamova jabučica skakutala mu je kad je zatvorio usta i progutao ono što se spremio izreći.

Bilo kako bilo, učitelj je ponos u posljednjih nekoliko dana pretrpio je teške udarce.

Nitko više nije mario za njega. Ljudi su se polagano okretali, rađali su se prigušeni razgovori dok su raspravljali o tome što su upravo čuli. Maggie je spustila diktafon i zabrinuto me pogledala prije nego što je izišla iz bara.

Pogledao sam prema mjestu gdje je stajao Kevin Kinross. No, u nekom trenutku nestao je i mladić.

Kad se bar nakon sastanka počeo prazniti, uspjeli smo pronaći slobodan stol. Fraser je inzistirao da plati viskije sebi i meni, kao i sok od rajčice za Brodyja.

Podigao je čašu. »Za Duncana. I ono smeće koje ga je ubilo -*gonnadh ort!*«

»O, taj će platiti, to svakako«, tiho je dodao Brody.

Svečano smo nazdravili. Onda sam im ispričao kako je Kevin Kinross reagirao kad se saznalo da je ubijena žena prostitutka iz Stornowaya. Fraser je to odbacio kao nevažno, možda još pokušavajući spasiti izgublenu čast.

»Valjda se samo uspalio kad se spomenula prostitutka. S takvom facom vjerojatno je još junfer.«

»Ipak, treba provjeriti«, zamišljeno je rekao Brody. »Možda bismo s njim mogli sutra porazgovarati - ako ekipa još ne stigne.«

Fraser se tugaljivo zagledao u čašu. »Boga mi, nadam se da će stići.«

Kao i ja, pomislio sam. *Kao i ja.*

Pozdravio sam se s njima malo poslije. Još nisam jeo te mi je alkohol, na prazan želudac i onako umornom, zavrtio glavom. U trenu kao da su mi se svi događaji iz proteklih četrdeset osam sati svalili na pleća. Jedva sam držao oči otvorene.

Kad sam izlazio, Ellen je dežurala za šankom, trudeći se nositi s neočekivano velikom potražnjom. Mislio sam da me nije vidjela, ali kad sam krenuo uza stube, začuo sam da me zove.

»Davide?« Istrčala je iz bara. »Stvarno mi je žao, nisam vam stigla pripremiti ništa za jelo.«

»Sve u redu. Idem malo odspavati.«

»Da vam donesem nešto u sobu? Juhu ili sendvič? Andrew će me zamijeniti za šankom.«

»Ne, stvarno, dobro sam.«

S odmorišta iznad nas doprla je škripa. Podigli smo glave i spazili Annu. Na sebi je imala spavaćicu, lice joj je bilo blijedo i podbuhlo od spavanja.

»Što smo rekli za silaženje niza stube?« ukorila ju je Ellen dok joj je kći prelazila preostale stube.

»Ružno sam sanjala. Vjetar je odnio tetu.«

»Koju tetu, dušice?«

»Ne znam«, plačljivo je uzvratila Anna.

Ellen ju je uzela u naručje. »To je samo san. Više ga nema. Jesi li doktoru Hunteru zahvalila na čokoladi koju ti je kupio neki dan?«

Anna je malo razmislila i onda odmahнула glavom.

»Onda, što čekamo?«

»Ali, već sam je pojela.«

Ellen me pogledala preko kćerine glave, jedva je obuzdavala smijeh. »Uvijek možeš zahvaliti.«

»Hvala vam.«

»E, to je već bolje. A sad idemo, mlada damo. U krevet.«

Curica je već napola spavala. Skutnila se uz majčine noge. »Ne mogu hodati.«

»A ja te ne mogu nositi. Preteška si.«

Anna je podigla glavu i pogledala me sanjivim očima. »Može on.«

»Ne, ne može ni on, gospodo moja, ima bolesnu ruku.«

»Ma, u redu je. Mogu ja«, rekao sam. Ellen je sumnjičavo promatrala povez. »Sa zadovoljstvom. Stvarno.«

Podigao sam Annu. Nije bila teška čak ni na jednoj ruci. Kosa joj je mirisala čisto, po šamponu. Zgurila mi se na ramenu, baš kao što je to činila i moja kći. Njezina malena i stvarna težina istodobno me i uznemirivala i tješila.

Pošao sam za Ellen do potkrovlja, gdje su se nalazile dvije malene privatne sobe. Anna se gotovo nije ni pomaknula kad joj je majka sklonila pokrivač, a ja je spustio u njezin krevet. Odmaknuo sam se dok ju je Ellen pokrivala i zatim je pogladila po kosi prije nego što smo se tiho iskrali niza stube.

Zastala je na mome katu, rukom se uprla o drvenu ogradu i pogledala me. Njezin prodoran pogled odavao je brigu.

»Jeste li dobro?«

Nije morala reći što misli. Osmjehnuo sam se.

»Sve u redu.«

Ellen je dobro znala da ne smije navaljivati. Poželjela mi je laku noć i vratila se u bar. Ja sam otišao u sobu i potpuno odjeven svalio se na madrac. Na odjeći sam još osjećao miris dima, no lijeganje u krevet činilo mi se prevelikim naporom. Još sam osjećao Anninu težinu na sebi. Da sam zatvorio oči, mogao sam gotovo zamisliti da je to bila Alice. Ležao sam ondje, razmišljao o svojoj mrtvoj obitelji i slušao kako vani urla vjetar. Više nego ikad želio sam nazvati Jenny.

No, bilo je to još nešto u čemu sam večeras bio potpuno nemoćan.

Trznuo sam glavom kad je netko pokucao na vrata. Shvatio sam da sam zadrijemao.

Pogledao sam na sat i shvatio da je prošlo devet.

»Samo malo.«

Trljajući oči, prišao sam vratima. Pomislio sam da bi mogla biti Ellen, odlučna da me usprkos svemu nahrani. No kad sam ih otvorio, u hodniku sam spazio Maggie Cassidy. Držala je pladanj sa zdjelicom juhe i dvije kriške domaćeg kruha. »Ellen mi je rekla da vam ovo ponese, ako idem gore. Rekla mi je da vam poručim da morate nešto pojesti.«

Uzeo sam pladanj i otkoračio da je pustim u sobu. »Hvala.«

Nasmiješila se, primjetno oklijevajući. »Opet juha. Bio je ovo prilično dug dan, zar ne?«

»Ovaj put barem je niste ispustili.«

Pladanj sam odložio na komodu. Među nama zavladao je nelagoda što smo se našli skupa u takvim okolnostima. Nismo gledali krevet koji je zauzimao veći dio sobe, no oboje smo bili svjesni njegovog postojanja. Naslonio sam se na prozorsku dasku, a Maggie se smjestila na jedini stolac u sobi.

»Izgledate stvarno jezivo«, naposljetku je rekla.

»Od toga se osjećam neizmjereno bolje.«

»Znate što mislim reći.« Rukom je pokazala na pladanj. »Samo dajte, slobodno vi jedite.«

»Ma, u redu je.«

»Ako se ohladi, Ellen će mi otkinuti glavu.«

Nisam imao snage za svađu. Bio sam preumoran da osjetim glad, no to je promijenio prvi zalogaj. Odjednom sam umirao od gladi.

»Večeras je bilo ludo«, rekla je Maggie dok sam kidao kruh. »Načas sam pomislila da će Iain Kinross zatući Camerona. No, čovjek ne može imati sve, nije li tako?«

»Niste došli da bismo razgovarali samo o tome.«

»Nisam.« Prstima se igrala robom stolca. »Htjela sam vas nešto upitati.«

»Znate da ne smijem ništa reći.«

»Samo jedno pitanje, i to je sve.«

»Maggie...«

Podigla je prst. »Samo jedno. I to totalno neslužbeno.«

»Gdje vam je diktafon?«

»Bože, stvarno ste sumnjičava sorta.« Izvukla ga je iz torbe. »Isključen je. Vidite?«

Vratila ga je u torbu. Uzdahnuo sam.

»U redu, jedno pitanje. Ali, neću ništa obećati.«

»Samo to i tražim«, rekla je. Činila mi se nervoznom. »Brody je rekao da je mrtva žena prostitutka iz Stornowaya. Znete li kako se zove?«

»Maggie, molim vas. To vam ne smijem reći.«

»Ne pitam kako se zvala. Samo pitam, znate li ime.«

Pokušavao sam otkriti u čemu je kvaka. No, pod uvjetom da ne kažem ništa određeno, činilo mi se da bez rizika mogu odgovoriti.

»Ne službeno.«

»Ali ste prilično sigurni o kome se radi?«

Prešutio sam. Maggie je grizla usnicu.

»Njezino ime... da možda nije Janice?«

Očito mi je lice bilo dovoljna potvrda. Spustio sam pladanj, nestalo mi je teka.

»Zašto to kažete?«

»Žao mi je, ali ne smijem otkriti izvore.«

»Maggie, ovo nije igra! Ako nešto znate, morate to proslijediti policiji.«

»Mislite na narednika Fräsera? Je, kad na vrbi rodi grožđe.«

»Onda recite Andrewu Brodyju! Ovdje je na kocki više od novinske senzacije - igrate se ljudskim životima.«

»Samo radim svoj posao!« odbrusila je.

»A što ako netko pritom pogine? Hoćemo si i to zabilježiti kao još jednu ekskluzivu?«

To ju je kosnulo. Skrenula je pogled.

»Sami ste rekli da ste porijeklom s Rune«, nastavio sam. »Zar ne marite što se događa ovdje?«

»Naravno da marim, kvragu!«

»Onda mi recite odakle vam ime.«

Bilo mi je jasno da se u sebi bori. »Slušajte, nije kako se čini. Osoba koja mi je to rekla... rekla mi je u povjerenju. Ne želim im stvarati nevolje. Oni nisu umiješani.«

»Kako znate?«

»Zato što znam.« Pogledala je na sat i ustala. »Oprostite, moram ići. Ovo nije bilo u redu. Nisam smjela doći.«

»Ali ste došli. Ne možete samo tako otići.«

Maggieno lice i dalje je odavalo neodlučnost, ali je odmahнула glavom.

»Dajte mi do sutra. Čak i ako policija ne uspije doći, obećavam da ću reći vama ili Brodyju. Moram prvo razmisliti.«

»Maggie, nemojte to raditi.«

No već se uputila prema vratima.

»Sutra, obećavam.« Osmjehnula mi se ovlaš, sramežljivo. »Laku noć.«

Nakon što je otišla, sjeo sam na krevet i razmišljao kako je samo saznala da se mrtva žena zvala Janice. Rekao sam samo Brodyju, Fraseru i Duncanu. Duncan je mrtav, a nekako nisam mogao zamisliti da su joj mrki bivši detektiv ili policijski narednik išta povjerali. Pokušao sam se dovinuti, no bio sam preumoran za razmišljanje. Noćas ionako nisam mogao ništa. Juha se ohladila, ali nisam više bio gladan. Svukao sam se i sa sebe sprao vonj dima onoliko koliko sam uspio. Možda sutra provjerim je li hotelski generator dorastao zahtjevima vrućeg tuša. Večeras sam samo želio spavati.

Taj put svijest je nestala kao da je netko okrenuo prekidač.

Probudio sam se jednom, malo prije ponoći, zadihan, naglo se trgnuvši oda sna u kojem sam progonio nešto i istodobno bio progonjen. Nisam se sjećao za čim sam i od čega bježao. Samo mi je nešto govorilo da, ma koliko brzo trčao, ne bih uspio ništa promijeniti.

Ležao sam u mračnoj sobi i osluškivao kako mi se puls polagano normalizira. Učinilo mi se da vjetar više ne zvuči toliko silovito i, dok sam ponovno tonuo u san, dopustio sam si

tračak optimizma i nade da je oluja možda dostigla svoj vrhunac i da će se sutra policija možda konačno uspjeti ovamo probiti.

Trebao sam biti pametniji - vrijeme je, baš kao i sama Runa, ono najgore čuvalo za kraj.

21.

TRISATA UJUTRO mrtvo su vrijeme. To je doba kada je tijelo na svojoj najnižoj točki – fizički i mentalno. To je doba kad je obrana najmanje spremna, kad se mogućnost da će svanuti čini nevjerovatno dalekom. Tada se čini da je nemoguće izbjeći najstrašnijim mislima, da će se ostvariti oni najcrnji strahovi. U većini slučajeva to je samo stanje uma, bioritmički jaz iz kojeg se izvlačimo s prvim trcima svitanja.

U većini slučajeva.

Nevoljko sam se izvukao iz nesvjesnosti, znajući da ću teško zaspati nakon što se dokraja probudim. Čim sam to pomislio, naravno, bilo je prekasno. Opruge madraca zaškripale su poda mnom kad sam pogledao na sat. *Jedva je prošlo tri.* Svuda oko sebe ćutio sam noćni muk hotela. Zgrada se pomicala i slijegala, zloslutno škripeći i stenjući nalik starom artritičaru. Vani je vjetar i dalje tukao. Ležao sam, zurio u strop i osjećao da me san napušta iako nisam znao zašto. Tada sam shvatio što nije kao inače.

Mogao sam vidjeti strop.

U sobi nije vladala tama. Kroz zavjese probijao se slab odsjaj. Prvo sam pomislio da to svijetli ulična svjetiljka pred hotelom, da je zacijelo došla struja. Osjetio sam navalu olakšanja uvjeren da su se sa strujom možda vratile i telefonske veze.

Još dok sam tako razmišljao, zamijetio sam da svjetlo koje prodire kroz prozor nije stalno.

Drhturilo je grozničavo, treperilo je; kad sam to primijetio, zamrlo je sve olakšanje.

Požurio sam se do prozora i razmaknuo zavjese. Kiša je prestala, no ulična svjetiljka bila je mrtva i tamna; drhturila je na vjetru kao kakvo stablo bez krošnje. Svjetlo je dopiralo iz luke - bolesno žuti sjaj koji se odražavao na mokrim krovovima kuća, jačajući sve više iz časa u čas.

Nešto je gorjelo.

Brzo sam se odjenuo; zajaukao sam kad mi se pobunilo ozlijeđeno rame. Pohitao sam hodnikom i snažno zakucao na Fraserova vrata.

»Fraseru! Budi se!«

Nije se javio. Ako je, kao što sam očekivao, u baru proveo noć trudeći se utopiti tugu i krivnju zbog Duncana, nije bilo šanse da ga probudim.

Odustao sam i požurio se u prizemlje. Očekivao sam da će cijela ta gužva probuditi Ellen, no njoj nije bilo ni traga ni glasa. Kad sam istrčao van, vjetar mi je pokušao strgnuti kaput s leđa, trudeći se da mi ga omota preko ruke. Niže na brdu ljudi su izlazili iz kuća, lupali po vratima, uzbuđeno se međusobno dozivali hitajući prema luci.

Prolazeći pokraj uličice koja je vodila iza hotela, primijetio sam da nema Ellenine stare Bube. Vjerojatno je već otišla pogledati plamen, ali time nisam previše razbijao glavu. Sjaj na nebu sve je više jačao, bljeskao je na od kiše klizavoj cesti. Prvo sam pomislio da je možda planuo trajekt, no kad sam stigao do pristaništa, spazio sam ga čvrsto privezanog za mol, osvjetljenog titravim svjetlom s obale.

Požar je bjesnio u brodogradilištu.

Plamen je gutao Guthriejevu raspadnutu ribaricu. Već je progutao krmu, a mala kormilarska kabina na palubi bjesomučno je plamtjela. Plameni jezici zmijoliko meko lizali su napola postavljenu oplatu, skrivajući je iza masnog crnog dima. Oko broda motale su se pojave, grabile vjedra i dovikivale se međusobno, trudeći se nadglasati grmljavinu plamena. Guthrie je izvikivao bjesomučne naredbe, a zatim sam spazio Kinrossa koji je iz radionice

nosio veliki aparat za gašenje požara; zgrbio se da se zaštiti od vrućine trudeći se prići plamenu što je više mogao.

Osjetio sam ruku na ramenu. Okrenuo sam se i ugledao Brodyja, lica požutjela od žutog svjetla.

»Što se dogodilo?« upitao sam.

»Nemam pojma. Gdje je Fraser?«

»Pogađajte.«

Naglo smo prekinuli razgovor, kašljući kada je nagli zapuh vjetra okrenuo dim prema nama. Vjetar je plamenove trgao u koprenu koja je bjesomučno mlatarala. Činilo se da je u brodogradilištu najveći dio sela - ili su bespomoćno promatrali ili su se pokušavali boriti s vatrom. Načinili su niz i dodavali si vjedra s vodom; izvukli su crijevo čiji je maleni mlaz beskorisno nestajao u plamenu. Bilo je očito da im neće uspjeti spasiti brod, no sad je bilo važno spriječiti širenje vatre.

Na drugom kraju dvorišta spazio sam Maggien karakteristični crveni kaput; stajala je u skupini promatrača. Cameron je stajao sam, malo podalje od svih, ispijena, zasjenjena lica, zurio je u plamen. Pogledom sam potražio Ellen, ali je nisam mogao pronaći u gomili. Isprva sam pretpostavio da je i sama sišla do luke, no kad sam malo bolje razmislio, učinilo mi se čudnim da prije nije probudila Frasiera ili mene.

Brody je primijetio da se osvrćem oko sebe. »Što je?«

»Jeste li vidjeli Ellen?«

»Ne, zašto?«

»Auto joj nije kod hotela. Pomislio sam da je sigurno došla ovamo.«

»Ne bi ostavila Annu«, rekao je Brody, promatrajući okupljene. U glasu mu se čuo prizvuk strepnje.

Čak se ni sad ne mogu sjetiti kada sam točno postao svjestan neočekivane napetosti u zraku. Kao da se rodio neki zajednički nemir i širio se jednako brzo kao i požar. Pogledao sam prema brodu i osjetio da me, ne znajući zašto, obuzima predosjećaj neke tragedije. Požar je potpuno zahvatio brod; plameni jezici uskakali su u prostor gdje nije bilo brodske oplata. A onda je vjetar zapuhnuo, podigao koprenu dima i otkrio da se nešto unutra miče.

Zakukuljena vatrom, polagano se, kao na pozdrav, podizala ljudska ruka.

»Isuse Kriste«, propentao je Brody.

A onda se, u kiši iskara, urušila paluba i zakrila taj strahotni prizor.

Nastala je ludnica. Ljudi su vikali, izvikivali naredbe, dovikivali se, tražili da netko nešto učini. Bolje od svih znao sam da tu nitko ne može ništa.

Osjetio sam snažan stisak na ramenu, dovoljno snažan da me zaboljelo čak i kroz kaput. Brody je zurio u mene, a izraz na licu nikad mu neću zaboraviti. Izgovorio je samo jednu riječ, no i to je bilo dovoljno.

»Ellen.«

A onda je razmaknuo ljude u stranu i pojurio prema gorućem brodu.

»Brody!« povikao sam i potrčao za njim.

Sumnjam da me čuo. Zaustavio se tek kad ga je vatra nadjačala. Zgrabio sam ga, ustuknuo od vreline. Bili smo dovoljno blizu da nam iz kaputa prokulja para. Da se brod tada urušio, prekrilo bi i nas.

»Idemo, vratite se!«

»Micala se!«

»To je samo refleks! Od vatre, ništa više!«

Odmaknuo se od mene i zagledao u plamen kao da traži nekakav prolaz. Ponovno sam ga zgrabio.

»Tko god bio, mrtav je! Ne možete tu ništa!«

Ono što smo vidjeli nije bio znak života. Upravo suprotno, bila je to slijepa, mehanička kretnja u trenutku kad su se tetive ruke zgrčile na visokoj temperaturi. Nije bilo moguće da itko toliko dugo preživi u vatri.

Brodyju je konačno svanulo da govorim istinu. Dopustio mi je da ga odvučem; teturao je kao čovjek usred košmara. Ostaci broda izgledali su kao da će se raspasti svakog trena. Ne misleći tko bi to mogao biti, otrčao sam do Kinrossa koji je jalovo aparatom zaprašivao plamen. Lice mu je bilo divlje i gnjevno dok se trudio prići što bliže. Guthrie je stajao nablizu njemu, mesnato lice bilo je prošarano suzama – od dima ili od pomisli da mu san upravo odlazi u dim.

»Moramo izvući tijelo!«

»Odjebi mi s puta!«

Zgrabio sam ga za ruku. »Ne možete ugasiti! Donesite šipke! Odmah!«

Otrgnuo se i za trenutak sam pomislio da će me udariti. Onda je ostalima koji su se borili s požarom doviknuo da donesu cijevi od skele i duge daske iz obližnjeg skladišta.

Osjećajući nemoć, mogao sam samo stajati uz Brodyja i promatrati kako cijevima i letvama plamenu pokušavaju preoteti tijelo. Guthrie i još jedan uzmaknuli su kad se dio zapaljene građe urušio, bjesomučno rigajući iskre u nebo. Nije bilo moguće da tijelo tako grub postupak preživi neoštećeno, no nisam imao izbora. Ako ga ne izvučemo odmah, vatra će ga izjesti do kosti i uništiti svaki forenzički dokaz koji je možda zaostao.

I više od toga, bilo bi nezamislivo skrštenih ruku čekati dok vatra sama ne ugasne.

Brodyjevo lice posve je upalo. *To nije Ellen*, rekao sam sebi, osjećajući groznu prazninu.

Pokušao sam smisliti gdje bi mogla biti, još neki razlog zašto joj auto nije bio ondje. No to je samo pokrenulo još gora pitanja. *Bože dragi, što je s Annom? Gdje je ona?*

Znao sam da trebam otići u hotel i provjeriti, no plašilo me ono što sam mogao otkriti. Na drugom kraju dvorišta, spazio sam odsjaj Maggiena crvenog kaputa. Vidjevši je, osjetio sam da u meni buja gnjev. Što god da mi je prešutjela, možda i ne bi spriječilo ovo, ali sam čvrsto odlučio otkriti o čemu je riječ.

Zaobišao sam gorući brod, uputio se preko dvorišta, i tada se zamalo sudario s nekim tko mi je dolazio ususret.

Ellen.

Na ramenu je nosila Annu. Djevojčica je polusneno zurila u plamen.

»Što se dogodilo?« upitala je Ellen, zagledavši se u vatru.

Prije nego što sam stigao odgovoriti, dojurio je Brody.

»Hvala Bogu da si živa!«

Činilo se da će je zagrliti, no naglo se zaustavio, gotovo posramljen. Ellen je ostala zapanjena.

»Zašto ne bih bila? Bila sam kod Rose Cassidy. Ej, zašto me obojica tako gledate? Što se zbiva?«

»Bili ste kod Maggiene bake?« upitao sam prepoznavši ime. U podsvijesti mi se počelo buditi nešto mračno i uznemirujuće.

»Je, pala je, pa je susjeda došla po mene. Rose baš ne voli Brucea Camerona«, dodala je pomalo zlobno. Između očiju pojavila joj se zabrinuta bora. »Jadna žena umire od brige. Maggie je izišla ranije i nije se vratila.«

Onaj zlokobni osjećaj jačao je sve više. »Maločas sam je vidio, ondje je«, rekao sam, osvrćući se.

Cameronu nije bilo ni traga, no Maggie je stajala ondje gdje sam je posljednji put ugledao - s Karen Tait i skupinom otočana promatrala je brod kako gori. Stajala mi je okrenuta leđima, poznata, sićušna pojava u prevelikom kaputu. Prišao sam joj, tjeran strepnjom koju još nisam mogao imenovati.

»Maggie?« javio sam se.

Baš u tom trenutku s broda je dopro povik: »*Ovamo. Imamo ga.*«

Skrenuo sam pogled i shvatio da su uspjeli iz vatre izvuci još goruće tijelo. Kinross i ostali štapovima su grebli po tom pocrnjelom predmetu, pokušavajući ga odmaknuti od vatre. Moglo ga se lako zamijeniti za trupac - plamenovi su još lizali zadimljenu površinu.

No, nije bio trupac.

Krenuo sam prema onamo kad se Maggie okrenula prema meni, i tada me šok prikovao za tlo.

Lice koje je u mene zurilo ispod crvene kapuljače nije bilo njezino lice. Bila je to mlada djevojka koja je gledala tupo, ne shvaćajući.

Mary Tait; djevojka koju sam vidio pod prozorom.

22.

NA BRODOGRADILIŠTE SE spustila sablasna tišina, sveopći muk kad su ljudi ugledali što su izvukli iz vatre. Onda je čarolija minula. Posvuda oko mene buknuła je nova graja dok su se ljudi gurali, jedni želeći pobjeći od prizora, drugi želeći ga promotriti što bolje.

Za to sam se vrijeme ja oporavljao od šoka nakon što sam kćer Karen Tait ugledao u Maggienom kaputu. Kaput je *očito* bio Maggien. Taj jedinstveni crveni kaput na novinarki je izgledao pregolemo, no Mary Tait bila je znatno krupnija. Na njezinom velikom tijelu, djelovao je gotovo premalo.

Karen Tait, Maryna majka okrenula se i drsko zurila u mene, no tada me je Brody već bio dostigao.

»Što se zbiva?« upitao je.

Došao sam do glasa. »Ovo je Maggien kaput.«

»Laže!« pijano je odbrusila Karen Tait. Ali joj se u glasu čuo kriješćeci prizvuk koji je optužbi davao lažnu notu.

Kinross se odvojio od skupine pokraj vatre i probijao se do nas. Njegov sin vukao se za njim; požar je okrutno osvjetljavao njegovo kozičavo, izbrazdano lice. Kad je spazila Kevina, Mary je razvukla osmijeh od uha do uha, ali joj on nije uzvratio. Kad je mladić shvatio kamo mu se uputio otac, zastao je. Maryn smiješak izbljedio je kad je on nestao u gomili.

Kinross je bio garav, vonjao je na dim i još je stezao cijev kojom je tijelo izvukao iz vatre.

Hračnuo je i ispljunuo gvalju čađave sline na tlo.

»Izvukli smo tijelo, kako ste tražili.« S mene je skrenuo pogled na Karen Tait. »Što se zbiva?«

»Oni govore da je Mary lopuža!« vrisnula je Taitova.

Brody nije ni trepnuo na optužbu. »Mary na sebi ima Maggien kaput.«

Taitovoj se lice zgrčilo. »To je laž! Nemoj mu vjerovati!«

No Kinross je prepoznao kaput i zagledao se u djevojku. Prisjetio sam se kako su se on i Maggie zadirivali na trajektu. U tome je bilo iskrene bliskosti. Osvrnuo se prema mjestu gdje su se ostali gasitelji okupili i zurili u zadimljeno truplo koje su izvukli iz vatre - shvatio sam da je izvukao isti zaključak kao i ja.

»Gdje je Maggie?« grubo je upitao.

Nitko nije odgovorio. Kinrossovo lice kao da se zatvorilo. Ponovno je skrenuo pogled prema Karen Tait.

»Sad nemamo vremena za to«, brzo sam se umiješao, trudeći se ne mariti što i sam strahujem za Maggie. »Moramo zaštititi poprište i tijelo skloniti na sigurno mjesto.«

Brody je kimnuo. »Iaine, u pravu je. Ovo može čekati. Sad sve moramo maknuti odavde.

Hoćeš li pomoći?«

Kinross nije odgovorio. I dalje je zurio u Karen Tait dok mu je ona izbjegavala uzvratiti pogled. Uperio je prst prema njoj.

»Nismo još gotovi«, upozorio je. Onda se okrenuo i vikom naredio da se dvorište raščisti. Prepustivši Brodyju da nadzire Karen Tait i njezinu kćer, probio sam se do tijela dok su Kinross i još nekoliko njegovih počeli tjerati okupljene. Tijelo je ležalo pougljenjeno i izobličeno na prljavom betonu dvorišta; prizor je istodobno bio i žalostan i strašan. Nedaleko od njega kiša je stvorila lokvicu, a u sjaju gorućeg broda ulje je sjajilo na vodi poput mrtve duge. Iz ispečenog mesa dizali su se pramičci dima; osjećao sam kako iz njega, kao iz koljenice predugo ostavljene u pećnici, još struji toplina. Usta su bila razjapljena, zgrčena agonijom. Znao sam da su to samo maštarije, da je to neizbježna posljedica stezanja tetiva u vatri, ali se nisam mogao otresti te pomisli.

Bože, daj da se varam.

Okrenuo sam se Guthrieju dok je prolazio pokraj mene, prateći jednu skupinu iz dvorišta.

»Možete li mi pronaći plastičnu foliju ili ceradu?«

Pomislio sam da me ili nije čuo, ili da ne mari za mene. No, nekoliko trenutaka poslije, div se vratio noseći smotan komad prljavog platna. Dobacio mi ga je.

»Držite.«

Počeo sam ga s mukom rastvarati, jednom rukom po snažnom vjetru. Na moje iznenađenje Guthrie mi je priskočio pomoći. Dok smo se borili s podivljalom ceradom, iz tame je izronila neka pojava. Kad ju je obasjala vatra, ugledao sam Camerona. Zurio je u truplo.

»Blagi Bože«, prošaptao je. Progutao je slinu, a Adamova jabučica poskočila je. »Sto mogu učiniti?«

Nestala je sva njegova uobičajena bahatost - pitao sam se je li tek sad počeo shvaćati što je sve na kocki. Zamalo sam prihvatio njegovu ponudu, no tada je Guthrie prezirno zagrmio.

»Zajebat' sve, kao i obično. Misliš da bi zavoj mogao biti od pomoći?«

Cameron je izgledao kao da ga je netko ošamario. Bez riječi, okrenuo se i s ostalima uputio prema izlazu. Drugom prilikom možda bih se i sažalio nad njim, no sad sam imao važnija posla.

U jednom trenutku morat ćemo odlučiti što s tijelom, no zasad ga je najvažnije bilo prekriti. Ne pitajući ništa, kad smo konačno razastrli ceradu, Guthrie mi je pomogao prekriti to pocrnjelo obličje.

»Sto mislite, tko je to?« upitao me.

Možda mi se učinilo, ali kao da mu se u glas uvukao prizvuk straha. Šutke sam odmahnuo glavom dok smo spuštali platno i skrili tijelo od pogleda.

No kamen u srcu govorio mi je da je Maggie konačno dobila svoj udarni članak.

Vatra se ugasila sama. Od broda je ostao samo tinjajući humak pepela i žara iz kojeg bi povremeno liznuo pokoji plamičak. Vjetar ga je još neko vrijeme održavao na životu, ali je brzo gasnuo, potučen vlastitim bijesom jednako kao i naporima otočana. Ulaz u brodogradilište sad je zatvarala doslovno jadno neprikladna policijska traka – posljednji dio iz Fraserove zalihe. Zavezana za dva stupa, na vjetru se trzala poput kakvog živog bića, tek malo više od simbolične zapreke.

Većina otočana vratila se kućama. Brody je Ellen zamolio da probudi Fräsera kada se vrati u hotel – narednik se pojavio doskora, sav zgužvan i pokoran. Pokušao se buniti da sam se trebao bolje potruditi da ga probudim, no nitko nije bio raspoložen slušati ni njegove žalopojke ni njegove isprike.

Na kraju smo odlučili da tijelo prebacimo u radionicu. I dalje nije bilo moguće doznati kada će pristići forenzičari, a protokol, koji je nalagao da poprište zločina mora ostati nedirnuto, ovdje je teško bilo provesti u djelo. Po brodogradilištu su se razmiljeli deseci ljudi, a nakon izvlačenja iz vatre, nije imalo smisla razmišljati je li tijelo kontaminirano ili nije. Morat ću ga

pregledati poslije, no u međuvremenu najviše što smo mogli jest osigurati mu bar nekakvu zaštitu.

Tijelo je bilo izgorjelo do neprepoznatljivosti, ali mi se činilo da nitko ne sumnja o kome je riječ. Maggie ni traga ni glasa, i unatoč svim manama, ne bi bez riječi otišla od bake. Guthrie i Kinross unijeli su ga unutra, iskoristivši ceradu kao nosila, i smjestili ga u dnu radionice. Guthrie je pošao ravno doma, ukroćen, mračna lica. Kinross je glatko odbio otići.

»Dok ne čujem što ona ima reći«, izjavio je, i bradom pokazao na Karen Tait koja je bespomoćno stajala uz kćer.

Brody se nije protivio, a ja sam pomislio da znam zašto. Taitova možda neće reagirati na njegov ili Fraserov pritisak, no Kinross je druga priča. On je jedan od njezinih, pa sam vjerovao da mu neće moći prkositi.

Majka i kći sjedile su za onim istim stolom gdje su tog popodneva kartali muškarci — s tog mjesta nije se vidjelo tijelo. Maryno lice bilo je jednako odsutno kao i onda kad je s ulice promatrala moj prozor. Nagovorili su je da svuče Maggien kaput. Zatim su ga ubacili u vreću za smeće i smjestili u prtljažnik policijskog Range Rovera. U džepovima nije bilo ničega, nije bilo vidljivih krvavih mrlja ni oštećenja, ali će ga forenzičari ipak pregledati u potrazi za tragovima. Možda sam samo zamišljao, no dok je djevojka skidala kaput, učinilo mi se da je s njega nestao sjaj boje - žarkocrvena je počela izgledati izbledjelo i iznošeno. Kinross joj je umjesto kaputa dao svoju kabanicu. Očito ne mareći za hladnoću, pomogao joj je navući ga gotovo nježno. Ali kad se zagledao u majku, toj nježnosti na licu nije bilo ni traga.

Karen Tait uporno je zurila u opuščima spaljeni ultrapas na stolu, odbijajući pogledati ikoga. Brody joj je sjeo nasuprot i tada sam primijetio da se Fraser više ne buni što on preuzima vodstvo. Umirovljeni detektiv izgledao je umorno, ali taj privid nestao je čim je progovorio.

»Dakle, Karen. Gdje je Mary dobila kaput?«

Nije odgovorila.

»Daj, nemoj, svi znamo da je to kaput Maggie Cassidy. Zašto ga Mary onda nosi?«

»Rekla sam vam, njezin je«, tupo je ponovila, a onda se trgnula kad je Kinross silovito raspalio dlanom po stolu.

»Ne laži! Svi smo ga vidjeli na Maggie!«

»Mir«, zarežao je Fraser. I ušutio kad mu je Brody jedva primjetno odmahnuo glavom.

»Karen, sama si vidjela što je gorjelo!« Kinrossov glas zvučao je napola prijeteći, napola molećivo. »Za ime Isusovo, reci kako se Mary dočepala kaputa!«

»Iaine, časne mi, njezin je!«

»Jeboteja, ne laži mi!«

U trenutku se prestala opirati. »Ne znam! Vidjela sam ga tek večeras! Kunem se, Boga mi moga! Sigurno ga je našla.«

»Gdje?«

»Kako mogu znati? Znaš i sam kakva je, luta po cijelom otoku. Tko zna gdje ga je našla.«

»Isusa ti, Karen«, s gađenjem je rekao Kinross.

»To je dobar kaput! Bolji nego što joj ja mogu priuštiti! Misliš da ću ga baciti? Da me se nisi usudio gledati tako, Kinrosse! Kad bi dolazio po svoje, nije ti smetalo što Mary luta noću!« Kinross je pošao prema njoj, ali ga je Brody zaustavio.

»Smiri se. Moramo otkriti gdje ga je pronašla.« Okrenuo se Taitovoj. »Kad je Mary izišla?« Bezvoljno je slegnula ramenima. »Ne znam. Kad sam se vratila iz hotela, nije bila doma.«

»A to je kada?«

»Pola dvanaest... dvanaest.«

»A kada se vratila?«

»Kako da znam? Zaspala sam.«

»Kad si je onda ponovno vidjela?« strpljivo je ispitivao Brody.
Nervozno je uzdahnula. »Tek kad me probudila cijela ta gungula s požarom.«
»I tada je već imala kaput?«
»Da, to sam već rekla!«
Ako je i osjećao ikakav prezir prema toj ženi, Brody to nije pokazao prebacivši svoju pozornost na njezinu kćer.
»Zdravo, Mary. Ti znaš tko sam ja, je li tako?«
Ona je promatrala Brodyja, ne razumijevajući, a onda se vratila maloj bateriji kojom se igrala. Bila je dječja, plastična, živih boja. Preko lica joj je palo nekoliko pramenova kose, no kao da ih nije primjećivala dok je okretala bateriju u lice, palila je i gasila.
»Tratite vrijeme«, rekao je Kinross. Usprkos riječima, glas mu nije bio grub. »Vjerojatno se ni sama ne može sjetiti gdje ga je našla.«
»Ne škodi pokušati. Mary? Mary, pogledaj me.«
Brody je govorio nježno. Konačno, kao da ga je primijetila. Nasmiješio joj se.
»Mary, lijep ti je kaput.«
Ništa. Onda joj je na licu bljesnuo stidljiv osmijeh.
»Lijepi je.« Glas joj je bio blag, gotovo djetinji.
»Je, jako je lijep. Gdje si ga dobila?«
»Moj je.«
»Znam. Ali, možeš mi reći gdje si ga nabavila?«
»Od starca.«
Brodyjevu napetost više sam osjetio nego vidio. »Koji je to bio starac? Je li sada tu?«
Nasmijala se. »Ne!«
»A možeš mi reći tko je on?«
»Starac.«
Izrekla je to kao da je sve potpuno jasno.
»Taj starac... hoćeš mi pokazati gdje ti je dao kaput?«
»Nije mi ga *dao*.«
»Hoćeš reći da si ga našla?«
Rastreseno je kimnula. »Kad su pobjegli. Poslije buke.«
»Tko je pobjegao? Mary, kakva buka?«
Nažalost, izgubila se. Brody se još neko vrijeme trudio, no bilo je očito da trati vrijeme. Mary nam je rekla onoliko koliko je htjela. Fraseru je rekao da ih odveze doma i da se odmah vrati. Otišao je i Kinross, no prije toga još jednom je pogledao dno radionice gdje su on i Guthrie položili tijelo.
»Stalno se uvaljivala u neke nevolje«, tužno je rekao. I zatim izišao, bučno zalupivši vratima radionice.
Vani je demonsko vrištanje vjetra zvučalo glasnije nego ikad. Kiša je ponovno počela, bubnjala po krovu od valovitog lima i zamalo utopila pućkanje generatora u radionici. Brody i ja prišli smo tijelu. Prekriveno ceradom, ležeći na golom betonu, podsjećalo je na primitivne mumije.
»Mislite li da je to ona?« upitao je Brody.
Ispričao sam mu kako me je Maggie te večeri posjetila u sobi. Kako je doznala ime Janice Donaldson, ali je odbila reći tko joj je odao. Sjetio sam se zamišljenog smiješka što mi ga je uputila izlazeći iz sobe. *Sutra. Obećavam*. Samo za Maggie više nije bilo sutra.
Kimnuo sam. »Vi ne?«
Brody je uzdahnuo. »Mislim. Idemo provjeriti možemo li biti sigurni u to.« Pogledao me.
»Spremni?«
Iskreno rečeno, nisam bio. Kad je u pitanju netko poznat, nikad niste spremni. Kad je u pitanju draga osoba. No kimnuo sam i povukao ceradu.

Dočeka me zapah toploga zraka, a s njim i vonj prepečenog mesa. Način kako reagiramo na mirise u velikoj mjeri ovisi o kontekstu. Uzimajući u obzir izvor ovoga, bio je upravo mučno neprikladan.

Čučnuo sam uz tijelo. Smežurano vatrom, izgledalo je žalosno maleno. Izgorjela je sva odjeća s njega, kao i najveći dio mekih tkiva. Plamen ga je izobličio i iskrenuo, otkrio karamelizirane kosti i tetive, udove stežući u karakterističnu boksačku pozu.

Taj prizor postajao je zastrašujuće poznat.

»Što mislite?« upitao je Brody.

U mislima mi se stvorila slika Maggiena mangupskog smiješka. Gotovo gnjevno, otjerao sam je. *Idemo, sve na svoje mjesto. Ovo je posao. Ostalo za poslije.*

»Ženska osoba. Lubanja je premalena da bi bila muška.« Udahnio sam duboko i zagledao se u glatku kost lubanje koja je provirivala ispod pocrnjelih ostataka mesa. »Također, brada je šiljata, a čelo i luk obrva su glatki. U muškaraca bi bili znatno masivniji i izbačeniji. Onda je tu i visina.«

Pokazao sam na bedrenu kost koja je stršila kroz spaljeno mišićno tkivo, svjestan strahotne intimnosti našeg čina.

»Teško je točno odrediti kada je tijelo ovako zgrčeno, no sudeći po duljini femura riječ je o niskoj osobi, čak i za ženu. Metar pedeset dva, možda i manje. Nikako ne više.«

»Bi li to moglo biti dijete?« upitao je Brody.

»Ne, nedvojbeno je odrasla osoba.« Zagledao sam se u usta, razjapljena u nijemom krik.

»Umnjaci su se probili. Što znači da joj je bilo najmanje osamnaest ili devetnaest. Vjerojatno i više.«

»Koliko je bilo Maggie? Dvadeset tri, dvadeset četiri?«

»Otprilike tako.«

Brody je uzdahnuo. »Visina odgovara, dob odgovara, spol odgovara. Dakle, nema mjesta sumnji?«

Bilo mi je teško to izgovoriti. »Ne.«

Ta izjava samo je otežala stanje - kao da sam na neki način iznevjerio Maggie. Nije imalo smisla pretvarati se. Natjerao sam se da nastavim.

»Dakle, ako štogod vrijedi, kad ju je vatra zahvatila, bila je barem djelomično odjevena.«

Pokazao sam na pocrnjeli metalni kružić utonuo u spaljeno meso između kukova. Bio je veličine novčića. »Dugme s hlača. Tkanina je izgorjela, a on je utonuo u meso. Po izgledu mogu pretpostaviti da je nosila traperice.«

Baš kao Maggie kad sam je posljednji put vidio.

Brody je napucao usne. »Dakle, vjerojatno nije silovana. I to je nešto, valjda.«

Bila je to točna pretpostavka. Malo silovatelja potrudilo bi se žrtvi navući traperice prije ubojstva. A sigurno ne poslije.

»Imate li kakvu ideju o uzroku smrti?« upitao je.

»Pa, koliko vidim, na lubanji nema ozljeda. Tijelo smo izvukli iz vatre prije nego što je kranijalni pritisak izazvao eksploziju, što nam malo olakšava posao. Nema tragova ozljeda glave kakve smo pronašli na Janice Donaldson i kod Duncana. Naravno, postoji mogućnost da udarac nije bio toliko snažan, iako...«

Zašutio sam i prignuo se da bolje pogledam. Vatra je zgulila kožu i mišiće grla i otkrila spaljenu hrskavicu i tetive. Pomno sam pregledavao, onda sam prešao na ruke i noge i konačno na trup. Meko tkivo dovoljno je izgorjelo da prikrije tragove, ali ne i da ih potpuno uništi.

»Što je?« požurivao me Brody.

Pokazao sam mu grlo. »Vidite? Tetiva je na lijevoj strani grla presječena. Krajevi su se skupili svaki u svom pravcu.«

»Presječena, mislite prerezana?« upitao je Brody, naginjući se da pogleda.

»Nedvojbeno se radi o rezu. Vatra ih je mogla raskinuti, no krajevi su previše pravilni da bi bila riječ samo o puknuću.«

Fraser se nije potrudio pogledati. »Mislite reći da joj je netko prerezao grlo?«

»Ne mogu biti siguran sve dok je ne pregledam kako valja, ali sve ukazuje na to. Postoje i ozljede koje nalikuju na ubodne rane. Evo tu, na ramenu. Mišićna vlakna većinom su spaljena, no i dalje je na njima vidljiv poprečni rez. Isto vrijedi i za prsa i trbuh. Vjerojatno ću rendgenom otkriti tragove oštrice na rebrima, vjerojatno i na drugim kostima.«

»Dakle, nasmrtno izbodena?« upitao je Brody.

»Vatra nam otežava odrediti je li riječ o ubodu ili rezovima, no nedvojbeno je napadnuta oružjem s oštricom. Prije nego što odredim o kakvom tipu, moram u laboratoriju pregledati rezove na kostima. No, nije tako jednostavno.«

»Kako nije jednostavno?«

»Slomljen joj je vrat.«

Zašutio sam i protrljao oči kad me preplavio umor. Umoran ili ne, savršeno sam dobro znao što sam vidio.

»Pogledajte kut nagiba glave. Ne želim previše micati tijelo, no ako pogledate bolje, vidjet ćete da su vidljivi treći i četvrti pršljen. Rascijepljeni su. Također su slomljene lijeva nadlaktica i desna lisna kost. Kroz spaljeno tkivo vide se kosti koje strše.«

»Je li se to moglo dogoditi kad se brod urušio od požara, ili dok su je izvlačili?«

»To je moglo prouzročiti nekoliko napuklina, ali ne ovoliko. Mnoge od njih izgledaju kao kompresijske frakture, dakle, uzrok im je udarac...«

Zašutio sam.

»Što je?« upitao je Brody.

Već sam prišao prljavom prozoru. Bilo je previše mračno da bi se dobro vidjelo, no u slabom svjetlu koje je dopiralo iz zapaljenog broda uspio sam razaznati mračnu masu litice koja se uzdizala dvadesetak metara dalje.

»Tako su joj spustili tijelo. Bacio ju je s litice.«

»Sigurni ste?«

»To bi objasnilo prijelome. Napadnuta je nožem, te je pala, ili je bačena s vrha. Onda se ubojica spustio i od podnožja litice odvuкао tijelo do dvorišta.«

Brody je kimao. »Na kraju luke su stube koje vode do vrha. S baterijom se čovjek po mraku može nekako provući, no to je neizmjereno brže nego cestom pa kroz selo. Manja je mogućnost da vas tko vidi.«

Što nije objasnilo zašto se Maggie uopće našla ondje. Iako nismo znali zašto, barem smo počeli stvarati sliku svega što se dogodilo.

Brody je umorno protrljao lice; dlan mu je strugao po sijedim čekinjama što su mu srebrile bradu. »Mislite li da je bila živa u trenutku pada?«

»Sumnjam. Kod žrtava pada na zapešćima se gotovo uvijek pronađu Colliieve frakture koje nastaju kad ispruže ruke kako bi se zaustavile. Kod nje ih nema. Slomljena je samo jedna ruka, i to iznad lakta - na nadlaktičnoj kosti. To navodi na zaključak da je u trenutku pada bila ili mrtva ili u nesvijesti.«

Pogledao je kroz prozor radionice. Vani je vladala mrkla tama. »Premračno je da se išta vidi. Čim se razdani, idemo gore pogledati. U međuvremenu...«

Umuknuo je kad je do nas izvana doprla neka buka. Začuo se povik, zatim je nešto palo na pod i čuli smo prepoznatljive zvukove borbe. Brody je skočio i potrčao prema vratima, no otvorila su se širom prije nego što je dospio do njih. U radionicu se probio zapuh ledenog vjetrova kad je unutra uletio Fraser, sa sobom nekoga vodeći.

»Pogledajte koga sam našao da viri kroz prozor!« propentao je, gurajući uljeza pred sobom. Prilika je odglavinjala do sredine radionice. Potreseno i blijedo, prestravljeno nas je promatralo aknama unakaženo lice Kevina Kinrossa.

MLADIĆ JE STAJAO U radionici, s njega je na beton kapala voda. Drhturio je, oborena pogleda, zgrbljenih ramena djelovao je kao slika i prilika jada.

»Pitat ću te još samo jednom«, opomenuo ga je Fraser. »Što si radio ondje?«

Kevin nije odgovorio. Tijelo sam ponovno prekrrio ceradom, no ne dovoljno brzo da ga nije uspio vidjeti na podu onda kad ga je Fraser unutra uvukao. Istog trena skrenuo je glavu kao da se opekao.

Fraser ga je bijesno promatrao. Takav policijski rad bio je njegovo područje; prilika da nametne autoritet.

»Čuj me, sinko, ako ne surađuješ, naći ćeš se u hrpi nevolja. Ovo ti je zadnja šansa. Mjesto je ograđeno, dakle, što si ondje radio? Prisluskivao si, a?«

Kinrossov sin progutao je knedlu, činilo se kao da će progovoriti, no nije ispustio ni zvuk. Umiješao se Brody.

»Mogu li ja s njim porazgovarati?«

Dotad je šutio, ispitivanje je prepustio Fraseru. No narednikova grubost očito nije davala ploda. Takve prijatnje mladića su još više prestrašile.

Fraser ga je zlovoljno pogledao, no ukočeno je kimnuo. Brody je prišao stolu gdje su prije sjedile Mary Tait i njezina majka, i uzeo stolac. Spustio ga je pokraj Kevina.

»Evo ti, sjedni.«

Sam se smjestio na ugao radne klupe; odnos mu je bio daleko opušteniji od Fraserova izravnog ispitivanja. Kevin je bojažljivo pogledao stolac.

»Ako ti je draže, možeš i stajati«, rekao mu je Brody. Kevin se premišljao i onda se polagano spustio na stolac. »Dakle, Kevine, što nam imaš reći?«

Upaljeni krateri Kevinovih akni na bljedilu lica izgledali su još strasnije. »Ja... ništa.«

Brody je prekrizio noge, kao da njih dvojica samo prijateljski čavrljaju. »Mislim da obojica znamo kako to nije istina. Prilično sam siguran da nisi učinio ništa loše, samo si se motao vani. I prilično sam siguran da narednika Frasera možemo uvjeriti da to zanemari. Pod uvjetom da nam iskreno kažeš zašto si to radio.«

Frasera je očito smetalo Brodyjevo nametanje, no nije mu proturječio.

»Dakle, Kevine, što ćemo mi?« upitao je Brody.

Jasno se vidjelo da se mladić ne može odlučiti hoće li progovoriti ili nastaviti šutjeti. A onda mu je pogled skrenuo na ceradom prekriveno truplo. Usta su mu se pomicala, kao da se riječi pokušavaju probiti van.

»Je li istina? Ono što svi pričaju?«

Izgovorio je to s naporom.

»A što svi pričaju?«

»Da je to...« Na tren je ponovno pogledao ceradom prekriveno truplo. »Da je to Maggie.«

Brody je zastao i onda odgovorio: »Mislimo da je to moguće. Da.«

Kevin je zaplakao. Sjetio sam se kako se ponašao u Maggienoj blizini, kako se svaki put zarumenio kad bi ga pogledala. Zatelebao se do bola, pa sam ga žalio više nego ikada.

Brody je iz džepa izvukao maramicu. Prišao mu je bez riječi, pružio mu je i vratio se do radne klupe.

»Kevine, što nam možeš o tome reći?«

Mladić je ridao. »Ja sam je ubio!«

Ta izjava bila je kao udar munje. U tišini koja je uslijedila vonj spaljenog tijela činio se prodornijim nego ikada, prekrivao je smrad motornog ulja, piljevine i cina. Još jedan zapuh vjetra zatresao je zidove radionice, a kiša je poput zakovica udarala po valovitu krovu.

»Kako to misliš da si je ubio?« upitao je gotovo blago Brody.

Kevin je otro oči. »Mrtva je zbog mene.«

»Nastavi, slušamo te.«

No, nakon toga Kevin kao da se pokolebao. Ja sam se prisjetio njegove reakcije kad je Brody objavio kako tijelo pronađeno u seoskoj kućici pripada prostitutki iz Stornowaya. Nije bio samo potresen. Ostao je skamenjen. Kao da je u glavi nešto povezao. Što je ono Maggie rekla o anonimnom izvoru? *Osoba koja nije to rekla... rekla je u povjerenju. Ne želim im stvarati nevolje. Oni nisu umiješani.*

»Ti si Maggie otkrio kako se zove mrtva žena, nije li tako?« javio sam se.

I Brody i Fraser iznenađeno su me pogledali, no to nije bilo ništa u usporedbi s Kevinom. Zabuljio se u mene širom otvorenih usta. Izgledalo je kao da traži način kako bi to porekao, no onda ga je izdala volja. Kimnuo je.

»Kevine, kako znaš njezino ime?« upitao je Brody, ponovno preuzevši vodstvo.

»Nisam bio siguran...«

»Bio si dovoljno siguran da to kažeš Maggie. Zašto?«

»Ne... ne mogu vam reći.«

»Mali, hoćeš ti malo u zatvor?« ubacio se Fraser, ne mareći za bijesne Brodyjeve poglede.

»Garantiram ti da ćeš završiti ondje ako ne progovoriš.«

»Siguran sam da je Kevin toga svjestan«, rekao je Brody. »Štoviše, ne vjerujem da mu je namjera štititi osobu koja je ovo učinila Maggie. Je li tako, Kevine?«

Mladić je gotovo protiv volje skrenuo pogled prema ceradom prekrivenom tijelu. Na licu mu se čitala bol.

»Daj, Kevine«, nagovarao ga je Brody. »Reci nam. Odakle ti ime? Je li ti netko rekao?

Poznaješ li nekoga tko je poznavao nju? Je li to?«

Kinrossov sin spustio je glavu. Promrmljao je nešto potpuno nerazumljivo.

»Glasnije!« zarežao je Fraser.

Kevin je naglo i gnjevno podigao glavu. »Moj tata!«

Taj povik zazvonio je u tijesnoj radionici. Brodyjevo lice potpuno se umirilo, skrivajući bilo kakvu emociju.

»Možda je bolje da kreneš od samog početka.«

Kevin se obgrlio rukama. »Bilo je to lanjskog ljeta. Trajektom smo otišli do Stornowaya. Tata je rekao da ima neka posla, pa sam otišao u grad. Mislio sam otići u kino ili tako nešto...«

»Boli nas živo za kino ili nešto«, umiješao se Fraser. »Skrati priču.«

Kevin ga je prostrijelio pogledom koji je jasno govorio da je sin svoga oca.

»Lunjao sam nekim zabačenim ulicama, nedaleko od autobusnog kolodvora. U blizini su bile neke kuće, a kad sam se približio, vidio sam tatu kako stoji pred jednom od njih. Krenuo sam prema njemu, ali je onda... onda je ta žena otvorila vrata. Na sebi je imala samo kratki ogrtač za kupanje. I moglo se vidjeti skoro sve.«

Kevinovo kozičavo lice poprimilo je grimiznu boju.

»Kad je ugledala tatu, nacerila se... onako prostački. I onda je za njom ušao u kuću.«

Brody je strpljivo kimnuo. »Kako je izgledala?«

»Ovaj... bila je kao... znate...«

»Prostitutka?«

Usljedilo je sramežljivo kimanje. Brody je izgledao kao da je taj razvoj događaja jednako nepovoljan kao i neočekivan.

»Možeš li je opisati?«

Kevin je nesvjesno prstima protrljao žarke izbočine na licu. »Ne znam točno... tamna kosa. Starija od mene, ali ne i stara. Zgodna, samo... kao da nije pazila na sebe.«

»Je li bila niska, visoka...?«

»Mislim, visoka. Krupna. Nije bila debela, ali ni mršava.«

Poslije mu može pokazati fotografije i provjeriti prepoznaje li Janice Donaldson. Dosad se opis poklapao.

»Kako si saznao njezino ime?« upitao je Brody.

Mladićevo lice buknuo je još žarkijim crvenilom. »Nakon što je ušao ja sam... otišao sam do vrata. Samo da vidim. Bilo je nekoliko zvonaca, ali sam vidio da je pritisnuo ono najgornje. Na njemu je pisalo 'Janice'.«

»Je li ti tata. ikad saznao da si ga vidio?«

Kevin je izgledao prestravljeno. Odmahnuo je glavom.

»I je li opet išao k njoj?« upitao je Brody.

»Ne znam... mislim da je. Svakih par tjedana rekao bi da ima nekog posla, pa sam... mislio sam da ide onamo.«

»Sjajna posla«, promrmljao je Fraser.

Brody je prečuo upadicu. »A je li ona ikad došla k njemu? Na otok?«

Odgovor na to pitanje bilo je brzo odmahivanje glavom. No, prisjetio sam se kako je Kinross otresito ušutkao Camerona na sastanku u baru. U to vrijeme pomišljao sam da mu samo smeta Cameronovo bahato ponašanje, no sad se način kojim je okončao taj sastanak otkrivao u puno zlokobnijem svjetlu.

Brody je umorno gnječio hrbat nosa. »Koliko si rekao Maggie?«

»Samo ime. Nisam želio da zna da mi tata ide... ovaj znate. Samo sam mislio... ona je novinarka, pa može napisati članak o tome tko je žena bila. Mislio sam da joj činim uslugu, nisam znao da će sve ovako završiti.«

I ponovno je zaplakao. Brody ga je potapšao po ramenu. »Sinko, znamo da nisi.«

»Mogu sad ići?« upitao je Kevin brišući oči.

»Još samo nekoliko pitanja. Imaš li pojma kako se Mary Tait mogla dočepati Maggienog kaputa?«

Kevin je spustio glavu, izbjegavao je naše poglede.

»Ne.«

Nijekanje je uslijedilo prebrzo - Brody ga je bezizražajno promatrao.

»Kevine, Mary je zgodna cura, je li tako?«

»Ne znam. Valjda.«

Brody je odšutio nekoliko sekundi; pričekao je dok se Kevin nije počeo s nelagodom meškoltiti i onda postavio sljedeće pitanje.

»I, dakle, koliko se dugo viđate?«

»Ne viđamo se!«

Brody ga je samo pogledao. Kevin je spustio pogled.

»Ovaj... samo smo se našli. Ne radimo ono! Ne stvarno. Nismo... znate...«

Brody je uzdahnuo. »I, gdje ste se to 'našli'?«

Bilo je bolno promatrati mladićevu nelagodu. »Ponekad na trajektu. Onda, ako je mrak, u ruševinama crkve... ili...«

»Nastavi, Kevine.«

»Ponekad na planini... u staroj kućici...«

Brodyja je to iznenadilo. »Misliš ondje gdje je pronađeno tijelo?«

»Je, ali o tome nisam ništa znao! Časne mi! Već dugo nismo ondje bili. Od ljeta.«

»Ide li još tko onamo?«

»Koliko znam, ne... zato onamo odlazimo. Skrovito je.«

Više nije. Pomislio sam na prazne limenke i ostatke vatre koje smo zatekli. Dakle, ipak nemaju nikakve veze s ubijenom prostitutkom - bili su to samo tragovi potajnih susreta hendikepirane djevojke s kozičavim i frustriranim dječakom.

Fraseru se prezir jasno vidio na licu, no bio je toliko priseban da je šutio. Nisam mogao odgonetnuti Brodyjeve misli. Lice mu je bilo profesionalno bezizražajno.

»Odlazi li Mary onamo kad odluta? Naći se s tobom?«

Kevin je zurio u svoje šake. »Ponekad.«

Brody se nakratko zamislio. »Je li bila u tvojoj kući kad smo navratili do tvog tate?«

Sve dotad nisam smatrao važnim činjenicu da je Kevin samo provirio kroz odškrinuta ulazna vrata, ne otvarajući ih da ne možemo zaviriti unutra. Spustio je glavu - šutnja je bila dovoljno priznanje.

»Ovaj... bila je kao... znate...«

»Prostitutka?«

Usljedilo je sramežljivo kimanje. Brody je izgledao kao da je taj razvoj događaja jednako nepovoljan kao i neočekivan.

»Možeš li je opisati?«

Kevin je nesvjesno prstima protrljao žarke izbočine na licu. »Ne znam točno... tamna kosa. Starija od mene, ali ne i stara. Zgodna, samo... kao da nije pazila na sebe.«

»Je li bila niska, visoka...?«

»Mislim, visoka. Krupna. Nije bila debela, ali ni mršava.«

Poslije mu može pokazati fotografije i provjeriti prepoznaje li Janice Donaldson. Dosad se opis poklapao.

»Kako si saznao njezino ime?« upitao je Brody.

Mladićevo lice buknuo je još žarkijim crvenilom. »Nakon što je ušao ja sam... otišao sam do vrata. Samo da vidim. Bilo je nekoliko zvonaca, ali sam vidio da je pritisnuo ono najgornje. Na njemu je pisalo 'Janice'.«

»Je li ti tata ikad saznao da si ga vidio?«

Kevin je izgledao prestravljen. Odmahnuo je glavom.

»I je li opet išao k njoj?« upitao je Brody.

»Ne znam... mislim da je. Svakih par tjedana rekao bi da ima nekog posla, pa sam... mislio sam da ide onamo.«

»Sjajna posla«, promrmljao je Fraser.

Brody je prečuo upadicu. »A je li ona ikad došla k njemu? Na otok?«

Odgovor na to pitanje bilo je brzo odmahivanje glavom. No, prisjetio sam se kako je Kinross otresito ušutkao Camerona na sastanku u baru. U to vrijeme pomišljao sam da mu samo smeta Cameronovo bahato ponašanje, no sad se način kojim je okončao taj sastanak otkrivao u puno zlokobnijem svjetlu.

Brody je umorno gnječio hrbat nosa. »Koliko si rekao Maggie?«

»Samo ime. Nisam želio da zna da mi tata ide... ovaj znate. Samo sam mislio... ona je novinarka, pa može napisati članak o tome tko je žena bila. Mislio sam da joj činim uslugu, nisam znao da će sve ovako završiti.«

I ponovno je zaplakao. Brody ga je potapšao po ramenu. »Sinko, znamo da nisi.«

»Mogu sad ići?« upitao je Kevin brišući oči.

»Još samo nekoliko pitanja. Imaš li pojma kako se Mary Tait mogla dočepati Maggienog kaputa?«

Kevin je spustio glavu, izbjegavao je naše poglede.

»Ne.«

Nijekanje je uslijedilo prebrzo - Brody ga je bezizražajno promatrao.

»Kevine, Mary je zgodna cura, je li tako?«

»Ne znam. Valjda.«

Brody je odšutio nekoliko sekundi; pričekao je dok se Kevin nije počeo s nelagodom meškoljiti i onda postavio sljedeće pitanje.

»I, dakle, koliko se dugo viđate?«

»Ne vidamo se!«

Brody ga je samo pogledao. Kevin je spustio pogled.

»Ovaj... samo smo se našli. Ne radimo ono! Ne stvarno. Nismo... znate...«

Brody je uzdahnuo. »I, gdje ste se to 'našli'?«

Bilo je bolno promatrati mladićevu nelagodu. »Ponekad na trajektu. Onda, ako je mrak, u ruševinama crkve... ili...«

»Nastavi, Kevine.«

»Ponekad na planini... u staroj kućici...«

Brodyja je to iznenadilo. »Misliš ondje gdje je pronađeno tijelo?«

»Je, ali o tome nisam ništa znao! Časne mi! Već dugo nismo ondje bili. Od ljeta.«

»Ide li još tko onamo?«

»Koliko znam, ne... zato onamo odlazimo. Skrovito je.«

Više nije. Pomislio sam na prazne limenke i ostatke vatre koje smo zatekli. Dakle, ipak nemaju nikakve veze s ubijenom prostitutkom - bili su to samo tragovi potajnih susreta hendikepirane djevojke s kozičavim i frustriranim dječakom.

Fraseru se prezir jasno vidio na licu, no bio je toliko priseban da je šutio. Nisam mogao odgonetnuti Brodyjeve misli. Lice mu je bilo profesionalno bezizražajno.

»Odlazi li Mary onamo kad odluta? Naći se s tobom?«

Kevin je zurio u svoje šake. »Ponekad.«

Brody se nakratko zamislio. »Je li bila u tvojoj kući kad smo navratili do tvog tate?«

Sve dotad nisam smatrao važnim činjenicu da je Kevin samo provirio kroz odškrinuta ulazna vrata, ne otvarajući ih da ne možemo zaviriti unutra. Spustio je glavu - šutnja je bila dovoljno priznanje.

»A večeras? Jeste li se našli i večeras?«

»Ne! Ja... ja ne znam kamo je pošla! Nakon što sam ono rekao Maggie, otišao sam doma. Časna riječ!«

Izgledao je kao da će opet zaplakati. Brody ga je promatrao nekoliko sekundi i onda kratko kimnuo.

»Bolje idi doma.«

»Čekaj, samo malo...« pobunio se Fraser.

Brody je to očekivao. »Sve je u redu. Kevin neće reći ništa o tome što nam je kazao. Nije li tako, Kevine?«

Mladić je iskreno kimao glavom. »Neću. Obećavam.« Požurio je do vrata i onda zastao.

»Moj tata Maggie ne bi učinio ništa nažao. Nijednoj ženi. Samo ne želim da upadne u nevolje.«

Brody nije odgovorio. Doduše, nije se tu imalo što reći. Dok je Kevin izlazio, na trenutak smo ugledali bjesomučni pljusak, a onda su se vrata zatvorila i njega je nestalo.

Brody je uzeo stolicu, prišao stolu i sjeo. Izgledao je izmoždano. »Isusa ti, kakva noć.«

»Možemo li malom vjerovati da će držati jezik za zubima?« sumnjičavo je upitao Fraser.

Stari detektiv dlanom je prešao preko lica. »Baš mi se i ne čini da će odjuriti doma i ispovjediti se ocu.«

Fraser kao da je bio spreman složiti se s njim, no u trenutku mu se na licu pokazala strava.

»Isuse, a što ćemo s curom? Kinross zna da je ona svjedokinja. Nikakvo čudo što je toliko želio biti prisutan dok smo je ispitivali.«

Od njegovih riječi prožela me hladna jeza. Brodyja to očito nije zabrinulo.

»Mary nije u opasnosti. Čak i da pretpostavimo da je ubojica Kinross - što još ne znamo - bit će mu dosta to što nije vidjela ništa čime bi ga mogla teretiti. On zna da mu ona nije opasna.«

Fraseru je laknulo. »I, što sad? Da ga uhitimo? S užitkom bi tom konju stavio lisice.«

Brody je šutio. »Ne još«, naposljetku je rekao. »Kinrossu možemo prišiti samo to da je poznao Janice Donaldson. Što nije dovoljno za uhićenje. Time bismo samo otkrili karte i dali mu vremena da si pripremi priču prije nego što Wallaceovi ljudi pristignu ovamo.«

»Ma, dajte!« povikao je Fraser. »Čuli ste što je rekao njegov vlastiti sin. A to smeće vjerojatno je ubilo i Duncana. Ne možemo samo tako sjediti.«

»Nisam to ni rekao«, zarežao je Brody, odjednom ljut. Zatim se s naporom obuzdao. »Čujte, već sam radio na istragama ubojstva. Ako bezglavo uletite, riskirate da ubojica završi na slobodi. Želite to?«

»Moramo nešto učiniti.« Fraser se nije predavao.

»I hoćemo.« Brody se zamišljeno zagledao u ceradom prekriveno truplo. »Davide, i dalje ste sigurni da je Maggiena tijelo bačeno s litice?«

»Siguran sam«, rekao sam. »U protivnom ne znam kako bi mogla zadobiti tolike ozljede.« Pogledao je na sat. »Razdanit će se za nekoliko sati. Čim se razdani, predlažem da odemo gore i pogledamo. Idemo provjeriti ima li kakvih tragova. U međuvremenu, vama dvojici bilo bi najbolje da se vratite u hotel i malo odspavate. Čeka nas dug dan.«

»A vi?« upitao sam.

»Ja malo spavam. Ostat ću ovdje, praviti joj društvo.« Nasmiješio se, no oči su mu bile umorne. »Nisam mogao spriječiti da je netko ubije. A ovo je, bar mi se čini, najmanje što mogu učiniti za nju.«

»Hoćete da netko ostane s vama?«

»Ne brinite se za mene«, mračno je odvratio Brody. S radne klupe podigao je pajser i stisnuo ga u šaci, važući ga. »Bit ću ja dobro.«

24.

IDUĆE JUTRO SVANULO je više u mašti. Svitanja i nije bilo. Samo je sve jedva primjetno posvijetlilo, prikradalo se gotovo neprimjetno, sve dok nisam shvatio da je slabašan sumrak zamijenio noć, i da je službeno došlo jutro.

Vrativši se iz brodogradilišta, nisam otišao ravno u krevet. Umjesto toga, Fraser me odvezao do Maggiene bake. Ellen mi je prije rekla da je otišla pomoći starici jer je pala. Sumnjao sam da mogu učiniti nešto više, ali sam smatrao da je ipak trebam vidjeti.

Zbog Maggie.

Rose Cassidy živjela je u malenoj kamenoj kućici spojenoj s onom susjednom, a ne u montažnim bungalovima koji su je gotovo potpuno okružili. Bila je oronula, s mrežastim zavjesama i zastarjelog izgleda koji je otkrivao postariju stanarku. Svijeće su treperile na prozoru u prizemlju, jedna je gorjela na katu. *Svijeće za mrtve.*

Kuća je bila puna žena koje su se okupile da bdiju s Maggienom bakom. Ušavši, osjetio sam vonj starosti, onu osobitu memlu u kojoj se miješa vonj naftalina i prokuhanog mlijeka. Maggiena baka bila je krhka poput ptica, s mrežom modrikastih vena koje su prodirale kroz poput pergamenta tanku kožu. Već je doznala da joj je unuka mrtva. Tijelo tek treba službeno identificirati, no bilo bi pogrešno zbog toga davati lažnu nadu.

Iznenadio sam se kad je Fraser odlučio poći sa mnom i provjeriti što starica zna o razdoblju prije Maggiene smrti. Drhtavim glasom rekla je da joj je unuka izgledala uzbuđeno. Ali da nije objasnila zašto. Nakon što im je skuhalo večeru – kao i u većini kuća, pećnica je bila plinska, na bocu – Maggie je izišla na sastanak.

»Vratila se poslije pola deset«, prisjećala se Rose Cassidy, rukom koja se tresla pokazujući na sat s velikim brojkama što je stajao na polici iznad kamina. Mrene su joj zamutile od suza crvene oči. »Izgledala je drugačije. Kao da joj se nešto mota po glavi.«

Što se poklapalo s onim što smo doznali. To se dogodilo nakon što joj je Kevin Kinross otkrio ime mrtve žene, i nakon što je mene posjetila u hotelu.

Ipak, očito ju je mučilo još nešto osim pitanja treba li izdati povjerenje Kinrossova sina. Što god to bilo, baki nije otkrila. Starica ju je čula da izlazi otprilike oko pola dvanaest i upitala je kamo je pošla. Maggie joj je s kata doviknula da ide autom, da se ide naći s nekim u vezi s poslom i da neće dugo.

I nije se vratila.

U dva sata, baka je znala da nešto nije u redu. Udarala je po zidu da probudi susjede sve dok nije pala iz kreveta. To što su tada upomoć pozvali Ellen, a ne otočkog bolničara, bio je još jedan pokazatelj Cameronova statusa. Doduše, nitko joj nije mogao pomoći. Pad joj nije nanio teže ozljede, ali joj se tijelo, baš kao i kod mnogih starijih ljudi koje sam viđao, polagano gasilo, zadržavajući je u životu koji više nije željela. A sad je uspjela nadživjeti vlastitu unuku.

Potpuno nepotrebna i okrutna dugovječnost.

U hotel sam se vratio malo poslije šest. Još je bilo mračno, ali nije imalo smisla ići na počinak. Sjeo sam na tvrd stolac i slušao zavijanje vjetra sve dok iz prizemlja nisam začuo neko komešanje i znao da je Ellen ustala. Umorniji nego ikad, zaronio sam lice u hladnu vodu trudeći se tako razbuditi, onda sam Fraseru pokucao na vrata i sišao u kuhinju.

Ellen je odlučila skuhati kompletan doručak - pun tanjur vruće kajgane, šunka, tost i sladak, vreli čaj. Nisam osjećao glad, no kad me poslužila, navalio sam kao vuk, osjećajući kako mi se snaga polako vraća u tijelo. Fraser je sišao nekoliko minuta poslije, podbuhla lica od manjka sna. No, jutros je bar bio trijezan.

»Radio još ne radi«, zagundao je, a da ga nitko nije pitao.

Što sam i očekivao. Odavno sam već nadišao i optimizam i razočaranje. Sad sam samo želio okončati taj slučaj.

Svanulo je, i svjetlo se polagano vuklo po nebu dok smo se autom vraćali do brodogradilišta. Još jedan odvratan dan. Valovi su udarali po škrljcu i hridima, bacali krpe pjene visoko u zrak, odakle ih je vjetar nosio u zaljev. Kinrossov trajekt i dalje je stajao na vezu, bjesomučno poskakujući na debelom moru. Jutros ga vlasnik neće povesti nikamo - ma koliko to žarko priželjkivao. Onkraj njega, bijeli vrhovi valova udarali su o vršak *Stac Rossa*, sudarajući se međusobno i pjeneći, kao da nemoćno bjesne što im ne uspijeva skršiti tu crnu stijenu.

Ponad svega vladao je vjetar. Umjesto da se smiri, oluja je dobivala na snazi. Iskonski divlja, udarala je Range Rover, bacala kišu u vjetrombran u takvim bujicama da su brisači jedva uspijevali očistiti staklo. Kad smo izišli iz auta, progonila nas je sve do brodogradilišta. Pepeo i kostur spaljene ribarice stajali su kao ostaci vikinškoga pogreba, mračan podsjetnik na sinoćnje događaje.

U radionici, Brody se smjestio u staro automobilsko sjedalo. Okrenut prema vratima sjedio je s pajserom u ruci, podignutim ovratnikom branio se od hladnoće. Iza njega, Maggieno ceradom prekriveno truplo podsjećalo je na dječje, onako jadno ležeći na betonskome podu. Blijedo se osmjehnuo kad smo Fraser i ja ušli. »Jutro.«

Kao da je ostario preko noći. Lice mu je bilo ispijeno, koža još više napeta preko kostiju, a u njoj su se, oko očiju i usana, usjekle nove bore. Iz brade su mu stršile srebrnaste čekinje.

»Sve u redu?« upitao sam.

»Je. Bilo je mirno.«

Ustao je; kada se protegnuo, zaškripali su mu zglobovi. Tiho je i zadovoljno uzdahnuo zagrizavši u sendvič sa šunkom što mu ga je poslala Ellen. Natočio sam mu šalicu čaja iz termosice koju nam je također spakirala, pritom mu ispričavši sve što smo doznali od Maggiene bake.

»Ako je Maggie pošla autom, bit će nam lakše otkriti kamo se uputila. Pod pretpostavkom da auto nije pomaknut«, rekao je nakon što sam završio. Pomno otresajući mrvicu s prstiju i usana, iskapio je čaj i ustao. »Dakle, idemo pogledati liticu.«

»A što ćemo... s ovim?« upitao je Fraser, pomalo preplašeno glavom mahnuvši prema truplu. »Ne bi li ga netko trebao držati na oku? Ako Kinross odluči nešto poduzeti.«

»Vi se to javljate?« upitao je Brody. Škrto se nasmiješio oklijevanju na Fraserovu licu. »Ne brinite se. U ladici sam pronašao lokot. Možemo zaključati vrata, a osim toga mislim da ni Kinross, niti itko drugi, neće ništa pokušavati po danu.«

»Mogu ja ostati«, ponudio sam se.

Brody je odmahnuo glavom. »Vi ste nam jedini forenzičar. Ako gore ima ikakvih dokaza, želim da ih vi pregledate.«

»To baš i nije moje područje.«

»Više je vaše nego moje ili Fraserovo«, odvratio je.

Tomu se nisam mogao usprotiviti.

Brody je odjurio doma pogledati psa dok smo Fraser i ja zaboravili vrata uljem zamrljanim lokotom. Metalni škljocaj vratio mi je neželjenu uspomenu na zatočeništvo u zapaljenom društvenom domu. Bio sam sretan kada se Brody nekoliko minuta poslije vratio, pa smo se uputili prema podnožju litice.

Na najbližoj točki bila je udaljena samo tridesetak-četdesetak metara od brodogradilišta, no kiša nas je neumorno tukla dok smo prelazili čistinu.

»Isus Krist motorist!« povikao je Fraser, zgrbivši se da se zaštiti.

Kad smo doprli do litice, ona nam je ipak pružila kakav-takav zaklon. Uz podnožje protezao se sloj škrljevca, izlomljen nazubljenim stjenovitim istakama, šireći se prema moru.

Naginjući se u vjetar, uputili smo se njime, oprezno koračajući pogleda prikovana na mokre i skliske oblutke.

Nakon nekoliko metara Brody se zaustavio: »Stigli smo.«

Pokazao je stijenu koja je stršila iz škrljevca. Kiša ju je gotovo savršeno isprala, no za nju se uhvatio komadić nečega tamnoga. Čučnuo sam da bolje pogledam. Bio je to dio krvavog tkiva, išaran žilama i razderan. Škriljčani obluci oko njega bili su razbacani; nastalo je udubljenje koje je mogao stvoriti pad teškog predmeta. Nešto nalik tragovima povlačenja odande je vodilo prema brodogradilištu, gubeći se na mjestu gdje je škrljevac prelazio u čvrsto tlo.

Iz hotela sam ponio nove vrećice kako bih imao nekakvu zamjenu za vrećice za dokazni materijal. Izvadio sam jednu iz džepa i sječivom džepnog nožića sastrugao uzorak krvavog tkiva. Da je kiša nastavila padati, isprala bi najveći dio krvi i prije nego što bi pristigla policija, a galebovi bi se dočepali ostataka.

Brody je gledao prema vrhu litice, tridesetak metara nad nama. »Stubište je malo dalje, no nema smisla da se sva trojica uspinjemo.« Okrenuo se Fraseru. »Čini mi se razumnijim da se vi autom odvezete do vrha.«

»Da, u pravu ste«, žurno se složio Fraser.

Dao sam mu plastičnu vrećicu da je odnese u Range Rover, te smo se Brody i ja škripeći cipelama preko škrljevca zaputili prema stubama. Bile su uklesane u lice litice, strme i zavojite. Postojala je stara ograda, no baš i nije budila sigurnost.

Brody je otro kišu s lica, pogledao prvo njih, a onda i moju udlagu. »Sigurni ste da ste tomu dorasli?«

Kimnuo sam. Nisam namjeravao odustati.

Počeli smo se uspinjati. Brody je išao prvi, puštajući da ga slijedim vlastitim tempom. Stube su bile klizave od kiše. Uz liticu skutrile su se morske ptice dok im je vjetar šušurio pera. Sto smo se penjali više, bivali smo sve izloženiji. Vjetar je vrištao i šibao nas, kao da nas smišljeno želi baciti dolje.

Bili smo samo nekoliko metara od vrha, kad je Brodyju cipela prokliznula na polomljenoj stubi. Pao je ravno na mene i odbacio me na ogradu. Osjetio sam da hrdava kovina popušta pod mojom težinom i na trenutak pogledao ravno dolje u ponor. Onda me Brody zgrabio za ovratnik kaputa i povukao u sigurnost.

»Oprostite«, prodahtao je puštajući me. »Jeste li dobro?«

Kimnuo sam, ne vjerujući vlastitome glasu. Bilo mi je još tuklo kada sam ponovno pošao za njim. U idućem trenutku ugledao sam nešto na licu litice, nekoliko metara od mene.

»Brody«, dozvao sam ga.

Kad se okrenuo, pokazao sam mu tamnu mrlju na izboju litice. Bila je predaleko da bih je dosegao i uzeo uzorak, ali mi je bilo jasno kako je ondje dospjela.

Na tom je mjestu Maggiena tijelo u padu udarilo o stijenu.

Nekoliko minuta nakon toga stigli smo na vrh. Kad smo se uspeli gore, vjetar nas je udario svom svojom silinom. Derao nam je kapute, napuhavao ih poput balona i prijetio da će nas baciti preko ruba.

»U vražju mater!« povikao je Brody, trudeći se ostati na nogama.

Ispod nas luka Rune pokazala se kao plitka potkova uskipjele vode, opasana liticama. Od pogleda je čovjeka hvatala vrtoglavica; vjetrom tučeno sivo more i nebo stopljeni tvorili su neodređen obzor. Jedan ili dva samotna galeba borili su se s vjetrom; tužni krici dopirali su do nas dok su jalovo pokušavali uhvatiti struju prije nego ih vjetar odbaci u stranu. S kopnene strane strme padine *Beinn Tuiridha* uzdizale su se u daljini, dok se stotinjak metara od nas *Bodach Runa*, otočki menhir, uzdizao iz tla poput iskrivljena prsta. Dalje se moglo vidjeti samo ogoljelu vrištinu i travu koju je vjetar sastavljao sa zemljom. Ništa nije navodilo na zaključak da je Maggie, ili itko drugi, bila ovdje.

Kiša nas je udarala poput sačme dok smo se probijali do mjesta s kojeg je Maggie zacijelo pala. Počeo sam pomišljati da tratimo vrijeme, kad je Brody upro prstom.

»Ovdje.«

Nekoliko metara ispred nas tlo je bilo razrovano. Trava je bila iskidana i ugažena, a kad sam bolje pogledao, primijetio sam da je trava slijepljena masnim, crnim mrljama.

Čak i nakon kiše, ostalo ih je mnogo.

»Ovdje je ubijena«, rekao je Brody, brišući kišu s lica dok se prigibao da bolje pogleda. »S obzirom na količinu krvi, sigurno je potpuno iskrvarila.«

Ustao je i razgledavao tlo oko nas.

»Ondje je ima još. I ondje.«

Mrlje su bile manje od one na rubu litice; kiša ih je gotovo dokraja isprala. Stvarale su krvavi trag koji je vodio od ruba. Ili, vjerojatnije, prema njemu.

»Bježala je«, rekao sam. »Bila je ranjena i prije nego što je došla do ruba.«

»Možda je pokušala pobjeći do stuba. Ili je samo bježala naslijepo.« Pogledao me. »Mislite li isto što i ja?«

»O onome što je rekla Mary Tait?« Kimnuo sam. *Pobjegli su. Poslije buke.* Možda oni koje je vidjela nisu samo bježali. Možda je jedno od njih progonilo ono drugo.

Samo, otkuda su stigli?

Nismo uspjeli zamijetiti nove krvave mrlje. One koje smo pronašli bile su previše raspršene da bi nam otkrile mogući smjer Maggiena dolaska. Već su ionako nestajale, rastapajući se u blatnome tlu pod navalom pretpotopnih kiša.

Brody se osvrnuo po pustom vrhu, zlovoljno je tresao glavom. »Kvragu, gdje je auto? Mora biti negdje u blizini.«

No, i sam sam proučavao vjetrom šiban vrh litice. »Sjećate li se kad ste Mary pitali odakle joj kaput? Što je točno rekla?«

Brody me zbunjeno pogledao. »Da joj ga je dao neki stari. Zašto?«

»Ne, nije rekla stari. Rekla je starac.«

»Što s tim?«

Pokazao sam prema menhiru, udaljenom tek pedesetak metara. »Sami ste mi rekli da *Bodach Runa* znači 'Starac s Rune'. Možda je mislila na to. Mary je imala bateriju. Mogla se uspeti stubama, baš kao i mi.«

Brody se zagledao u menhir i razmišljao: »Idemo pogledati, slažete se?«

Ugledali smo Range Rover oko četvrt milje od nas; vijugao je prema nama kad smo se uputili prema kamenu. Cesta bi nam povremeno nestajala iz vida, no *Bodach Runa* bilo je nemoguće promašiti. Fraser će vidjeti kamo smo se uputili i ondje nas pričekati.

Brody je žustro koračao po neravnom tlu. Drhtureći od hladnoće i kiše, dok mi se bol ponovno počela javljati u ramenu, morao sam napregnuti sve snage da ostanem ukorak s njim. Tlo se uzdiglo u hrbat koji nas je dijelio od menhira, tako da smo mogli vidjeti samo gornju polovicu. No kad smo se približili, razaznao sam nešto u udolini pod njim. Postupno se otkrivao krov automobila.

Bio je to Maggien stari Mini.

Parkiran u jarku tik ispod menhira. Uz njega se skutirilo nekoliko ovaca štiteći se od vjetra, samo pridonoseći općoj slici napuštenog auta. Pobjegle su kad smo Brody i ja kliznuli niz travnatu padinu do njega. Sa zarasle staze koja je vodila iz jarka začuli smo zvuk automobila i nekoliko trenutaka poslije ugledali Range Rover koji je poskakivao prema nama.

Fraser je parkirao na kraju staze i izašao. »Njezin?«

»Je«, odvratio je Brody. »Maggien auto.«

Vrata su visjela otvorena, vjetar ih je blago njihao na šarkama. Prednja sjedala bila su natopljena kišom, ali nisu bila potamnijela samo od vode. Armaturu, ploču i vjetrombran prekrivale su mrlje i tragovi krvi, kao da ih je nabacao neki poludjeli slikar.

»Isuse«, prošaptao je Fraser.

Prišli smo malo bliže, no i dalje smo se držali na pristojnoj udaljenosti, kako ne bismo kontaminirali tlo oko auta. Brody je kroz otvorena vozačka vrata provirio u zakrvavljenu unutrašnjost.

»Čini se da je bila napadnuta sa svoje strane i da se uspjela izvući kroz suvozačeva vrata. Što mislite, nož ili sjekira?«

Zvučalo je nadrealno tako nehajno raspravljati kojim je oružjem ubijena Maggie - kad sam još večer prije sjedio pokraj nje u tom istom autu. Ipak, osjećajnost ne pomaže pri hvatanju ubojice.

»Rekao bih nož. Nema dovoljno mjesta da se zamahne sjekirom i pritom ne ostavi tragove u autu.«

Osvrnuo sam se po jarku. Noću, izvan dohvata automobilskih farova, tama bi bila neprovidna. Dovoljno da Mary Tait može promatrati. I čuti.

Zamišljao sam da se moglo čuti podosta toga.

Fraser je zaobišao auto straga. »Ovdje je još tragova guma. I ne izgledaju kao one s Minija.«

Brody je bespomoćno zapucketao jezikom. Znao sam da će i vjetar i ovčji papci tragove samljjeti u blato dok forenzičari dođu uzeti otiske. No nismo mogli ništa učiniti.

»Baki je rekla da se ide naći s nekim. Čini se da se sastala ovdje. Mary je sigurno već bila tu, ili dovoljno blizu da čuje buku.« Namrštio se i gledao auto. »I dalje mi nije jasno kako se dočepala kaputa. Nije ni oštećen ni krvav, ali kako ga Maggie nije odjenula po takvoj noći?«

»Možda ga je svukla za Kinrossa«, javio se Fraser. »Zajedno s još nešto odjeće, ako se razumijemo. Nema drugog razloga zašto bi bili ovdje. Došlo je do ljubavne svađe ili čega već, a onda je Kinrossu pao mrak na oči.«

»Nije to nikakva 'ljubavna svađa'!« zarežao je Brody. »Maggie je bila ambiciozna mlada žena koja je stremila daleko više od kapetana trajekta. I sve dok ne dokažemo da se sinoć sastala s Kinrossom, ne bih zaključivao naprečac.«

Fraser je pocrvenio na prijekor. Ipak, nešto što je rekao zavrtjelo mi je kotačiće u glavi.

»Vjerojatno je u pravu kad kaže da je Maggie svukla kaput«, rekao sam. Onda sam im rekao da je u autu pokvareno grijanje i da grijači rade na maksimumu. »Oba puta kad me vozila, odložila ga je na stražnje sjedalo. To može objasniti zašto na njemu nije bilo krvi.« Brody se trudio pogledati straga u auto. »Moguće. Ondje gotovo da i nema mrlja. Ako su vrata bila otvorena kad je Maggie pokušala pobjeći, Mary je jednostavno mogla ući i pogledati. Čak i da je primijetila krv na ploči, sumnjam da bi shvatila o čemu je riječ.« I dalje se držeći podalje od Minija, počeo je kružiti oko auta. Zaustavio se na drugoj strani. »Ovamo.«

Fraser i ja prišli smo vidjeti što je pronašao. Ispod suvozačevih vrata ležala je Maggiena torba čiji se sadržaj prosuo po mokroj travi. Vjetar je komade rupčića i papira razbacao po tlu, a kiša ih je pretvorila u pulpu.

Među kozmetikom i ostalim artefaktima Maggiena života, pokidanih listova, zgažena u blatu, ležala je njezina novinarska bilježnica.

»Dajte mi plastičnu vrećicu«, rekao mi je Brody.

»Sigurni ste?« bojažljivo se javio Fraser.

Brody je otvorio vrećicu koju sam mu pružio. »Maggie je bila novinarka. Bilo ovo poprište zločina ili ne, sigurno je zabilježila s kim se sastaje - a ovdje papir neće dugo izdržati.«

Pažljivo koračajući prišao je autu i čučnuo pokraj otvorenih suvozačevih vrata. Iz džepa je izvukao kemijsku i uvukao je u žičani uvez bilježnice. Onda ju je oprezno podigao i spustio u vrećicu. Čak i s mjesta gdje sam stajao, vidio sam da se stranice raspadaju, a ono na njima zapisano svelo se na nečitljive mrlje crnila.

Brody je razočarano stisnuo usta. »Što god na njima pisalo, više nije iskoristivo.«

Počeo se pridizati i naglo zaustavio.

»Nešto je ispod auta.« U glasu mu se ponovno čulo uzbuđenje. »Čini se, njezin diktafon.«

Pomislio sam na sve prilike kada je Maggie njime mahala. Kao i većina suvremenih novinara, više se pouzdavala u nj nego u blok i kemijsku. Stoga, ako je vodila nekakav dnevnik svog boravka na otoku, on nije nužno morao biti u pisanome obliku.

Brody je jedva obuzdavao nestrpljenje dok sam otvarao novu plastičnu vrećicu. »Ne brinite se. Wallaceu ću reći da ovo ide na moju glavu«, rekao je i zavjerenički pogledao Fräsera.

Taj put policijski se narednik nije protivio. Takvi dokazi, moguće neizmjerljivo važni - i osjetljivi - moraju se skloniti bez obzira na dolazak forenzičara. Brody je uvukao šaku u vrećicu, posegnuo pod auto i podigao diktafon. Zatim se vratio istim putem do Fräsera i mene; obrnuo je vrećicu i blatni diktafon našao se unutra.

Podigao ga je kako bismo bolje pogledali. Bio je digitalan, Sonyjev model sličan onom mome koji je stradao u požaru.

»Pitam se koliko dugo traju baterije?« promrmljao je Brody.

»Sasvim dovoljno«, rekao sam mu. »Još snima.«

»Što?« Zabuljio se u uređaj. »Šalite se.«

»Uključio se kad ste progovorili. Vjerojatno ga aktivira glas.«

Proučavao je zaslon snimača. »Dakle, mogao je raditi i kad je Maggie ubijena?«

»Samo ako se slučajno uključio kad je ispao iz auta.«

Vjetar je tulio oko nas dok smo razmišljali o toj mogućnosti. Brody je zamišljeno trljao čeljust, zagledan u maleni, srebrnasti stroj u plastičnoj vrećici. I prije nego što je progovorio, znao sam što će reći.

»Kako se to preslušava?«

NAKON ŠTO JE ISCURILA i posljednja snimka, diktafon je ispuštao samo šum. Šutjeli smo sva trojica. Sjećanje na to što smo netom čuli i dalje je odjekivalo u nama - razorno poput udara granate. Brody je isključio uređaj i zagledao se u prazno, nepomičan poput kipa.

Poželio sam mu nešto reći, ali nisam imao pojma što.

Policijski Range Rover njihao se na vjetru, a kiša kao da mu je tetovirala krov. Povukli smo se u toplinu auta da preslušamo Maggiene snimke. Svaka pojedina koju je načinila bila je u memoriji sačuvana kao poseban dokument, a njih je slagala u mape. Ukupno četiri mape, jedna naslovljena 'Radno', dvije potpuno prazne. Četvrta je imala jednostavan naziv: 'Dnevnik'.

Snimke su bile poredane po datumima. Otkad je došla na Runu, Maggie ih je snimila desetak.

Brody je odabrao onu najnoviju. Prema vremenu i datumu, snimljena je malo prije ponoći. Otprilike u vrijeme kada je, kako nam je rekla Rose Cassidy, Maggie izišla iz kuće.

»Ide«, rekao je Brody i kroz vrećicu pritisnuo prekidač za reprodukciju.

Iz zvučnika se sablasno izvijao Maggien mrtvi glas:

»... Dakle, to bi bilo to. Njemu još ni traga ni glasa, ali sam uranila nekoliko minuta. Samo se nadam da će se nakon svega pojaviti...«

»Komu se to nadaš? Daj, reci kako se zove to smeće«, promrmljao je Fraser. No Maggie su se po glavi motale druge misli.

»Bože, što ja ovdje radim? Stvarno sam se uzбудila zbog ovoga, no sad mi se sve to čini pomalo besmisleno. Zašto mi je onaj blesavi Kevin Kinross morao reći ženino ime? Ja sam piskaralo u lokalnim novinama, ne bavim se novinarskim istraživanjima! Samo, kako je on to znao? I ona glupost s Davidom Hunterom: 'Je li žrtvi ime Janice?' Stvarno genijalno, Maggie. Sad misli da prikrivam informacije. Ali stvarno u to ne mogu umiješati Kevina. Što sad?«

Začuo se zvuk koji sam prepoznao tek nakon nekoliko trenutaka – Maggie je prstima bubnjala po upravljaču. Uzdahnula je.

»Sve u svoje vrijeme. Sad moram sabrati misli. Nakon tolikog truda, ne smijem spetljati priču. Isuse, u autu je kao u pećnici...« Čulo se šuškanje; skidala je kaput. *»Moram priznati, osjećam se malo jezivo. Vjerojatno zbog svih ovih događanja, no ponekad pomišljam da sam glupa. Mislim, za Boga miloga, po otoku šeće ubojica! Da mi je netko rekao da netko drugi radi ovakve stvari... samo malo, što je to?«*

Usljedila je duga stanka. Jedinu zvuk bilo je Maggieno disanje - brzo i nervozno.

»Stvarno su mi živci na kraju. Ne vidim prst pred nosom. Izgledalo je kao bljesak; kao baterija. Vjerojatno meteor ili nešto slično. Ovdje je toliki mrak da ne znam gdje je zemlja, gdje je nebo. Ipak...«

Čuo se metalni škljocaj.

»Dobro, stvarno smo zabrinuti za sigurnost. Odvezem se usred ničega i onda zaključam vrata. Mislim, ne zabrinjavam se. Ne zapravo. Tip samo hoće nasamo razgovarati i to je sve – s obzirom na to kako se na otoku olajava sve i svakoga, ne možeš ga kriviti. Ipak, počinjem se pitati je li to stvarno dobra ideja. Bilo bi bolje da vrijedi truda. Dam mu još pet minuta, ako se ne pojavi, onda... pas mater!«

Čuli smo da ponovno diše brzo i isprekidano.

»Opet onaj bljesak. Nije to nikakav meteor, netko je ondje! Dobro, to je to. Idem...«

Motor automobila zakašljao je, ali se nije upalio. Preko njega čuli smo Maggien glas, tada iz veće daljine, kao da je diktafon odložila u stranu da pokrene Mini.

»Daj, daj, daj, daj. Nemoj mi to raditi. Ma stvarno ne vjerujem, daj, kreni, auto, nemoj mi izvoditi te glupe klišeje. Jebo te, prokleta krtijo, daj proradi!«

Smiri se, zalit ćeš motor - uhvatio sam se kako je hrabrim, iako sam znao da nema nikakva smisla.

A onda se nasmijala s iskrenim olakšanjem.

»O, hvala Isusu! Farovi. Došao je. Kasni, ali ću mu oprostiti.« Ponovno se začuo smijeh, ovaj put snažnije, a za njim šuškanje brisanja očiju i ispuhivanja nosa. »Isuse Kriste, stvarno će me smatrati novinarkom i pol. Daj, Maggie, saberi se. Navodno si profesionalka. Jebiga, prst pred nosom ne vidim od njegovih farova. A da ih ugasimo? Dobro, evo ga, samo da stvarčicu maknem s očiju...«

Čulo se šuškanje dok je negdje skrivala diktafon. Zatim su se vrata škljocnuvši otključala, pa onda zaškrípala otvarajući se. Kad je Maggie ponovno progovorila, zvučala je vedro i gotovo šeretski.

»Bok. Dakle, koliko je ono sati? Mislila sam da smo rekli ponoć? Čuj, kako bi bilo da pogasiš farove? Ne vidim prst... o, oprostite, nisam... ej, što to... Isuse! Isuse!!!«

Spustio sam glavu dok su iz zvučnika dopirali Maggieni krikovi i preklinjanja. Diktafon je savjesno zabilježio sve. Čuli su se udarci i pucketanje dok je poskakivao u borbi, no ni te smetnje nisu zaglušile zastrašujuće zvukove Maggiena ubojstva.

Zbrka krikova i šumova dosegla je svoj vrhunac, a onda je sve naglo utonulo u tišinu koju je kvario samo tihi šum, nalik šumu bujice. Shvatio sam da slušamo zvuk vjetra. Diktafon je ispao iz auta kad je Maggie bar nakratko pokušala pobjeći. Budući da nije bilo glasnijih zvukova koji bi ga aktivirali, uređaj se ubrzo automatski isključio. Kratka stanica, a onda se začuo Brodyjev glas.

»Pitam se koliko dugo traju baterije?«

Začuo sam vlastiti odgovor: »Sasvim dovoljno. Još...«

Brody ga je zaustavio.

Izbjegavali smo se međusobno pogledati. Osjećali smo se kao da smo, slušajući snimku Maggiena ubojstva, sudjelovali u nekom sramotnom činu.

»Zašto to smeće nije pozvala po imenu?« javio se Fraser. Čak je i on zvučao potreseno. Promeškoltio sam se. »Nije imala zašto. Snimala je za sebe. Tko god bio, smatrala je da joj od njega ne prijete nikakva opasnost. Bila je nervozna samo dok je čekala, ne nakon što je taj stigao.«

»Malo se preračunala«, rekao je Fraser. »Cijeli taj cirkus s farovima. Hoćemo li se kladiti da ih je namjerno ostavio da je zaslijepi, pa da ne vidi da drži nož?«

Brody je to šutke slušao. »A bljesak koji je vidjela prije dolaska auta?«

»Mary Tait«, rekao sam.

Kimnuo je, na licu mu je, dok ga je trljao dlanom, bila maska umora. »Luta posvuda s tom svojom dječjom baterijicom. Da nije tragično, bilo bi smiješno. Maggie nasmrtno prestraši bezopasna cura, a ubojici otvori vrata.«

»Je, samo tko je to kvragu bio?« ozlojeđeno se javio Fraser.

Brody se zagledao u diktafon. »Provjerimo može li nam još ponešto reći.« Mračno nam se osmjehnuo. »Mislim, kad smo se već uvalili, onda idemo do kraja.«

Vjetar je njihao auto, udarao kišom po njemu kao da se nasilu pokušava probiti unutra. Nakon što je posljednju snimku preslušao prvu, Brody se vratio na početak. Iz zvučnika se ponovno začuo Maggien glas.

» Ovo putovanje bolje je nego što sam očekivala. Još samo da kod bake mogu na Internet, no nju je informatičko doba zaobišlo, blažena bila. Moram nazvati nekoga u redakciji da mi provjeri ono spontano što već. I kad već nešto rade, da malo istraže prošlost Davida Huntera. Kladim se da ima štofa.« Kikotanje. »A i u prošlosti. Sto ovdje radi stručnjak iz Londona, i to s onim blesavim narednikom Neilom Fraserom? Isuse, od svih drotova naletim baš na njega. Ipak, dobre vijesti za Ellenin promet u baru, dalo bi se reći...«

Pogledao sam Fräsera. Bio je mrtvački bijesan.

»... Kad me ono izbacio iz kućice, ostala mi je masnica na ruci. Pravo mu budi ako stvarno uložim pritužbu. Bila sam previše šokirana da išta učinim kad se dogodilo, ali, Bože, u kojem je stanju bilo to tijelo! Da bar mogu bolje pogledati. Možda bi vrijedilo razmisliti da se noćas opet uputim onamo. Fraser će tada već zasjedati u baru...«

Fraserov zatiljak poprimio je grimiznu boju. Brody je bezizražajna lica pustio sljedeću snimku.

Maggie je zvučala loše raspoloženo i zadihano. »Koje je to bilo traćenje vremena. I opet nisam uspjela pošteno pogledati tijelo. Ovo mi je zadnji put da se igram specijalaca.« U glasu joj se čuo smijeh. »Ipak, moram priznati, bilo je uzbudljivo. Nisam se tako prestravila još otkad sam se u školi igrala skrivača. Isusa ti, kako me onaj mladi policajac zaskočio! Kako se ono zove? Duncan. Mislim da su ga tako zvali. Lukavac mali, priznajem, ali barem se ponašao ljudski. I zgodan je, kad smo već kod toga. Pitam se je li slobodan...«

Sljedeće dvije snimke najvećim dijelom odnosile su se na osobna razmišljanja o obitelji i poslu. Brody ih je premotavao sve dok se nije začulo poznato prezime.

»Otišla sam prije do Strachanovih, nadala se da ću izvući intervjua. Malo sutra. Ondje se zatekao David Hunter, zamotane ruke. Naučio je što znači po Runi šetati noću bez baterije.« Frknula je. »Bio je ondje i Bruce Cameron, njuškao oko Strachanove žene kao i obično. Grace je stvarno draga, no izgleda tako dobro da bih je mogla mrziti. Ne znam što da mislim o mužu. U jednom trenu šarmer, u sljedećem ledana. Doduše, ne bih mu rekla ne...«

Snimka je završila njezinim podlim cerekanjem.

Sljedeća je ponovno bila osobne prirode - Maggie je razbijala glavu budućnošću karijere. Brody je prešao na onu iza nje. Trgnuo sam se shvativši o čemu govori.

»Danas popodne zaplet dostojan romana. Išla sam prečicom do bake, ulicom iza hotela i tko lije to izjurio na stražnja vrata – Michael Strachan. Izgledao je kao slika i prilika krivnje kad sam ga pozdravila. Ne znam tko se više iznenadio, ja ili on. Nikad ne bih ni pomislila da to dvoje nešto mute. Mislim, Ellen je zgodna, ali tip je oženio božicu, za Boga miloga! No, tu se nešto stvarno muti. Možda bih trebala malo preslušati baku, provjeriti mlate li jezici...«

Dakle, to je bio Ellenin nepoznati posjetitelj – onomad kad sam je uplakanu zatekao u kuhinji. Vrijeme i datum snimke samo su to potvrdili. Nakon svega što se zbilo i nisam se

previše iznenadio, no to otkriće nije mi pružilo nikakvo zadovoljstvo. S nelagodom sam pogledao Brodyja. Između obrva pojavila se bora, no šutio je i pustio sljedeću snimku.

»No, dobro, čovjek uči dok je živ. Eto, ja uvjerena da sam okorjela reporterka koja otkriva neku duboko zakopanu tajnu, a sve redom stare priče. Baki sam se, naravno, morala zakleti na šutnju. Ljudi ovdje znaju raditi u svoju korist.« Cinično se nasmijala. »Mislim, kad se bolje pogleda, očito je – malena ima Ellenin ten, onu istu lijepu riđu kosu, ali ako se to zanemari, jasno se vidi da joj je otac Strachan...«

Vrag te neće, pomislio sam. Fraser je tiho zazviždao. »Dakle, Strachan šara uokolo? Nekima stvarno ništa nije dovoljno.«

Brody je izgledao zaprepašteno – kao da ne može povjerovati u to što je maločas čuo. Meni je sve izgledalo savršeno logično. Što je ono Ellen rekla o Anninom ocu kad mi je čistila opekline? *Može se reći da veza nije imala budućnost.*

Sad mi je bilo jasno zašto.

Brodyjevo je lice otvrdnulo. Ellen mu nije bila kći, no kao da je bila. Stisnuvši usne, grubo je prstom pritisnuo prekidač i pustio novu snimku.

Po Maggienom glasu jasno se čulo da nešto nije u redu.

»Isuse, koji zasran dan. Činilo mi se da je dobra ideja od Strachana i žene pokušati izvući intervjue nakon što su je napali. Prijav posao, no oni su najslavniji par na Zapadnom otočju, a ovo je postala udarna priča. Mislila sam da sam lukava kad sam prolila juhu po podu i zatreptala Strachanu. Onda je uletio onaj idiot Hunter i skopčao fintu s juhom. Zemljo, otvori se.«

*»I kao da sve to nije bilo dosta, još mi je rekao da je mladi policajac ubijen. Duncan. Kako mu je bilo prezime? Strašno. Ne mogu se sjetiti. Krasna sam ja novinarka. Bio je stvarno drag; na trajektu mi je pomogao s torbama. Pa čak i one noći kad me ulovio kod kućice. Jednostavno zvuči nemoguće da ga je ubio netko s otoka – Isuse, netko koga **poznam**. Bože, što se to zbiva? Dosta priče...«*

Snimka se naglo prekinula. Naš dah zamaglio je prozore automobila, pa se činilo da nas okružuje nekakvo magleno more. Vanjski svijet mogao je i nestati dok je Brody pokretao sljedeći broj.

»Još dvije.«

Taj sam put isprva pomislio da nešto nije u redu s diktafonom. Iz zvučnika je počela izvirati nerazaznatljiva buka; neodrediva kaša zvukova. Tek kad sam prepoznao Guthriejev glas kako naručuje piće, shvatio sam da slušamo snimku iz bara prije sastanka. Dijelovi razgovora pojačavali su se i nestajali, a onda se iz zvučnika začuo Brodyjev glas. Zvučao je metalno i daleko dok se diktafon naprezao uhvatiti njegove riječi s drugog kraja prostorije. Još jednom smo čuli Kinrossovo žučno odbijanje da povjeruje kako je ubojica netko od otočana, Maggiena pitanja o identitetu ubijene i Cameronov neuspjeli pokušaj da se nametne. Nakon što je sastanak završio, snimka je ponovno postala nerazumljiva.

Kad je završila, napetost u zaparenoj unutrašnjosti automobila činila se nepodnošljivom.

Onda se javio Brody.

»Ovo je zadnja.«

Taj put Maggien je glas zvučao znatno uzbuđenije.

»Konačno dobre vijesti! Zamalo sam i to propustila. Nisam imala pojma daje poruka ondje, bila mi je na samom dnu džepa kaputa. Ma ubila bih se daje nisam pronašla na vrijeme. Iako nemam pojma zašto želi da se nađemo u ponoć, i to kod Bodach Rune. Tip se stvarno trudi biti teatralan, kapa mu dolje. Da je itko drugi u pitanju, dobro bih razmislila, no mislim da samo želi pričekati dok mu žena ne zaspi. Bilo kako bilo, ovo ne smijem propustiti. Stvarno sam se dobrano pomučila za taj intervju, a ako Michael Strachan to želi držati u tajnosti, nemam ništa protiv.«

Usljedila je nagla provala trijumfalnog smijeha.

»Drago mi je što nisam bez veze razbila bakinu treću najbolju zdjelu za juhu. Bože, samo se nadam da me ne vuče za nos. Stvarno bi bilo grozno da se ne pojavi...«

Snimka je završila. Jedini zvuk bilo je bubnjanje kiše po krovu auta i tužno zavijanje vjetra. Brody je ponovno pustio kraj.

»... ako Michael Strachan to želi držati u tajnosti, nemam ništa protiv...«

Fraser je prvi došao do riječi. »Isuse Kriste! Otišla se naći sa Strachanom?«

»Čuli ste«, tiho je rekao Brody. Sjedio je savršeno mirno, kao da nema ni najmanju želju pomaknuti se.

»Ali... zaboga, pa to nema nikakvog smisla. Zašto bi je Strachan ubio? A oni drugi? A što mu je sa ženom? Nju nije mogao napasti sam.«

»Očajni ljudi spremni su na sve«, rekao je Brody. Polagano je odmahnuo glavom. »Ni ja to nisam očekivao, no Strachan mi se čini logičnijim od

Kinrossa. Pretpostavili smo da je Janice Donaldson možda ubijena zato što je pokušala ucjenjivati klijenta - tko je najbolja meta? Obudovjeli kapetan trajekta ili bogati, oženjeni čovjek, stup društva?«

»Ma je, ali... zašto bi Strachan, uz takvu ženu, plaćao jeftinu kurvu kakva je bila Donaldsonova?«

Brody je umorno slegnuo ramenima. »Neke muškarce uzbuđuje baš to. Što se tiče ostaloga... što više možeš izgubiti, to se više trudiš sačuvati što imaš.«

Iako to nisam želio prihvatiti, sve je imalo nekog jezivog smisla. Prvo Janice Donaldson; zatim je ubijen Duncan kad je Strachan pokušao prikriti svoje tragove. Iako je Maggiena upornost da od njega izvuče intervju bila sasvim bezopasna, ubojica koji nije želio ni najmanje riskirati sagledao bi to potpuno drugačije.

»Poruku je podmetnuo jučer«, polagano sam progovorio. »Dok sam bio kod njih. Otišao je očistiti njezin kaput, i ostavio Grace i Maggie sa mnom.«

Strachan je nesumnjivo odgovoran i za 'uljeza' koga je Grace navodno vidjela — time se poslužio da skrene pozornost i u džep Maggiena kaputa ubaci na brzinu napisanu poruku. Koja je vjerojatno nestala u vrištini negdje nedaleko od Minija, razasuta s ostalim sadržajem Maggienne torbe. Osjetio sam da šok polagano uzmiče pred gnjevom - užasnulo me obujam Strachanovih zločina. Izdao je sve koji su mu vjerovali.

Među njima i mene.

Range Rover se trgnuo kada je u nj udario zapuh vjetra. Kao da je još više ojačao dok smo slušali Maggienne snimke.

»Što ćemo sad?« upitao je Fraser.

Pokrenuvši se polagano, kao unesrećeni u sudaru, Brody je polako otvorio pretinac i spremio diktafon. Onda je zatvorio vratašca, pritisnuo ih je i bravica je škljocnula.

»Pokušajte dobiti vezu.«

Fraser je prvo pokušao sa svojim, zatim i s uređajem u autu. »Još ništa.«

Brody je kimnuo, kao da je očekivao upravo to. »Ne možemo si više dopuštati da čekamo ekipu s kopna. Moramo ga privesti. Strachan će nestati s otoka čim se vrijeme smiri. Na raspolaganju mu nije samo jahta nego još desetak brodova kojima može pokušati. Ne možemo ih sve nadzirati.«

»Ne znamo sigurno hoće li bježati«, usprotivio se Fraser, no kao da ni sam nije vjerovao u to.

»Ubio je troje ljudi, među njima i policajca«, nemilosrdno je nastavio Brody. »Maggie mu čak nije bila ni prijateljica - samo ju je takvom vidio.

Gubi razum, obuzima ga očaj. Ako mu damo priliku, nestat će. Ili će ubiti još koga. Mislite da će vam Wallace čestitati ako dođe do toga?«

Fraser je neodlučno kimnuo. »Da. Da, u pravu ste.«

Brody se okrenuo meni kada je narednik upalio motor. Nakon što je preslušao snimke kao da je nestao neki dio njega – no nisam bio siguran je li uzrok bilo otkriće Strachana kao ubojice ili kao oca Elleninog djeteta.

»Što ćete vi, Davide? Ne mogu vam narediti da pođete s nama, ali bi mi svakako bilo drago.« Krajičak usta trznuo mu se kada se pokušao osmjehnuti. »Potrebna nam je sva pomoć.«

Nisam bio siguran koliko ću biti od pomoći s jednom zdravom rukom, ali sam kimnuo. Proživio sam sve dosad. Želio sam vidjeti kraj.

Strachan je uništio dovoljno ljudi.

Pred kućom su stajali parkirani i Strachanov Saab i Gracein Porscheov terenac. Fraser se zaustavio iza njih - i tako im zapriječio put, primijetio sam. Vjetar nas je udario dok smo izlazili iz Range Rovera, kao da i sam žudi za nasiljem. Temperatura se spustila, prijeteći ledenom kišom koja je letjela u svim pravcima. Brody je zastao pokraj Saaba i prignuo se da pregleda gume. Pogledao me da bi se uvjerio da sam i sam vidio.

Na njima se skorio debeli sloj blata.

Odmaknuo se i pustio Fraseru da vodi dok smo prilazili kući. Nadvila se nad nama, granitnih zidova, golih i beščutnih. Krupni narednik zgrabio je željezni zvekir i počeo udarati po vratima kao da ih se trudi razvaliti.

Začuli smo iznutra pseći lavež, a onda su se vrata otvorila. Grace nas je pogledala preko zaštitnog lanca. Osmjehnula se s olakšanjem vidjevši tko je.

»Samo tren.«

Zatvorila je vrata kako bi mogla skinuti lanac. Otvorila je i stala postrance da nas propusti.

»Oprostite zbog ovoga. Ali, nakon onoga jučer...«

Modrica na obrazu još više je naglašavala njezinu ljepotu. No, ispod očiju primijetio sam joj sjene kojih nije bilo prije napada. Napada što ga je izvršio vlastiti suprug kako bi sa sebe skrenuo pozornost.

Osjetio sam kako gađenje prema Strachanu prerasta u čvrstu odlučnost.

»Suprug je doma?« upitao je Fraser.

»Ne, žao mi je. Opet je nekamo odlutao.«

»Auto mu je ovdje.«

Grace kao da je zaprepastila njegova grubost. »Ne ide uvijek autom. Nešto nije u redu?«

»Znate li gdje je?«

»Ne. Žao mi je. Oprostite, ali biste li mi mogli reći što se događa? Zašto želite razgovarati s Michaelom?«

Fraser nije mario za pitanja. Pas je i dalje bjesomučno lajao u kuhinji, šapama stružući po vratima.

»Možemo li pregledati kuću?«

»Već sam vam rekla da ga nema.«

»Želio bih se osobno uvjeriti.«

Oči su joj bljesnule na ton njegova glasa i na trenutak sam pomislio da će odbiti. Onda je samo gnjevno zabacila glavu.

»Mrzim kad me nazivaju lažljivicom. Ako baš morate...«

»Ja idem onamo«, Brody je rekao Fraseru. »Vi provjerite vanjske zgrade.«

Grace ih je promatrala kako odlaze, i dalje bijesna, ali i zapanjena. »Davide, zašto traže Michaela? Što se dogodilo?«

Moje oklijevanje bilo je dovoljno. Prvi put izgledala je zabrinuto.

»Ima li to veze sa svim što se događa? S ubojstvima?«

»Ne smijem reći. Oprostite mi«, odvratio sam, mrzeći to što će se njezin svijet ubrzo raspasti.

Zvuk naših glasova potjerao je psa u histeriju. »O, za ime Isusovo, Oskare, umukni!« rekla je Grace nestrpljivo otvarajući kuhinjska vrta i gurajući retrivera natrag. »Dođi! Idi van!« Pas je mahao repom, ne mareći za napetost dok ga je povlačila prema stražnjim vratima kuhinje.

Brody se spustio u prizemlje. Kratko je odmahnuo glavom.

»Nema ga. Gdje je Grace?«

»Smiruje psa. Prestrašena je. Mislim da joj je počelo svitati zašto smo došli.«

Uzdahnuo je. »Strachan mora odgovoriti na mnoga pitanja. Dovoljno je grozno otkriti da ti je suprug ubojica, a da se i ne spominje dijete s drugom ženom.« Bol mu je naborala lice.

»Isuse, kog je vraga Ellen bilo na pameti...«

»Brody...«, ušutkao sam ga, ali bilo je prekasno.

Grace je skamenjena stajala na kuhinjskim vratima.

»Gospođo Strachan...«, prozborio je Brody.

»Ne vjerujem vam...«, prošaptala je. Bila je potpuno bijela.

»Žao mi je. Niste to trebali saznati na ovakav način.«

»Ne... vi lažete! Michael to ne bi! Ne bi!«

»Jako mi je...«

»Van! Van!« Bio je to više jecaj nego krik.

»Idemo«, tiho je rekao Brody.

Nije mi bilo drago ostaviti je u takvom stanju, ali ništa nisam mogao ni učiniti ni reći što bi joj nešto značilo. Dok smo izlazili, čvrsto se obgrlila rukama, a njezino savršeno lice pretvorilo se u zgrčenu masku. Onda je Brody za nama zatvorio vrata i ona nam je nestala iz vida.

»Isuse, stvarno nisam htio da se to dogodi.«

»Dogodilo se.« Osjećao sam suludi bijes. »Idemo po Fräsera.«

Čvrsto sam stegnuo kapuljaču kad smo se uputili prema štali. Bilo je još hladnije. Vjetar kao da nas je želio otjerati natrag, u lica nam bacao ledene zapuhe kiše. Kad smo skrenuli za ugao, Fraser je upravo izlazio iz štale.

»Jeste li što pronašli?« upitao je Brody.

»Bolje pogledajte sami.«

Poveo nas je unutra. Posljednji put bio sam ondje sa Strachanom, onda kad je Grace nestala.

Ili kad sam vjerovao da je nestala - podsjetio sam se. On je cijelo vrijeme znao gdje je.

Fraser se uputio do benzinske kosilice koja je stajala u dnu. Iza nje stajao je velik spremnik za benzin. Nedostajao je poklopac, samo je pokidana plastična traka pokazivala gdje je bio pričvršćen.

»Tko se kladi da poklopac što smo ga pronašli pokraj kampera odgovara ovome?« rekao je Fraser. »Sjećate se kad je Strachanovoj ženi nestalo benzina? Kladim se da se kod nje dočepao akcelaranta kojim je podmetnuo požare. Isuse, ako se dočepam tog govna...«

Brodyjeva čeljust nabreknula je dok je promatrao spremnik. »Idemo provjeriti brodicu.«

Jahta je stajala nezaključana. Baš kao što smo je ostavili; razbijeni komadi komunikacijske opreme ležali su na podu. Strachan nije bio ondje.

»Kvragu, gdje bi bio?« bijesno je upitao Fraser dok smo stajali u zanjihanom kokpitu. »To smeće može biti svugdje.«

Još dok je govorio, znao sam da se Strachan mogao uputiti samo na jedno mjesto.

Pogledavši Brodyja, shvatio sam da je i njemu sinulo.

Otišao je na planinu. Do grobnih mogila.

Oluja je razarala samu sebe. S tutnjavom spuštajući se s Arktičkog kruga, fronta je prelazeći sjeverni Atlantik dobila na brzini i silini. Do trenutka kad udari u kopno Ujedinjenog Kraljevstva njezin iskonski bijes već će uvelike minuti, razjeden vlastitom, neobuzdanom silovitošću.

No, na Runi je dosegla vrhunac; bivala je sve bješnja kao da je odlučila taj maleni otok istrgnuti iz mora. Dok smo se vukli izloženim padinama *Beinn Tuiridha*, vjetar kao da je udvostručio snagu. Temperatura je strmoglavo pala. Ledena kiša pretvorila se u tuču; bijelo kamenje odskakivalo je i klizalo pod nogama, poput oblutaka udarajući mi po kapuljači. Auto smo ostavili na cesti najbliže moguće podnožju planine i počeli uspon. Bilo je svjetla, ali je vidljivost bila loša i popodne se već primicalo kraju. Još jedan, najviše dva sata prije nego što se javi sumrak. A kad padne mrak, zateći se ondje moglo bi postati i smrtonosno, ne samo opasno.

Usprkos naporima, šake, stopala i lice potpuno su mi odrvenjeli. Od hladnoće mi je ozlijeđeno rame bubnjalo tupom boli koja mi je crpila snagu. Stanje je pogoršavala činjenica da smo mogli samo nagađati gdje se nalaze mogile. Kada sam naslijepo zalutao onamo, bila je noć i pratio sam odsjaj Strachanove vatre, onako polulud od iscrpljenosti i boli. Planina se danju pretvarala u zastrašujuću zbrku gromača i vrtača. Stjenovite padine prekrivale su formacije koje su mogle biti prirodne jednako kao i načinjene ljudskom rukom.

»Nikad još nisam bio gore«, dahtao je Brody. »No mislim da mogile nisu daleko. Nemamo još dugo. Ako se penjemo ravno, sigurno ćemo naletjeti na njih.«

Nisam bio toliko siguran. Padinu je prekrivao opasan sloj kamenja i sipine, i nije bilo ničega nalik bilo kakvoj stazi. Morali smo sami probijati put, često se susrećući sa stijenama koje smo morali ili prepenjati ili zaobilaziti. Ako me uspio dovući do podnožja sam i noću, Strachan je očito bio snažniji nego što je izgledao.

Dakle, i opasniji.

Hodali smo ravno u vjetar, od napora gotovo nosovima dodirujući zemlju. Pošli smo kao skupina, no strma padina uzimala je svoj danak te se kolona razvukla. Brody je odlučno vodio, meni je uspon bio otežan zbog ruke u povelju što mi je remetilo ravnotežu. Iako, nisam se toliko mučio kao Fraser. Pretio i bez kondicije, policijski narednik borio se za dah i svakim korakom sve više zaostajao.

Pomišljao sam da zatražim stanku, kad sam iza leđa začuo štopot. Osvrnulo sam se i shvatio da je Fraser pao. Sloj kamenja stvorio je mini lavinu po kojoj se klizao na dlanovima i koljenima. Zaustavio se i ostao na njima, gutajući zrak kroz usta, previše smožden da bi ustao.

Ispred nas, Brody je nastavio nesvjestan događanja. »Brody! Čekajte!« povikao sam, a vjetar mi je riječi bacio ravno u lice.

Požurio sam do Frasea. Prihvatio sam ga za ruku i pokušao ga povući na noge. Bio je mrtva masa.

»Samo malo...«, propentao je.

Bilo mi je jasno da to malo, ili malo više, neće ništa promijeniti. Nije bio u stanju nastaviti. Pogledom sam potražio Brodyja i ugledao ga kako gotovo nestaje u tuči. Onda mi je zapuh zasuo oči krhotinama leda i natjerao me da okrenem glavu.

»Možete li se vratiti do auta?« upitao sam, vičući mu ravno u uho kako bih nadglasao vjetar. Kimnuo je dok su mu se grudi nadimale.

»Sigurni ste?«

Žučljivo mi je odmahnuo. Ostavio sam ga i požurio za Brodyjem. Više ga nisam vidio. Dok sam ga se trudio dostići, disanje mi je postalo isprekidano. Glavu sam držao nisko, gledao ravno u stazu pred sobom, dijelom kako bih od vjetra zaštitio lice, no uglavnom zato što sam bio preumoran za išta drugo. Kad god bih podigao glavu nadajući se da ću spaziti Brodyja, tuča je zakrila padinu nalik snijegu na televizijskom ekranu.

Pod cipelom mi je prokliznuo kamen i pao sam na koljeno. Gutao sam zrak, ne znajući koliko ću još izdržati.

»Brody!« povikao sam, no jedini odgovor bilo je urlanje vjetra.

Ponovno sam se pridigao na noge. Nisam više mogao ostati na toj vjetrometini. Morao sam odlučiti hoću li nastaviti, ili ću poći dolje za Fraserom - tada sam shvatio da su obližnje gomile kamenja neobično simetrične. Bio sam se toliko usredotočio da dostignem Brodyja da uopće nisam primjećivao okoliš.

Stajao sam usred mogila.

Brodyju ni traga ni glasa. Pomislio sam kako ih nikako nije mogao promašiti, da nikako ne bi prošao pokraj njih, iako sam i sam to zamalo učinio. Dok sam se osvrtao tražeći ga, zapuh vjetra stvorio je rascjep u uskovitlanoj susnježici; kao da je netko odmaknuo zavjesu. Sve je to potrajalo samo trenutak, no tada sam, dalje niz padinu, spazio veću kamenu građevinu. Čizme su mi se klizale na tučom prekrivenoj padini, ostavljale utore u promočenom tlu dok sam se primicao pogledati bolje. Građevina je izgledala poput okrugle kamene kolibe, dijelom uklesane u stijenu. Ispred nje ležali su ostaci logorske vatre. Pepeo je bio hladan, već napola prekriven snijegom, no kad sam ih pogledao, pred očima mi je bljesnula slika plamenova koji ližu uvis, i zakukuljene pojave koja se pojavila u noći kad sam se izgubio. Prisjetio sam se Strachanovih riječi. ... *broch je dobro mjesto za razmišljanje... sviđa mi se pomisao da je netko možda sjedio ondje, uz vatru, prije dvije tisuće godina. Drago mi je vjerovati da održavam tradiciju...*

Osvrnuo sam se oko sebe, ne očekujući da ću vidjeti ni Fräsera ni Brodyja, ipak, ponadao sam se. Istini za volju, mogao sam biti jedino živo stvorenje na planini.

Krenuvši u vjetar, primaknuo sam se ulazu u kolibu. Ulaz je zijevnuo preda mnom. Povirio sam, pokušavajući vidjeti ima li koga. Samo crnina. *Daj, kreni*. Pogrbio sam se i provukao kroz niski ulaz.

Tišina me prekrila poput pokrivača kad je zamro zvuk vjetra. Vladao je mrkli mrak, zrak je teško mirisao na glinu i starost. Unutra je bilo tijesno; jedva sam mogao uspravno stajati. No nitko me nije zaskočio. Dok mi se vid prilagodavao, razabirao sam hladne kamene zidove i голу zemlju pod nogama. Bilo što bilo, izgledalo je kao da je milenijima stajalo pusto i nekoršteno.

A onda sam, krajičkom oka, zamijetio sitnu, blijedu mrlju. Prignuo sam se da bolje pogledam. Nekoliko stijena ispalo je iz unutarnjeg zida i stvorilo malenu nišu. Unutra je stajala napola izgorjela svijeća, okružena prljavožutim lokvama stvrdnutog voska što su ga ostavile njezine bezbrojne prethodnice.

Otkrio sam Strachanovo skrovište. No, gdje je Strachan?

Uspravio sam se i tada je sivo svjetlo na ulazu odjednom potamnijelo. Naglo sam se okrenuo, srce mi je tuklo, dok je neka pojava izranjala iz sjena za mojim leđima.

»Zdravo, Davide«, prozborio je Strachan.

26.

NISAM ODGOVORIO. Um kao da mi se skamenio, oduzevši mi sposobnost govora i kretanja. Strachan je učinio još jedan korak od zida i poput siluete stajao na ulazu.

Uz bok držao je nož koji se svjetlucao na svjetlosti što mu je dopirala s leđa.

»Uspjeli ste pronaći put? Rekao sam vam da će vas zanimati.«

Glas mu je šuplje odjekivao u tijesnom prostoru *brocha*. Nije mi prilazio, ali je stajao točno između mene i izlaza. Trudio sam se ne gledati nož. Dah nam se maglio u malenoj komori. Oči su mu izgledale opsjednuto i mračno, tamne čekinje bile su tamnomodre na njegovom blijedom licu.

Nakrivio je glavu i osluškivao kako vjetar vani zavija.

»Znate li što znači *Beinn Tuiridht* Na gelskom, 'Planina jecaja. Oduvijek sam to smatrao prikladnim nazivom.«

Glas mu je zvučao opušteno, kao da se tek tako ovamo došetao. Dlanom je prešao preko kamenog zida. Druga ruka, ona s nožem, i dalje je visjela uz bok.

»Koliba nije jednako stara kao mogile. Možda tek tisuću godina. Takvi *brochovi* nalaze se svuda po otocima. Nikad se nisam mogao odlučiti jesu li je podigli ovdje zbog mogila ili u prkos njima. Zašto stražarnicu graditi na groblju? Osim ako nisu bdjeli nad mrtvima - i to je moguće. Što vi mislite?«

Kad mu nisam odgovorio, osmjehnuo se, ovlaš. »Ne, nekako mi se ne čini da vas je ovamo dovelo zanimanje za arheologiju.«

Došao sam do glasa. »Maggie Cassidy je mrtva.«

I dalje je razgledavao tvrdo kamenje. »Znam.«

»Jeste li je vi ubili?«

Strachan je zastao na trenutak i dalje s dlanom na zidu. Spustio je ruku i uzdahnuo.

»Jesam.«

»I Duncana? I Janice Donaldson?«

Čuvši prostitutkino ime nije se nimalo iznenadio. Samo je kimnuo i tako su nestale i one moje posljednje sumnje.

»Zašto?«

»Je li važno? Mrtvi su. Ne možete ih vratiti.«

Izgledao je izmoždano. Očekivao sam da ću ga mrziti, no iznad svega osjećao sam se zbunjeno.

»Sigurno imate neki pravi razlog.«

»Ne biste shvatili.«

Trudio sam se u njegovim očima pronaći makar i tračak ludila. Samo su izgledale umorno. I tužno.

»Je li vas Janice Donaldson ucjenjivala? Je li to? Je li prijetila da će Grace saznati?«

»Ne miješajte Grace u ovo«, upozorio me glasom koji je u trenu otvrdnuo.

»Onda mi recite.«

»U redu, ucjenjivala me. Jebao sam je, a kad je shvatila tko sam, polakomila se. Pa sam je ubio.« Zvučao je beživotno, kao da sve to nimalo ne utječe na njega.

»A što je s Duncanom i Maggie?«

»Našli su mi se na putu.«

»I to je sve? Ubili ste ih samo zbog toga?«

»Da, to je sve! Sve sam ih poklao kao svinje i pritom se narajcao kao lud! Zato što sam bolesno i izopačeno smeće! To ste htjeli čuti?«

Glas mu je zvonio prezirom prema samomu sebi. Trudio sam se govoriti mirno: »I, što sad?«

Dok smo razgovarali, trudio sam se ozlijeđenu ruku polagano izvući iz poveza pod kaputom. Čak i da uspijem, ako me napadne, ne bih imao neku veću šansu, no ovako jednoruk nisam imao nikakvu.

Osvijetljen s leda svjetlom s ulaza, odgovorio je, napola u sjeni. »E, to je pravo pitanje, nije li tako?«

»Nemojte si još više pogoršavati situaciju«, rekao sam, samo prividno samouvjeren.

»Pomislite na Grace.«

Zakoračio je prema meni. »Rekao sam vam da nju ne miješate u ovo!«

Natjerao sam se da ostanem na mjestu, opirao se porivu da uzmaknem. »Zašto? Napali ste i nju! Vlastitu ženu!«

U očima mu se čitala istinska bol. »Iznenadila me. Kad ste vas trojica naišli, bio sam u kući. Pretpostavljao sam zašto dolazite i znao sam da ćete se vratiti. Samo sam vas želio spriječiti da upotrijebite radio na jahti, da si dam više vremena za *razmišljanje*. No ono proketo pseto

znalo je da sam dolje, a kad sam čuo da Grace ulazi u kokpit... samo sam se zavrtio i raspalio je. Nisam je želio udariti toliko snažno, no nisam smio dopustiti da me vidi!«

»I onda ste pripremili cijeli prizor? Priuštili joj to?«

»Učinio sam što sam morao.«

Zvučao je posramljeno. Tjerao sam dalje, osjećajući da sam u prednosti.

»Nećete uspjeti pobjeći s otoka, je li vam to jasno?«

»Vjerojatno neću.« Na licu mu je titrao neki neobičan smiješak. Vidjevši ga, odjednom sam osjetio hladnoću. »Ali se neću ni predati.«

Podigao je nož. Oštrica je srebrnkasto zasjala dok ju je zamišljeno promatrao.

»Hoćete znati zašto sam došao ovamo?« započeo je, no nisam dospio čuti cijeli odgovor.

Odjednom se na njega s leda bacila neka krupna spodoba. Strachanu je nož izletio iz ruke i zaklepetao na tlu, a ja sam nakon toga poletio u zid. Bol mi je preplavila rame kad su stijene zadrhtale od udara. Sve je bilo zasjenjeno i nejasno dok su se Strachan i taj drugi borili na podu. U polusvjetlu sam uspio razaznati Brodyjevo kameno lice. Strachan je možda bio mladi i spretniji, no onaj stariji na svojoj je strani imao masu. Prikovavši ga vlastitom težinom, zarovao je šakom u Strachanovo lice. Čuo se udar kosti u meso, zatim još jedan kad ga je Brody ponovno udario. Strachan je omlohavio i prije nego što ga je Brody udario i treći put. Pomislio sam da će se zaustaviti, no nije. Nastavio je, u udarce unoseći svu svoju težinu. »Brody!«

Kao da nije čuo. Strachan se nije više opirao i kad je Brody ponovno podigao šaku, zgrabio sam ga.

»Ubit ćete ga!«

Samo me otresao sa sebe. U svjetlu s ulaza vidio sam mu na licu mračnu odlučnost i znao sam da ga se ne može urazumiti. Odgurnuo sam se od zida, zabio u njega i vlastitom masom poslužio se da ga srušim s nepomičnog Strachana.

Plamena bol oblila mi je ozlijeđeno rame. Brody me pokušao odgurnuti, ali me bol potpuno izludjela. Gurnuo sam ga.

»Ne!«

Na trenutak sam pomislio da će me napasti, a onda gnjev kao da je okopnio s njega.

Zadihan, izvalio se uza zid; napadaj je prošao.

Kleknuo sam pokraj Strachana. Bio je krvav i polusvjestan, ali živ.

»Kako mu je?« zadihano je upitao Brody.

»Preživjet će.«

»Više nego to smeće zaslužuje.« No u njegovim riječima nije više bilo snage. »Gdje je Fraser?«

»Vratio se do auta. Nije izdržao.«

Pogledom sam potražio nož. Ležao je pokraj zida. Podigao sam ga posluživši se jednom od preostalih vrećica. Bio je to sklopivi ribarski nož, dvanaest centimetara duge oštrice.

Dovoljno velik.

Dok sam ga promatrao, nešto mi se uskomešalo u umu. *Što točno? Što tu smrdi?*

Brody je pružio ruku. »Dajte mi, ja ću se pobrinuti za to. Ne strahujte, neću ga upotrijebiti na njemu«, dodao je, vidjevši da oklijevam.

Osjećaj da sam nešto previdio nije me prestajao kinjiti čak ni kad sam mu ga pružio.

Strachan je zastenjao upravo kad je Brody spremio nož u džep.

»Pomozite mi da ga podignem«, rekao sam.

»Mogu i sam«, zaječao je Strachan.

Nos mu je bio slomljen, zbog čega mu je glas zvučao šuplje i nazalno. Ipak sam mu prišao. I Brody, no tek kad je Strachanu ruke savio iza leda, primijetio sam da je izvukao lisice.

»Što to radite?«

»Penzionerski suveniri.« Zatvorio je lisice oko Strachanovih zapešća. »Proglasimo to građanskim uhićenjem.«

»Neću pokušati pobjeći«, rekao je Strachan, ne trudeći se opirati.

»Ne, sad nikako nećete. Dižite se, idemo.« Brody ga je grubo podigao na noge. »Strachane, što je to s vama? Nećete izjaviti da ste nevini? Tvrditi da niste nikoga ubili?«

»Bi li to što promijenilo?« upitao je, ravnodušno.

Brodyja je to malo zateklo – kao da nije očekivao da će se ovaj tako lako predati.

»Ne.« Pogurnuo ga je prema otvoru. »Idemo van.«

Provukao sam se za njima i zatreptao izišavši na danje svjetlo. Ledeni vjetar oduzeo mi je dah dok sam prilazio pregledati Strachana. Lice mu se pretvorilo u kašu. Krv i sluz po njemu bile su samo površinske, no jedno oko bilo je nateklo i gotovo potpuno zatvoreno. Po oteklini na obrazu pod njim, pretpostavio sam da mu nije slomljen samo nos.

U džepovima sam potražio rupčić i pokušao obrisati krv.

»Pustite ga neka krvari«, rekao je Brody.

Strachan se nakazno nasmiješio. »Brody, taj vječni čovjekoljubac.«

»Možete li sići niz padinu?« upitao sam.

»Imam li izbora?«

Nitko od nas nije ga imao. Strachan nije bio jedini u lošem stanju. Uspon i tučnjava ostavili su tragove na Brodyju. Lice mu je posivjelo, a nekako mi se činilo da ni ja ne izgledam nimalo bolje. Rame mi je ponovno počelo tutnjati, i drhtao sam dok mi je vjetar poput noževa probijao požarom oštećen ogrtač. Morali smo se što brže skloniti s te vjetrometine.

Brody je pogurnuo Strachana. »Kreni.«

»Samo polako«, rekao sam mu, kad je Strachan zamalo pao.

»Ne tratite sućut. Da je imao prilike, ubio bi vas ondje.«

Strachan me pogledao preko ramena. »Ne tražim sućut. No, vama od mene nikad nije prijetila nikakva opasnost.«

Brody je frknuo: »Je, kako da ne. Zato ste ponijeli nož.«

»Onamo sam došao ubiti sebe, nikog drugog.«

»Strachane, ne lupetaj«, grubo je odvratio Brody, vodeći ga niz padinu.

Ipak, osjećaj da nešto nije u redu, da nešto previđam, mučio me više nego ikada. Otkrio sam da jedva čekam čuti što Strachan ima reći.

»Ne razumijem«, rekao sam. »Ubili ste troje ljudi. I onda ste odjednom odlučili počiniti samoubojstvo.«

Beznađe na njegovu licu činilo mi se iskreno. »Zato što je umrlo dovoljno ljudi. Želio sam biti onaj posljednji.«

Brodyjev udarac oborio ga je na koljena, na krupom prekrivenu travu. »Lažljivi gade! S toliko krvi na rukama imate obraza izjaviti takvo što? Isuse, trebao bih...«

»Brody!« Brzo sam stao između njih.

Drhtao je od gnjeva - sav bijes usmjerio je na čovjeka koji je klečao pred njim. S naporom se uspio opustiti. Otvorio je šake i otkoračio od nas.

»U redu. Ali kad čujem sve to samosažaljenje; nakon što je uništio tolike živote. Među njima i Ellenin...«

»Znam, sad je gotovo. Neka se time bavi policija.«

Brody je duboko udahnuo, zadržao i potvrdno kimnuo. No Strachan je i dalje zurio u njega.

»Što je s Ellen?«

»Ne trudite se poricati«, gorko mu je rekao Brody. »Znamo da ste Annin otac, Bog joj pomogao.«

Strachan se pridigao na noge. Iz njega je zračila hitnja.

»Kako ste otkrili? Tko vam je rekao?«

Brody ga je hladno promatrao. »Niste toliko lukavi. Otkrila vas je Maggie Cassidy. Čini se da je znao cijeli otok.«

Strachan je izgledao kao da ga je nešto udarilo. »A Grace? Zna li ona?«

»To vam je najmanja briga. Nakon svega...«

»Da li ona zna?«

Ta nas je silovitost zaprepastila. Odgovorio sam, osjećajući da u meni buja strahotna strepnja.

»Slučajno. Čula je.«

Strachan je izgledao kao da ga je nešto udarilo. »Moramo odmah u selo.«

Brody ga je zgrabio u trenutku kad se okrenuo. »Ne idete vi nikamo...«

Strachan ga je otresao. »Puštaj, prokleta budalo! Isusa vam, nemate blagog pojma što ste učinili!«

Nije me uvjerio njegov bijes, nego nešto drugo što mu se čitalo u očima.

Strah.

Odjednom mi je sinulo što mi to točno smeta. Zašto je nož pokrenuo sve to. Strachan je rekao: *sve sam ih poklao kao svinje!* Slika je bila mučna, razorna, osobito nakon silovitih rezova na Maggienom spaljenom truplu i krvi koja je poprskala auto. Ipak, unatoč tomu što je Maggie ubijena nožem, što je doslovno *zaklana*, nijedna druga žrtva nije prošla tako. Dakle, ili Strachan nije mislio ozbiljno, ili...

O, blagi Bože, što smo to učinili...

Trudio sam se glas održati miran. »Skinite mu lisice.«

Brody me pogledao kao da sam poludio. »Što? Nemam namjeru.«

»Nemamo vremena za ovo!« upao je Strachan. »Moramo se vratiti! Odmah!«

»U pravu je. Moramo se požuriti«, rekao sam.

»Zašto, zaboga? Što se zbiva?« želio je saznati Brody, ali je počeo otključavati lisice.

»Nije ih ubio on«, rekao sam, priželjkujući da se požuri. Svi razmjeri naše pogreške počeli su izranjati zastrašujućom, zvonkom jasnoćom. »Ubila ih je Grace. On je štiti.«

»Grace?« ponovio je s nevjericom Brody. »Njegova žena?«

Na Strachanovu prebijenom licu pojavio se izraz čovjeka koji mrzi sam sebe.

»Grace mi nije žena. Ona je moja sestra.«

27.

POVRATAK DO RANGE Rovera pretvorio se u košmar. Iako je tuča prestala, cijela kosina planine bila je prekrivena bijelom sačmom leda što se polagano topio, pretvarajući je u savršeno glatku površinu. Vjetar koji nas se trudio usporavati putem nagore, sad nas je tjerao u leda i još nam više otežavao silazak.

Biti general poslije bitke najokrutnija je povlastica. Bili smo u pravu, a istodobno smo učinili strahotnu pogrešku. Uljez u ambulanti, razbijeni radio na jahti, napad na Grace - sve smo to svalili na Strachana. Uhodio nas je od prvog dana na otoku, nadzirao naše napredovanje, čak nas povremeno i ometao. No, sve je to činio da zaštiti sestru, ne sebe. On nije ubojica. Ona jest.

Bilo mi je mučno pomisliti koliko smo vremena izgubili. Jedina slaba nada bila je ta što je Strachan sa sobom uzeo oba kompleta automobilskih ključeva, smišljeno Grace zadržavajući u kući, svjestan onoga što je učinila Maggie. Ako želi otići do sela, morat će pješački. Unatoč tomu, dosad je imala vremena da stigne onamo. Trudio sam se uvjeravati da možda nije pošla ravno u hotel; nisam vjerovao. Vidio sam koliko je bila potresena kad smo je Brody i ja ostavili. Neće joj dugo trebati da to preobrazi u gnjev. Svi odgovori na

pitanja morat će pričekati. U ovom trenutku najvažnije nam je bilo do Ellen i Anne stići prije Grace.

Ako već nismo zakasnili.

Putem smo šutjeli. Nismo imali ni vremena, ni daha. Kad smo doprli do ravnijeg terena, počeli smo teturavo trčati; tišinu je prekidalo samo naše mučno i pištavo disanje. Strachan je bio znatno najspremniji, no kako je trčao dlanom pritišćući bok, pomislio sam da je, uza sve ostale ozljede, uspio i slomiti rebra.

Fraser nas je vidio. Čekao je u Range Roveru, s upaljenim motorom i grijačem koji je ispuštao blaženo topli zrak. Zvjerski se nasmiješio ugledavši Strachanovo okrvavljeno lice.

»Netko je pao niza stube?«

»Vozi do hotela. Brzo«, propentao je Brody, doslovno se bacivši na prednje sjedalo.

»Moramo do Ellen.«

»Zašto, što...«

»Daj, vozi!«

Boreći se da dođe do daha, Brody se okrenuo sučelice Strachanu kad je Fraser auto ubacio u brzinu i zatutnjao prema selu.

»Govori.«

Strachanovo zdrobljeno lice bilo je gotovo neprepoznatljivo. Slomljeni nos bio je spljošten, obraz ispod zatvorenog oka potamnio i otečen. Iako ničim to nije pokazivao, sigurno je trpio prilične bolove.

»Grace je bolesna. Ja sam kriv, nije ona«, progovorio je, ravnim glasom. »Zato se nisam namjeravao vratiti s planine. Da sam mrtav, ona više ne bi predstavljala prijetnju.«

»Dobro, zašto je ona prijetnja?« želio je saznati Brody. »Vi ste joj brat, za Boga miloga, zašto to čini?«

»Njezin *brati*« javio se Fraser, naglo skrenuo u zavoj i bacio nas sve u stranu.

Nitko mu nije odgovorio. Strachan je izgledao kao čovjek zagledan u bezdan koji je sam stvorio.

»Zato što je ljubomorna.«

Pust krajolik prolijetao je pokraj nas, no gotovo ga nismo ni primijetili. Prvi sam se javio.

»Ubila je Maggie zato što je *ljubomorna*?« upitao sam s nevjericom.

Strachanove krvave usne nesvjesno su se trzale. Mlohavo se zanjihao sa zanošenjem vozila; nije se pokušao zadržati.

»Nisam znao što je učinila sve dok se nije vratila sva krvava. Maggie se dvaput pojavila u kući i tražila mene. Grace je mogla zanemariti onaj prvi put, ali ne i drugi. Pretvarala se da je ugledala uljeza i tako me makla s puta, i onda je u Maggien kaput ubacila poruku kojom je dogovorila sastanak. Čak je uzela i moj auto, kako bi Maggie pomislila da sam to ja.«

Dakle, uljez jest bio samo skretanje pozornosti, pomislio sam. Samo je predstavu izvela Grace, a ne Strachan.

»Morate shvatiti kako nam je bilo«, progovorio je Strachan, i prvi put mu se u glasu zamijetio molećiv prizvuk. »Dok smo odrastali, bilo nas je samo nas dvoje. Majka nam je umrla kad smo bili mali, otac je većinu vremena putovao. Živjeli smo na samotnom imanju, sa stražarima i privatnim učiteljima. Poznavali smo samo jedno drugo.«

»Nastavite«, javio se Brody.

Strachan je oborio glavu. Vlaga *brocha* još je kuljala iz njega, miješajući se s vonjem ustajalog znoja i krvi.

»Bilo mi je šesnaest godina; jedne sam se noći napio i otišao u Graceinu sobu. Poštedjet ću vas opisa događaja. Bilo je to pogrešno, i ja sam kriv. No nijedno nije htjelo prestati. Postalo nam je... normalno. Kad sam malo odrastao, razmišljao sam da to okončam, no tada je Grace... zatrudnjela.«

»Spontani pobačaj«, javio sam se, sjetivši se što mi je ispričala u dnevnoj sobi. Činilo se tako davno.

»Nije bio spontani pobačaj. Natjerao sam je da abortira.« Nije bilo sumnje da mu se u glasu čuju i bol i sram. »U nekoj zabačenoj ambulanti. Nastale su komplikacije. Grace je zamalo umrla. Nikad nije priznala tko je otac, čak i kad je saznala da neće moći imati djecu. Nakon toga se promijenila. Postala je nestabilna. Oduvijek je bila posesivna, no otad... Kad nam je umro otac, pokušao sam okončati to što se zbivalo između nas. Rekao sam joj da je gotovo i počeo se viđati s drugom djevojkom. Mislio sam da je to prihvatila. Nije. Otišla je djevojci u stan i nasmrtno je izbola.«

»Isuse«, rekao je Fraser. Gume su proklizale na mokroj podlozi kad je uletio u drugi zavoj. Vijugavom cestom vozio je najbrže što se usuđivao - nama se to ni izdaleka nije činilo dovoljno brzo.

Strachan je dlanom prešao preko lica, očito nesvjestan ozljeda. »Nitko nije sumnjičio Grace, ali meni nije pokušala nijekati. Rekla mi je da ne želi da se viđam i s kim. Ikada.«

»Ako ste znali da je opasna, zašto niste to dojavili policiji?« upitao sam i zgrabio ručku kad je auto naglo naletio na udubinu.

»I da svi saznaju što se zbivalo?« Strachan je odmahnuo glavom. »Mrtvi su mrtvi. Ne možete ih vratiti. Ja sam kriv što je Grace postala takva. Nisam je mogao napustiti.« Svi smo poskočili kad je Fraser naglo zakočio. Cesta pred nama bila je puna ovaca. Auto se zanio, podizao krpe pjene dok je on nalegao na trubu, tjerajući ih pred nama. Začulo se panično blejanje dok su se vunasta tijela gužvala s druge strane prozora, dovoljno blizu da ih dodirnem. Onda smo izišli na čistu cestu i ponovno ubrzali.

Strachan je jedva primijetio. »Napustili smo Južnu Afriku, putovali po svijetu, posjećivali mjesta gdje nas nitko nije poznao. Gdje su svi pretpostavljali da smo vjenčani. Pokušao sam ograničiti... tjelesni dio naše veze. I dalje sam viđao druge žene. Većinom prostitutke. Nisam mogao birati.« Prezir prema samomu sebi jasno mu se prepoznao u glasu. »No Grace nije samo ljubomorna, ona je i lukava. Činilo se da me uvijek uspije otkriti, a kad bi otkrila...«

Nije trebao dovršiti. Nijemo sam poželio da Fraser ubrza. Još nismo stigli ni do Strachanove kuće. *Predaleko. Još smo predaleko.*

»Svaki put kad bi se to dogodilo, preselili bismo se«, nastavio je Strachan. »Svaki put bivalo je sve gore. I zato smo došli ovamo na Runu. Svidio mi se okoliš, divljina, a na takvom otoku Grace neće moći samo tako odlaziti i dolaziti. Počeli smo osjećati da negdje istinski pripadamo. Otkrio sam da iskreno želim učiniti nešto od tog otoka!«

Brody ga je promatrao s prezirom. »I, gdje točno Janice Donaldson spada u taj vaš mali raj?« Grč patnje urezao se u Strachanovo lice. »Ucjenjivala me. Neko sam je vrijeme posjećivao, no nisam joj rekao pravo ime. Onda se jednog dana u njezinu stanu pojavio Iain Kinross. Nisam imao pojma da je i on njezin klijent. Nije me vidio, ali je Janice sve shvatila iz moje reakcije. Raspitala se i otkrila tko sam. Kad sam idući put došao, zaprijetila je da će me otkucati Grace. Platilo sam joj — Isusa mi, dao sam i više nego što je tražila. No, nije bilo dovoljno.«

»Jeste li cijelo vrijeme znali da ju je vaša sestra ubila?« grubo je upitao Brody.

»Naravno da nisam! Nisam imao pojma da je došla na Runu! Čak i kad sam čuo da je pronađeno tijelo, nisam znao da to ima ikakve veze s Grace. Spaljivanje tijela, požari - to su bile novosti. No kad je ubijen policajac... nisam se više mogao zavaravati.«

Sjetio sam se kako je reagirao ugledavši Duncanovo tijelo. Ipak je bio iskren. No šok nije izazvalo truplo — izazvalo ga je shvaćanje da je sestra opet počela ubijati.

»Zašto ga je ubila?« upitao je Fraser ne osvrćući se; glas mu je pucao. Gotovo bezglavo ulijetao je u zavoj, bacajući nas s jedne strane na drugu.

»Ne znam. No, kad je u prošlosti Grace doživjela... epizodu, uvijek bismo se preselili. Ovaj put to nije dolazilo u obzir. A kad je shvatila da se pokreće istraga ubojstva, sigurno ju je obuzela panika i pokušala se riješiti svega što bi je moglo teretiti. Duncan joj se zacijelo našao na putu.«

»Na kojem to putu, jebote?« zarežao je Fraser; auto je zaplesao po cesti kad se okrenuo. »Mirno«, upozorio ga je Brody. Lice mu je bilo kameno kad se okrenuo prema Strachanu. »Koliko je ljudi ubila?«

Strachan je odmahnuo glavom. »Ne znam sigurno. Ne kaže mi uvijek. Prije ovih, možda četiri ili pet.«

Ne znam što je bilo gore - sama činjenica ili to što se Strachan nije potrudio pratiti broj sestrih žrtava.

»Pričajte mi o Ellen«, zarežao je Brody.

Strachan je sklopio oči. »Ellen je bila pogreška. Uvijek je između nas postojala ta... *napetost*. Trudio sam je se izbjegavati, nisam se usuđivao u Grace izazvati sumnju. Nekoliko mjeseci nakon što smo stigli ovamo, otkrio sam da Ellen ide u Dundee, posjetiti prijatelje s koledža. Našao sam izgovor da i sam onamo odem. Dogodilo se samo jednom – Ellen je inzistirala na tome. Kad sam saznao da je trudna, pokušao sam joj platiti da ode nekamo. Na sigurno. Odbila je. Rekla je da od mene ne želi ni prebijene pare, zato što sam oženjen. Koja ironija, ha?«

Gorčina je ubrzo uminula.

»Ležao sam budan noću, strahovao što bi se moglo dogoditi ako Grace sazna. Sad je saznala...«

Zašutio je. Pred sobom ugledali smo njegovu kuću. Oba automobila i dalje su stajala pred njom; prozori su bili osvijetljeni. Vidjevši ih, osjetio sam tračak nade.

»Hoćemo li provjeriti je li još ovdje?« upitao je Fraser.

»Neće biti«, s uvjerenjem je odvratio Strachan.

Brody je, dvoumeći se, promatrao kuću kojoj smo se primicali. Kad bi Grace bila ondje, sve bi se dalo okončati. Ako nije, izgubili bismo još vremena.

»Sto je to na prilazu?« upitao sam. Na putu je nepomično ležalo neko blijedožuto obličje. Shvativši što je, osjetio sam hladne trnce.

Bilo je to truplo Strachanova retrivera Oscara.

»Ubila mu je psa?« zapanjeno se javio Fraser. »Za kog bi vruga učinila takvo što?«

Nitko mu nije odgovorio, a Strachanovo lice bilo je prazno dok smo za sobom ostavljali kuću.

»Vozite brže«, naredio je Brody Fraseru.

Nekoliko minuta poslije pred nama su iznikle prve kuće. Kad smo ulazili u selo, svjetlo je jenjalo. Ulice su bile zlokobno puste. Fraser gotovo da nije ni usporio skrećući na postranu ulicu prema hotelu.

Ulazna vrata zjapila su otvorena.

Strachan je iskočio iz auta i prije nego što se dokraja zaustavio. Potrčao je stubama do ulaza, a onda se skamenio; iz pretučenog lica u trenu je nestalo boje.

»O, Kriste«, propentao je Brody, zagledavši se unutra.

Hotel je bio u ruševinama. Predvorje je bilo prekriveno polomljenim namještajem. Stojeća ura ležala je licem nadolje, smrvljena, zidno zrcalo otrgnuto i zdrobljeno u krhotine. Bilo je to bjesomučno, hirovito razaranje, ali nije to zaustavilo Strachana.

Predvorje je bilo prekriveno krvlju.

Njezin metalni vonj ispunjavao je zrak atmosferom klaonice. Lokvice su ležale na drvenom podu, stvorile apstraktne mrlje po zidnim oblogama. Krv je poprskala šarke uz dovratnik, uspinjala se uza zidove gotovo do stropa. Na tom mjestu došlo je do prvog napada čije je

napredovanje bilo lako pratiti. Krv je ostavljala tragove, isprva velike okrugle mrlje, a onda zamrljane tragove dok je njezin izvor posrtao hodnikom.

Trag je nestajao u baru.

»O, ne...«, prošaptao je Strachan. »Bože, molim te...«

Nije bilo tragova grušanja, što je značilo da je krv još svjež. Nedugo prije još je kolala živim tijelom. I Strachan i Brody kao da su se oduzeli ugledavši taj prizor. S naporom sam se progurao pokraj njih i požurio predvorjem, trudeći se izbjegavati mrlje na podu. Krvav otisak dlana kočio se na bijelom dovratku - netko je ondje potražio oslonac. Bio je previše razmazan da bi se moglo odrediti koliko je dlan bio velik ili malen, no bio je prilično nisko na okviru, kao da je nastao dok je netko puzao.

Ili je to bilo dijete.

Nisam želio pogledati unutra. No nisam imao izbora. Udahnuo sam, pokušao se pripremiti i kročio u bar.

Ondje ništa nije ostalo nedirnuto. Stolci i stolovi ležali su prevrnuti i polomljeni, zavjese su bile razrezane, boce i čaše zdrobljene u bijesu. Usred toga svega našao se Cameron. Udova raširenih u posmrtnoj mlohavosti, učitelj se izvalio na šank. Odjeća mu je bila potpuno natopljena krvlju koja se tek počela sušiti. Široki rez načinio mu je druga usta na vratu, presjekavši mu dušnik kao da pokušava osloboditi njegovu nabreklu Adamovu jabučicu. Učitelj je u šoku raskolačio oči, kao da nije kadar povjerovati što mu je to učinila Grace.

Fraser se pojavio iza nas. »O, Isuse«, promrmljao je.

U zraku je pomiješani vonj alkohola i krvi izazivao mučninu. Među njih uvukao se još jedan miris, no kad su ga moji zapanjeni osjeti počeli prepoznavati, tišinu je prekinuo neki oštar zvuk.

Dječji vrisak.

Dopro je iz kuhinje. Strachan je potrčao još prije nego što je zvuk zamro. Brody i ja bili smo mu za petama kad se probio kroz dvokrilna kuhinjska vrata - prizor koji smo ondje zatekli ukopao nas je na mjestu.

Ona prijašnja razaranja bila su ništa u usporedbi s ovim. Pod nogama je škripala polomljena keramika, a razasuta hrana po podu je ležala u prljavim humcima. Kuhinjski stol ležao je prevrnut, stolci razbijeni, visoka borova komoda ležala je na podu. Čak je i stari štednjak bio otrgnut od zida, kao da je i njega netko pokušao prevrnuti.

No sve to jedva smo primjećivali.

Ellen je stajala u kutu, prestravljena, krvava, ali živa. Zgrabila je tešku tavu, zgrabila ju je tako snažno da su joj članci pobijeljeli, spremna da blokira ili zamahne.

Između nje i vrata stajala je Grace. Čvrsto je Annu stisnula uza se, dlanom joj prekrivši usta. Drugom rukom na grlu joj je držala kuhinjski nož.

»Natrag, ne približavajte joj se!« *zavrištala je Ellen.*

Nismo se micali. Graceina odjeća bila je blatna i mokra od hoda do sela. Vrana kosa bila je raščupana vjetrom, lice podbuhlo, s tragovima suza. Iako tako neuredna, bila je prelijepa.

No ludilo se i predobro primjećivalo.

Ludilo, i još nešto. Miris koji sam oćutio u predvorju i baru ovdje se savršeno dobro raspoznavao – dovoljno težak da se od njega stisne grlo.

Plin.

Pogledao sam ponovno prema štednjaku odmaknutom od zida; pogledao sam Brodyja.

Jedva je primjetno kimnuo.

»Boce su straga«, promrmljao je Fraseru, ne skidajući pogled s Grace. »Ondje je i ventil. Idi, zatvori.«

Fraser je polagano izišao i onda nestao u hodniku. Vrata su se zatvorila za njim.

»Čekala nas je kad smo se vratile od Rose Cassidy«, jecala je Ellen. »Bruce je došao s nama, i kad je pokušao razgovarati s njom, ona je... ona...«

»Znam«, mirno je rekao Strachan. Zakoračio je. »Grace, spusti nož.«
Sestra mu se zagledala u krvavo lice. Izgledala je napeta poput strune na rubu pucanja.
»Michaele... što je bilo?«
»Nije važno. Samo pusti curicu.«
Pogriješio je spomenuvši Annu. Graceino se lice izobličilo.
»Misliš valjda, tvoju kćer?«
Strachan se pokolebao. No brzo se sabrao. »Grace, ona ti nije ništa kriva. Anna ti je oduvijek draga. Znam da joj ne želiš učiniti ništa nažao.«
»Je li to istina?« Grace je plakala. »Je li? Reci mi da su lagali! Michaele, molim te!«
Učini tako, pomislio sam. Reci joj što god želi. No Strachan je predugo oklijevao. Graceino se lice zgrčilo.
»Ne!« zajaukala je.
»Grace...«
»Kuš!« zauralala je; tetive na vratu zategnule su joj se poput užadi. »Jebao si ovu drolju, bila ti je draža od mene?«
»Grace, mogu ti objasniti...«, počeo je Strachan, ali se izgubio. Gubio je i nju.
»Lažljivo! Sve vrijeme si mi lagao! Mogu ti oprostiti one ostale, ali ova... kako si mogao?«
Kao da su, osim nje i brata, svi prestali postojati. Miris plina bivao je sve jači. Kog vruga radi Fraser? Brody joj se počeo primicati.
»Grace, spusti nož. Nitko neće...«
»Ne prilazi mi!« zauralala je.
Brody se polagano povukao. Zadihana, Grace je zurila u nas, s grčem na licu.
Tišinu je odjednom prekinuo štopot metala. Ellen je ispustila tavu. Kad je odskočila od poda, ispustila je zastrašujuće glasan zvuk - onda je ona polagano zakoračila prema Grace.
»Ellen, stani!« naredio je Strachan, ali mu je u glasu bilo više straha nego autoriteta.
Prečula ga je. Svu pozornost usmjerila je na njegovu sestru.
»Mene hoćeš, a? Dobro, evo me. Radi mi što god želiš, samo mi nemoj ozlijediti kćer.«
»Za Boga miloga, Ellen«, javio se Brody, no kao da nije rekao ništa.
Ellen je raširila ruke, nudeći se. »Daj, dolazi! Sto čekaš!«
Grace je okrenula glavu prema njoj, tik joj je, poput pokvarenog mehanizma, trzao kut usana.
Strachan se javio, očajnički: »Grace, pogledaj me. Zaboravi nju, nije ona važna.«
»Ne mijesaj se«, upozorila ga je Ellen.
No, Strachan je zakoračio; zatim je učinio još jedan korak. Ispružio je ruke kao da se trudi umiriti divlju životinju.
»Grace, ti si mi sve na svijetu. Znaš i sama. Pusti Annu. Pusti je, i onda idemo odavde. Otputovat ćemo, početi iznova. Samo ti i ja.«
Grace ga je promatrala s toliko neskrivenom požudom da je cijeli prizor izgledao opsceno.
»Spusti nož«, blago joj je rekao.
Iz nje kao da je nestalo malo napetosti. Miris plina postajao je sve jači, a trenutak je trajao, spreman poći bilo kojim smjerom.
Anna je u baš u tom trenu odlučila iskobeljati joj se iz stiska.
»Mama, to me boli...«
Grace joj je grubo dlanom prekrila usta. U očima joj se zrcalilo posvemašnje bezumlje.
»Michaele, nisi mi smio lagati«, rekla je i Anninu glavu povukla unazad.
»Ne!« vrisnuo je Strachan i bacio se kad je nož poletio nadolje.
Brody i ja bacili smo se naprijed dok se Strachan borio sa sestrom, no Ellen je bila brža. Zgrabila je Annu kad je Grace ispustila krik iskonskog gnjeva. Ostavljajući Brodyja da pomaže Strachanu, pojurio sam do Ellen koja je grlila svoju kćer.
»Ellen, daj da je vidim!«

Ellen je nije puštala. Privijala je Annu uza se; obje su bile umrljane krvlju i histerično jecale. Ipak, uspio sam vidjeti da je krv istekla iz Elleninih rana, da djevojčica nije ozlijeđena. *Hvala Bogu*. Osjetio sam olakšanje, a onda sam iza leđa začuo Brodyjev glas.

»Davide.«

Zvučao je čudno. Držao je Grace, savio joj je ruke iza leđa, ali se ona nije više opirala. Oboje su zurili u Strachana. On je stajao blizu njih i, pomalo iznenađen, gledao sam sebe.

Iz trbuha mu je stršio nož.

»Michaele...«, tiho se javila Grace.

»Sve je u redu«, rekao je, ali su ga tada izdale noge.

»*Michaele!*« vrisnula je Grace.

Brody ju je zadržao kad je pokušala potrčati prema Strachanu. Uspio sam doći do njega i pokušao podmetnuti zdravo rame. »Izvedi Annu van. Odvedi je susjedima«, rekao sam Ellen dok se on polagano spuštao na pod.

»Je li...?«

»Ellen, vodi je.«

Htio sam ih maknuti što dalje. Miris plina bio je toliko snažan da je izazivao mučninu.

Pogledao sam ovlaš prijenosnu grijalicu koja je ležala na boku, laknulo mi je kad sam vidio da je isključena. Uz toliku količinu propana u prostoriji, najmanje nam je trebao otvoreni plamen. Ponovno sam se upitao što Fraser radi toliko dugo.

Brody je i dalje držao uplakanu Grace, a ja sam kleknuo pokraj Strachana. Lice mu je bilo zastrašujuće blijedo.

»Sad možete pustiti moju sestru«, progovorio je glasom promuklim od boli. »Neće ona nikamo.«

Brody je oklijevao; kimnuo sam mu. Čim ju je pustio, Grace je odmah kleknula pokraj Strachana.

»O, Bože, Michaele...« Kad se okrenula k meni, lice joj je bilo maska patnje. »Učinite nešto! Pomozite mu!«

On ju je primio za ruku i pokušao se osmjehnuti. »Ne brini se. Obećavam ti, sve će biti dobro.«

»Nemojte govoriti«, rekao sam. »Probajte ostati potpuno mirni.«

Počeo sam pregledavati ranu. Bila je teška. Oštrica noža do kraja mu se zarila u trbuh.

Nisam mogao ni nagađati kakve je unutarnje ozljede uzrokovala.

»Kakvo je to mračno lice...«, rekao mi je.

»Ogrebotina«, rekao sam nehajno. »Pomoći će ako legnete na leđa. Nemojte samo pomicati nož.«

Oštrica je bila jedino što je sprečavalo da ne umre od krvarenja. Sve dok ostane na mjestu, ponašat će se kao čep i usporavati gubitak krvi. Ali ne zadugo.

Grace je jecala tiše; sve nasilje nestalo je iz nje dok je u krilu držala bratovu glavu. Pokušao sam otjerati strah s lica dok sam na brzinu razmatrao mogućnosti. Nije ih bilo mnogo.

Nisam imao ništa od Strachanu potrebne opreme, a jedini bolničar na otoku ležao je mrtav u susjednoj prostoriji. Ako ga ubrzo ne uspijemo evakuirati, umrijet će ma što činili.

Fraser je dotrčao u kuhinju, kližući se po razbijenom porculanu i rasutoj hrani.

»Isuse!« prodahtao je ugledavši Strachana, a onda se sabrao. »Boce s plinom zaključane su u kavezu. Ne mogu ga otvoriti.«

Brody se naprezao pomaknuti tešku borovu komodu koja je padom zapriječila stražnji izlaz. Prestao je i osvrtao se po uništenoj kuhinji.

»Ključevi kaveza sigurno su negdje ovdje«, poraženo je izjavio.

Ne bi nam pomoglo čak i da smo znali gdje ih Ellen obično sprema. Sve ladice bile su izvučene, razbijene, njihov sadržaj rasuo se zajedno s ostalim otpadom. Ključevi su mogli biti bilo gdje.

Brody se složio: »Nemamo vremena za potragu. Idemo svi van, pa ćemo provaliti u kavez i zatvoriti plin.«

Strachana nikako nismo smjeli pomicati, ali plin nam nije davao izbora. Bilo ga je toliko da ga se doslovno moglo okusiti. U kuhinji se ubrzo više neće moći disati. Štoviše, propan je teži od zraka, što je značilo da je još gore na podu, gdje je ležao Strachan.

Brzo sam kimnuo. »Možemo ga iznijeti na stolu.«

Grace je i dalje plakala, držeći u krilu bratovu glavu. Strachan nas je šutke promatrao. Iako je sigurno trpio strašne muke, izgledao je zapanjujuće miran. Gotovo spokojan.

»Ostavite me«, rekao je, sve slabijim glasom.

»Nisam li vam rekao da šutite?«

Osmjehnuo se i na trenutak izgledao kao onaj čovjek kojeg sam sreo po dolasku na otok.

Grace je cviljela, milovala mu je lice ispuštajući taj gotovo životinjski zvuk tuge.

»Žao mi je, jako mi je žao...«

»Tiho. Sve će biti u redu, obećavam ti.«

Fraser i Brody naprezali su se okrenuti teški stol. Prišao sam malenom kuhinjskom prozoru, nadajući se da se boja na njemu nije zapekla. Čak i malo prozračivanja bolje je nego ništa.

Učinio sam samo nekoliko koraka kad je Strachan s mukom zgrabio nešto što je nedaleko od njega ležalo među razbijenim porculanom.

»Davide, odlazite odavde«, rekao je i podigao taj predmet.

Upaljač za plin.

Palac je držao na prekidaču za paljenje. »Oprostite mi, ali ne idem ja nikamo...«

»Michaele, spustite ga«, rekao sam, igrajući na samouvjerenost koja mi je u potpunosti nedostajala. U kuhinji je bilo toliko plina da bi ga zapalila i najmanja iskra. S nelagodom sam pogledao prijenosnu grijalicu što je ležala u blizini. U njoj je bila boca s plinom, a kavez s velikim bocama nalazio se uza zid kuhinje. Ako u kuhinji plane plin, sve će otići u zrak.

»Mislim da neću...« Na Strachanovu blijedom licu ljeskao se znoj. »Idemo, van. Svi redom.«

»Daj, ne budali«, odsjekao je Brody.

Strachan je podigao upaljač. »Još jedna riječ i kunem se da ću pritisnuti gumb.«

»Jebo ga ti, Brody, daj začepi!« javio se Fraser.

Strachan se mrtvački nasmiješio. »Mudar savjet. Brojit ću do deset. Jedan...«

»A što je s Grace?« upitao sam, trudeći se dobiti na vremenu.

»Grace i ja ostajemo zajedno. Je li tako, Grace?«

Zatreptala je kroza suze, kao da je tek postala svjesna što se zapravo zbiva.

»Michaele, što to radiš...«

Osmjehnuo joj se. »Vjeruj mi.«

A onda je, prije nego što ga je itko stigao spriječiti, Strachan iščupao nož iz trbuha.

Vrisnuo je i Grace zgrabio za ruku kada je krv prokuljala iz rane. Zakoračio sam prema njemu, ali me primijetio i podigao upaljač.

»Gubite se! Van!« procijedio je kroza stisnute zube. »O, Isuse!«

»Strachane...«

Brody me zgrabio. »Pokret.«

Fraser je već trčao prema vratima. Posljednji put pogledao sam Strachana kako leži stišćući zube u agoniji dok je jednom rukom držao upaljač, a drugom čvrsto stegnuo sestrinu ruku. Grace ga je promatrala kao da ne vjeruje u to što vidi. Pogledala je mene, zaustila nešto, a onda me Brody izvukao u hodnik.

»Ne, čekaj...«

»Samo trči«, zaurlo je i gurnuo me.

Nije me puštao kad smo protutnjili predvorjem i napola me izvukao van. Fraser je već bio kod Range Rovera i panično tražio ključeve.

»Pusti sad!« ne zaustavljajući se naredio mu je Brody.

Najbliže kuće bile su predaleko, no bili smo blizu starom kamenom zidu. Brody me povukao iza zida, a trenutak poslije, za nama se bacio i Fraser. Zadihani, čekali smo. Ništa.

Pogledao sam hotel. U sumraku je izgledao poznato i potpuno obično; ulazna vrata klepetala su na vjetru.

»Prošlo je više od deset sekundi«, promrmljao je Fraser.

Ustao sam.

»Kog to vraga izvodite?« upitao je Brody.

Otresao sam njegovu ruku. »Idem...«, zaustio sam i u tom je trenutku hotel eksplodirao. Bljesak i zvuk eksplozije zamalo su me, poput zida, oborili s nogu. Skutrio sam se i zaštitio glavu kad su zapljuštali komadi škrljevca i cigle. Kad su detonacije počele zamirati, oprezno sam pogledao uzbrdo.

Prašina i dim obavili su hotel kao tanka koprena. Krov je odletio, a žarkožuti jezici već su se primjećivali kroz razbijene prozore; brzo su se širili dok je požar zahvaćao zgradu.

Kad je hotel planuo, ljudi su istrčali iz obližnjih kuća. Čak i ondje gdje sam stajao, osjećao sam snažnu vrelinu.

Gnjevano sam se okrenuo Brodyju: »Mogao sam ga zaustaviti!«

»Ne, niste«, umorno je odvratio. »Čak i da jeste, bio je mrtav u času kada je izvukao nož.«

Skrenuo sam pogled znajući da je u pravu. Hotel se pretvorio u plameni pakao, drveni podovi i zidovi bili su savršena potpala. Kao i sve ono ostalo unutra.

»Što je s Grace?« upitao sam.

Brody se zagledao u plamen; lice mu je bilo u sjeni.

»Što s njom?«

28.

DVA DANA POSLIJE, nad Runom je svanulo vedro i čisto. Bližilo se podne kad smo Brody i ja izišli iz njegovog auta na cesti iznad luke i uputili se do litice koja je gledala na *Stac Ross*. Oko visokog, crnog tornja kružile su morske ptice, a valovi su udarali o njegovo podnožje, visoko i polagano u zrak podižući krpe pjene. Udahnuo sam svjež morski zrak i uživao u sunčevoj toplini na licu.

Vraćao sam se doma.

Prošlog jutra policija je stigla na Runu. Kao da se konačno nasitila kaosa kojim je predsjedala, oluja se ispuhala samo nekoliko sati nakon što je izgorio hotel. I prije svitanja, dok su se ruševine hotela još žarile i pušile, proradile su telefonske veze. Konačno smo se mogli javiti Wallaceu i kopnu. Iako je u luci bilo još previše uzburkano da išta uplovi ili isplovi, nebo se još razdanjivalo kad je nad liticama zaklepetao helikopter Obalne straže, donoseći prvu od policijskih ekipa koje će se u iduća dvadeset četiri sata obrušiti na Runu. Kad se otok našao u samom središtu bjesomučne policijske istrage, konačno sam se uspio javiti Jenny. Bio je to težak razgovor, no uvjerio sam je da sam dobro i da ću se vratiti kući za dan, najviše dva. Unatoč tomu što su se policija i forenzičari razmiljeli svuda po otoku, nisam mogao odmah otići. Ne samo što su me čekali neizbježni razgovori i ispitivanja, osjećao sam da imam još neka nedovršena posla. Proći će dani, možda i tjedni prije nego što se iz ruševina hotela izvuku Strachanovo, Graceino i Cameronovo tijelo, pretpostavljajući, naravno, da je išta prepoznatljivo od njih preživjelo razaranje. No, morali smo se još pobrinuti za Maggiene i Duncanove ostatke, i želio sam biti pri ruci dok ih forenzičari pregledavaju.

Nakon svega što sam dosad preživio, želio sam ostati do kraja.

Tako je i bilo. Maggieno tijelo prebacili su večer prije na kopno, dok su Duncanove ostatke iz kampera uklonili pred svitanje. Kao i njegovu bateriju, spremljenu za laboratorijsku analizu. Ne samo što je oblikom odgovarala ozljedi na lubanji, nego su forenzičari otkrili i tragove krvi i tkiva zapečene u njezino kućište. Tragovi će se provjeriti za svaki slučaj, no bio sam i više nego siguran da ga je Grace ubila njegovom vlastitom svjetiljkom.

Učinio sam najviše što sam mogao. Nisam imao zašto zadržavati se dulje na Runi. Oprostio sam se s onima s kojima sam morao - pomalo nezgrapno rukovao sam se s Fraserom i onda navratio do Ellen i Anne. Privremeno su se smjestile kod susjeda i, nakon svega što su preživjele, držale se začuđujuće dobro.

»Od hotela je ostala žbuka i cigle. Michael...« Ellenine oči rastužile su se dok je promatrala Annu kako se igra nedaleko od nas. »Žao mi je što je mrtav. No draže mi je ono što je spašeno od onog izgubljenoga.«

Za sat vremena trebao je sletjeti helikopter Obalne straže - nakon što izbacij svoj teret policajca, prebacit će me do Stornowaya. Odande ću odletjeti do Glasgowa i konačno za London, te tako zaključiti putovanje koje sam otpočeo prije tjedan dana.

Nimalo prekasno.

Ipak, nisam se osjećao pretjerano dobro. Iako sam jedva čekao da vidim Jenny, osjećao sam se neobično prazno dok smo se Brody i ja uspinjali do litice gdje je helikopter trebao sletjeti. I Brody je bio mučaljiv, utonuo u razmišljanja. Unatoč tomu što sam spavao u njegovoj gostinjskoj sobi, nisam ga prečesto viđao otkako je s kopna pristigla policija. Bio on inspektori ili ne, sada je bio civil kojega su uljudno isključili iz istrage. Žalio sam ga. Nakon svega što se dogodilo, sigurno mu je bilo teško završiti u zapečku.

Kad smo stigli do vrha, odmarali smo se. Kameni monolit *Bodach Runa* uzdizao se malo podalje, Starac s Rune i dalje je samotna bdi čekajući izgubljeno dijete. Udolina gdje smo pronašli Maggien auto nije se vidjela, osim toga, Mini su već bili izvukli. Galebovi i burnice kružili su pod blistavim zimskim suncem. Vjetar je i dalje puhao, no manje snažno, a nestali su i oblaci koji su izgledali kao neki vječni pokrov; zamijenilo ih je bijelo pramenje kumulusa u visinama, spokojno klizeći preko modrog neba.

U neku ruku, bar će dan biti lijep.

»Jedan od mojih omiljenih vidikovaca«, rekao je Brody, promatrajući stup koji se iz valova izdizao poput divovskog dimnjaka. Vjetar mu je talasao sijedu kosu, oponašajući kretnje valova dvjesto stopa ispod nas. Pomilovao je psa po glavi. »Prošlo je dosta vremena otkad je Bess imala priliku ovdje protegnuti noge.«

Preko kaputa protrljao sam rame. Još je boljelo, no gotovo da sam se navikao. Kad se vratim u London, otići ću ga rendgenski snimiti.

»Sto mislite što će biti s Runom?« upitao sam.

U tom trenutku otok je i dalje bio u šoku. Tijekom samo nekoliko dana ostao je bez četvero pripadnika zajednice - među njima i najvećih dobrotvora; tu tragediju bilo je još teže prihvatiti zbog strahotnih okolnosti njihove smrti. Svemu tomu pridonio je i olujni vjetar, potopivši ribaricu u luci i otkinuvši s veza Strachanovu jahtu. Olupinu tog prelijepog plovila pronaći će tek četiri dana poslije - no bili su to oni najmanje važni gubici. Od onih ostalih, morat će se dobro pomučiti ne bi li se oporavio.

Brody je objesio usne. »Bog zna. Možda izdrži još neko vrijeme. No, nestalo je ribogojilište, novi poslovi, ulaganja... Ne vidim kako će preživjeti bez njih.«

»Mislite da će se pretvoriti u drugu Svetu Kildu?«

»Možda ne još nekoliko godina. Na kraju...« Usne su mu se razvukle u smiješak. »Samo se nadam da pri odlasku neće podaviti pse.«

»Hoćete li ostati?«

Slegnuo je ramenima. »Vidjet ćemo. Nemam razloga ikamo ići.«

Border-koli skutrio mu se uz noge, položio glavu na šape i netremice ga promatrao. Nasmiješen, Brody je iz džepa izvukao staru tenisku lopticu i dobacio mu je. Pas je otkasao za njom - noge su mu bile previše ukočene da potrči - i donio je mašuci repom.

»Da sam bar imao priliku porazgovarati s Grace, otkriti zašto je sve to učinila«, rekao sam dok je Brody ponovno bacao loptu.

»Ljubomora«, kao što je rekao Strachan. »Vjerojatno i mržnja. Iznenadili biste se koliko može biti moćna.«

»To i dalje ne objašnjava sve. Na primjer, zašto je zatukla Janice Donaldson i Duncana, dok je Maggie i Camerona ubila nožem. Tu su i ostali o kojima nam je govorio Strachan.«

»Prilika opravdava sredstvo - bar tako mislim. Ne vjerujem da je išta planirala; djelovala je kad bi osjetila poriv. Duncanova baterija vjerojatno joj se našla pri ruci, a usudio bih se pretpostaviti da se nešto slično zbilo i s Donaldsonovom. No, to nikad nećemo saznati.«

Koli mu je ponovno spustio loptu pred noge. Brody ju je podigao, bacio i onda mi se pomalo tugaljivo osmjehnuo.

»Ne postoje odgovori na sve, ma koliko ih se trudili pronaći. Morate ponekad naučiti stvari prihvatiti takve kakve jesu.«

»Vjerojatno je tako.«

Izvukao je cigarete, pripalio, i s užitkom povukao dim. Promatrao sam ga kako sprema kutiju.

»Nisam znao da ste ljevak«, rekao sam.

»Molim?«

»Sad ste bacili lopticu lijevom rukom.«

»Da? Nisam primijetio.«

Srce mi je počelo udarati. »Prije nekoliko dana, kod vas u kuhinji, služili ste se desnom rukom. Bilo je to kad sam vama i Fraseru rekao da je Duncanov ubojica ljevak.«

»I? Ne razumijem vas.«

»Samo sam se upitao zašto ste se tada služili desnom rukom, dok se sad služite lijevom.«

Okrenuo se, pogledao me upitno i pomalo nervozno. »Davide, što smjerate time?«

Usta su mi se osušila. »Grace je bila dešnjakinja.«

Brody je malo razmislio. »Kako znate?«

»Dok je držala Annu, nož je imala u desnoj ruci. Na to sam zaboravio sve dok sad nisam vidio vas. Znao sam da mi još nešto smeta, samo nisam znao što. I kad sam je gledao kako priprema hranu, služila se istom rukom. Desnom, ne lijevom.«

»Možda se pamćenje poigrava vama.«

Da bar. Načas sam se čak usudio ponadati. No znao sam da nije tako.

»Ne«, rekao sam, osjećajući neodređenu tugu. »Čak i da je tako, možemo provjeriti s koje ruke potječu otisci prstiju na kistovima i drškama noževa.«

»Možda se podjednako služila objema rukama.«

»Onda će količina otisaka sa svake ruke biti podjednaka.«

Povukao je dug dim. »Vidjeli ste kakva je bila Grace. Valjda ne mislite ozbiljno da je Strachan lagao?«

»Ne. Ne sumnjam da je ubila Maggie i Bog zna još koliko njih prije nego što su stigli ovamo. No Strachan je jednostavno pretpostavio da je ona ubila Janice Donaldson kao i Duncana. Možda se varao.«

I dalje sam priželjkivao da se Brody svemu tomu nasmije, da mi ukaže na tešku pogrešku u razmišljanju. Samo je uzdahnuo.

»Davide, predugo ste ovdje. Tražite ono što ne postoji.«

Prije nego što sam progovorio, morao sam ovlažiti usne.

»Kako ste znali da je Duncan ubijen vlastitom baterijom?«

Brody se namrštio. »A nije? Niste li to vi rekli?«

»Ne, nikad to nisam spomenuo. Pomišljao sam na to, no bile su to samo pretpostavke. O bateriji nisam rekao ništa sve dok ovamo nisu došli forenzičari.«

»Onda sam sigurno čuo od nekoga od njih.«

»Kada?«

Odmahnuo je cigaretom, blago nervozno. »Ne znam. Jučer, možda.«

»Bateriju su uzeli sinoć. I neće se sigurno znati što ga je ubilo sve dok se ne provedu laboratorijska ispitivanja. Oni ne bi ništa rekli.«

Brody se preko mora zagledao u crni vršak *Stac Rossa*, žmirkao je na jarkom suncu. Čuo sam kako se dvjesto stopa ispod nas valovi razbijaju na stijenama.

»Davide, idemo«, rekao je tiho.

Nisam se mogao pokrenuti. Srce mi je tuklo toliko bjesomučno da sam ga jedva čuo.

»Grace nije ubila Duncana, nije li tako? Kao ni Janice Donaldson.«

Jedini odgovor bio je kriještanje galebova i udaljeno udaranje valova u podnožju litice. *Reci nešto. Poreci to.* No Brody kao da je bio isklesan iz one iste stijene kao i *Bodach Runa-*, nijem i neumoljiv.

Uspio sam doći do glasa. »Zašto? Zašto ste to učinili?«

Bacio je cigaretu na tlo, zdrobio je petom, a onda pokupio opušak i spremio ga u džep.

»Zbog Rebecce.«

Trebao mi je trenutak da povežem ime. Rebecca, njegova nestala i zabludjela kći. Koju se Brody godinama trudio pronaći. Njegove riječi tada su doprle do mene, jasna i strahotna značenja – *ona je mrtva*. Odjednom mi se sve razbistrilo.

»Bili ste uvjereni da vam je Strachan ubio kćer«, rekao sam. »Ubili ste Janice Donaldson kako biste im pokušali smjestiti.«

Bol u njegovu pogledu bio je potpuno dovoljna potvrda. Prije nego što je odgovorio, izvukao je novu cigaretu i pripalio je.

»Nesretan slučaj. Godinama sam pokušavao prikupiti dovoljno dokaza protiv Strachana. Samo sam se zato preselio u ovu Božju zabit od otoka - kako bih mu bio blizu.«

U visinama je kružio galeb, pomicao je krila hvatajući zračne struje. Dok sam ondje stajao pod zubatim zimskim suncem, osjetio sam navalu nadrealnosti - osjećao sam se kao da prebrzo padam u dizalu.

»Vi ste znali da je bilo još mrtvih?«

Vjetar je odnosio dim cigarete. »Bio sam prilično siguran. Već sam počeo pomišljati da je Becky mrtva. Do jednog trenutka uspijevao sam pratiti njezin trag, a onda je sve nestalo. Kad sam načuo priče da se, prije nestanka, viđala s nekim bogatim Južnoafrikancem, počeo sam istraživati. Otkrio sam da se Strachan neprekidno seli, da prebiva u raznim državama, no uvijek tijekom kraćih razdoblja. Zato sam pretražio novinske arhive gradova u kojima je živio. Pronašao sam napise o mrtvim i nestalim djevojkama, koji su se vremenski poklapali. Ne u svim slučajevima, ali bilo ih je previše da bi bila riječ samo o podudarnosti. Što sam dublje kopao, bivao sam sigurniji da je Becky jedna od njegovih žrtava. Sve se slagalo.«

»I niste obavijestili policiju? Za Boga miloga, pa bili ste detektiv-inspektor! Bar bi vas oni poslušali.«

»Ne bi, bez dokaza. Dok sam tražio Becky, iskoristio sam sve žive kredite koje sam ondje imao. Mnogi su mislili da sam se izgubio. A da sam se suočio sa Strachanom, taj bi jednostavno ispario. Rebecca se, na sreću, koristila očuhovim prezimenom, tako da nas nikako nije mogao povezati. Onda sam odlučio igrati na strpljenje te sam se doselio ovamo, nadajući se da će pogriješiti.«

Drhturio sam slušajući, no zimica koju sam čutio nije imala nikakve veze s hladnoćom.

»Sto se dogodilo? Umorili ste se čekajući?« upitao sam, vlastitim gnjevom zatekavši i samoga sebe.

Brody je s cigarete otrešao pepeo koji se rasuo na vjetru.

»Ne. Dogodilo se ono s Janice Donaldson.«

Nisam mu mogao proniknuti u lice dok mi je govorio kako je Strachana slijedio na njegovim odlascima u Stornoway, izmišljao vlastita posla i sastanke, vozio se trajektom kako bi stigao prije Strachana na jahti. Najviše je strepio da se Strachan priprema odabrati novu žrtvu. Ali kad se nijednoj od žena s kojima se sastajao ništa nije dogodilo, Brodyjevo olakšanje prvo se pretvorilo u zbunjenost, a onda i ozlojeđenost.

Naposljetku je, jedne noći u Stornowayu, prišao Janice Donaldson kad je izišla iz puba. Ponudio joj je novac za informacije u nadi da će tako saznati više o Strachanovim navikama; možda i otkriti sklonost nasilju. Tada je prvi put neprijatelju otkrio karte - bio je to proračunati rizik - no smatrao je da vrijedi. Uostalom, kao da Donaldsonova znade tko je on. Barem je tako mislio.

»Prepoznala me«, rekao je Brody. »Otkrilo se da je živjela u Glasgowu i da su je upozorili na mene onomad dok sam tragao za Becky. Donaldsonova ju je poznavala. Pomišljala je da se prijavi za ponuđenu nagradu, no uhitili su je zbog prostitucije prije nego što je imala priliku. Kad se vratila na ulicu, ja sam već bio otišao. Tada mi je ponudila da će mi prodati podatke.« Duboko je uvukao dim i otpuhnuo ga u vjetar, da ga ovaj raznese.

»Rekla mi je da je Becky bila prostitutka. Vjerojatno sam dijelom i sam to zaključio - uzimajući u obzir njezin način života. No kad vam to kaže neka takva osoba... kad sam joj odbio platiti, zaprijetila je da će Strachanu otkriti tko sam i da se raspitujem o njemu. Onda je počela o Rebeci govoriti ono što nijedan otac ne želi čuti. Udario sam je.«

Brody je ispružio ruku i zagledao se u nju. Prisjetio sam se s kolikom je lakoćom u *brochu* Strachana pretukao na mrtvo ime. Osjećao sam kako me pod kaputom steže povež, i da sam samo nekoliko metara udaljen od ruba litice. Morao sam se dobrano napregnuti da je ne pogledam, ni da ustuknem pred njim.

»Oduvijek sam bio kratak na živcima«, rekao je gotovo blago. »Zato me napustila žena. Uz to sam se i opijao. No, bio sam uvjeren da sve držim na uzdi. U to vrijeme nisam pio ništa jače od čaja. Nisam je udario previše snažno, ali je bila pijana. Stajali smo na dokovima, pala je na leđa i u padu razbila glavu na nekoj gredi.«

Dakle, nije bila batina iako su posljedice bile jednake. »Ako je riječ o nesretnom slučaju, zašto se niste prijavili?«

Prvi put u Brodyjevim očima bljesnuo je bijes. »I da me osude za ubojstvo iz nehata - pa da ono smeće može nesmetano ubijati? Ne bi išlo. Postojao je drugi izlaz.«

»Mislite reći, smjestiti njemu.«

»Ako tako kažete.«

Sve se to pokoravalo nekoj izopačenoj logici. Brody ni na koji način nije bio povezan s Janice Donaldson, no Strachan je bio u drugačijoj situaciji. Ako je pronađu mrtvu na Runi, i kad se otkrije da je Strachan bio jedan od klijenata — Brody bi se pobrinuo da se to svakako sazna — onda bi sumnja brzo pala na njega. Nije idealno, no i to bi bila nekakva pravda.

Brodyju je bilo bolje išta nego ništa.

Dok sam slušao, još mi je nešto palo na pamet. Ponovno sam se sjetio da je lubanja Janice Donaldson bila samo napuknuta i prošarana pukotinama, ne i razbijena.

»Nije bila mrtva, je li tako?«

Brody je zurio u *Stac Ross*. »Mislio sam da jest. Strpao sam je u prtljažnik, no da sam znao, ne bih riskirao prebacivati je trajektom na otok. Tek kad sam ga ovdje otvorio i primijetio da se ispovala, tada sam shvatio. No onda je već bila mrtva.«

Ne, pomislio sam, s takvom ozljedom nikako ne bi preživjela plovidbu trajektom. U najmanju ruku došlo bi do krvarenja koje bi bilo smrtonosno bez hitne liječničke intervencije - možda čak i s njom.

No, nije dobila tu priliku.

Dakle, Brody je nastavio po planu. U kolibu je podmetnuo dokaze koji će još više umiješati Strachana - pseće dlake s retrievera, otisak Strachanove gumene čizme koju im je Brody jedne noći ukrao iz štale i onda je ondje sakrio da je policija pronađe. Nakon toga zapalio je tijelo - ne samo da bi uništio dokaze koji bi ga mogli povezati s njim, nego i da prikrije činjenicu da Janice Donaldson nije umrla u kolibi, što bi ispitivanje nedvojbeno potvrdilo. Čak je i prodao auto te ga zamijenio novim, znajući da su se u prtljažniku zadržali mikroskopski sitni dokazi koji ne nestaju ma koliko se čistilo. Služeći se svim svojim policijskim iskustvom, Brody je pokušao sve predvidjeti.

No, kod ubojstva kao i u životu, to nikad nije moguće.

Kad je povukao dim, obrazi su mu upali. »Planirao sam da netko drugi otkrije tijelo. No nakon mjesec dana, znajući da ondje leži, nisam više izdržao. Isuse, kada sam ponovno otišao onamo i ugledao ga...« Nijemo je odmahnuo glavom. »Nisam upotrijebio mnogo benzina, tek toliko da izgleda kao neuspješan pokušaj spaljivanja trupla. Želio sam da ga se identificira, da se pokaže da je očito riječ o ubojstvu - to je ono bitno. A tada sam samo mogao prijaviti i nadati se da će forenzičari pošteno obaviti posao.«

Samo što su umjesto forenzičara došli pijani narednik i neiskusni pozornik. I ja.

Osjetio sam mučninu sučeljen s razmjerima njegove izdaje. Iskoristio nas je sve, poigravao se našim povjerenjem dok je neprekidno istragu skretao na Strachana. Nije bilo nimalo čudno što se toliko opirao da Camerona ili Kinrossa prihvati kao moguće osumnjičene. U grlu sam osjetio otrovnu gorčinu.

»A Duncan?« upitao sam, previše gnjevan da bih mario hoću li ga izazvati. »A što je on, kolateralna žrtva?«

Brody je tu optužbu dočekao ne trepnuvši: »Pogriješio sam. Kad se koliba urušila, nestali su svi dokazi koje sam podmetnuo. Počeo sam strepiti da neće biti dovoljno da optužim Strachana, čak i ako se tijelo identificira. Ispipavao sam Duncana znajući da je mali mudar. Tako sam se odlučio njime okoristiti.«

Odmahnuo je glavom, ljut na sebe.

»Glupan. Trebao sam znati da ne smijem komplicirati. Nisam mu rekao mnogo, samo toliko da sumnjam na Strachana i da bi netko trebao malo provjeriti njegovu prošlost. Vjerovao sam da mu mogu tu i tamo dobaciti pokoji podatak i pobrinuti se da on preuzme zasluge. Onda sam zajebao stvar. Duncanu sam rekao da Strachan ide prostitutkama u Stornowayu.« Brody se zagledao u užareni vršak cigarete.

»Prvo me upitao kako to znam. Rekao sam mu da su to samo naklapanja, no znao sam da to neće držati vodu. Znaite, nitko na Runi nije o tome imao pojma. Loše odabran trenutak - budući da ste odmah nakon toga objavili da je žrtva vjerojatno prostitutka iz nekog većeg mjesta. Bilo mi je jasno da se Duncan pita kako to mogu znati. Nisam smio riskirati.«

Ne, shvatio sam; nije smio. Sad mi je bio jasan uzrok Duncanove smetenosti onomad kad sam ga posljednji put vidio živa. Možda je već i tada sumnjao. Brody to nije smio dopustiti. Nije smio dopustiti da itko posumnja da je možda pratio Strachana, da posjeduje motiv zbog kojeg priželjkuje njegovu propast.

Čak i pod cijenu da prešuti saznanje o ubojstvu vlastite kćeri.

Uzdahnuo je sa žaljenjem. »Sitnice uvijek pometu čovjeka. Ona prokleta baterija. Sa sobom sam u kamper ponio pajser, ali je Duncan sigurno primijetio moju bateriju dok sam bio vani. Mogao sam ga zaskočiti kad je izišao provjeriti, no čekao sam dok se ne vrati natrag. Kad me pustio, odložio je bateriju na stol, pa sam je podigao i udario ga njome.« Slegnuo je ramenima. »U tom trenutku činilo mi se prikladnim.«

Odbojnost koju sam osjećao samo je podjarivala moj gnjev. »Požari su bili samo skretanje pozornosti, je li tako? Niste spalili ni društveni dom ni kamper kako biste uništili forenzičke dokaze. Samo ste željeli da se pomisli da je tako, kako Duncanova smrt ne bi izgledala

slučajna. Istodobno ste sve to mogli natovariti Strachanu, podmetnuvši otkinuti poklopac kanistra...«

Zašutio sam i zurio u njega dok je još jedan komadić sjeo na svoje mjesto.

»Zato je Grace ostala bez benzina. Istočili ste ga vi, da možete potpaliti požare.«

»Morao sam ga negdje nabaviti. Da sam uzeo njegov, to bi ga vjerojatno upozorilo.« Brody je buljio u obzor, a onda se okrenuo prema meni. »Istini za volju, nisam znao da ste još u ambulanti kad sam potpalio zgradu. Svjetla nije bilo, pa sam zbog nestanka struje zaključio da je prazna.«

»Bi li to išta promijenilo?«

Otresao je pepeo s cigarete. »Vjerojatno ne bi.«

»Isuse Kriste, zar vam nijednom nije palo na pamet da možda griješite? Da se zbiva još nešto? Sto je s razbijanjem radija na jahti i napadom na Grace? Nije vam bilo čudno da bi Strachan učinio takvo što ako već nije nikoga ubio?«

»Nikoga *ovdje*, točnije rečeno«, izgovorio je, i tada mu se prvi put u glasu nazrela napetost.

»Pretpostavljam da se uspaničio. Mislim da je želio nestati s otoka prije nego što policija počne sve redom ispitivati. Nerado bi im dopustio da mu ruju po prošlosti.«

»No, problem nije bio njegova prošlost, zar ne, nego sestrina. Progonili ste pogrešnog Strachana.«

Uzdahnio je, ponovno zagledan u obzor. »Da.«

U svemu tome bilo je neke zastrašujuće ironije. Upravo zbog Brodyjevih pokušaja da namjesti njezinu bratu, Grace je, zajedno sa svima, povjerovala da se ubojica našao na Runi. Štoviše, povjerovala je da je i sama postala žrtvom. Posljedično tomu, iskoristila je situaciju ubivši Maggie i spalivši joj tijelo kako bi se činilo da je onaj tko je ubio Duncana i Janice Donaldson odnio još jedan život.

Krug se zatvorio.

»Je li vrijedilo?« upitao sam tiho. »Mislim, Duncan i svi drugi. Je li vrijedilo svih tih života?« Kao silueta na hladnomodrom nebu Brodyjeve kameno tvrde crte lica bile su nepronijive pod jutarnjim vjetrom.

»Sami ste imali kćer. Vi recite meni.«

Na to nisam imao odgovor. Gnjev se povlačio, za sobom ostavljajući olovno tešku tugu. I zastrašujuću svijest o vlastitoj situaciji. Prvi put primijetio sam koliko je Brody pazio da svaki opušak vrati u kutiju. Nije ostavio ništa što bi dokazivalo da je ikada bio *ovdje*. Čak i da su mi obje ruke bile slobodne, bio je krupniji i snažniji od mene. I već je dvaput ubio. Nije mi se činilo vjerojatnim da bi treći put mogao ustuknuti.

Ovlaš sam pogledao rub litice, samo nekoliko metara dalje. *Čini se da danas ipak ne odlaziš s Rune*, tupo sam pomislio.

Na obzoru se pojavila tamna mrlja. Bila je previše mirna da bi bila ptica - naizgled nepomično lebdjela je na nebu. Shvatio sam da je helikopter Obalne straže uranio, no ta navala nade nestala je u trenu. Bio je predaleko. Do nas mu je trebalo desetak, petnaest minuta.

Predugo.

Primijetio ga je i Brody. Vjetar mu je mrsio sijedu kosu dok je zurio u mrlju što se primicala. Cigareta mu je dogorjela skoro do prstiju.

»Nekad sam bio dobar policajac«, nehajno je rekao. »Loš suprug i otac, ali dobar policajac. Čovjek uvijek otpočinje među anđelima da bi odjednom otkrio da se pretvorio u nešto što mrzi. Kako se to dogodi?«

Beznadno sam gledao helikopter. Činilo mi se da se nije nimalo povećao. S te daljine, nitko u kabini neće nas moći vidjeti. Ispod kaputa pokušao sam iz poveza izvući ruku, ali znao sam da mi to neće nimalo pomoći.

»I, što sad?« upitao sam, trudeći se ostati miran.

Na usnama mu je zatitrao suh osmijeh. »Dobro pitanje.«

»Janice Donaldson je nesretan slučaj. Uzet će se u obzir i sve ono što se dogodilo Rebeci.« Brody je povukao posljednji dim i onda opušak pažljivo zgazio čizmom. Spremio ga je u kutiju, zajedno s ostalima.

»U zatvor ne idem. No, ako što vrijedi, žao mi je.«

Okrenuo je lice prema suncu, na trenutak sklopio oči, ispružio ruku i pomilovao starog border-kolija.

»Dobra cura. Mjesto.«

Kad se uspravio, nesvjesno sam ustuknuo. No nije pošao prema meni. Umjesto toga, bez žurbe uputio se prema rubu litice.

»Brody?« javio sam se kad mi je počelo svitati. »Brody, nemojte!«

Vjetar je odnio moje riječi. Potrčao sam za njim, no već je stigao do ruba. Ne oklijevajući, zakoračio je u prazninu. Na trenutak mi se učinilo da lebdi ondje, nošen vjetrom. Onda je nestao.

Zaustavio sam se i zurio u prazan zrak ondje gdje je stajao samo trenutak prije. Nije više bilo ničega. Samo krici galebova i zvuk valova koji su udarali ondje dolje.

EPILOG

Do L J E T A su D O G A Ā A J I što su se zbili na Runi počeli blijedjeti i nestajati pod otupljujućim djelovanjem pamćenja. Posthumni uviđaj u događanja otkrio je malo toga što se već nije znalo. Na kraju, kako je to bio rekao Strachan, mrtvi su mrtvi, a mi ostali bolje da nastavimo živjeti.

Pretres Brodyjeve kuće otkrio je dosje koji je sastavio o Strachanu. Bio je to dobar, solidan primjer policijskog rada - manje nisam ni očekivao. Samo što nije kopao dovoljno duboko. Kao i svi, ni Brodyju nijednom nije palo na pamet da provjeri je li Grace uistinu Strachanova supruga.

Što se pokazalo katastrofalnim propustom.

Unatoč tomu, u dosjeu se nalazio stravičan popis žrtava, no nije se moglo otkriti koliko ih je Brody-jednako kao i Strachan - u konačnici previdio. Moguće je da se nikad neće saznati sudbina nekih Graceinih žrtava.

Kao ni ona Rebecce Brody.

Tijelo njezinoga oca iz mora je izvukla posada ribarice tjedan dana nakon što se bacio s litice. Pad i slana voda ostavili su za sobom tragove uobičajene izobličujuće preobrazbe, no nije bilo mjesta sumnji. Taj se otvoreni dosje bez premišljanja mogao zatvoriti; činilo mi se da bi Brodyju tako bilo draže.

Mrzio je nered.

Doduše, nije sve imalo tako jasan svršetak. Podjarena alkoholnim pićima iz bara i naftom iz generatora, vatra je okončala razaranje koje su započele eksplozije plinskih boca i tako hotel sravnila sa zemljom. Nekoliko spaljenih komada kostiju, previše oštećenih da bi se iz njih moglo izvući uzorke DNK-a, identificirani su kao Cameronovi zbog položaja u prostoru bara. Grace i Michael Strachan, u trenutku smrti, bili su skupa u kuhinji. Iz onih nekoliko spašenih kalcificiranih komadića bilo ih je nemoguće razlikovati.

Strachan nije uspio pobjeći sestri čak ni u smrti.

Zvuči ironično, no barem nakratko, sama Runa naizgled je procvala. Ništa nije govorilo da bi se mogla pretvoriti u novu Svetu Kildu - publicitet koji je zadobila privukao je plimu novinara, arheologa i prirodoslovaca, ali i turista privučenih novostečenom ozloglašenošću.

Koliko će to potrajati, nitko ne zna, no naglo je porasla potražnja za Kinrossovim trajektom. Čak se čulo i priče o izgradnji novog hotela - iako ga neće voditi Ellen McLeod.

Ellen sam ponovno susreo na istrazi Brodyjeva samoubojstva. Držala se i dalje onako stameno dostojanstveno, baš kao što sam je pamtio, no unatoč sjenama u očima, iz nje je zračio nov optimizam. Ona i Anna preselile su se u Edinburgh i živjele u malenoj kući koju je platila osiguraninom od hotela. I Brody i Strachan u svojim su se oporukama i više nego dobro pobrinuli za njih, no sve što su joj zavijestali Ellen je uložila u zakladu za obnovu otoka. To je krvlju ukaljan novac, rekla je, s prizvukom one meni poznate vatre. S njim nije htjela imati nikakve veze.

Ipak, s Rune su sa sobom donijele nešto - Brodyjeva border-kolija. Mogle su ga ili povesti ili dati uspavati a, kako je rekla Ellen, ne bi bilo pravo starog psa kažnjavati za zločine njegova vlasnika.

Mislim da bi joj Brody na tome bio zahvalan.

Sto se mene tiče; iznenadio sam se koliko se brzo život vratio u staru kolotečinu. I dalje sam znao pomišljati koliko bi ljudi ostalo na životu da se nisam oputio na Runu i da je ubojstvo Janice Donaldson proglašeno nesretnim slučajem. Ma, dobro sam znao da bi Brodyja njegova otrovna opsjednutost Strachanom natjerala da pokuša iznova, i da bi Graceino ludilo kad-tad izbilo na površinu. Unatoč svemu, broj mrtvih i dalje mi je kao teško breme ležao na savjesti.

Dok sam tako jedne noći budan ležao i razmišljao o tomu, Jenny se probudila i upitala što mi je. Želio sam joj reći, želio sam izagnati sablasti što su me dopratile s otoka. Ali, ni sam ne znam zašto, nisam mogao.

»Ništa«, i nasmiješio se da je umirim. Još dok sam to izgovarao, znao sam da je to jedna od sitnih laži koje urušavaju vezu. »Samo ne mogu spavati.«

Nakon povratka stanje je ionako bilo već dovoljno napeto. Događaji na Runi samo su osnažili njezinu odbojnost prema mojoj profesiji. Znao sam da je smatra prevelikom poveznicom s prošlošću, da me povezuje s mojim mrtvima na način kojemu nije vjerovala. U tome se varala — upravo zbog toga što se dogodilo mojoj obitelji, jednom prilikom pokušao sam dići ruke od tog posla. No Jenny se nije dala uvjeriti.

»Davide, ti si kvalificirani liječnik opće prakse«, rekla je, tijekom jedne od naših nazovi raspri. »Mogao bi naći posao u bilo kojoj ordinaciji. Živo mi se fućka gdje bi radio.«

»A što ako se time ne želim baviti?«

»Nekad si želio! I onda bi se bavio životom, a ne smrću!«

Nisam je mogao natjerati da shvati da se, kako ja gledam na to, moj posao okreće oko života. Oko ljudi koji su ga izgubili i onih koji su im ga oduzeli. I kako ja mogu pripomoći da ne oduzmu više nijedan.

Kako su tjedni prolazili, međusobne su napetosti uminule. Došlo je ljeto, donijelo vruće dane i mlačne noći i tako još više udaljilo zbivanja s Rune. Pitanja o zajedničkoj budućnosti i dalje su stajala otvorena, no nekim prešutnim sporazumom stavili smo ih u zapećak. Ipak, napetost je ostala živa — nije prerastala u oluju — no vječno je lebdjela na obzoru. Dobio sam poziv za jednomjesečnu stipendiju na Institutu za eksterijerna antropološka istraživanja u Tennesseeju, takozvanoj Farmi leševa, gdje sam naučio najveći dio svog zanata. To me čekalo tek ujesen, no zasad sam odgađao odluku. Problem ne bi bio samo moja odsutnost, ma koliko se ona Jenny ne sviđala. Problem je bio u tome što bih tim putovanjem jasno dao na znanje što namjeravam. Moj posao bio je dio mene, no bila je to i Jenny. Jednom sam je zamalo izgubio. I nisam mogao podnijeti pomisao da je opet izgubim. Unatoč tomu, nastavio sam odugovlačiti, odgađati trenutak odluke.

A onda nas je, jednog subotnjeg popodneva, dostigla prošlost.

Bili smo u mojem prizemnom stanu, ne u Jennynom, budući da je straga imao malenu terasu, dovoljno veliku da se ljeti na nju iznesu stol i stolci. Bila je topla, sunčana večer, te

smo pozvali prijatelje na roštilj. Trebali su stići tek za pola sata, ali sam već zapalio vatru. Hladna piva bila su nam nadohvat ruke, zrak je mirisao na dim ugljena; uživali smo u vikendu. Roštilj nam je budio pozitivne asocijacije - bio je podsjetnik na naš prvi susret. Jenny je iznijela zdjele salate i baš mi je u usta ubacivala maslinu kad je zazvonio telefon. »Ja ću«, rekla je kad sam spustio mašice i lopaticu. »Nećeš se samo tako izvući od kuhanja.« Nasmiješen, promatrao sam je kako ulazi u stan. Odnedavna je puštala svoju plavu kosu; dovoljno dugu da je sveže u rep. To joj je pristajalo. Zadovoljno sam otpio gutljaj piva i ponovno se posvetio briketima. Špricao sam po njima benzin za upaljače, kad se Jenny vratila.

»Traži te neka mlada žena«, rekla je i znakovito podigla obrvu. »Kaže da se zove Rebecca Brody.«

Zagledao sam se u nju.

Nikad joj nisam rekao kako se zvala Brodyjeva kći. Znao sam da ne želi znati takve pojedinosti te sam, poslije svih tih mjeseci, čuvši od nje to ime, ostao bez riječi.

»Što ti je?« upitala je zabrinuto Jenny.

»Što je još rekla?«

»Ne mnogo. Samo je htjela znati jesi li doma i rekla je da bi rado navratila. Vjerojatno nisam zvučala previše oduševljeno, no rekla je da te treba samo na nekoliko minuta. Čuj, jesi li ti dobro? Izgledaš kao da si vidio duha.«

Neuvjerljivo sam se nasmijao. »Čudno što baš to kažeš.«

Jenny je objesila lice kad sam joj objasnio tko to zove.

»Oprosti«, rekao sam nakon što sam završio. »Mislio sam da je mrtva. Bog zna što hoće. I kako je otkrila gdje stanujem.«

Jenny je malo šutjela, a onda je uzdahnula mireći se sa sudbinom. »Nema veze, nisi ti kriv. Sigurna sam da ima dobar razlog.«

Iz hodnika se oglasilo zvonice s ulaza. Oklijevao sam, gledao Jenny. Osmjehnula se, onda se nagnula i poljubila me.

»Idi. Pustit ću te da na miru porazgovaraš s njom. Ako hoćeš, pozovi je da nešto pojede.«

»Hvala«, rekao sam i poljubio je prije nego što sam napustio sobu.

Bilo mi je drago što je Jenny to tako dobro podnijela, no nisam bio siguran želim li za gošću Brodyjevu kćer. Ne mogu poreći da nisam bio radoznao, no osjećao sam neki neobičan nemir pomišljajući da ću se s njom naći licem u lice. Otac joj je umro uvjeren da je mrtva. Zbog toga umrlo je još petoro ljudi.

No, nju se ne može kriviti zbog toga, podsjetio sam se. *Pruži joj priliku.* U najmanju ruku potrudila se doći da me vidi. Vjerojatno to ne bi učinila da se na neki način ne osjeća odgovornom za sve što se zbilo.

Duboko sam udahnuo i otvorio vrata.

Na pragu je stajala ridokosa mlada žena. Bila je vitka, potamnijela, s tamnim naočalama na licu. No, ni naočale, ni neprivlačno vrećasta haljina koju je nosila nisu mogli prikriti činjenicu da je zapanjujuće privlačna.

»Zdravo«, rekao sam i nasmiješio se.

Bila mi je nekako poznata. Trudio sam se smjestiti je, tragao za nekim Brodyjevim crtama na njoj, no nisam ih pronalazio. A onda sam na njoj namirisao mošus i smiješak mi se skamenio na licu.

»Zdravo, doktore Hunteru«, rekla je Grace Strachan.

Odjednom mi se sve činilo istodobno i usporeno i oštro poput igle. Imao sam vremena pomisliti, beskorisno, da se jahta ipak nije otrgnula s veza, a onda je Grace iz torbe obješene preko ramena izvukla ruku s nožem.

Spazivši nož oslobodio sam se šoka. Pokrenuo sam se kad se bacila na mene, no uvijek će sve to biti prekasno. Rukom sam posegnuo za oštricom, no kliznula mi je po dlanu, do kosti zasjekavši prste i dlan. Tu bol nisam ni stigao osjetiti, a nož mi je već prodro u trbuh. Nije bilo boli - samo hladnoća i šok. I odvratn osjećaj nasilja. *Ovo se ne događa. Događalo se.* Uvukao sam zrak da povičem, no uspio sam samo grgljavo zadahtati. Zgrabio sam držak noža, osjećajući kako nam objema ljepljiva mokrina moje vlastite krvi mrlja šake; držao sam ga svom snagom dok ga je Grace pokušavala iščupati. Držao sam i kad su mi popustile noge. *Drži. Samo drži ili si mrtav.*

A s tobom i Jenny.

Grace je režala pokušavajući istrgnuti nož; spuštala se za mnom do poda dok sam klizio uza zid. A onda je, zlovoljno uzdahnuvši, odustala. Uspravila se nada mnom, zadahtana, iskrivljenih usana.

»Oslobodio me!« zarezala je i tada sam vidio da joj se niz obraze, u usporednim crtama, slijevaju suze. »Ubio je sebe, a oslobodio je mene!«

Pokušao sam izreći nešto, bilo što, no riječi se nisu oblikovale. Njezino lice lebdjelo je nada mnom još trenutak, onako ružno i izobličeno, a onda je nestalo. Dovratak je bio pust, a zvuk koraka u trku polagano je gasnuo na ulici.

Pogledao sam trbuh. Iz njega je, opsceno, stršio držak noža. Košulja mi je bila natopljena krvlju. Osjećao sam je pod sobom, kako na podu stvara lokvu. *Ustaj. Pokreni se.* Ali nisam više imao snage.

Pokušao sam povikati. Uspio sam samo zagraktati. I mračilo se. Bilo je sve mračnije, i hladno. *Već? Ali, sada je ljeto.* Bol i dalje nije postojala, samo sve veća obamrlost. Iz obližnje ulice dopro je veseli zvuk zvonaca prodavača sladoleda. Čuo sam kako se Jenny mota po terasi, čuo sam zveckanje čaša. Zvučalo je toplo i primamljivo. Znao sam da se moram pokušati pokrenuti, no napor mi se činio prevelikim. Sve je prekrivala maglica. Samo se sjećam da nisam bio kadar ispustiti nož. Više nisam znao zašto.

Znao sam samo da je to nešto jako važno.

KRAJ

SKEN I OBRADA: KIKI